

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Predmet: dohľad nad zákonom č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1314/SL/2021)
Subjekt: SLUŽBYT, s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 7. 10. 2021

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1314/SL/2021 smerujúcu voči spoločnosti SLUŽBYT, s.r.o. a uznala sťažnosť v časti týkajúcej sa poskytovania programových služieb ČT :D/Art HD, ČT Sport HD, Prima COOL HD, Prima ZOOM HD, Prima MAX MD, Prima love, Prima KRIMI, podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia časti sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PLO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. **začína správne konanie** voči spoločnosti SLUŽBYT, s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 17 ods. 1 písm. c)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s možným poskytovaním retransmisie televíznych programových služieb ČT 1 SD/HD, ČT 2 SD/HD bez súhlasu ich pôvodného vysielateľa.

Úloha:

Kancelária Rady podľa § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné dôkazy a podklady pre rozhodnutie vo veci.

T: 4. 11. 2021

Z: PLO

Úloha:

Kancelária Rady upovedomí sťažovateľa o začatí správneho konania.

T: 2. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Dňa 10. 9. 2021 bola listom zaevidovaným pod č. 1314/SL/2021-1 Rade doručená sťažnosť fyzickej osoby (ďalej len „sťažovateľ“) smerujúca voči spoločnosti SLUŽBYT, s.r.o., Poprad v súvislosti s možným poskytovaním retransmisie programových služieb ČT 1 SD/HD, ČT 2 HD, ČT :D/Art HD, ČT Sport HD, Prima COOL HD, Prima ZOOM HD, Prima MAX MD, Prima love, Prima KRIMI bez súhlasov ich pôvodných vysielateľov. Podanie bolo zaevidované ako sťažnosť pod č. 1314/SL/2021.

* * *

Podľa § 4 ods. 2 druhá veta zákona č. 308/2000 Z. z. Rada: „*dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie, retransmisiu a poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie v rozsahu vymedzenom týmto zákonom.*“

Podľa § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. patrí do pôsobnosti Rady: „*dohliadať na dodržiavanie povinností podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov,*“.

Podľa § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. je prevádzkovateľ retransmisie povinný „*poskytovať retransmisiu programovej služby len so súhlasom pôvodného vysielateľa tejto služby*“.

* * *

Za účelom zistenia skutočného stavu vecí bola dňa 21. 9. 2021 o cca 14:00 hod. vykonaná miestna ohliadka v hlavnej stanici príjmu spoločnosti SLUŽBYT, s.r.o. Vykonaním merania obsahu programovej ponuky – vizuálnou ohliadkou v hlavnej stanici príjmu na adrese Karpatská 56, Svidník prostredníctvom televízneho prijímača boli zistené tieto programové služby:

Šírené digitálne:

Televízne programové služby:

Barrandov Krimi HD, ČT 1 HD, ČT 2 HD, ČT 24 HD, DAJTO HD, TV DOMA HD, Eurosport 2 HD, JOJ Cinema HD, JOJ PLUS SD/HD, Kino Barrandov, TV MARKÍZA +1 HD, TV MARKÍZA, Nova Sport 1 HD, Nova Sport 2 HD, Prima PLUS, RiK HD, ŠLÁGR Premium, Spektrum, Sport 1 HD, Sport 2, Jednotka SD/HD, Dvojka SD/HD, TA3, TV Barrandov HD, JOJ+1 HD, JOJ HD, TV LUX HD, Viasat Explore HD, Viasat History HD, Viasat Nature HD, WAU HD, Film+ HD, Jojko, Minimax, Nova International, ŠLÁGR 2, ŠLÁGR TV, TV Paprika, AMC, Animal Planet, Discovery Central Europe, DTX, Eurosport 1 HD, Fishing and Hunting, History Channel, ID, JimJam, MTV 00s, Óčko Star, Óčko, PRO7, Spektrum home, Sport 1, Sport 2, TLC, Travel Channel HD, Trojka

Rozhlasové programové služby:

Rádio Anténa Rock, Čro Dvojka, Čro JAZZ, Čro PLUS, Čro Rádio Junior, Čro RADIO VAVE, Čro RÁDIOŽURNÁL, Čro VLTAVA, Čro Jemné melódie, Rádio Junior, Rádio Patria, Rádio Lumen, Rádio Vlna, Rádio_FM, Rádio Regina KE, Rádio Jemné, Rádio Lumen, Rádio_FM, Rádio Regina, Rádio Slovensko, Rádio Vlna

Šírené analógovo:

Televízne programové služby:

JOJ SD, WAU, Jednotka, Dvojka, ČT 1, TV MARKÍZA, TA3, Infokanál Službyt, TV LUX, JOJ, Spektrum, Minimax, History Channel, Discovery Channel, Trojka, PRO7, Sport 1, Šlágr, Fishing and Hunting, MTV 00s, Eurosport 1, Jojko, WAU, Film+, TV Východ, Záznamy MsZ, Blue Hustler (nešiel), JOJ PLUS, TV DOMA, TV MARKÍZA, ČT 1 HD, ČT 2 HD

Ako vyplýva z predmetu sťažnosti, táto sa týkala len možného porušenia § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s retransmisiou programových služieb pôvodných ČT 1 SD/HD, ČT 2 HD, ČT :D/Art HD, ČT Sport HD, Prima COOL HD, Prima ZOOM HD, Prima MAX MD, Prima love, Prima KRIMI. Z programových služieb zistených v rasti Prevádzkovateľa retransmisie, počas miestnej ohliadky, sú týmito len programové služby **ČT 1 SD/HD, ČT 2 SD/HD**. Ostatné programové služby neboli v rámci programového rastra spoločnosti SLUŽBYT, s.r.o., počas miestnej ohliadky, zistené.

Je potrebné poukázať taktiež na ustanovenie § 60 ods. 8 zákona č. 308/2000 Z. z., podľa ktorého sú prevádzkovatelia retransmisie povinní oznámiť Rade zmenu údajov o skladbe rozhlasových alebo televíznych programových služieb súhrnne za celý územný rozsah raz ročne do 31. januára podľa stavu k 1. januáru daného kalendárneho roku, t. j. ponuku programových služieb zo dňa 21. 9. 2021 je prevádzkovateľ retransmisie povinný oznámiť Rade v danom prípade do 31. januára 2022.

V súvislosti s predmetom sťažnosti a ustanovením § 60 ods. 8 zákona č. 308/2000 Z. z. nie je pre posúdenie tejto sťažnosti potom relevantné v prípade ostatných programových služieb, zistených počas miestnej ohliadky, posudzovať splnenie povinnosti podľa § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. Predmetom posúdenia v tomto prípade je tak splnenie povinnosti podľa § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. vo vzťahu k retransmisii programových služieb ČT 1 SD/HD, ČT 2 SD/HD.

Rada disponuje súhlasom na retransmisiu programových služieb **ČT 1 a ČT 2** spoločnosťou SLUŽBYT, s.r.o., na základe súhlasu s modelovou zmluvou a jej dodatkom uzavretou medzi SAKT (Slovenská asociácia pre káblové telekomunikácie) a vysielačcou organizáciou uvedenou v dohode s verejnoprávnym vysielačmi (ďalej len „rámcová zmluva“) ku dňu 21. 6. 2001. Podľa informácií zo SAKT však už od roku 2009 neplatí rámcová zmluva medzi SAKT, ktorého je Prevádzkovateľ

členom a verejnoprávnyim vysielateľom ČT 1 a ČT 2 združeným v EBU (Európska vysielacia únia). Tento zároveň za posledné obdobie identifikoval viaceré uzatvorené dohody s verejnoprávnymi vysielateľmi (MTVA, NHK World, TRT World, HRT1, HRT2, SLO1, SLO2). Medzi týmito však nie je vysielateľ programových služieb ČT 1, ČT 2.

Keďže Rada nemá v danom prípade k dispozícii žiadne iné súhlasy na retransmisiu programových služieb ČT 1 SD/HD a ČT 2 SD/HD, mohol prevádzkovateľ ku dňu 21. 9. 2021 poskytovať retransmisiu týchto programových služieb bez súhlasov ich pôvodného vysielateľa.

Z tohto dôvodu navrhujeme Rade **začať správne konanie voči spoločnosti SLUŽBYT, s.r.o. vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z.**

V súvislosti s programovými službami ČT :D/Art HD, ČT Sport HD, Prima COOL HD, Prima ZOOM HD, Prima MAX MD, Prima love, Prima KRIMI navrhujeme predmetnú sťažnosť posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Záver

Na základe uvedeného navrhujeme, aby Rada prijala uznesenia podľa návrhu.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Predmet: dohľad nad zákonom č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1357/SL/2021)
Subjekt: SiNET CTV s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 7. 10. 2021

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1357/SL/2021 smerujúcu voči spoločnosti SiNET CTV s.r.o. a uznala sťažnosť v časti týkajúcej sa poskytovania programových služieb ČT Sport, Prima COOL, Prima ZOOM, Prima love, podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrovania časti sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PLO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. **začína správne konanie** voči spoločnosti SiNET CTV s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 17 ods. 1 písm. c)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s možným poskytovaním retransmisie televíznych programových služieb ČT 1, ČT 2 bez súhlasu ich pôvodného vysielateľa.

Úloha:

Kancelária Rady podľa § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné dôkazy a podklady pre rozhodnutie vo veci.

T: 4. 11. 2021

Z: PLO

Úloha:

Kancelária Rady upovedomí sťažovateľa o začatí správneho konania.

T: 2. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Dňa 10. 9. 2021 bola listom zaevidovaným pod č. 1357/SL/2021-1 Rade doručená sťažnosť fyzickej osoby (ďalej len „sťažovateľ“) smerujúca voči spoločnosti SiNET CTV s.r.o., Poprad v súvislosti s možným poskytovaním retransmisie programových služieb ČT 1, ČT 2, ČT Sport, Prima COOL, Prima ZOOM, Prima love bez súhlasov ich pôvodných vysielateľov. Podanie bolo zaevidované ako sťažnosť pod č. 1357/SL/2021.

* * *

Podľa § 4 ods. 2 druhá veta zákona č. 308/2000 Z. z. Rada: „*dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie, retransmisiu a poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie v rozsahu vymedzenom týmto zákonom.*“

Podľa § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. patrí do pôsobnosti Rady: „*dohliadať na dodržiavanie povinností podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov,*“.

Podľa § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. je prevádzkovateľ retransmisie povinný „*poskytovať retransmisiu programovej služby len so súhlasom pôvodného vysielateľa tejto služby.*“

* * *

Za účelom zistenia skutočného stavu veci bola dňa 21. 9. 2021 o cca 10:30 hod. vykonaná miestna ohliadka v hlavnej stanici príjmu spoločnosti SiNET CTV s.r.o. Vykonaním merania obsahu programovej ponuky – vizuálnou ohliadkou v hlavnej stanici príjmu Obecný úrad Lučivná, Hlavná 208/33, Lučivná prostredníctvom televízneho prijímača boli zistené tieto programové služby šírené prostredníctvom KDS:

Šírené analógovo:

Televízne programové služby:

ČT 1 HD, ČT 2 HD, ČT 24 HD, TV NOE HD, TV LUX, Trojka, Jednotka, Dvojka, TV MARKÍZA HD, TV DOMA HD, JOJ SD, JOJ PLUS SD, DAJTO HD, WAU, Disney Channel, Jojko, ŠLÁGR TV, ŠLÁGR 2, Šlágr Premium, Viasat Explorer, Viasat History, Viasat Nature, TV OSEM

Prevádzkovateľovi retransmisie bola programová ponuka menená naposledy rozhodnutím Rady č. TKR/325/RZL/21/2020 zo dňa 26. 3. 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 4. 2020. K 1.1.2021 nedošlo u Prevádzkovateľa k žiadnej zmene programovej ponuky.

Z porovnania ponuky programových služieb uvedenej v rozhodnutí č. TKR/325/RZL/21/2020 a ponuky, ktorá bola zistená počas miestnej ohliadky vyplýva, že Prevádzkovateľ retransmisie poskytoval aj retransmisiu televíznych programových služieb ČT 1 HD, ČT 2 HD, ČT 24 HD, Trojka, Jojko, ŠLÁGR 2, Šlágr Premium.

Ako vyplýva z predmetu sťažnosti, táto sa týkala len možného porušenia § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s retransmisiou programových služieb pôvodných ČT 1, ČT 2, ČT Sport, Prima COOL, Prima ZOOM, Prima love. Z programových služieb zistených v rastru Prevádzkovateľa retransmisie, počas miestnej ohliadky, sú týmito len programové služby **ČT 1, ČT 2**. Ostatné programové služby neboli v rámci programového rastra spoločnosti SiNET CTV s.r.o., počas miestnej ohliadky, zistené.

Je potrebné poukázať taktiež na ustanovenie § 60 ods. 8 zákona č. 308/2000 Z. z., podľa ktorého sú prevádzkovatelia retransmisie povinní oznámiť Rade zmenu údajov o skladbe rozhlasových alebo televíznych programových služieb súhrnne za celý územný rozsah raz ročne do 31. januára podľa stavu k 1. januáru daného kalendárneho roku, t. j. ponuku programových služieb zo dňa 21. 9. 2021 je prevádzkovateľ retransmisie povinný oznámiť Rade v danom prípade do 31. januára 2022.

V súvislosti s predmetom sťažnosti a ustanovením § 60 ods. 8 zákona č. 308/2000 Z. z. nie je pre posúdenie tejto sťažnosti potom relevantné v prípade ostatných programových služieb, zistených počas miestnej ohliadky, posudzovať splnenie povinnosti podľa § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. Predmetom posúdenia v tomto prípade je tak splnenie povinnosti podľa § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. vo vzťahu k retransmisii programových služieb ČT 1, ČT 2.

Rada nedisponuje súhlasom vysielateľa na retransmisiu programových služieb ČT 1 a ČT 2 spoločnosťou SiNET CTV s.r.o. Spoločnosť SiNET CTV s.r.o. je členom SAKT (Slovenská asociácia pre káblové telekomunikácie). Podľa informácií zo SAKT však už od roku 2009 neplatí rámcová zmluva medzi SAKT, ktorého je Prevádzkovateľ členom a verejnoprávnym vysielateľom ČT 1 a ČT 2 združeným v EBU (Európska vysielacia únia). Tento zároveň za posledné obdobie identifikoval viaceré uzatvorené dohody s verejnoprávnymi vysielateľmi (MTVA, NHK World, TRT World, HRT1, HRT2, SLO1, SLO2). Medzi týmito však nie je vysielateľ programových služieb ČT 1, ČT 2.

Keďže Rada nemá v danom prípade k dispozícii žiadne iné súhlasy na retransmisiu programových služieb ČT 1 a ČT 2, mohol prevádzkovateľ ku dňu 21. 9. 2021 poskytovať retransmisiu týchto programových služieb bez súhlasov ich pôvodného vysielateľa.

Z tohto dôvodu navrhujeme Rade **začať správne konanie voči spoločnosti SiNET CTV s.r.o. vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z.**

V súvislosti s programovými službami ČT Sport, Prima COOL, Prima ZOOM, Prima love navrhujeme predmetnú sťažnosť posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Záver

Na základe uvedeného navrhujeme, aby Rada prijala uznesenia podľa návrhu.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

dňa 20. 10. 2021

Správne konania: 1090/SKL/2021
Predmet: § 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: KISS rádio s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 22. 9. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že správne konanie č. 1090/SKL/2021 vedené voči spoločnosti KISS rádio s.r.o. podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia a doručí ho účastníkovi konania.

T: 3. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 2. 6. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi KISS rádio s.r.o. vo veci možného naplnenia skutkovej podstaty správneho deliktu podľa **§ 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. z dôvodu možného nevyužívania frekvencie 104,5 MHz Košice** na účely, na ktoré mu bola pridelená.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 27. 7. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1090/SKL/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí predmetného správneho konania boli kópia listu Rady č. 942/P/2021-1 a listu Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „Úrad“) zaevidovaného pod č. 942/P/2021-2.

Vyjadrenie účastníka konania k predmetnému správne konaniu bolo Rade doručené dňa 9. 8. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1090/SKL/2021-2.

Rada požiadala Úrad listom č. 1090/SKL/2021-3 zo dňa 27. 8. 2021 o vykonanie opätovného merania, s cieľom zistiť, či účastník konania využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely, na ktoré mu bola pridelená.

Odpoveď Úradu bola Rade doručená dňa 8. 9. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1090/SKL/2021-4. Úrad vo svojej odpovedi uviedol, že na frekvencii **104,5 MHz Košice** bolo v čase merania vykonávané vysielanie.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 2. 6. 2021 dňom prerokovania pracovného materiálu Kancelárie Rady na zasadnutí Rady a uplynie dňa 2. 12. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa 10. 5. 2021 (dňom možného spáchania správneho deliktu nevyužívania frekvencie na účely, na ktoré bola účastníkovi konania pridelená) a uplynie dňa 10. 5. 2022.

* * *

Podľa § 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.: „Rada frekvenciu pridelenú na analógové vysielanie môže odňať aj vtedy, ak

a) vysielateľ nevyužíva frekvenciu na účely, na ktoré mu bola pridelená“.

* * *

Rada rozhodnutím č. R/126/RZL/146/2013 zo dňa 19. 11. 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 2. 2014, rozhodla o pridelení frekvencie 104,5 MHz Košice spoločnosti KISS rádio s.r.o. na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio KISS.

Rada požiadala dňa 5. 5. 2021 listom č. 942/P/2021-1 Úrad o vykonanie zistenia, či vysielateľ KISS rádio s.r.o. využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio KISS.

Úrad v liste zaevidovanom pod č. 942/P/2021-2, ktorým odpovedal na uvedený list Rady, uviedol, že na frekvencii 104,5 MHz Košice dňa 10. 5. 2021 v čase od cca 11:35 hod. do 13:10 hod. nebolo vykonávané vysielanie programovej služby Rádio KISS.

Vzhľadom na skutočnosť zistenú Úradom vzniklo dôvodné podozrenie, že Vysielateľ nevyužíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely, na ktoré mu bola pridelená, čím mohlo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.

Účastník konania vo svojom vyjadrení uviedol nasledovné: „K vyššie uvedenému uvádzame, že z technických dôvodov bolo dočasne prerušené vysielanie programovej služby Rádio KISS na frekvencii FM 104,5 MHz Košice, no po odstránení technickej prekážky, na ktorej sa intenzívne pracovalo vysielateľ KISS rádio, s.r.o. využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely, na ktoré bola prihlásená a vykonáva sa vysielanie programovej služby Rádio KISS. Na preukázanie nášho tvrdenia navrhujeme Rade pre vysielanie a retransmisiu vykonanie dôkazu zistenia, či vysielateľ s licenciou č. R/126 spoločnosť KISS rádio s.r.o., Hviezdoslavova 6, 040 01 Košice využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio KISS.“

Na preverenie, či došlo k zmene využívania uvedenej frekvencie účastníkom konania, ako aj za účelom vymedzenia trvania možného správneho deliktu, požiadala Rada Úrad listom č. 1090/SKL/2021-3 zo dňa 27. 8. 2021 o vykonanie opätovného merania.

Dňa 8. 9. 2021 bola Rade listom zaevidovaným pod č. 1090/SKL/2021-4 doručená odpoveď Úradu na jej vyžiadanie. Úrad vo svojej odpovedi uviedol, že na frekvencii **104,5 MHz Košice** bolo v čase merania dňa 7. 9. 2021 vykonávané vysielanie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že frekvencia **104,5 MHz Košice** bola v čase vykonania druhého merania už využívaná na účely vysielania programovej služby Rádio KISS. Z toho dôvodu navrhujeme správne konanie zastaviť.

Rada pozvala účastníka konania na ústne vypočutie, ktoré sa bude konať na zasadnutí Rady dňa 20. 10. 2021.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z. ako aj správny poriadok, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne mu deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt.

Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Z á v e r

Na základe uvedeného navrhujeme Rade, aby rozhodla podľa vyššie uvedeného návrhu uznesenia.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1248/SO/2021

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA-SLOVAKIA spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1248/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby TV MARKÍZA, vysielateľa MARKÍZA-SLOVAKIA spol. s r.o. a uznala sťažnosť v súvislosti s odvysielaním programu *Zámena manželiek* dňa 27. 7. 2021 o cca 20:38 hod. vo veci možného porušenia povinností ustanovených § 20 ods. 3 a § 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z.z. a v súvislosti s odvysielaním programu *Zámena manželiek* dňa 27. 7. 2021 o cca 21:58 hod. vo veci možného porušenia povinností ustanovených § 19 ods. 1 písm. f), § 20 ods. 3 a § 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z.z. podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia časti sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Návrh uznesenia č. 2

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi MARKÍZA-SLOVAKIA spol. s r.o. vo veci možného porušenia **§ 19 ods. 1 písm. f)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že v rámci programovej služby TV MARKÍZA odvysielal dňa 27. 7. 2021 o cca 20:38 hod. program *Zámena manželiek*, ktorý mohol nenáležitou formou zobrazovať maloletých, ktorí sú vystavovaní fyzickému alebo psychickému utrpeniu.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 3. 11. 2021

Z: PLO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi začatie správneho konania.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021

Sťažnosť číslo: 1248/SO/2021 zo dňa 4. 8. 2021
Sťažovateľ: fyzická osoba
Predmet sťažnosti: Záměna manželiek (dve epizódy)
Deň a čas vysielania: 27. 7. 2021 o 20:38 h a 21:58 h
Označenie podľa JSO: 15 a 12

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Na Markíze sme sledovali program Záměna manželiek, v ktorom pravidelne Markíza vysiela nadávky a hrubé neslušnosti. Okrem toho si Markíza vyberá sociálne slabšie rodiny, ktoré sú v tomto programe zosmiešňované.

Konkrétne v programe záměna manželiek dňa 27.7.2021 bola rodina s deťmi, kde otec týral syna. Druhé z detí malo neliečený atopický exém.

Otec na syna vyvreskoval, že má ľavé ruky, ponižoval ho. Samotná vymenená manželka priznala, že v živote nevidela tak psychicky zdeptaného syna. Otec dokonca priamo na kameru vykrikoval na syna, že vem mamu a bezte do prdele. Ďalej sa otec vyjadril, že by ho zbil a že je štenice a že ho ma plné zuby.

Bez urážky, ale takýto program naozaj nepatrí do televízie. S manželom sme dôchodcovia a sme maximálne zhrození z toho, že Vysielateľ zarába na sociálne slabších rodinách a na zobrazovaní týrania detí. Je to maximálne nedôstojné a myslíme si, že tento program je potrebné určite riešiť, pretože takéto rodiny sa tam vyskytujú pravidelne. Program sa vysiela o 20:30 kedy je prístupný deťom...”

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii (ďalej ZVR)

§ 15 ods. 1 Obsah programov a sloboda príjmu

1) Vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle. Do ich obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.

§ 19 - Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti

1) Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú
a) spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.
f) nenáležitou formou zobrazovať maloletých, ktorí sú vystavovaní fyzickému alebo psychickému utrpeniu.

§ 20 - Ochrana maloletých

1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.
3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").
4) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými osobitným predpisom. 28a)

VYHLÁŠKA 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov,

multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1

1) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov**, ak obsahujú

- a) zobrazenie násilia, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo násilnej smrti človeka, obzvlášť bez pocitov ľútosti, zobrazenie fyzicky týraných osôb alebo psychicky týraných osôb, zobrazenie prejavov skupín s patologickými normami správania, prezentáciu nebezpečných situácií alebo zámerne vytváraného rizika ako atraktívnej formy zábavy,
- b) slovnú agresivitu, vulgárny jazyk, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
- c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisť, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,
- d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy, zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku alebo promiskuitného sexuálneho správania formou zábavy,
- e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,
- f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo
- g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov**, ak obsahujú

- a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
- b) týranie zvierat,
- c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
- e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
- f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
- g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov**, ak obsahujú

- a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
- b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
- c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
- d) zobrazenie násilných aktov,
- e) zobrazenie následkov násilných aktov,
- f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,
- g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnmových javov,
- h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
- i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
- k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:

- a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
- b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslania diela alebo programu,
- c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.

6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne."

§ 4

3) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Rade bola doručená sťažnosť na TV MARKÍZA s viacerými námietkami voči odvysielaniu programu *Zámena manželiek* zo dňa 27. 7. 2021, v ktorom (cit.):

- „...vysiela nadávky a hrubé neslušnosti.“
- „...vyberá sociálne slabšie rodiny, ktoré sú v tomto programe zosmiešňované.“
- „...Vysielateľ zarába na sociálne slabších rodinách a na zobrazovaní týrania detí. Je to maximálne nedôstojné.“
- „...Program sa vysiela o 20:30 kedy je prístupný deťom...“

O programe *Zámena manželiek*

Reality show - otvorený pohľad do súkromia

*Podstata väčšiny reality show je založená na možnosti divákov nahliadnuť do súkromia iných ľudí. Záujem divákov o sledovanie intimity iných ľudí je obrovský, o čom sa presvedčili všetky televízie, ktoré sa rozhodli siahnuť po žánri reality show. Televízia Markíza ako prvá priniesla na televízne obrazovky jedinečnú reality show *Zámena manželiek*.*

Protagonistkami každého vydania relácie sú dve ženy, ktoré si vymenia svoje miesta v domácnosti. Nové prostredie, nové deti, nový partner a výnimočné situácie - to všetko je platforma pre pútavý a zaujímavý príbeh o vyrovnávaní sa s mimoriadnymi, veľaokrát nepriaznivými okolnosťami, o zorientovaní sa a zvykaní si na nové pomery, ale aj o veselých či strastiplných zážitkoch pri komunikácii s deťmi i partnerom. A to všetko môžu sledovať diváci prostredníctvom všadeprítomnej kamery...¹

Program *Zámena manželiek* je realizovaný v prostredí reálnych rodín a hlavnú dejovú líniu tvorí výmena partneriek. Tie sa v novej rodine najprv zoznamujú s jej členmi a zabehnutým životom a neskôr sa snažia do nej zaviesť pravidlá podľa vlastných skúseností. Po desiatich dňoch sa zamenené manželky stretávajú so svojimi pôvodnými partnermi a všetci spoločne preberajú zážitky a skúsenosti, ktoré nazbierali počas pobytu v druhej rodine. Veľaokrát si protagonisti uvedomia, čo vo svojich rodinách robia zle, a tiež ako im chýba bežný život s najbližšími.

Dňa 27. 7. 2021 odvysielala TV MARKÍZA dve epizódy programu *Zámena manželiek* po sebe.

Prvá epizóda (cca o 20:38 hod. s označením JSO (15))

Výmenu absolvovali dve tridsiatničky na materskej dovolenke, pochádzajúce z dvoch sociálne i mentálne kontroverzných rodín.

Monika vyrastala v detskom domove. Má z predchádzajúceho vzťahu 7-ročného syna Dominika a s o 20 rokov starším partnerom Tomášom 2-ročného Pepíka. Tomáš Moniku berie ako neschopnú, neustále ju poučuje a aj voči voči deťom sa správa kruto a vychováva ich len príkazmi a ponižovaním. Napriek tomu, že Tomáš má 2 zamestnania, rodina je v zlej finančnej situácii, pretože sú zaťaženi exekúciami. Monika sa snaží starať o domácnosť a deti najlepšie ako vie, ale aj tak v nej prevláda špina a deti sú zanedbané. Od výmeny očakáva, že sa Tomáš zmení a po návrate si ju bude viac vážiť.

Veronika žije vo fungujúcej rodine s manželom Vojtom, majú 2 dcéry - 10 ročnú Báru a 1,5 ročnú Veronku. V rodine má rozhodné slovo Veronika. V novej rodine ju zaskočí nielen neporiadok a biedna, ale hlavne nedostatočná starostlivosť o deti, nesprávna výchova, zlý vzťah medzi nevlastným otcom a Dominikom a deficit citu.

¹ Viac na : http://zamenamanzeliek.markiza.sk/o-relacii/651560_zamena-manzeliek

Veroniku situácia v novej rodine rozčul'uje, ale cíti aj bezmocnosť, lebo nedokáže zabehnutý stav v domácnosti zmeniť. Má obavy, ako výmenu s Monikou prežíva jej rodina, hlavne deti. Z týchto dôvodov sa rozhodne porušiť pravidlá výmeny (povinnosť stráviť v novej rodine 10 dní) a po 7 dňoch predčasne ukončí svoj pobyt v novej rodine.

Druhá epizóda (cca o 21:58 hod. s označením JSO ¹²)

Do výmeny vstúpi 34-ročná nezamestnaná Marie, ktorá má partnera 31-ročného Mariana a dve deti z predchádzajúceho manželstva. Marian chce, aby sa Marie zmenila – viac sa starala o deti, ktoré nemajú základné hygienické návyky, ale aj o domácnosť a menej sedela pri počítači a televízii. Uvažujú o svadbe.

Na druhej strane 43-ročná vedúca školskej jedálne Petra žije v pokojnom manželstve s 38-ročným Dušanom a 13-ročnou Laurou. Petra robí doma 80 % prác a chce, aby jej po výmene rodinný príslušníci v domácnosti viac pomáhali.

* * *

Ako sme už spomínali, v sťažnosti sťažovateľ vzniesol viacero námietok. V úvode poukazuje na to, že (cit.): „...Záměna manželiek, v ktorom pravidelne Markíza vysiela nadávky a hrubé neslušnosti....“

Monitoring programu sme preto najprv zamerali na dodržanie ustanovenia **§ 20 ods. 3 ZVR**, podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „... zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (ďalej len „jednotný systém označovania“).“ Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

V ustanovení **§ 1 ods. 2** uvedenej Vyhlášky sa uvádza pri kritériách nevhodnosti programu **do 15 rokov** okrem iného aj kritérium písm.

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,

a v ustanovení **§ 1 ods. 3** pri kritériách nevhodnosti programu **do 12 rokov** okrem iného aj kritérium písm.

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

V oboch epizódach programu *Záměna manželiek* sme zaznamenali viacero expresívnych výrazov. Podľa ustanovenia **§ 1 ods. 6** Vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: *Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.*

V prvej epizóde sme zaznamenali nasledovné hrubé a expresívne výrazy:

20:44:26 Veronika je prekvapená malým priestorom: „*Tak to si děláš pr... (vypípané), ale. (hlboký nádych) Je to hrozně maličký. To je, vole, jedna plus nula, nebo já nevím ani co toto je, ty vole. (nezrozumiteľné, opäť hlboký nádych).*“

20:45:53 Veronika nazerá do chladničky a mrazničky: „*Jo, aha... (smiech). Tak to si fakt dělaj ale velkou pr... (vypípané), ty vole. No si fakt dělaj pr... (vypípané). Co tady budeme jíst? Ty jo.*“

20:51:29 Veronike sa nepáči prístup Tomáša k stravovaniu Pepu: „*Odstavit decko ten den od prsu a jet do pr... (vypípané) a prostě bez mlíka... To dítě tady bude prostě plakat, že jo. A když bylo zvyklý na to prso, tak furt jako by ta flaška, že mu to trochu vynahrazuje. Přece mu nemůžou dávat všechno. Vždyť to decko se uškábe, ty vole. Oni mu dávají utopence, ty vole. Všechno, no, ty vole. To snad není... To si normálně musí dělat pr... (vypípané) ze mně.*“

20:53:37 Veronika skonštatuje: „*On ho nemá vůbec rád, ty vole, ani trochu jako. Ten kluk je z něho úplně vyschýzovanej, že jo, ty vole. To prostě není normální, teda. Mně ho je úplně líto, mně se chce brečet jako tady. A to jsem tady tři hodiny, ty vole, tři hodiny i s cestou. Tak to jsem zvědavá, jak tady zvládnú jako deset dní, ty vole.*“

20:58:23 Veronika skonštatuje, že deti majú tvrdú výchovu a robí sa jej z toho zle. Dominik je zalezený pod posteľou. Monika povie: „*Prostě jenom pláče, ty vole, nebo se škrábe, nebo se vzteká. Nic jinýho neumí. Není vůbec spokojený děcko. Vůbec, ani v nejmenším.*“

21:12:30 Veronika sa chystá umyť Pepu, ktorý pri vyzliekaní plače. Veronika niečo hovorí, ale pre hlasný plač Pepu je to nezrozumiteľné. Potom povie o Monike: „*To je taková krá... (vypípané), ty vole, co tady je. Nebo já to nechápu.*“

21:16:20 Veronika s plačom hodnotí situáciu v novej rodine: „*Hrozný. Já tady nechcu brečet nebo něco, ale mně už to tady, dnes druhý den, mně to pětkrát dohnalo k slzám, ty vole, jak se chovaj tyhle hovada. Ty vole, já doufám, že prostě mám fakt doma všechno v pořádku, nebo mně z toho úplně je zle. Doufejme, že u nás tatka na to dohlíží.*“ Veronika si uvedomuje, aké má doma rodinné zázemie.

21:18:01 Veronika sa snaží starať o Pepu čo najlepšie. Okrem ekzému ju trápí, že škúli: „*Dívej se. To nevím, jak skončí, buď se uškábe, ty vole, k smrti, vole a nebude vidět, vole, že jo...*“ V manuáli od Moniky nie je zmienka o škúlení, ani o liečbe ekzému.

21:18:46 Veronika prezlieka Pepu (v obraze občas detailné zábery na suchú Pepovu pokožku, ako si ju škrabká a ako ju Veronika natiera) pričom hovorí: „*Dívej, ty jo. Ty vole, teta to akorát namaže, jo, broučka...*“ Pri natieraní spokojného Pepu ľutuje a povie aj „*...Ty vole. Já ho asi hodně promažu...*“ Dieťa sa hladkaním upokojí.

21:27:50 Na **piaty deň** Veronika je unavená, odmieta jesť doma z dôvodu špinavého riadu: „*...Jsou to normálně prasata...*“

21:41:25 Veronika súhlasí s Tomášom: „*To jo, to by se jí mnělo stejkat, když jako takhle nechala děcko, ty vole. To já bych ani od takovýho dítěte ani neodjela...*“

21:43:14 Veronika je z Tomášovho nepochopenia zúfalá: „*Takhle kdyby plakalo moje dítě... Tomáš nechápavo zareaguje: „Ale proč pláče?“*“

Veronika: „*Já to prostě nepřežiju, ty vole.*“

Tomáš: „*Ale proč pláče?*“

Veronika: „*To je hrůza úplně, mně je úplně špatně, ty vole. Já si jdu na balkon chvíli, mně je úplně je zle.*“

21:44:26 Vojto okomentuje hotové pečienkové knedličky: „*Ty vole, ono to fakt existuje. 250 gramů, 29.90.*“

21:47:43 Veronika sa babičke pošťazuje na život v rodine. Pepov ekzém sa zlepšil, keď začala zdravo variť. Potom pokračuje v kritike Moniky: „*Bordel tady měla jak v tanku, špínu, nepeče, zaostalý děcko s atopickým ekzémom neléčeným a druhý se jich bojí. Katastrofa.*“

21:52:51 Medzi 8 očami – účastníci výmeny sa stretnú za jedným stolom. Veronika sa opýta Moniky: „*Jsi normální? Zeptám se tě, jestli seš normální, **ty vole**.*“ Monika odpovie, že sa na psychiatrii nelieči. Veronika pokračuje vo vysvetľovaní ukončenia výmeny: „...*Protože jsem se strachovala o svoje holky, **ty vole**, jak to tam u nás dopadne? Víš v jakým stavu si mi předala tvoji domácnost, **ty vole**, a děti? Jedno dítě psychicky týraný a druhý dítě, **ty vole**, se mi tam škrábe do krve, **vole**, s atopickým ekzémem, **ty vole**.*“

Keď Monika oponuje, že atopický ekzém nejde vyliečiť, Veronika povie: „*Prosím tě, já jsem ti to děcko dala do kupy, **ty vole**, během tejdne. To děcko vypadá úplně normálně. Proč, prosím tě, Dominik je tak vyschýzovanej, proč tam spí jak čokl na madračce, **ty vole**? Proč nemá ani kloudnej polštář? Ty nemáš, prosím tě, selskej normální rozum matky? Tebe to přijde normální, v jakým stavu jsi mi dávala děti? Proč si, **ty vole**, mu dáváš žrát jenom ty hnusný chemický, **ty vole**, jakýsi si (nezrozumitelné) křupky zas...(vypípané), **ty vole**, s tabletem. To děcko špatně vidí, tomu takhle jezdí oči. Pro boha svatýho, Tomáši, řekni teďka něco.*“

Veroniku hnevá, že Monika s Tomášom sa nijako nebránia, až na Veronikinu výzvu začne Tomáš kričať: „*Ale já se proti Tebe bránit nebudu, Verčo, chápeš to? Ty jsi začala křičet.*“

Veronika: „*Neřvi, neřvi.*“

Tomáš kričať: „*Ale kdo řval první? Ty jsi řvala první. Tak teď nech řvát, do pr...(vypípané), mně.*“ Monika začne Tomáša upokojuvať, pridá sa k nej Vojta.

Tomáš pokračuje v kričaní: „*Já jsem v klidu, ale tak proč řvala Verča, tak můžu řvát já. Až začnu řvát já, tak se zboří barák. Tak v klidu...*“ Tomáš potom začne obhajovať Moniku tým, že prizná jej chyby. Veronika ho obviní, že robí zo seba obetného baránka. Potom poukazuje na špinu v domácnosti, potom pokračuje slovami: „...*Ty **hovado, vole**, víš, co je zespod talíře, co tam máš nanešeno za **bordel**? Za všechno? Tak nežerou skutečně ani prasata.*“

Monika sa proti tomu ohradí a potom sa rozplače. Veronika pokračuje: „...*Přestaň tady, **vole**, fňukat jako, to si můžeš fňukat tam prostě doma, nebo něco. Mně toto nezajímá. To jsou tvoje děti, **ty vole**.*“ Tomáš Moniku upokojuje, ale tá chce s plačom od stola odísť.

Veronika pokračuje: „*Vůbec mi tě není líto, **ty vole**, vůbec. Mně bylo líto prostě těch dětí tam, do pr...(vypípané), Tomáši.*“ Tomáš ju zvýšeným hlasom zastavuje.

Veronika pokračuje: „*Takhle mi bylo líto, **vole**, malýho Pepy. Takhle, **vole**, ne.*“

Keď Tomáš vytkne Veronike slovník, obráti svoje výčitky proti nemu. V jednej veci sa Moniky zastane - Tomáš jej nedáva peniaze a robí z nej negramotnú, ktorá nevie hospodáriť. Povie: „...*Proč se tam všechno řídí podle Tomáše? Vys...(vypípané) se prostě na to...*“

Pokiaľ ide o nevhodnosť programu z pohľadu jazykových prostriedkov, v súvislosti so skutočnosťou, že program bol odvysielaný v češtine, vychádzali sme zo Slovníka spisovného jazyka českého². V programe sme zaznamenali nasledovné výrazy:

- **vole** (39 x) – definovaný ako hrub. výraz zmysle *hlupák*; tiež nadávka
- **bordel** (2 x) - definovaný ako expresívny výraz v zmysle *neporiadok*,
- **hovado/a** (2x) – definovaný ako hrubý výraz v zmysle *človek zvírací, zhovadilý, surový, beštiální, zvrhlý alebo sprostý, nemravný*;
- **prasata** (1 x) - definovaný ako expresívny výraz v zmysle prirovnaní – *byť špinavý*.

Z výsledku monitoringu prvej epizódy je zrejmé, že najčastejšie v nej odznel hrubý výraz **vole/tyvole** (39 x), ktorý bol súčasťou bežného Veronikinho slovníka (iba raz ho vyslovil jej manžel Vojta, keď sa čudoval, že existuje polotovar pečienových knedličiek). Aj keď je v slovníku toto slovo definované ako hrubý výraz alebo nadávka, v češtine sa udomácnilo ako parazitujúca vsuvka, ktorú vyslovujúci vkladá do hovorenej reči bez toho, že by chcel niekoho

² <https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no>

uraziť alebo niekomu nadávať. Obsahovo je teda nepodstatné (ak by nebolo vyslovené, veta by nestratila význam), aj keď na poslucháča môže pôsobiť negatívnym dojmom.

Aj ďalšie expresívne a hrubé výrazy (**bordel**, **hovada**, **prasata**), ktoré v epizóde odznali, použila Veronika, keď reagovala na neporiadok a nečistotu v domácnosti Moniky, ale aj v emóciami vystupňovaných situáciách, keď bola zhrozená zo zlého zdravotného stavu malého Pepu (neliečený ekzém), či z necitlivého prístupu Tomáša k deťom, hlavne k nevlastnému synovi Dominikovi. V sledovanej časti sme nezaznamenali žiadne vulgárne vyjadrenia. Niektoré slová boli prekryté zvykovou stopou (vypípané), čím došlo k znemožneniu identifikácie daného výrazu.

Vyššie uvedené výrazy môžeme zaradiť medzi vyjadrenia, ktoré bývajú prirodzenou súčasťou programu charakterizovaného ako reality šou. Čo sa týka ich frekvencie, až na častý výskyt výrazu **vole/ty vole**, bola pomerne nízka.

Z hľadiska kvality nevhodných výrazov, podľa nášho názoru, všetky vyššie uvedené vyjadrenia spadajú pod kritérium § 1, ods. 3 písm. k), ktoré hovorí, že program je vhodný pre maloletého diváka do 12 rokov, ak program obsahuje: *k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.*

Keďže prvá epizóda programu *Zámena manželiek* zo dňa 27. 7. 2021 bola vysielateľom označená symbolom JSO 15, myslíme si, že z hľadiska nevhodných výrazov vysielateľ neporušil § 20 ods. 3 ZVR, ktorý hovorí, že: *Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").*

V druhej epizóde sme zaznamenali nasledovné vyjadrenia, ktoré obsahovali expresívne slová: 22:41:52 Dušan sa hnevá, že Marie pri varení necháva neporiadok: „...Toto je normálny, prosím ťe? Že jo. Podívej se, jak je **zadrbaný** ten, celý ten úchyt, jo? Podívej se na tu mouku, podívej se na tu hladkou mouku. Podívej se. Toto je normální, prosím ťe? Toto je normální? Tady je těsto, tady je **bordel**. Děkuji za oběd, byl vynikající, nemám hlad.“

Dušana vytočil Mariin prístup, tá sa dá do upratovania. Dušan pokračuje: „...Já klidně můžu po ní chodit a ukazovat, kde je **bordel**, kde je špína, protože na to ani nešáhne...“ Marie sa drží len manuálu a to Dušana hnevá.

Expresívny výraz **bordel** (definovaný ako expresívny výraz v zmysle neporiadok) sa v programe vyskytlo 2 x.

Pri výraze **zadrbaný** sme vychádzali z jeho základu **drbat**, ktorý je v Slovníku *Lingea.cz*³ definovaný vo význame *škriabať* alebo *klebetiť*. V prípade odvysielaného výrazu išlo skôr o význam *zašpinený*.

Podľa nášho názoru, intenzita i frekvencia uvedených výrazov aj vzhľadom na dĺžku trvania programu (cca 80 min vrátane reklamných a propagačných blokov) bola minimálna a z hľadiska nevhodnosti ich možno zaradiť pod kritérium ustanovené v § 1 ods. 3 písm. k) Vyhlášky 589/2007 Z. z. o nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov. Týmto symbolom bol aj

³ <https://slovníky.lingea.cz/slovensko-cesky/drbat>

uvedený program označený, takže, podľa nášho názoru, vysielateľ ani v tomto prípade neporušil § 20 ods. 3 ZVR

Čo sa týka námietok sťažovateľa voči časovému zaradeniu programu s nevhodným obsahom pre maloletých, sme zistili, že prvá epizóda programu *Zámena manželiek* zo dňa 27. 7. 2021, bola označená symbolom JSO 15 a odvysielaná v čase cca 20:38 hod. a druhá epizódu odvysielal vysielateľ s označením symbolom JSO 12 a v čase cca o 21:58 hod.

Ustanovenie § 4 ods. 3 Vyhlášky JSO hovorí (cit.): *Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou.*“ Programy klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nemajú zákonom stanovený čas vysielania.

Na základe vyššie uvedeného zistenia konštatujeme, že obe epizódy programu *Zámena manželiek* zo dňa 27. 7. 2021 boli odvysielané v súlade s ustanovením Vyhlášky JSO, tým pádom vysielateľ neporušil ustanovenie § 20 ods. 4 ZVR.

* * *

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti voči programu *Zámena manželiek* ďalej namieta (cit.): „...*Markíza vyberá sociálne slabšie rodiny, ktoré sú v tomto programe zosmiešňované...*“

Pôvodne zahraničný projekt reality šou *Zámena manželiek* má za cieľ nazrieť do súkromia dvoch domácností, v ktorých strávia vymenené manželky s novými rodinnými príslušníkmi za prítomnosti televíznych kamier desať dní. Dôvody účinkovania v tejto šou sú rôzne: niekoho láka zmena stereotypu v rodine, iného zviditeľnenie sa, ďalších nádej na zmenu alebo dokonca vyriešenie nepriaznivých skutočností v spolužití a niekoho aj finančná odmena, ktorú televízia (výrobca programu) za natočenie ponúka. Podľa informácií získaných z internetu⁴ ide v Čechách o sumu 100 000 Kč a na Slovensku 3 700 €.

Podmienkou je v čase náboru vyplniť prihlasovací formulár, v ktorom poskytnú základné údaje o rodine, o tom, čo od pôsobenia v reality šou očakávajú, aké zmeny, príp. v akej oblasti. Do programu sa hlásia rodiny dobrovoľne a slobodne. Prihlásení prechádzajú kastingom, v ktorom sa hodnotia ich komunikačné schopnosti, ale aj predpoklad atraktívnosti pre publikum. Doteraz mali najväčší úspech relácie, v ktorých páry museli riešiť sociálne, rasové, náboženské, vzdelanostné a morálne rozdiely.⁵

Aj v prvej epizóde programu *Zámena manželiek* zo dňa 27. 7. 2021 sa stretli dve sociálne nevyvážené rodiny.

Na jednej strane je Monika – jednoduchá žena z detského domova so synom z predchádzajúceho vzťahu a jej o 20 rokov starší partner, ktorý je napriek dvom zamestnaniam zadlžený (spláca exekučné splátky). Účinkujúci sa v programe nevyjadrovali k tomu, že by dôvodom ich prihlásenia sa do reality šou bola práve zlá finančná situácia. Cieľom výmeny mala byť zmena Tomášovho postoja k Monike.

Druhú rodinu tvorí rázna a emancipovaná Veronika s manželom Vojtom a dvoma dcérami. Aj keď ich finančná situácia nie je taká zlá ako v predchádzajúcej rodine, jedným z dôvodov prihlásenia sa do reality šou bola aj finančná odmena, o čom svedčí výrok Vojty:

⁴ zdroj: <https://www.topdesat.sk/2018/08/22/zamena-manzeliek-2/>

⁵ zdroj: https://zamenamanzeliek.markiza.sk/o-relacii/651560_zamena-manzeliek

20:41:11 „Do výměny jsme se přihlásili, to jo, chtěli jsme si to vyskoušet zase nějaký nový věci a, samozřejmě, ta **finanční stránka tam také hraje teda velkou roli.**“

K uvedenej časti sťažnosti sťažovateľa konštatujeme, že účinkujúci sa do programu hlásia a zúčastňujú jeho natáčania dobrovoľne, pričom sú si vedomí, že verejne odhalia svoje súkromie, materiálnu situáciu v rodinách, ako aj rôzne (nie vždy pozitívne) stránky svojej povahy. Vedia, že základným princípom takýchto programov je interakcia rôznych typov osobností, ktorá často vyvoláva konfliktné situácie, čo je pre určitý typ diváka pútavé. Výber rodín do programu *Zámena manželiek* robí výrobca na základe vlastných potrieb a očakávaní a je čisto v jeho právomoci.

Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 (Obsah programov a sloboda príjmu) ZVR: *Vysielať vysielajú programy slobodne a nezávisle. Do ich obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.* Preto nie je v kompetencii RVR riešiť výber účinkujúcich v danom formáte (či už vo vlastnej výrobe, alebo v častiach prebratých od českého vysielateľa NOVA), ktorý sa vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA rozhodol zaradiť do svojho vysielania a ani inak zasahovať do jeho prípravy a výroby.

* * *

Ďalej sťažovateľ vo svojej sťažnosti upozorňuje, že v programe *Zámena manželiek* (cit.): „...bola rodina s deťmi, kde otec **týral syna**. Druhé z detí malo **neliečený atopický exém**. Otec na syna vyvreskoval, že má **lavé ruky**, **ponižoval ho**. Samotná vymenená manželka priznala, že v živote nevidela tak psychicky zdeptaného syna. Otec dokonca priamo na kameru vykrikoval na syna, že **vem mamu a bezte do prdele**. Ďalej sa otec vyjadril, že **by ho zbil a ze je štenice a ze ho ma plné zuby....**“

Z obsahu námietky sťažovateľa je zrejmé, že sa viaže k prvej epizóde programu, v ktorej jednu domácnosť tvorí emocionálne nevyzretá Monika, v detstve vyrastajúca v detskom domove, čo odráža v jej nepripravenosti do reálneho života (finančná negramotnosť, vlažný vzťah k vedeniu domácnosti, nízka miera emócií a empatie, málo praktických skúseností...). Má o 20 rokov staršieho partnera, ktorý je vzhľadom na svoj vek presvedčený, že iba on vie, čo je pre rodinu najlepšie. Všetko v domácnosti riadi a Moniku s deťmi často poučuje, rozkazuje im, ale aj ponižuje. V závere epizódy sa ukáže, že Tomáš je zo života v rodine s malým dieťaťom nervózny, vystresovaný a z výkonu dvoch zamestnaní unavený (keďže spláca exekučné splátky), čo vyvoláva jeho podráždenosť a neovládateľnú nervozitu.

V súvislosti s obsahom tejto časti sťažnosti sme v monitoringu zamerali pozornosť na scény, ktoré sa týkali Tomášovej necitlivej výchovy vlastného syna Pepu, ale aj nevlastného Dominika:

20:54:21 Tomáš na balkóne pri cigarete: „*Jsem musel trochu na malýho zvýšit hlas, na ten von dá, takže jakoby spal, no.*“ Malý Pepa plače, svrbí ho ekzém, tak si ho škrabe. Veronika ho upokojuje.

20:57:44 Keď sa Pepa po jedle rozplače, Tomáš sa ho najprv snaží upokojiť telefonátom, ale keď to nezaberie, zvýši na Pepu hlas: „*Nebudu tě nosit, Pepo. A dost! Nebudu tě tahat! A řvi si jak chceš* (dieťa sa ešte viac rozplače). *Trucuj si jak chceš! Nezajímá mně to. Ne, ne.*“ Dieťa plače na zemi, Veronika ho zdvihne na ruky. Tomáš pokračuje v kriku na Pepu: „*Ne, zlobíš. Nechce tě. Zlobíš.*“ Monika upokojuje Pepu, ale Tomáš na neho stále kričí, čím ho provokuje: „*Ne, ne.*“ (hovori na Pepu ďalej, ale pre krik nerozumieť slová). Veronika položí

Pepu na zem, ten sa vyberie za otcom, ktorý na neho kričí: „*Přestááň, co jsem ti řekl. Co jsem ti řekl, přestaň se zlobit! Přestaň.*“

20:58:30 Tomáš s Pepom na rukách hovorí: „*Já bych mu dal na pr... (vypípané), mně už je to jedno, já bych mu dal na zadek. Protože ono to na něj platí. A zařval bych. Pořádně bych zařval, ono by tě to přestalo, vid’?*“ Dominik je stále pod posteľou, na Monikinu otázku povie: „*Tady se schovávám. Nikdo mi nic nesmí udělat. Nic!*“

21:47:25 Pepíček sa v babičkinom náručí rozplače a Tomáš sa hneď rozkričí: „*Přestaň, Jozef. Já na toto nemám sílu. Se s tebou tahat 24 hodin denně. Ať se s tebou tahá máma.* (zoberie Pepu na ruky). *Já se s tebou tahat nebudu 24 hodin denně, chápeš to?*“

21:47:43 Veronika sa babičke posťažuje na život v rodine. Pepov ekzém sa zlepšil, keď začala zdravo variť. Potom pokračuje v kritike Moniky: „*Bordel tady měla jak v tanku, špínu, nepeče, zaostalý děcko s atopickým ekzémem neléčeným a druhý se jich bojí. Katastrofa.*“

Tomáš zareaguje iróniou: „*To jsme tady včera řešili, Dominiček je ubližovanéj, Dominičkovi každěj ubližuje.*“ Babička sa postaví na stranu syna.

Dominik povie: „*Já se ho bojím.*“ Babička si myslí, že sa Tomáša netreba báť, no Dominik zopakuje: „*Já se ho od malička jenom bojím.*“ Keď sa babička opýta, či ho bije, Dominik povie: „*Ne, řve na mně.*“ Babička je presvedčená, že Dominik neposlúcha.

Tomáš začne zas na Tomáša kričať: „*Takhle neříkej, že se mně bojí? Že se mně bojí? Ty se mně bojíš?* (Veronika ho upokojuje) *Tak si vem mámu a běž s mámou do pr... (vypípané). Já ti to řeknu na rovinu. Já si toho Pepíka nechám... Já se uživil a užívím se zase. Uživil jsem se 30 let.*“ Babička potvrdí, že Tomáš živí rodinu.

21:48:51 Tomáš má Dominika už plné zuby. Povie: „*...A prostě na něj jsem tak nažhavenej, že bejt mu 20, tak ho tak zbiju, že by si to to. Protože je to lhář, sedmilhář. Tenhleten do toho to samý. Jak štěnice. Co mám dělat? Jako, samozřejmě, neudělám nic teď...*“

To, že Monikin syn z predchádzajúceho vzťahu Dominik, ale aj malý Pepa v rodine trpia hlavne nevhodnou výchovou, ale aj zanedbanou starostlivosťou, dosvedčujú Veronikine námietky s stravovaním i výchove detí v rodine Tomáša a Moniky:

20:53:37 Veronika skonštatuje: „*On ho nemá vůbec rád, ty vole, ani trochu jako. Ten kluk je z něho úplně vyschýzovanéj, že jo, ty vole. To prostě není normální, teda. Mně ho je úplně líto, mně se chce brečet jako tady. A to jsem tady tři hodiny, ty vole, tři hodiny i s cestou. Tak to jsem zvědavá, jak tady zvládnú jako deset dní, ty vole.*“

20:53:56 Druhý deň Veronika po prebdení noci hodnotí vzťah Tomáša k synom: „*...Prostě po něm furt jenom řve, že on se furt škrábe, chudák. Na toho Domču také nemá prostě dobrýho slova, Hrůza. Já jsem už tady i plakala, prostě jsem totálně vyřízená.*“

20:58:20 Veronika skonštatuje, že deti majú tvrdú výchovu a robí sa jej z toho zle. Dominik je zalezený s mobilom pod posteľou. Monika povie: „*Prostě jenom pláče, ty vole, nebo se škrábe, nebo se vzteká. Nic jinýho neumí. Není vůbec spokojený děcko. Vůbec, ani v nejmenším.*“

21:12:54 v obraze je detail na Pepu, ako si škrabe suchú pokožku a ako mu ju Veronika natiera krémom, obáva sa, že ho pokožka svrbí alebo páli. Dieťa sa nakoniec vo Veronikinom náručí upokojí.

21:18:01 Veronika sa snaží starať o Pepu čo najlepšie. Okrem ekzému ju trápi, že škúli: „*Dívej se. To nevím, jak skončí, buď se uškrábe, ty vole, k smrti, vole a nebude vidět, vole, že jo...*“ V manuáli od Moniky nie je zmienka o škúlení, ani o liečbe ekzému.

21:18:37 Veronika komentuje Pepov jeho ekzém: „*Po nocích se tady může uškrábat, ten po něm řve: Pepo, Pepo, neďalej to. Ty jo, prostě a ona mi k tomu ani do manuálu nic nenapíše. Nic.*“

21:38:19 Veronika hovorí o Monike: „*Nevím, jak se taková holka prostě může chovat u nás. Když mně v takovém brutálním stavu předala psychicky týranýho svýho prvního kluka a druhý*

decko s brutálnym atopem, kde se málem prostě uškrábal, závislýho na prsu. Tak jako, co to je za mámu?“

21:42:19 Veronika namietne: „Ale to děcko strádá, do pr...(vypípané). Proto se tak chová, chápeš to? On je úplně psychicky prostě vyřízenej, Tome.“ Veroniku mrzí, že sa Dominikovi nikto v rodine nevenuje. Dominik sa rozplače.

21:43:25 Veronika odsúdi Tomáša, že Dominika neobjíme, len na neho kričí. „Tak psychicky zdeptanýho, nebo týranýho kluka jsem fakt teda ještě snad neviděla. To je jako fakt strašný...“

21:50:58 Veronika zhodnotí situáciu v novej rodine: „Pro mě úplnej teror. Prostě mám z toho husí kůže, co se tady prostě dělo. (Dominik sedí uplakaný na sedačke) Já si tak budu vážit toho, co mám doma. Tý moji rodiny, protože toto... Toto byla, prostě, pro mě fakt jako peklo tady.“

V programe sme zaznamenali aj scény, v ktorých sám Dominik popisuje zaužívaný spôsob života v rodine, pri ktorom trpí:

20:53:20 Dominik si vypýta nedojedený chlieb po Pepíkovi. Povie: „Já to třeba, můžu to sníst? Protože, když třeba něco se nesní, to pak ty peníze jsou zbytečně vyhozený. Všechno, co Pepa nedojí, to musím zas já dojíst.“ (hovori so slzami v očiach)

21:28:25 Na Veronikinu otázku, ako sa k nemu chovajú mama s Tomášom v bežnom živote, Dominik odpovedá: „Jsou strašně zlí na mně. Nic jinýho. Jsou na Pepu tak moc hodní, ale na mně jsou jenom zlí.“

Veronika sa pýta ďalej: „A von třeba řve víc než když jsem tady, jako?“

Dominik odpovedá: „Víc, víc řve. Hrozně. On se takhlens chová schválně. Aby tě nevyděšil, jak je na mně. No jo, ale já už to nevydržím. Jak se chováním s tátou nebo s mámou. Jak se chovaj.“ Veronika skonštatuje, že Dominik lezie pod posteľ až keď sa vráti domov Tomáš.

O Tomášovom správaní sa v rodine hovorí aj samotná Monika:

21:14:19 „...Můj chlap mně ponaučuje a dělá jakože abych všechno dělala tak jako, jak chce on. Ještě mně učil, že má všechno svoje místo. Kam co položíš, nebo si vezmeš, tak to musím vrátit spátky. To je furt dokola. Takhlens to děláš špatně, takhle se to nedělá. To nejde, aby mně - 30-letou ženskou od dvou dětí - učil, nebo ponaučoval co mám a jak mám dělat. Řve a to mi hodně na tom vadí. Aby třeba mluvil potichu, normálně to vysvětlil. Ne! On vždycky Tomáš musí zvýšil hlas. A pak to tam slyší cenej panelák, jak tam křičí...“

Pri analýze obsahu vyššie uvedených scén z prvej epizódy programu *Záměna manželi* z 27. 7. 2021 sme sa v súvislosti s obsahom sťažnosti zamerali na zistenie, či vysielateľ neporušil ustanovenie § 19 - **Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti**, ktoré hovorí:

1) Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú f) *nenáležitou formou zobrazovať maloletých, ktorí sú vystavovaní fyzickému alebo psychickému utrpeniu.*

V príručke o syndróme CAN⁶ (vydalo Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Bratislava, 2013) je **psychické týranie** definované nasledovne:

Psychické týranie detí zahrňuje také správanie osôb, ktoré nepriaznivo pôsobí na psychický, citový vývoj a správanie dieťaťa. Psychickým týraním rozumieme opakované ubližovanie dieťaťa zo strany rodičov alebo iných osôb opakovaným odmietaním dieťaťa, ponižovaním, zastrášaním, obmedzovaním jeho slobody pohybu a kontaktov s okolím, zneužívaním vo

⁶ Syndróm CAN - Child Abuse & Neglect, predstavuje súbor konkrétnych foriem neadekvátneho zaobchádzania s dieťaťom, ktoré vedú k nedostatočnému napĺňaniu jeho základných potrieb – potrieb biologických, emočných, pocitu bezpečia, istoty, a tým k závažnému narušeniu až trvalému poškodeniu vývoja, osobnosti, sebavedomia a medziľudských vzťahov dieťaťa (zdroj: <https://www.linkadeti.sk/kategoria/dospeli/clanok/syndrom-can-v-kocke>)

svoj prospech, učením názorov a spôsobov správania, ktoré odporuje morálke spoločnosti. Pre psychické týranie je charakteristické opakovanie deja, napr. opakované nadávanie, ponižovanie, vyhrážanie, vyčítanie“. (Vicianová a spol., 2002)⁷

Myslíme si, že scény, v ktorých sú zobrazení maloletí Pepa a Dominik v rôznych kolíznych situáciách v rodine, resp. výroky Veroniky, ktorými popisuje neúnosné správanie sa Tomáša k deťom, sú svedectvom, že deti v tejto rodine stráďajú nielen fyzicky (hlavne malý Pepa s ekzémom), ale aj psychicky. Tomáš, ktorý považuje za jedinú správnu výchovnú metódu zastrasovanie krikom (príp. ak by mohol, tak aj bitkou), plačúceho Pepu nechce zobrať na ruky, provokuje ho krikom k ešte väčšiemu plaču, nevlastného Dominika zastrasuje, ponižuje, čím ho vystavuje *psychickému utrpeniu*. Dominik je ustráchaný, často má slzy na krajíčku a aj nahlas vysloví, že sa Tomáša bojí. Aj keď Tomáš a jeho mama tvrdia, že Dominik je klamár, to, že žije v strachu a ponižovaný dokazuje, že pri komunikácii s Veronikou alebo s babičkou má v očiach slzy a preskakuje mu hlas.

Pepa trpí prejavmi neliečeného atopického ekzému, ktoré sa mu stupňujú aj v súvislosti s Monikinou nezdravou stravou. Myslíme si, že nešlo o vedomé týranie, ale skôr o neschopnosť sociálne nevyzretej a od Tomáša závislej Moniky postarať sa o choré dieťa – vyhľadať lekársku pomoc, ošetriť mu svrbiacu pokožku, diétne mu upraviť mu stravu... V niektorých scénach je Pepa zobrazený (a to aj detailne) s neliečeným ekzémom, pričom často plače. Tieto scény možno, podľa nášho názoru, považovať za *zobrazenie fyzického utrpenia maloletého Pepu*.

Vysielateľ, podľa nášho názoru, zvažil závažnosť obsahu uvedenej epizódy, keďže ju označil symbolom JSO **15**, napriek tomu, že iné časti uvedeného programu *Zámena manželiek* bývajú zväčša označené symbolom JSO **12**.

Čo sa týka charakteristiky programu *Zámena manželiek*, ide o reality show, ktorá je založená na možnosti divákov nahliadnuť do súkromia iných ľudí. Nové prostredie i členovia novej rodiny a komunikácia medzi nimi vytvárajú konfliktne situácie, ktoré sú dôsledkom iného prístupu k vedeniu domácnosti. Nejde teda o dielo, v ktorom by bol obsah viazaný na príslušný umelecký scenár. V reality šou vyberá do programu scény jeho tvorca, a tým vytvára jeho obsah. V spomínanej epizóde bolo, podľa nášho názoru, nenáležitou formou zobrazené psychické a fyzické utrpenie detí.

Na základe vyššie uvedeného si myslíme, že v programe odvysielanom dňa 27. 7. 2021 o 20:38 hod. mohlo dôjsť k nedodržaniu ustanovenia **§ 19 ods. 1 f)**, keďže boli *nenáležitou formou zobrazovaní maloletí, ktorí sú vystavovaní fyzickému alebo psychickému utrpeniu*.

V súvislosti s vyššie analyzovaným obsahom programu sme zisťovali, či ním vysielateľ nenaplnil aj ustanovenie **§ 1 ods. 1** Vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktoré hovorí:

1) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú

a) zobrazenie násilia, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo násilnej smrti človeka, obzvlášť bez pocitov ľútosti, zobrazenie fyzicky týraných osôb alebo psychicky týraných osôb, zobrazenie prejavov skupín s patologickými normami správania, prezentáciu nebezpečných situácií alebo zámerne vytváraného rizika ako atraktívnej formy zábavy.

⁷ zdroj: https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSVaR/SPODaSK/Prirucka_CAN_NP_DEI.pdf

Na základe monitorovaného obsahu konštatujeme, že vyššie opísané scény, zobrazujúce maloletých, neboli takej intenzity, aby naplňali kritérium nevhodnosti a neprístupnosti pre maloletých do 18 rokov v zmysle ustanovenia **§ 1 ods. 1 písm. a)** Vyhlášky č. 589/2007 Z. z. Môžeme teda konštatovať, že z tohto hľadiska si predmetná epizóda programu *Zámena manželiek* nevyžadovala prísnejšie označenie vhodnosti. Označenie symbolom JSO **15** bolo podľa nášho názoru dostačujúce.

* * *

V druhej epizóde programu *Zámena manželiek* z 27. 7. 2021 v súvislosti s ubližovaním maloletým sme v obsahu zaznamenali scény, v ktorých sa hovorí o násilnej výchovnej metóde:

23:01:03 Marian nechápe, prečo Martin robí lotroviny. Vyhráza sa mu: „...*Ještě jednou, Martine, říkám ti, stáhnu ti kalhoty a dostaneš vařečkou. Jako dostáváš od mámy. Teď jsi mně úplně naštvál....*“ Chce vedieť, prečo Martin urobil neporiadok. Keď sa Petra snaží Mariana upokojiť, on odpovie: „...*Tak jako vařečkou každopádně dostane. My jsme taky byli trestaní, když jsme byli malí.*“

Petra: „*Fyzický násilí nic nevyřeší, prosím tě.*“ Marian sa bráni, že aj on bol tak vychovávaný, dostal tiež, keď bol malý.

Petra oponuje: „*Jako fyzický násilí, tak to dítě se ti úplně postaví na zadní, vzepře se ti a nedostaneš z něj pak už vůbec nic. Já mám na fyzický násilí úplně jiný názor, no.*“

23:02:22 Marian sa vyjadruje k Maruškinej výchove: „...*A to, že tady dostane vařečkou, já si myslím, že tady to není nějaký domácí násilí, jak Péťa prohlásila. To mně prostě naštválo a mi je docela dost v hlavě, jo?...*“

23:15:34 Petra sa pýta Marie: „...*Když Martínek něco provede, on je bitý, že?*“

Marie: „*Není bitej.*“

Petra: „*Není bitej?*“

Marian dodá: „*Je, je. Vařečkou dostane vždycky.*“

Petra: „*Marian říká, že je bitej vařečkou.*“

Marian dodá: „*Takhle jsme byli vychovávaní i my a jako...*“

Petra: „*Nebyli. Protože jsem mluvila s tvójí mámou a nebyli.*“

Marian: „*Je zajímavé, že mně maminka říkala, že jsme byli.*“

Petra: „*No nebyli*“

Analýza poukázala na to, že v programe boli slovne prezentované rôzne prístupy Mariana a Petry k výchove detí. Petra si myslí, že deti v náhradnej rodine sú trestané bitím vareškou, pričom tento spôsob výchovy neuznáva. Marian sa obhajuje tým, že takto trestá malého Martina mama a keď bol on malý, tak aj on dostával vareškou. Marie tvrdí, že Martin nie je bitý.

Z uvedeného vyplýva, že účastníci programu o fyzickom treste len diskutovali, akt trestu voči Martinovi, ktorým sa mu vyhráжал Marian, nebol v programe zobrazený, čiže nebolo naplnené ustanovenie **§ 19 ods. 1 písm. f)** ZVR, ktoré hovorí:

Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú

f) nenáležitou formou zobrazovať maloletých, ktorí sú vystavovaní fyzickému alebo psychickému utrpeniu.

ZÁVER:

Na základe analýzy programu a vyššie uvedených argumentov sa domnievame, že vysielateľ odvysielaním programu *Zámena manželiek* dňa 27. 7. 2021 o cca 20:38 hod. (prvá epizóda) na TV MARKÍZA s označením JSO ako nevhodný **do 15 rokov** neporušil ustanovenia **§ 20 ods. 3 a 4 ZVR**. Preto navrhujeme v tejto časti uznať predmetnú sťažnosť ako **neopodstatnenú**.

Domnievame sa ale, že program obsahoval scény, v ktorých boli *nenáležitou formou zobrazení maloletí vystavovaní fyzickému alebo psychickému utrpeniu*, čím mohlo dôjsť k porušeniu ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. f) ZVR**.

Z analýzy vysielania TV MARKÍZA ďalej vyplynulo, že vysielateľ odvysielaním programu *Zámena manželiek* dňa 27. 7. 2021 o cca 21:58 hod. (druhá epizóda) na TV MARKÍZA s označením JSO ako nevhodný **do 12 rokov** neporušil ustanovenia **§ 20 ods. 3 a 4 ZVR**, ani ustanovenie **§ 19 ods. 1 písm. f)**, preto navrhujeme predmetnú sťažnosť uznať ako **neopodstatnenú**.

K bodu č. 5

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1248/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Zámena manželiek (dve epizódy)
Vysielané dňa: 27. 7. 2021
Čas vysielania: cca 20:38 h a 21:58 h
Označenie podľa JSO: 15 a 12

Monitoring programu bol vykonaný zo záznamu Kancelárie RVR, časy sú uvádzané cca:

20:35:00 časť reklamného bloku (trvanie 2:20 min.), zvukovo-obrazové komunikáty, komunikáty označujúce sponzorov programu (SWISS Panthenol, HEMOSTOP, RED 3, TIPOS).

20:38:11 začiatok prvej epizódy programu Zámena manželiek 15. Predstavenie rodín a ich domovov. Prvá rodina žije v Liberci v prenajatom 2-izbovom byte. Tvorí ju 30-ročná Monika na materskej dovolenke a 50-ročný vodič Tomáš. Spolu majú 2-ročného Pepíka a 7-ročného Dominika má Monika z predchádzajúceho vzťahu. V úvode sa manželia zhodnú, že 20-ročný vekový roziel spôsobuje v manželstve nezhody – Tomáš Moniku berie ako dcéru a neustále ju poučuje. Monika by chcela, aby si ju Tomáš viac vážil a prejavoval jej lásku. Tomáš zas chce, aby sa o pár rokov Monika o neho vedela postarať.

20:40:41 Druhá rodina žije vo vlastnom byte v Miloviciach. 30-ročná Veronika je na materskej dovolenke, manžel Vojta (obchodný zástupca) má 41 rokov. Majú 2 dcéry 10 ročnú Báru a 1,5 ročnú Veronku.

20:41:11 Vojta hovorí o dôvodoch, prečo sa prihlásili do reality šou: „Do výměny jsme se přihlásili, to jo, chtěli jsme si to vyskoušet zase nějaký nový věci a, samozřejmě, ta finanční stránka tam také hraje teda velkou roli.“

Partneri majú rôzne názory na výchovu detí a vedenie domácnosti. Priznajú, že v domácnosti je všetko podľa Veroniky.

20:42:20 Monika a Veronika sa lúčia s rodinami. Veronika dúfa, že to Vojta zvládne. Monika praje Tomášovi čo najhoršiu ženu, ale Tomáš je presvedčený, že sa Monika vráti so zistením, že sa pri ňom nemá zle.

20:44:15 Ženy prichádzajú do nového prostredia. Monike sa v byte páči.

20:44:26 Veronika je prekvapená malým priestorom: „Tak to si děláš pr... (vypípané), ale (hlboký nádych). Je to hrozně maličký. To je, vole, jedna plus nula, nebo já nevím ani co toto je, ty vole. (nezrozumiteľné, opäť hlboký nádych).“

20:44:38 Monike sa obáva sa moderného vybavenia v kuchyni. Veronika je sklamaná špinou.

20:45:53 Veronika nazerá do chladničky a mrazničky: „Jo, aha... (smiech). Tak to si fakt dělaj ale velkou pr... (vypípané), ty vole. No si fakt dělaj pr... (vypípané). Co tady budeme jíst? Ty jo.“

20:46:30 Monike sa páči vlastná izba, v detskom domove mala s dievčatami spoločnú izbu. Veronika usúdi, že Monika sa u nich bude mať krásne, jej sa v novom nepáči.

20:46:59 Ženy si navzájom čítajú manuál – dozvedajú sa reálie o rodinách, v ktorých budú najbližšie dni žiť. Veronika zistí, že v rodine má hlavné slovo Tomáš, tuší, že dôjde ku sporom. Je na Tomáša zvedavá.

20:48:35 Zmena začína. Veronika sa zvitava s Tomášom a deťmi. Už pri prvom kontakte vidieť, že Tomáš je na Dominika prísny. Vojta s dcérami víta v byte Moniku.

20:50:25 Veronika s Tomášom rieša problém kojenia, náhradného mlieka a ostatnej stravy malého Pepu, ktorý má atopický ekzém.

20:51:29 Veronike sa nepáči prístup Tomáša k stravovaniu Pepu: „Odstavit decko ten den od prsu a jet do pr... (vypípané) a prostě bez mlíka... To dítě tady bude prostě plakat, že jo. A když bylo zvyklý na to prso, tak furt jako by ta flaška, že mu to trošku vynahradzuje. Přece mu nemůžou dávat všechno. Vždyť to decko se uškrábe, ty vole. Oni mu dávají utopence, ty vole. Všechno, no, ty vole. To snad není... To si normálně musí dělat pr... (vypípané) ze mně.“

20:51:50 V Miloviciach sa Moniku učí používať elektrospotrebiče. Na druhej strane je Veronika nespokojná, že na večeru je nachystaná len jedna papriková klobása.

20:53:20 Dominik si vypýta nedojedený chlieb po Pepíkovi. Povie: „Já to třeba, můžu to sníst? Protože, když třeba něco se nesní, to pak ty peníze jsou zbytečně vyhozený. Všechno, co Pepa nedojí, to musím zas já dojít.“ (hovori so slzami v očiach)

20:53:37 Veronika skonštatuje: „On ho nemá vůbec rád, ty vole, ani trochu jako. Ten kluk je z něho úplně vyschýzovanej, že jo, ty vole. To prostě není normální, teda. Mně ho je úplně líto, mně se chce brečet jako tady. A to jsem tady tři hodiny, ty vole, tři hodiny i s cestou. Tak to jsem zvědavá, jak tady zvládnou jako deset dní, ty vole.“

20:53:56 Druhý deň Veronika po prebdenej noci hodnotí vzťah Tomáša k synom: „...Prostě po něm furt jenom řve, že on se furt škrábe, chudák. Na toho Domču také nemá prostě dobrýho slova, Hrůza. Já jsem už tady i plakala, prostě jsem totálně vyřízená.“

20:54:21 Tomáš na balkóne pri cigarete: „Jsem musel trošku na malýho zvýšit hlas, na ten von dá, takže jakoby spal, no.“ Malý Pepa plače, svrbí ho ekzém, tak si ho škrabe. Veronika ho upokojuje.

20:54:50 Tomáš povie o Pepovi: „Že se zase drbal, že jo, v noci? Tadyhle se drbal. Celej rozdrbal.“ Veronika nechápe, že domácnosť funguje na internete a nezdravej strave. Tomáš prizná, že Pepovi veľa povolí - napriek nesúhlasu Moniky.

20:55:30 Monika chystá obed, nevie sa s Vojtom dohodnúť na pomere soli a korenia.

20:57:12 Tomáš pri jedle stále ohovára Moniku, že nevie uvariť kôprovú omáčku. Dominik jedlo pochváli a ide sa hneď umyť.

20:57:44 Keď sa Pepa po jedle rozplače, Tomáš sa ho najprv snaží upokojiť telefonátom, ale keď to nezaberie, zvýši na Pepu hlas: „Nebudu tě nosit, Pepo. A dost! Nebudu tě tahat! A řvi si jak chceš (dieťa sa ešte viac rozplače). Trucuj si jak chceš! Nezajímá mně to. Ne, ne.“ Dieťa plače na zemi, Veronika ho zdvihne na ruky. Tomáš pokračuje v kriku na Pepu: „Ne, zlobíš. Nechce tě. Zlobíš.“ Monika upokojuje Pepu, ale Tomáš na neho stále kričí, čím ho provokuje: „Ne, ne.“ (hovori na Pepu ďalej, ale pre krik nerozumieť slová). Veronika položí Pepu na zem, ten sa vyberie za otcom, ktorý na neho kričí: „Přestááň, co jsem ti řekl. Co jsem ti řekl, přestaň se zlobit! Přestaň.“

20:58:20 Veronika skonštatuje, že deti majú tvrdú výchovu a robí sa jej z toho zle. Dominik je zalezený s mobilom pod posteľou. Monika povie: „Prostě jenom pláče, ty vole, nebo se škrábe, nebo se vzteká. Nic jinýho neumí. Není vůbec spokojený děcko. Vůbec, ani v nejmenším.“

20:58:30 Tomáš s Pepom na rukách hovorí: „Já bych mu dal na pr... (vypípané), mně už je to jedno, já bych mu dal na zadek. Protože ono to na něj platí. A zařval bych. Pořádně bych zařval, ono by tě to přestalo, vid’?“ Dominik je stále pod posteľou, na Monikinu otázku povie: „Tady se schovávám. Nikdo mi nic nesmí udělat. Nic!“ Monika je z toho smutná.

20:59:00 Monika ide s Vojtom a dievčatami na ihrisko. Vojta prizná, že je kvôli práci s deťmi málo. Monika povie, že Tomáš má tiež 2 práce a nestíha sa venovať deťom.

Veronika zistí, že Dominik sa nemá s čím hrať, preto je pripútaný na hry v mobile.

21:00:49 komunikát označujúci sponzora programu (HEMOSTOP). Oznam o programe *Online otrokyňa* ¹⁵, reklamný blok (trvanie cca 6:05 min.), zvukovo-obrazové komunikáty, upútavka na program *Zase single* ¹⁵, komunikát VOYO, upútavka na program *Young Boys Bern vs. Slovan Bratislava*, komunikát označujúci sponzora programu (niké), upútavky na programy *Online otrokyňa* ¹⁵, *Teleráno*, zvukovo-obrazový komunikát, komunikáty označujúce sponzorov programu (SWISS Panthenol, Capillus, Red 3).

21:09:50 pokračovanie programu *Zámena manželiek* ¹⁵. Veronike je ľúto, že Dominik sa nemá s čím hrať. Dominik hovorí Veronike, ako žili v bývalej rodine s ujom, ktorý ich jedného dňa po hádke vyhodil. Veroniku trápi aj Pepov ekzém, má chuť zobrať chlapcov a odísť domov.

21:10:51 Monika je v novej rodine spokojná, večer rozpráva Vojtovi o svojom osude – detstvo po smrti otca strávila v domove, matka sa o ňu so sestrou nestarala, preto sa ona chce o svoje deti starať čo najlepšie.

V druhej rodine sa chystá Tomáš do služby – robí v noci taxikára, nemyslí si, že by sa Veronika o deti nepostarala, ale Pepa je nevyspytateľný.

21:12:30 Veronika sa chystá umyť Pepu, ktorý pri vyzliekaní plače. Veronika niečo hovorí, ale pre hlasný plač Pepu je to nezrozumiteľné. Potom povie o Monike: „*To je taková krá... (vypípané), ty vole, co tady je. Nebo já to nechápu.*“

21:12:54 v obraze je detail na Pepu, ako si škrabe suchú pokožku a ako mu ju Veronika natiera krémom, obáva sa, že ho pokožka svrbí alebo páli. Dieťa sa nakoniec vo Veronikinom náručí upokojí.

21:13:10 Dominik si chystá na zemi provizórnu posteľ a zaľahne. V ruke má zapnutý mobil. Veronikinu ponuku, aby spal s ňou na normálnej posteli, odmietne.

21:14:00 Na **tretí deň** sa Monika teší, že zvláda domácnosť aj bez Tomášovho poučovania.

21:14:19 Monika hovorí o Tomášovi: „...*Můj chlap mně ponaučuje a dělá jakože abych všechno dělala tak jako, jak chce on. Ještě mně učil, že má všechno svoje místo. Kam co položíš, nebo si vezmeš, tak to musím vrátit spátky. To je furt dokola. Takhlens to děláš špatně, takhle se to nedělá. To nejde, aby mně - 30-letou ženskou od dvou dětí - učil, nebo ponaučoval co mám a jak mám dělat. Řve a to mi hodně na tom vadí. Aby třeba mluvil potichu, normálně to vysvětlil. Ne! On vždycky Tomáš musí zvýšil hlas. A pak to tam slyší cenej panelák, jak tam křičí....*“ Monike chýba citlivejší prístup zo strany Tomáša, chcela by, aby sa za 10 dní zmenil a bol k nej láskavejší.

Veronika ide nakúpiť a na ihrisko. Zistí, že deti často von nechodia, aspoň to tvrdí Dominik. Je z toho smutná.

21:16:20 Veronika s plačom hodnotí situáciu v novej rodine: „*Hrozný. Já tady nechcu brečet nebo něco, ale mně už to tady, dnes druhej den, mně to pětkrát dohnalo k slzám, ty vole, jak se chovaj tyhle hovada. Ty vole, já doufám, že prostě mám fakt doma všechno v pořádku, nebo mně z toho úplně je zle. Doufejme, že u nás tatka na to dohlíží.*“ Veronika si uvedomuje, aké má doma úžasné rodinné zázemie.

21:16:49 Monika upratuje domácnosť. Malá Veronika jej to zťažuje vylievaním čistiacich prostriedkov, olizovaním handier...

21:18:01 Veronika sa snaží starať o Pepu čo najlepšie. Okrem ekzému ju trápi, že škúli: „*Dívej se. To nevím, jak skončí, buď se uškrábe, ty vole, k smrti, vole a nebude vidět, vole, že jo...*“ V manuáli od Moniky nie je zmienka o škúlení, ani o liečbe ekzému.

21:18:37 Veronika komentuje Pepov jeho ekzém: „*Po nocích se tady může uškrábat, ten po něm řve: Pepo, Pepo, neďalej to. Ty jo, prostě a ona mi k tomu ani do manuálu nic nenapíše. Nic.*“

21:18:46 Veronika prezlieka Pepu (v obraze občas detailné zábery na suchú Pepovu pokožku, ako si ju škrabká a ako ju Veronika natiera) pričom hovorí: „*Dívej, ty jo. Ty vole, teta to*

akorát namaže, jo, broučka...“ Pri natieraní spokojného Pepu ľutuje a povie aj „...Ty vole. Já ho asi hodně promažu...“ Dieťa sa hladkaním upokojí.

21:19:37 Na **štvrtý deň** Monika nevie navariť, lebo doma používa iné potraviny. Doma nemajú peniaze, tak nevarí každý deň. Žijú z materskej a Tomášovho nízkeho platu (exekučné zrážky). Monika má tiež pôžičky, ktoré nespláca, exekúcie nerieši, úradné obálky neprečítané vyhadzuje.

21:21:23 Veronika ide deťom kúpiť nové topánky a hračky. Cestou si dajú na obed pizzu. Dominik je návštevou reštaurácie nadšený. Monika varí doma. Malej Veronike nechutí, prekorenené jedlo. Monika sa rozhodla rázne ukončiť Pepíkovo kojenie.

21:25:05 Po príchode domov sa Tomáš čuduje, čo všetko nové zažili. Veronike vytkol utrácanie, ale vie, že ona si aj tak bude robiť podľa seba.

21:26:20 V Miloviciach sa Monika teší z darčeka – Vojta jej kúpil kávovar. Monika ho bude splácať 1 Kč ročne – aby jej ho nezobrali exekútori. Vojta si myslí, že kupovať treba to, na čo má a ignorovať exekútorov sa nevypláca.

21:27:50 Na **piaty deň** Veronika je unavená, odmieta jesť doma z dôvodu špinavého riadu: „...Jsou to normálně prasata...“

21:28:11 Veronika zisťuje, aký mal Dominik život s mamou, kým spoznala Tomáša. Dominik odpovie, že žili hrozne – v chudobe.

21:28:25 Na Veronikinu otázku, ako sa k nemu chovajú mama s Tomášom v bežnom živote, Dominik odpovedá: „Jsou strašně zlí na mně. Nic jinýho. Jsou na Pepu tak moc hodní, ale na mně jsou jenom zlí.“

Veronika sa pýta ďalej: „A von třeba řve víc než když jsem tady, jako?“

Dominik odpovedá: „Víc, víc řve. Hrozně. On se takhlens chová schválně. Aby tě nevyděšil, jakej je na mně. No jo, ale já už to nevydržím. Jak se chováním s tátou nebo s mámou. Jak se chovaj.“ Veronika skonštatuje, že Dominik lezie pod posteľ až keď sa vráti domov Tomáš.

21:29:04 komunikát označujúci sponzora programu (Capillus). Oznam o programe *Kto je náš ocko* ¹⁵, reklamný blok (trvanie cca 5:55 min.), zvukovo-obrazové komunikáty, upútavka na program *Mestečko Schitt's Creek* ¹⁵, komunikát VOYO, upútavka na program *Teleráno* súťaž *Vstávaj a vyhraj* a *Zotri a vyhraj*, komunikát označujúci sponzora programu (TIPOS), upútavky na programy *Manžel na hodinu* ¹⁵, *Rodinné případy* ¹², zvukovo-obrazový komunikát, komunikáty označujúce sponzorov (SWISS Panthenol, HEMOSTOP, Red 3).

21:38:01 pokračovanie programu ***Zámena manželiek*** ¹⁵. Dominik sa vyjadrí, že mu mama, ktorá celý deň pozerá na televíziu, vôbec nechýba.

21:38:19 Veronika hovorí o Monike: „Nevím, jak se taková holka prostě může chovat u nás. Když mně v takovém brutálním stavu předala psychicky týranýho svýho prvního kluka a druhý decko s brutálním atopem, kde se málem prostě uškrábal, závislýho na prsu. Tak jako, co to je za mámu?“ Z tohto stavu je Veronika rozhodená a prestáva mať silu.

21:38:48 ***Teraz tu velím ja!*** Veronika požaduje od Tomáša zdravú stravu, ísť s deťmi na výlet a zlepšenie jeho vzťahu k Dominikovi. Monika zas v rodine navrhne variť jedno jedlo na 2 dni a chce, aby sa Vojta venoval cez víkend dievčatám.

21:40:33 Veronika sa bojí ako vedie Monika jej domácnosť. Nechce, aby sa jej nápady preniesli do rodiny. Tomáš si myslí, že sa Monike cnie.

21:41:25 Veronika súhlasí s Tomášom: „To jo, to by se jí mnělo stejskat, když jako takhle nechala děcko, ty vole. To já bych ani od takový dítěte ani neobjela...“ Veronika hovorí, že je zvyknutá na spokojné deti a tu sa Dominik skrýva pod posteľ. Tomáš tvrdí, že Dominikovi nikdy v živote neublížil – ale hneď na to mu začne vyčítať, že na neho čudne pozerá a funí. Tomáš mu vraj kúpi čo chce, ale Dominik nič nemá. Tomáš to už nechce viac rozoberať.

21:42:19 Veronika namietne: „Ale to děcko strádá, do pr...(vypípané). Proto se tak chová, chápeš to? On je úplně psychicky prostě vyřízenej, Tome.“ Veroniku mrzí, že sa Dominikovi nikto v rodine nevenuje. Dominik sa rozplače.

21:42:44 Tomáš zareaguje: „Vidíš to, podívej se. A brečí a nic se mu neděje. A brečí pro nic za nic.“ Veronika sa ho zastane.

Dominik cez slzy povie: „Já, já prostě, (nezrozumiteľné) tady... Tadyto chování, ty děláš zbytečně.“

Tomáš sa opýta: „Jaký chování? Že ti řeknu, že máš leví ruce?“

Dominik plačúc povie: „Na všechno. Na všechno, úplně na všechno. Na všechno.“

Tomáš ho obviní: „Na všechno. Na všechno. Jsi sedmilhář, to je všechno.“

21:43:14 Veronika je z Tomášovho nepochopenia zúfalá: „Takhle kdyby plakalo moje dítě...“

Tomáš nechápavo zareaguje: „Ale proč pláče?“

Veronika: „Já to prostě nepřežiju, ty vole.“

Tomáš: „Ale proč pláče?“

Veronika: „To je hrůza úplně, mně je úplně špatně, ty vole. Já si jdu na balkon chvíli, mně je úplně je zle.“

21:43:25 Veronika odsúdi Tomáša, že Dominika neobjíme, len na neho kričí. „Tak psychicky zdeptanýho, nebo týranýho kluka jsem fakt teda ještě snad neviděla. To je jako fakt strašný...“ Veronika uvažuje, že sa na všetko vykašle, veľmi sa bojí o svoju rodinu.

21:44:00 V Miloviciach robia rozpočet na lacné stravovanie. Bavia sa o hotových pečeňových knedličkách – Vojto je za výrobu čerstvých.

21:44:26 Vojto okomentuje hotové pečeňové knedličky: „Ty vole, ono to fakt existuje. 250 gramů, 29.90.“ Potom číta zloženie produktu a skonštatuje, že polotovary nie sú lacnejšie.

21:45:33 Na **šiesty deň** Monika nakupuje a potom sa prizná, že nevie vychádzať s peniazmi. V Liberci príde na návštevu Tomášova mama, ktorá prinesie nejaké sladkosti.

21:47:25 Pepíček sa v babičkinom náručí rozplače a Tomáš sa hneď rozkričí: „Přestaň, Jozef. Já na toto nemám sílu. Se s tebou tahat 24 hodin denně. Ať se s tebou tahá máma. (zoberie Pepu na ruky). Já se s tebou tahat nebudu 24 hodin denně, chápeš to?“

Podľa Veroniky Pepa nie je zvyknutý na iných ľudí.

21:47:43 Veronika sa babičke postťažuje na život v rodine. Pepov ekzém sa zlepšil, keď začala zdravo variť. Potom pokračuje v kritike Moniky: „Bordel tady měla jak v tanku, špínu, nepeče, zaostalý děcko s atopickým ekzémom neléčeným a druhý se jich bojí. Katastrofa.“

Tomáš zareaguje iróniou: „To jsme tady včera řešili, Dominiček je ubližovanéj, Dominičkovi každej ubližuje.“ Babička sa postaví na stranu syna.

Dominik povie: „Já se ho bojím.“ Babička si myslí, že sa Tomáša netreba báť, no Dominik zopakuje: „Já se ho od malička jenom bojím.“ Keď sa babička opýta, či ho bije, Dominik povie: „Ne, řve na mně.“ Babička je presvedčená, že Dominik neposlúcha.

Tomáš začne zas na Tomáša kričať: „Takhle neříkej, že se mně bojí? Že se mně bojí? Ty se mně bojíš? (Veronika ho upokojuje) Tak si vem mámu a běž s mámou do pr...(vypípané). Já ti to řeknu na rovinu. Já si toho Pepíka nechám...Já se uživil a užívám se zase. Uživil jsem se 30 let.“ Babička potvrdí, že Tomáš živí rodinu.

21:48:51 Tomáš má Dominika už plné zuby. Povie: „...A prostě na něj jsem tak nažhavenej, že bejt mu 20, tak ho tak zbiju, že by si to to. Protože je to lhář, sedmilhář. Tenhle ten do toho to samý. Jak štěnice. Co mám dělat? Jako, samozřejmě, neudělám nic teď...“ Skonštatuje, že ju mu 50, je unavený z 2 zamestnaní, ale kvôli Pepíkovi sa s Monikou nerozide (rozplače sa). Veronika oznámi Tomášovi, že končí a ide domov. Je vyčerpaná a má strach o rodinu. Dominik na sedačke plače.

21:49:54 Keď sa Vojtěch od produkcie dozvie, že jeho manželka ukončila zámenu, oznámi to Monike. Tá sa najprv čuduje, potom prizná, že Tomáš je výbušný. Tomáš si uvedomí, že musí byť dôslednejší a že robí niečo zle.

21:50:58 Veronika zhodnotí situáciu v novej rodine: „*Pro mě úplnej teror. Prostě mám z toho husí kůže, co se tady prostě dělo.* (Dominik sedí uplakaný na sedačke) *Já si tak budu vážit toho, co mám doma. Ty moji rodiny, protože toto... Toto byla, prostě, pro mě fakt jako peklo tady.*“

Monike sa naopak v novej rodine páčilo – nikto nekričal a bolo jej dobre.

21:51:30 Na **siedmy deň** sa Veronika lúči s Dominikom, ide domov. Monika si nesie domov kávovar a čaká na vysvetlenie, čo sa stalo v jej rodine. Manželia sa srdečne zvitajú, ženy dostali kytice k MDŽ. Tomáš s plačom povie Monike, že musia zmeniť zlé veci v ich vzťahu.

21:52:51 Medzi 8 očami – účastníci výmeny sa stretnú za jedným stolom. Veronika sa opýta Moniky: „*Jsi normální? Zeptám se tě, jestli seš normální, ty vole.*“ Monika odpovie, že sa na psychiatrii nelieči. Veronika pokračuje vo vysvetľovaní ukončenia výmeny: „*...Protože jsem se strachovala o svoje holky, ty vole, jak to tam u nás dopadne? Víš v jakým stavu si mi předala tvoji domácnost, ty vole, a děti? Jedno dítě psychicky týraný a druhý dítě, ty vole, se mi tam škrábe do krve, vole, s atopickým ekzémem, ty vole.*“

Keď Monika oponuje, že atopický ekzém nejde vyliečiť, Veronika povie: „*Prosím tě, já jsem ti to děcko dala do kupy, ty vole, během tejdne. To děcko vypadá úplně normálně. Proč, prosím tě, Dominik je tak vyschýzovanej, proč tam spí jak čokl na madračce, ty vole? Proč nemá ani kloudnej polštář? Ty nemáš, prosím tě, selskej normální rozum matky? Tebe to přijde normální, v jakým stavu jsi mi dávala děti? Proč si, ty vole, mu dáváš žrát jenom ty hnusný chemický, ty vole, jakýsi si (nezrozumitelně) křupky zas...(vypípané), ty vole, s tabletem. To děcko špatně vidí, tomu takhle jezdí oči. Pro boha svatýho, Tomáši, řekni teďka něco.*“

Veroniku hnevá, že Monika s Tomášom sa nijako nebránia, až na Veronikinu výzvu začne Tomáš kričať: „*Ale já se proti Tebe bránit nebudu, Verčo, chápeš to? Ty jsi začala křičet.*“

Veronika: „*Neřvi, neřvi.*“

Tomáš kričať: „*Ale kdo řval první? Ty jsi řvala první. Tak teď nech řvát, do pr...(vypípané), mně.*“ Monika začne Tomáša upokojuvať, pridá sa k nej Vojta.

Tomáš pokračuje v kričaní: „*Já jsem v klidu, ale tak proč řvala Verča, tak můžu řvát já. Až začnu řvát já, tak se vbzoří barák. Tak v klidu...*“ Tomáš potom začne obhajovať Moniku tým, že prizná jej chyby. Veronika ho obviní, že robí zo seba obetného baránka. Potom poukazuje na špinu v domácnosti, potom pokračuje slovami: „*... Ty hovado, vole, víš, co je zespod talíře, co tam máš nanešeno za bordel? Za všechno? Tak nežerou skutečně ani prasata.*“

Monika sa proti tomu ohradí a potom sa rozplače. Veronika pokračuje: „*...Přestaň tady, vole, fňukat jako, to si můžeš fňukat tam prostě doma, nebo něco. Mně toto nezajímá. To jsou tvoje děti, ty vole.*“ Tomáš Moniku upokojuje, ale tá chce s plačom od stola odísť.

Veronika pokračuje: „*Vůbec mi tě není líto, ty vole, vůbec. Mně bylo líto prostě těch dětí tam, do pr...(vypípané), Tomáši.*“ Tomáš ju zvýšeným hlasom zastavuje.

Veronika pokračuje: „*Takhle mi bylo líto, vole, malýho Pepy. Takhle, vole, ne.*“

Keď Tomáš vytkne Veronike slovník, obráti svoje výčitky proti nemu. V jednej veci sa Moniky zastane - Tomáš jej nedáva peniaze a robí z nej negramotnú, ktorá nevie hospodáriť. Povie: „*... Proč se tam všechno řídí podle Tomáše? Vys...(vypípané) se prostě na to...*“

Vysvetlí Monike, že v rodine sú najdôležitejšie deti a poprosí ju, aby to v rodine zmenila.

21:56:05 Monika sa vracia domov a zvíta sa s deťmi. Tomáš s Monikou skonštatujú, že im výmena dala veľa. Veronika sa tiež víta s deťmi. Po výmene zistí, že v domácnosti nič meniť nebudú. Záverečné titulky.

21:57:02 Komunikáty označujúce sponzorov programu (TIPOS, SWISS Panthenol, HEMOSTOP, RED 3). Oznam o programe *Kto je náš ocko* , komunikáty označujúce sponzorov programu (NEOSPAN forte, Mentholka).

21:58:07 Začiatok druhej epizódy programu *Zámena manželiek* ⁽¹²⁾.

Predstavenie nových manželiek– v Libochoviciach žije 34-ročná nezamestnaná Marie, ktorá má partnera 31-ročného Mariana a dve deti (6-ročnú Marušku a 9-ročného Martina) z predchádzajúceho manželstva. Marian je s Marií zasnúbený, no chce, aby sa zmenila – viac sa starala o deti, ktoré nemajú základné hygienické návyky, a o domácnosť. Uvažujú o svadbe.

22:00:53 V obci Veľká žije 43-ročná vedúca školskej jedálne Petra s 38-ročným manželom Dušanom a 13-ročnou Laurou. Petra robí doma 80 % prác a chcela by, aby jej viac pomáhali.

22:02:44 Manželky sa rozlúčili s rodinami a zoznamujú sa s novým prostredím a rodinami.

22:06 28 Ženy sa zoznamujú s manuálom – chodom v domácnosti, potom sa zvitávajú s novými rodinnými príslušníkmi.

22:11:53 Dušan od Marie požaduje pravidelnú stravu, lebo je cukrovkár. Petra sa zameria na čistotu a základnú hygienu detí.

22:14:26 *Druhý deň* – manželky v oboch rodinách chystajú deti do školy.

22:16:041 Komunikát označujúci sponzora programu (Priessnitz). Oznam o programe *Online otrokyňa* ⁽¹⁵⁾, reklamný blok (trvanie cca 5:40 min.), zvukovo-obrazové komunikáty, upútavka na seriál *Deň, ktorý zmenil Nórsko* ⁽¹⁵⁾, komunikát VOYO, upútavka na program *UFC FIGHT NIGHT* ⁽¹⁵⁾, komunikát VOYO, upútavky na programy *Online otrokyňa* ⁽¹⁵⁾, *Rodinné prípady* ⁽¹²⁾, *Teleráno*, zvukovo-obrazový komunikát, komunikáty označujúce sponzorov programu (Priessnitz).

22:25:34 pokračovanie programu *Zámena manželiek* ⁽¹²⁾. Petra rieši nové papuče pre deti. Marie doma varí obed, ktorý Dušanovi nechutí. Petra ide s Marianom na nákupy, potom navarí chutný obed. Marian je spokojný. Marie vyzve Lauru, aby sa starala viac o zvieratá, potom naplánujú obed na druhý deň. Petra sa snaží robiť deťom radosť a učí sa s nimi.

22:33:11 *Tretí deň* – Po výlete Petra vymyslí hru – za splnenie úloh dostávajú deti smajlíkov. Marie sa drží manuálu a požaduje od Dušana, aby zlikvidoval tuju. Potom začne upratovať, pričom uzná, že doma bola často na internete. Sľubuje, že to obmedzí. Pošŕažuje sa na Lauru, že za ňu musela upratať. Petra stihla aj upiecť koláč, čo sa Marianovi aj deťom páči.

22:39:04 *Štvrtý deň* sa bavia Marian s Petrou o budúcnosti – nezoberie si Mariu, kým sa nezačne viac starať o deti a domácnosť. Marie varí obed – vyprážaný syr.

22:41:52 Dušan sa hnevá, že Marie pri varení necháva neporiadok: „...*Toto je normální, prosím tě? Že jo. Podívej se, jak je zadrbaný ten, celý ten úchyt, jo? Podívej se na tu mouku, podívej se na tu hladkou mouku. Podívej se. Toto je normální, prosím tě? Toto je normální? Tady je těsto, tady je bordel. Děkuji za oběd, byl vynikající, nemám hlad.*“

Dušana vytočil Mariin prístup, tá sa dá do upratovania. Dušan pokračuje: „...*Já klidně můžu po ní chodit a ukazovat, kde je bordel, kde je špína, protože na to ani nešáhne...*“ Marie sa drží len manuálu a to Dušana hnevá.

22:43:04 *Teraz tu velím ja!* Petra má požiadavku na zmeny usporiadania chladničky v domácnosti a zníženie dostupnosti internetu, ako aj zmenu režimu dňa. Marie chce, aby Laura nepoužívala toľko mobil, dovolí Dušanovi navariť.

22:45:44 *Šiesty deň* – v Libochoviciach vstanú skôr a Petra v pokoji vypraví deti do školy.

22:46:13 Komunikát označujúci sponzora programu (Priessnitz). Oznam o programe *Manžel na hodinu* ⁽¹⁵⁾, reklamný blok (trvanie cca 6:15 min.), zvukovo-obrazové komunikáty, upútavka na program *Markíza Backstage* ⁽¹²⁾, komunikát VOYO, upútavka na zápasy Fortunaligy, komunikát označujúci sponzora programu (Fortuna), upútavky na programy *Hunter Killer: Neviditeľný zabijak* ⁽¹⁵⁾, *Manžel na hodinu* ⁽¹⁵⁾, *Reflex* ⁽¹²⁾, zvukovo-obrazový

komunikát, Oznam o programe *Kto je náš ocko* ¹⁵, komunikáty označujúce sponzorov programu (Neospan forte, Mentholka).

22:56:11 pokračovanie programu *Zámena manželiek* ¹². V oboch rodinách sa deti chystajú do školy. Laura si uvedomí, že doma málo pomáha, chce to zmeniť. Petra sa snaží deťom robiť radosť – odmeňuje ich za dobré známky a plnenie povinností, nachystá im bazén.

22:59:08 K druhej rodine prídu na grilovačku susedia. Dušan skritizuje Marii za neporiadok a zle umytú zeleninu.

23:00:38 Marian prišiel domov v zlej nálade a vynadá Martinovi za neporiadok na WC. Petra sa snaží výchovne Martina poučiť.

23:01:03 Marian nechápe, prečo Martin robí lotroviny. Vyhráža sa mu: „...*Ještě jednou, Martine, říkám ti, stáhnu ti kalhoty a dostaneš vařečkou. Jako dostáváš od mámy. Teď jsi mně úplně naštvál...*“ Chce vedieť, prečo Martin urobil neporiadok. Keď sa Petra snaží Mariana upokojiť, on odpovie: „...*Tak jako vařečkou každopádně dostane. My jsme taky byli trestaní, když jsme byli malí.*“

Petra: „*Fyzický násilí nic nevyřeší, prosím tě.*“ Marian sa bráni, že aj on bol tak vychovávaný, dostal tiež, keď bol malý.

Petra oponuje: „*Jako fyzický násilí, tak to dítě se ti úplně postaví na zadní, vzepře se ti a nedostaneš z něj pak už vůbec nic. Já mám na fyzický násilí úplně jiný názor, no.*“

Marian nesúhlasne vstane od stola. Chýba mu Maruška, ktorá je na deti tvrdšia.

23:02:22 Marian sa vyjadruje k Maruškinej výchove: „...*A to, že tady dostane vařečkou, já si myslím, že tady to není nějaký domácí násilí, jak Péťa prohlásila. To mně prostě naštválo a mi je docela dost v hlavě, jo?...*“

23:02:54 Marian je unavený, už má všetkého dost a ide spať. Petra je prekvapená, nakoniec len skonštatuje: „...*Já si myslím, že mu ...(vypípané).*“

23:03:30 *Deviaty deň* – Marian sa upokojil, s Petrou riešia praktickejšie zariadenie bytu. V druhej rodine Dušan pozve na obed brata. Postáva sa na zničený stôl, no Marie vinu odmieta. Chlapi v oboch rodinách splnili úlohy z manuálu. Marie si uvedomila svoje chyby – chce sa viac venovať deťom a rodine. Podobne aj Laura s Dušanom sľubujú, že budú viac pomáhať Petre. Petra je vďačná za svoju rodinu. Marian sa rozhodne, že si Marii vezme.

23:11:30 Účastníci šou sa tešia na svojich rodinných príslušníkov, s radosťou sa zvitávajú.

23:12:28 *Medzi 8 očami* – všetci sa stretnú za jedným stolom a vymieňajú si názory. Petra vyčíta Marii, že deti nemali papuče a nepoznajú hygienu. Marian je vďačný, že ich to naučila. Petra si myslí, že sa nestará o domácnosť. Dušan hodnotí Mariino slabé varenie, Marian Petru za varenie chváli, verí, že sa mu podarí Marii zmeniť.

23:15:34 Petra sa pýta Marie: „...*Když Martínek něco provede, on je bitý, že?*“

Marie: „*Není bitej.*“

Petra: „*Není bitej?*“

Marian dodá: „*Je, je. Vařečkou dostane vždycky.*“

Petra: „*Marian říká, že je bitej vařečkou.*“

Marian dodá: „*Takhle jsme byli vychovávaní i my a jako...*“

Petra: „*Nebyli. Protože jsem mluvila s tvou mámou a nebyli.*“

Marian: „*Je zajímavé, že mně maminka říkala, že jsme byli.*“

Petra: „*No nebyli*“

Petra si myslí, že klamú. Chce, aby sa Marie zmenila. Marian povie Marii termín svadby.

23:16:39 Petra sa doma zvíta s Laurou. Výmenou sa uistila, že žije so správnymi ľuďmi. Marie sa víta s deťmi. Po výmene Marian chce, aby sa naučila variť a viac sa venovala deťom. Po svadbe plánujú ďalšieho potomka. Záverečné titulky.

23:17:48 Komunikáty označujúce sponzorov programu (NEOSPAN forte, Mentholka).
Oznam o programe *Online otrokyňa* ¹⁵, komunikáty označujúce sponzorov programu
(SUPERLOVE.sk, fingo, Clavin Platinum, eTIPOS.sk)

23:18:55 začiatok programu *Rodinné prípady* ¹².

23:20:00 koniec záznamu.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20.10.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1249/SO/2021

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1249/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby TV MARKÍZA, vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2.11.2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021

Sťažnosť číslo:	1249/SO/2021 zo dňa 4. 8. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Zámena manželiek
Deň a čas vysielania:	1. 7. 2021 o cca 20:39 h a o cca 21:59 h
Označenie podľa JSO:	12
Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Opätovne podávam sťažnosť na program zamena manzeliek, v ktorom boli na Markíze odvysielané hrubé neslušnosti. Otec jednej z rodín pravidelne nadával, napr. povedal synovi martinku my nikam nepujdeme my pujdeme do analni derky. Okrem toho boli v programe viaceré nadávky zle vypípané. Program je vysielaný o 20:30 a prístupný deťom...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 20 - Ochrana maloletých

1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.

3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").

4) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými osobitným predpisom. (28a)

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1

1) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov, ak obsahujú**

a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisťi, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,

d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,

e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,

f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo

g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov**, ak obsahujú

a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,

b) týranie zvierat,

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,

e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov**, ak obsahujú

a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,

b) zobrazenie reálneho násillia alebo zobrazenie následkov reálneho násillia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,

c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,

d) zobrazenie násilných aktov,

e) zobrazenie následkov násilných aktov,

f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,

g) zobrazenie neprirodzených, náhlých a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,

h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,

i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za

primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) „Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,

b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu,

c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“

6) „Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Dňa 4. 8. 2021 bola Rade doručená sťažnosť, v ktorej sťažovateľ namietal voči odvysielaniu hrubých neslušností v programe *Zámena manželiek*. Otec jednej z rodín pravidelne nadával, napr. povedal synovi *martinku my nikam nepujdeme my pujdeme do analni derky*. Okrem toho boli v programe viaceré nadávky zle vypípané...

O programe:

Reality show - otvorený pohľad do súkromia

Podstata väčšiny reality show je založená na možnosti divákov nahliadnuť do súkromia iných ľudí. Záujem divákov o sledovanie intimity iných ľudí je obrovský, o čom sa presvedčili všetky televízie, ktoré sa rozhodli siahnuť po žánri reality show. Televízia Markíza ako prvá priniesla na televízne obrazovky jedinečnú reality show *Zámena manželiek*.

Protagonistkami každého vydania relácie sú dve ženy, ktoré si vymenia svoje miesta v domácnosti. Nové prostredie, nové deti, nový partner a výnimočné situácie - to všetko je platforma pre pútavý a zaujímavý príbeh o vyrovnávaní sa s mimoriadnymi, veľaokrát nepriaznivými okolnosťami, o zorientovaní sa a zvykaní si na nové pomery, ale aj o veselých či strastiplných zážitkoch pri komunikácii s deťmi i partnerom. A to všetko môžu sledovať diváci prostredníctvom všadeprítomnej kamery...¹

V programe *Zámena manželiek*, ktorý bol odvysielaný dňa 1. 7. 2021 o cca 20:39 h s označením ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, sa vymenili partnerky, ktoré majú povahovo odlišných partnerov, a tým aj ich rodinný život funguje úplne na odlišných základoch. Magda s Honzom žijú spolu so synom Alexom v Holandsku. Honza

¹ Viac na : http://zamenamanzeliek.markiza.sk/o-relacii/651560_zamena-manzeliek

pomáha Magde aj v domácnosti a voľný čas trávia spoločne ako rodina. K Magde sa správa ako ku svojej partnerke, ktorú má rád a dáva jej to aj najavo. Magda tvrdí, že Honza je cholerik. Tereza žije so svojím manželom Martinom a synom Martínom v Plzni. Napriek tomu, že obaja žijú v spoločnej domácnosti, každý si akoby žil svoj vlastný život. Martin chodí po práci do krčmy alebo pije doma so svojím bratom. V minulosti mala Tereza s jeho bratom pomer. Od Terezy žiada, aby ho obsluhovala, keď príde domov z práce. Oslovuje ju ako svoju starú (**Martin** vysvetľuje Magde: „*To je normální, každá ženská po dvou měsících vztahu je stará, to už je starý, to už je starý maso. To už...*“).

Martin nemá veľmi chuť tráviť čas doma s Terezou a ich synom. Robí si, čo chce, pretože sa nechce nikomu prispôbovať. Martin tvrdí, že nechodí rád medzi ľuďmi, a tak ako rodina spolu nikam nechodia. Sem-tam u nich lietajú aj facky. Keď bol dieťa, mal problémy v škole. Išlo napríklad o záškoláctvo, bitky a šikanu.

Vzhľadom na predmet sťažnosti sme monitorovaný program analyzovali v súvislosti s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. (účinný od 1. 1. 2014), podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „... zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (ďalej len "jednotný systém označovania")". Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

V ods. 1 pri kritériách nevhodnosti programu do 18 rokov okrem iného aj kritérium písm.

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá.

V ods. 2 pri kritériách nevhodnosti programu do 15 rokov je okrem iného aj kritérium písm.

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

V ods. 3 pri kritériách nevhodnosti programu do 12 rokov okrem iného aj kritérium písm.

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

V súvislosti s odvysielaním nevhodných jazykových výrazov, voči ktorým namietal sťažovateľ, sme vychádzali zo Slovníka spisovného jazyka českého z roku (1960-1971) a Slovníka současné češtiny, keďže predmetný program bol odvysielaný v češtine.

Počas monitoringu predmetného programu sme zaznamenali nasledovné expresívne, hrubé aj vulgárne vyjadrenia:

- **ty vole** (18x) – definovaný ako hrub. výraz zmysle *hlupák*; tiež nadávka:

20:55:47

Martin hovorí Magde: „*Já na výlety nejsem, to mně nebaví někde chodit, a hrady, zámky, (vypípané)ina.*“

Magda: „*Ty vole, já jsem chtěla jet do Prahy...*“

21:00:19

Martin ide za Martínkom a pýta sa ho: „*Ty vole, rozsypává, děláš bordel?*“

Magda: „*Pleny...*“

21:01:39

Honza zosadne z bicykla a povie: „*Ty vole!*“

21:15:33

Martínek chytá puzdro. **Martin** mu hovorí: „*Né, ja ti to nemůžu otevřít, ty vole, (nezrozumitelné)!*“

Magda: „*Neříkej mu (nezrozumitelné) vole, vole...*“ Martin to odôvodňuje, že je to normálne slovo.

21:16:08

Magda: „*Ale když já mu tady říkám, neříkej mu vole no, tak ale co ja mám dělat?...*“

- **huba** – definovaný ako hrub. výraz označujúci ústa ako časť tváre:

21:22:35

Tereza nasadá na bicykel, a nepodari sa jej to: „*Aaaa, do pr (vypípané)! (nezrozumitelné), já si nerozbijem hubu. No, ty vole!*“ Zastane. *No tak uvidíme, no, ty vole!*“ Ťažko sa rozbíha.

21:24:05

Martínek sa nechce obliekať. **Martin** mu povie: „*Dej sem ruku! No tak pujdem do pr (vypípané). Marti, ty vole!*“ Poznamená, že nemá na toto nervy.

21:27:28

Martínek plače. **Martin** mu povie: „*Ty vole!*“

21:29:18

Honza povie Alexovi na lodi: „*Alex, dolu, vole!*“

21:42:44

Martin drží na rukách Martínka, ktorý poplakáva: „*Ty vole, ty jsi protivnej!*“

- **fuck** (2x) – definovaný ako vulgárny výraz, ktorý v tomto kontexte vyjadruje *do prdele*:

21:50:16

Honza sedí s Terezou už pripútaný na sedačke a povie: „*Aaaa, to je hnus, ty vole fuj!*“

Tereza: „*Mně to skříplo ko (vypípané).*“

Honza na kolotoči: „*(nezrozumitelné) Ty (vypípané), vole, co to je, vole! Fuj, že jsem na to vubec šel! Křičí. Ty fuck, fuck, jáj, jáj, ty vole, co to je!*“

Keď skončí jazda, Tereza povie že to bol pekný výlet. **Honza** odpovie: „*Já jsem zavřel oči, že to pomůže, ale nepomohlo vole, (nezrozumitelné), ještě to bylo horší, ne.*“

21:50:56

Tereza: „*To bych se radši vožrala, ty vole, než vlezla na tuto...*“ Po tomto kolotoči si je Tereza istá, že na tom bola prvý aj poslednýkrát v živote.

- **kravina** (2x) – definovaný ako hrubý výraz, ktorý označuje hlúpy skutok alebo hlúpu reč:
21:17:47

Tereza porovnáva oslavu s ich oslavou doma: „... a keď už tak jakoby hádky, a nebo se prostě řeší úplně kraviny!“

21:11:37

Magda: „Ty, brd'o, já jsem zapomněla na to. Protože si (nezrozumitelné), no a proto, to je, to je...“

Martin: „Tak si to pusť zejtra, jak budu v práci, to je jako úplně kravina! (vypípané) cihlu, no...“

- **chlastat** (3x) – definovaný ako vulgárny výraz, ktorý, ak je použitý vo význame o človeku, vyjadruje hltavo alebo nemierne pít. Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 ide o hrubý výraz, ktorý vyjadruje nesmierne pít alkoholické nápoje, opíjať sa, spíjať sa:

20:57:35

Martin: „Já jsem byl chlastat s klukama...“

Magda: „No...“

Martin: „Na pivu, a vrátil jsem se až druhý den k večeru.“

Magda: „No...“

21:13:55

Tereza mu to vysvetľuje: „To je třeba pátek, sobota, tak se u nás jako chlastá, nebo spíš manžel s jeho bratrem, ale to je třeba fakt až do šesti do rána, jo.“

21:19:34

Magda sama pre seba: „Já si myslím, že šel chlastat, no.“

- **sviňa** – definovaný ako hrubý výraz, ktorý označuje nečistého, lenivého, zlého, bezcharakterného človeka alebo označuje sviniara; (nadávka)

21:19:51

Honza utiera matrac. Rozčúlil sa, pretože Alex mal malú nehodu v posteli: „Jsem nas (vypípané)ej jak sviňa. Smrdí to, ne. Eee. No dostal vynadané, no tak to není normální, že (vypípané) do postele. Co, mám ho pochválit zato? Záber na Alexa, ako sa hrá s autíčkem. Cholerik, ne?! Magda říká, že jsem cholerik.“

- **bordel** (1x) – definovaný ako expresívny výraz v zmysle neporiadok, a to konkrétne:

21:00:19

Martin ide za Martínom a pýta sa ho: „Ty vole, rozsypává, děláš bordel?“

Magda: „Pleny...“

- **žrala, žrát** (3x) – definovaný ako hrub. výraz, v spojitosti s ľuďmi vyjadruje veľa, hltavo alebo nechutne jesť, alebo ide o expresívny výraz v zmysle vykonávať s prehnanou horlivosťou, a to konkrétne:

21:12:02

Martin hovorí Magde: „Letěla sklenička, popelník.“ **Magda** sa spýta: „Cože?“ **Martin** zopakuje, že letel pohárik alebo popelník do televízora.

Martin: „Když jsem měl bejvalku, ta to taky žrala.“

21:27:28

Martínek plače. **Martin** mu povie: „Ty vole!“ Magda položí pokladničku na stôl a povie, nech tam hodí päť korún. Martínek sa postaví na stoličku. **Martin** ho položí na zem a povie: „Nechceš žrát, nebudeš žrát.“

- **ty krávo** – definovaný ako hrubý výraz, ak je použitý ako nadávka:

21:39:48

Martin opravuje záchod: „Mně to nebaví, já chci mít doma klid, do pr (vypípané)! Se ulomil šroub a nejedu pro další prkýnko. Do (vypípané). Hotovo. Zdvihne záchod. Do (vypípané)! Ulomil jsem dlaždičku, tu obkladačku. Potom narazí so záchodom v rukách do dverí. (vypípané).“

Magda: „Tak co, tatko, jak ti to jde?“

Martin: „Na (vypípané)!“ Magda ho upozorní, aby nezabudol dať päť korún do pokladničky.

Martin: „(nezrozumiteľné) ty krávo, ještě se tam nemůžu dostat přes túto (vypípané) skur (vypípané). Záchod je hotovej, teď mužu jít na pivo.“

Sťažovateľ namietal aj voči nasledovnému konkrétnemu vyjadreniu odvysielanému v programe:

21:15:52

Martin hovorí Magde: „No, tak já budu na něj mluvit jinak, Martínku, dneska nikam nepudeme, pujdeme do anální dírky. Lepší?“ Martin povie, že ide fajčiť a odíde.

Uvedené vyjadrenie vyslovil Martin ako reakciu na Magdinu výčitku, aby nepoužíval výraz *ty vole*, keď sa rozpráva so synom Martínkom. Namiesto neutrálneho výrazu análny otvor použil expresívny lexikálny prostriedok – eufemizmus *análna dierka*, ktorý má zjemňujúci význam a v danom kontexte bol použitý v ironickom význame, čím sa vysmieval Magdinej výčitke.

Sťažovateľ namietal, že v programe boli viaceré nadávky zle vypípané. Môžeme skonštatovať, že okrem uvedených výrazov boli v rámci vysielania čiastočne alebo úplne vypípané výrazy, ktoré na základe toho nebolo možné presne určiť.

Taktiež sme zaznamenali aj vyjadrenia so sexuálnym kontextom a zobrazenie jedného obscénneho gesta na rodinnej oslave:

21:16:35

Ženský hlas pri stole: „... Ta jest' oškubaná (vypípané) žena...“

21:16:38

Muž pri stole: „Viš viš, co to po česky značí oškubaná (vypípané)?“

Žena pri stole: „Nie!“

Muž: „Otetovaná.“ Popritom urobí gesto, že prstami na jednej ruke udiera niekoľkokrát po pästi druhej ruky. Všetci sa smejú.

Honza: „Vyduchaná.“

Žena pri stole: „Bóže, bóže!“

21:44:35

Tereza uvidí obchod s nápisom: „No 5 D porno, třeba si muže šáhnout. No tak se tam svlíkali, né, já bych se třeba nesvlíkla, ty jo, takhle prostě roztažení jako závěsy a tam, no...“

Já bych tam nestála, jako oblečená klidně jó, ale takhle nahá nebo třeba ve spodním prádle, to vubec...“

Program sme analyzovali v súlade s ustanovením § 1 ods. 5 Vyhlášky z hľadiska kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti/neprístupnosti, spôsobu a formy ich spracovania alebo zobrazenia vzhľadom na charakter a druh programu, ako aj intenzity a frekvencie výskytu týchto kritérií.

Samotný vysielateľ v charakteristike programu *Zámena manželiek* uvádza, že ide o reality show, ktorá je založená na možnosti divákov nahliadnuť do súkromia iných ľudí. Nové prostredie i členovia novej rodiny, komunikácia medzi nimi, vytváranie konfliktných situácií v dôsledku iného prístupu k vedeniu domácnosti – s tým všetkým sa stretávajú v programe vymenené manželky. Vzhľadom na to divák pri sledovaní tohto programu môže očakávať rôzne kritické situácie a sledovať úplne odlišné rodinné zázemia. V tomto konkrétnom prípade išlo najmä o úplne povahovo odlišné typy partnerov, z čoho vyplýval aj permanentný konflikt medzi Magdou a Martinom. Použité nevhodné jazykové prostriedky ilustrovali podľa nášho názoru charaktery hlavných postáv programu, najmä Martina, boli vyjadrením ich názorov na manželské spolužitie a takisto poukazovali na ich zásadnú rozdielnosť.

Uvedený expresívny výraz *bordel*, hrubý výraz *(ty) vole* (18x), *huba*, *kravina* (2x), *ty krávo sviňa*, *žrát* (3x) a vulgárne výrazy *fuck* (2x) a *chlastat* (3x), v našom Slovníku súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 ide o hrubý výraz, ktoré odznali v programe, boli vyslovené v emotívne vypätých situáciách najmä medzi Magdou a Martinom. Odzrkadľovali prevažne Martinovo problémové správanie a jeho neschopnosť prispôbiť sa na desať dní novej náhradnej partnerke. Odvysielané nevhodné výrazy boli aj reakciou na zistené skutočnosti v novom prostredí (napr. v súvislosti s Martinovým fajčením v byte, pokazeným záchodom, Martinovým odchodom do krčmy, nevhodnosti Martinovej komunikácie s jeho synom alebo boli vyslovené v konfliktných situáciách pri bežných rozhovoroch a pod.), pričom splývali v kontexte použitých slov a nebol na ne kladený zvýšený dôraz.

Vulgárny výraz *fuck* kričal Honza na kolotoči a bol použitý ako vyjadrenie jeho momentálnej emócie, adrenalínu a zábavy.

Zaznamenali sme aj vyjadrenia so sexuálnym kontextom, ktoré boli odvysielané na rodinnej oslave spolu so zobrazením jedného obscénneho gesta. Boli vyslovené podľa nášho názoru situačne v rámci konverzácie hostí pri stole a potom už neboli predmetom ďalších rozhovorov.

Myslíme si, že intenzita a frekvencia uvedených výrazov zodpovedala kritériu nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov, ktoré je ustanovené v § 1 ods. 3 písm. k) Vyhlášky 589/2007 Z. z.

Vysielateľ klasifikoval a označil predmetnú epizódu zo série *Zámena manželiek*¹² z 1. 7. 2021 ako nevhodnú pre maloletých do 12 rokov. Vzhľadom na vyššie uvedený obsah i analýzu predmetného programu a s prihliadnutím na kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti, na spôsob, formu spracovania, ako aj intenzitu a frekvenciu zobrazenia jednotlivých kritérií, sa domnievame, že program zodpovedal označeniu nevhodnosti do 12 rokov.

Ďalšia epizóda zo série *Zámena manželiek*¹², ktorú sme monitorovali, bola odvysielaná dňa 1. 7. 2021 na TV MARKÍZA o cca 21:59:34 – 23:17:27 h.

V programe sme zaznamenali nasledovné expresívne a hrubé výrazy:

- **bordel** (2x) – definovaný ako expresívny výraz v zmysle *neporiadok*, a to konkrétne:

22:26:36

Martin hovorí o sídlisku: „(nezrozumiteľné), *bordel*.“ Dodá, že všade sa tam váľajú injekčné striekačky.

23:03:19

Martin kričí na Jirku kvôli neporiadku a strčil doňho: „... (nezrozumiteľné), *bordel*, ty (vypípané) *nevychovanej!*“

Jirka: „(nezrozumiteľné).“

- **dobytku** – definovaný ako hrub. výraz označujúci hovädo (nadávka):

23:03:19

Hanka kričí na Jirku: „*Ty dobytku jeden! Cos to tam nechal jako v tom v tom pokoji...!*“

- **ty vole** (6x) – definovaný ako hrub. výraz zmysle *hlupák*; tiež nadávka:

22:34:21

Martin prichádza, **Hanka** sa ho spýta: „*No nazdar!*“

Martin: „*Ahoj.*“

Hanka: „*Ty vole, kde jseš?*“

Martin: „*Nemůžu za to.*“

22:38:35

Hanka sa vyjadruje o maľovke: „*Tu poslední stěnu už dělat nebudeme, na to kašleme, protože jestli to má bejt podělaný, tak ať jsou podělaný jenom dvě, ale né tři, ty vole.*“

22:51:50

Hanka poznamená na margo toho: „*Městský intelligence mně vždycky dokážou, ty vole, úplně vytočit, co se zvířat týče...*“

22:59:18

Hanka komentuje rozhádzané veci: „*Takhle si představuje Jirka asi uklizenej a ustlanej pokoj po ránu, a ještě se tu válí zapalovač, aby to kluci sebrali, ty vole!*“

23:05:26

Hanka hovorí Martinovi o Dominikovi: „*No nepřišel, ty vole, haj (vypípané), řekl, že už jde...*“

23:10:32

Martin hovorí o Zuzke: „*No, uvědomil jsem si, že, no ty vole... Já jsem fakt úplně blbej!*“

- **ty krávo** – definovaný ako hrubý výraz, ak je použitý ako nadávka:

23:13:04

Hanka hovorí Lukášovi: „*Ty vole, já jsem dostala to, co jsem od chlapa v životě nechtěla, ty vole. Feťák, ty krávo.*“

Lukáš: „*To bude dobrý.*“

Sťažovateľ namietal, že v programe boli viaceré nadávky zle vypípané. Môžeme skonštatovať, že okrem uvedených výrazov boli v rámci vysielania čiastočne alebo úplne vypípané výrazy, ktoré na základe toho nebolo možné presne určiť.

Program sme analyzovali v súlade s ustanovením **§ 1 ods. 5** Vyhlášky z hľadiska kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti/neprístupnosti, spôsobu a formy ich spracovania alebo zobrazenia vzhľadom na charakter a druh programu, ako aj intenzity a frekvencie výskytu týchto kritérií.

Uvedený expresívny výraz *bordel* (2x) (použitý pri opise prostredia na sídlisku, na ktorom boli po zemi odhodnené injekčné striekačky a na vyjadrenie neporiadku v izbe) a hrubé výrazy *ty dobytku, ty krávo a ty vole* (6x), ktoré odznali v programe, boli vyslovené v emotívne vypätých stavoch ako reakcie na zistené skutočnosti v novom prostredí (v súvislosti s neporiadkom v domácnosti, keď si Jirka neupratal izbu, v konfliktných situáciách, ktoré sa týkali napr. Martinovej nespoľahlivosti, najmä jeho neskorých príchodov za deťmi a Hankou bez toho, aby vôbec zatelefonoval, pri hádkach, keď Dominik prišiel neskoršie domov a pod.), pričom splývali v kontexte použitých slov, odrážali reálne, nové situácie a podmienky v rodinách, a nebol na ne kladený zvýšený dôraz.

V programe boli ukázané rôzne prístupy Hanky a Zuzky k výchove detí, a tým aj iného pohľadu obidvoch partneriek na každodenný chod v nových rodinách. Tento fakt bol príčinou konfliktov, v ktorých boli použité uvedené expresívne a hrubé výrazy, najmä zo strany direktívnej Hanky k deťom, ktoré neboli vychovávané na základe pevne stanovených pravidiel..

Myslíme si, že intenzita a frekvencia uvedených výrazov spadá pod kritérium nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov, ktoré je ustanovené v **§ 1 ods. 3 písm. k)** Vyhlášky 589/2007 Z. z.

Vzhľadom na vyššie uvedený obsah i analýzu predmetného programu a s prihliadnutím na kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti, na spôsob, formu spracovania, ako aj intenzitu a frekvenciu zobrazenia jednotlivých kritérií, sa domnievame, že program zodpovedal označeniu nevhodnosti do 12 rokov.

ZÁVER:

Na základe analýzy programu a vyššie uvedených argumentov sa domnievame, že vysielateľ odvysielaním epizódy programu *Zámena manželiek* dňa 1. 7. 2021 o cca 20:39 h a ďalšej epizódy odvysielanej o cca 21:59 h. na TV MARKÍZA s označením JSO ako nevhodný do 12 rokov neporušil ustanovenie **§ 20 ods. 3 ZVR**.

Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1249/SO/2021)

Monitorované vysielanie: **Zámena manželiek**
Vysielané dňa: **1. 7. 2021**
Čas vysielania: **cca 20:39:53 – 21:58:28 h**
JSO: **12**

- časový kód cca:

20:35:00 začiatok záznamu, prebiehajúca reklama
zvukovo-obrazový predel
sponzorské odkazy

20:39:53 začiatok programu **Zámena manželiek** **12**. Predstavenie rodín a ich domovov.

Magda má 27 rokov a jedno dieťa. Tereza má 21 rokov a jedno dieťa.

20:41:01 Holandský Leiden. Prichádza Magda, predstaví sa a povie, že má 27 rokov. Potom príde Honza, povie, že má 34 rokov a pracuje v sklade s kvetinami. Napokon príde Alex, ktorý má 4 roky a chodí do školy. Magda je Poľka a Honza pochádza z Ostravy. Do Zámeny sa prihlásili preto, aby si uvedomili, čo doma majú. Honza hovorí, že Magde vadí, že je výbušný a jemu na nej vadí, že robí tie svoje ksichtíky. Magda vidí hlavný problém v ich domácnosti v tom, že sa nedokážu zhodnúť na výchove ich syna. Honza mu niečo zakáže a ona mu to dovoľí. Magde vadí, že Honza naňho zvyšuje aj hlas. A tvrdí, že Honza je cholerik.

Druhá rodina, žije v centre Plzne, kde si prenajímajú malý jednoizbový byt. Čoskoro sa budú sťahovať do väčšieho. Tereza má 21 rokov a syn Martínek má rok a pol. Prichádza Martin, má 28 rokov a je maliar. Tereza prihlásila rodinu do Zámeny a Martin s ňou tak trochu nesúhlasil.

20:43:16

Martin: „*Já jsem řek, že je krá (vypípané). Nakonec jsem souhlasil, že pudem do toho, aspoň si vodpočinu.*“ Tereza hovorí, že v poslednej dobe sa hádajú, pretože ona mu neverí, a potom je naňho hnusná.

20:43:29

Martin hovorí, čo robí, keď je Tereza hnusná: „*Jdu se projít, zapálit, nebo se vozvu, pošlu ji do pr (vypípané)le. Je klid.*“

Tereza sa sťažuje, že keď chce ísť na prechádzku cez víkend, tak Martinovi sa nechce. On tvrdí, že je unavený z práce a vadia mu ľudia. Majú medzi sebou nevyriešený problém z minulosti. Martin jej bol trištvrte roka neverný v období, keď bola tehotná.

Martin na to reaguje: „*Se stalo.*“ Potom povie, že nevie, prečo to urobil, že to bol skrat, a že mu je to nejako jedno. Tereza hovorí, že by chcela nejakého dobrého chlapa. Martin by chcel, aby zažila horšieho chlapa, akým je on, a aby si z nej urobil *koninu*.

Magda sa lúči s Honzom a s Alexom. V aute hovorí, že dúfa, že si od seba odpočinú a on že si uvedomí, čo má doma. Tereza hovorí v aute, že to bude taká skúška, či to bez seba zvládnu. Martin komentuje, že teraz bude mať od Terezy pokoj. Tereza prvýkrát letela lietadlom. Čakala, že to bude horšie. Magda je rada, že je v Čechách, pretože ich miluje.

Vyjadrujú svoje pocity a predstavy o budúcnosti dňoch v novej rodine. Prichádzajú do nových príbytkov. Tereze vadí, že v dome nie je výťah. Magda pri vstupe do bytu hneď povie, že tam niečo smrdí. Tereza sa teší, že bude spať sama v izbe, pretože doma spia všetci v jednej miestnosti. Obe zisťujú, koľko detí je v rodine. Magde vadí, že je to malý byt a že určite tam nebude spať s tým pánom. Tereza si prezerá byt a komentuje, že je to krásne a všetko je tam voňavé. Vojde do kúpeľne, a povie, že u nich je kúpeľňa rozkopaná, pretože odišiel kotol, a tak to bude mať Magda náročnejšie. Magda si číta list od Terezy a naopak. Dozvedajú sa fakty o rodinách, v ktorých budú tráviť nasledujúce dni.

Obe sa zoznamujú s novou rodinou. Tereza sa vyjadrila o Honzovi, že je sympatický, myslí si, že je dobrý a že asi bude aj zábavný. Martin sa spýta Magdy, odkiaľ je. Magda je zvedavá, ako to bude so spaním. Nepozdáva sa jej, že obaja budú spať v jednej miestnosti.

20:52:50

Martin hovorí: „*Pro mně pocity jsou dobrý, až na to, že cizince jako moc nemusím, tady jich v ulici máme tři* (vypípané).“

Magda požiada Martina, aby chodil fajčiť von kvôli dieťaťu. Odpovedal, že to pôjde.

Tereza s Honzom majú radi tie isté seriály. Tereza sa teší, že nejaký chlap s ňou konečne bude pozerať Ordináciu. Myslí si, že tých 10 dní bude pohodička a Honza sa vzápätí vyjadril, že si myslí to isté. Magda je naopak zaskočená, pretože Martin odišiel hneď po ich zoznámení do krčmy.

20:54:35

Magda hovorí: „*Prostě to má tady úplně někde v pr* (vypípané).“ Martínek plače. Magda konštatuje, že s tým nič neurobí, pretože Martínkovi chýba otec. Povie, že Honza by jej takéto niečo v živote neurobil.

Martin si vybavil pol dňa voľna. Hovorí Magde, že on sa doma nudí a nebude sa Tereze podriaďovať. Magda sa mu snaží vysvetliť, že by mohol byť doma aspoň kvôli dieťaťu. Magda chce niečo v Plzni vidieť.

20:55:47

Martin hovorí Magde: „*Já na výlety nejsem, to mně nebaví někde chodit, a hrady, zámky*, (vypípané)ina.“

Magda: „*Ty vole, já jsem chtěla jet do Prahy...*“

Martin: „*Pražáci jsou jeden* (vypípané) *vedle hned druhýho, ty nějak my nemusíme...*“

Magda mu hovorí, že v Holandsku si zoberú jedlo a pivo a idú si sadnúť okolo kanála. Martin protirečí, že najesť sa môže aj doma. Magda povie, že by sa tam v tom byte celý deň zbláznila.

Honza robí pre Terezu raňajky. Tereza je prekvapená, že nezažila, že by jej manžel urobil za tie dva roky raňajky. Sťažuje sa, že spoločné raňajky u nich ani cez víkendy nefungujú. Tereze sa zdá, že v Holandsku je lepšie ako v Plzni, taký čerstvý vzduch. Pochvaľuje si, že sa tam nekričí hneď ráno, a že je to príjemné.

Magda pripravuje obed a chce vedieť, či Martin bude mať s Terezou ďalšie dieťa.

20:57:37

Martin hovorí Magde: „*Lidi jako* (vypípané), *by se to mělo střílet.*“ Vyzdvihuje Čínu, že najprv tam bolo dovolené mať jedno dieťa, a teraz tam povolili mať dve.

20:57:35

Martin: „*Já jsem byl chlastat s klukama...*“

Magda: „*No...*“

Martin: „Na pivu, a vrátil jsem se až druhý den k večeru.“

Magda: „No...“

Martin: „No a abych měl doma klid, tak jsem ji řekl, jestli si mně vezme. Magda dodá, že to teda nebolo veľmi romantické. Podle mně to je jenom kus papíru úplně (vypípané), všichni se mi směli.“

Honza sa ponúkol Tereze, že jej pomôže s varením. Tereza si pochvaľuje, že je to fajn. Zaujímajú ju, či Magde pomáha. Odpovie, že ak nie je protivná, tak jej pomáha. Honza pochváli polievku, ktorú Tereza uvarila. Ona je za to vďačná, pretože dlho nepočula, aby ju niekto pochválil, že sa jej niečo podarilo. Martin jej doma nepomáha. Magde prekáža, že Martínek nevie jesť pri stole. Martin jej hovorí, že on nechce sedieť, keď je a stále stojí. Magda si Martínka zoberie na kolená, a chce mu dať jesť. Martínek plače a zide na zem. Martin jej vysvetľuje, že on si zoberie sústo, aby stál pred televízorom.

21:00:19

Martin ide za Martínkom a pýta sa ho: „Ty vole, rozsypává, děláš bordel?“

Magda: „Pleny...“

Martin: „Ty máš brm brm, ty máš tři (vypípané) toho...“

Magda znova poznamená, že ju šťve, že Martínek nie je naučený jesť pri stole.

Tereza je nervózna, pretože ide vyskúšať v sprievode Honzy, ako je to jazdiť s dieťaťom do školy na bicykli. Kúsok trasy idú na bicykli najprv bez Alexa. Tereza povie, že to je teda telocvik.

21:01:39

Honza zosadne z bicykla a povie: „Ty vole!“

Honza vysadí Alexa na bicykel a Tereza povie, že nikdy na bicykli žiadne dieťa do školy neviezla. Má strach. Nakoniec to zvládne. Povie, že ju bolí zadok a ruky. Honza poznamená, že takáto aktivita v Holandsku je normálna.

21:02:19 prerušenie programu

zvukovo-obrazový predel

reklama

zvukovo-obrazový predel

upútavkový blok

zvukovo-obrazový predel

sponzorské odkazy

21:11:21 pokračovanie programu

Martin je unavený, a tak si ľahne k televízii bez toho, aby sa prezliekol. Spomenie seriály, ktoré pozerá Tereza.

21:11:37

Magda: „Ty, brd'o, já jsem zapomněla na to. Protože si (nezrozumiteľné), no a proto, to je, to je...“

Martin: „Tak si to pusť zejtra, jak budu v práci, to je jako úplně kravina! (vypípané) cihlu, no...“

Magda si vybaľuje kufor. Martin spomína, že keď mal bývalú priateľku, ona sa tiež pozerala na tie seriály, a on rozbil tri televízory, aby to nemusel pozerieť.

21:12:02

Martin hovorí Magde: „Letěla sklenička, popelník.“ **Magda** sa spýta: „Cože?“ Martin zopakuje, že letel pohárik alebo popolník do televízora.

Martin: „Když jsem měl bejvalku, ta to taky žrala.“

Magda komentuje, že kvôli seriálu rozbíjať televízor, nie je normálne. Povie, že by to nechcela zažiť.

Martin je v práci. Magde vadí, že Martínek stále chodí na okno. Chce presťahovať krabice. Nájde detskú stoličku. Najprv ju umyje a potom na ňu posadí Martinka. Je spokojná, pretože Martínek je a popritom sedí za stolom.

Tereza s Honzom pozerajú televíziu a na večer majú naplánovanú oslavu narodenín Honzovho brata. Tereza rozmýšľala, že na oslavu nepôjde, pretože z osláv má fobie, ale napokon sa rozhodla že pôjde. Honza sa jej pýta, prečo má fobie z tých osláv.

21:13:55

Tereza mu to vysvetľuje: „*To je treba pátek, sobota, tak se u nás jako chlastá, nebo spíš manžel s jeho bratrem, ale to je třeba fakt až do šesti do rána, jo.*“

Majú malý byt a ona tam nemôže ísť ani spať, cez víkend tam vládne alkohol. Tereza hovorí, že ona s tým nič neurobí. Podľa nej si to musí uvedomiť Martin, že to nejde každý víkend.

Hovorí, že v byte sa veľa fajčí, a keďže nemajú balkón, je nafajčené v celom byte. Malému Martinkovi sa snažia dať tam deku, aby mu tam dym nešiel. Tereza skonštatuje, že čo povie ona, to neexistuje. Honza je prekvapený, že Terezin manžel s bratom tam stále usporiadajú párty a dosť pijú. Podotkne, že Magde sa určite nebude páčiť, keď sa tam veľa pije. Magde sa nepáči ani to, ako oslovuje svoju manželku Terezu. Hovorí jej stará.

21:15:02

Martin vysvetľuje Magde: „*To je normální, každá ženská po dvou měsících vztahu je stará, to už je starý, to už je starý maso. To už...*“

Magda: „*Jeeeežišmarija!*“

Martin hovorí Magde: „*To je na ho (vypípané).*“

Magda: „*Staré maso, staré maso...*“

Martin znova opakuje, že nebude skákať, ako každá žena chce. Magda si nástojí na svojom, že by si to nepriala, aby tak o nej hovoril jej partner.

21:15:33

Martínek chytá puzdro. **Martin** mu hovorí: „*Né, ja ti to nemůžu otevřít, ty vole, (nezrozumiteľné)!*“

Magda: „*Neříkej mu (nezrozumiteľné) vole, vole...*“ Martin to odôvodňuje, že je to normálne slovo.

Martin telefonuje: „*Ten mechanik byl pěkněj ču (vypípané), protože von vyměnil jenom jednu stranu, ne a druhou dal do kufru.*“

Magda povie, že jej to nepríde normálne.

21:15:52

Martin hovorí Magde: „*No, tak já budu na něj mluvit jinak, Martínku, dneska nikam nepudeme, pujdeme do anální dírky. Lepší?*“ Martin povie, že ide fajčiť a odíde.

21:16:08

Magda: „*Ale když já mu tady říkám, neříkej mu vole no, tak ale co ja mám dělat?...*“

Tereza s Honzom idú oslavovať na česko-poľsko-holandskú rodinnú oslavu do Sassenheimu. Hostia sedia pri stole a rozprávajú sa.

21:16:35

Ženský hlas pri stole: „*... Ta jest' oškubaná (vypípané) žena...*“

21:16:38

Muž pri stole: „*Viš viš, co to po česky značí oškubaná (vypípané)?*“

Žena pri stole: „Nie!“

Muž: „Otetovaná.“ Popritom urobí gesto, že prstami na jednej ruke udiera niekoľkokrát po pästi druhej ruky. Všetci sa smejú.

Honza: „Vyduchaná.“

Žena pri stole: „Bóže, bóže!“

Hostia zaspievajú Honzovmu bratovi narodeninovú pieseň v troch jazykoch. Oslava sa Tereze páči. Hovorí, že atmosféra bola úžasná, rodina sa tam dokázala zabávať a držia spolu. Tam to bolo o zábave, u nich doma je to o pohárikú za pohárikom.

21:17:47

Tereza porovnáva oslavu s ich oslavou doma: „... a keď už tak jakoby hádky, a nebo se prostě řeší úplně kraviný!“

Na návštevu k Martinovi neprišiel nakoniec jeho brat, ale strýko. Magda nie je spokojná, pretože napriek tomu, že Martin zostal doma, popíjal so svojím strýkom a im sa vôbec nevenoval. Strýko navrhne Magde, žeby ju zajtra aj s malým niekde zobral, aby uvidela Plzeň. Magda súhlasí, ale Martin zrazu podotkne, že či to malé dieťa nie je náhodou jeho. A že či by sa ho náhodou nemali opýtať. Magda sa ho teda spýta, či môže zobrať malého. Martin odpovie, že áno, že si môže ísť kam chce. A povie, že sa ide prejsť a vychladnúť. Napije sa piva. Odíde.

Magda si sama pre seba povie, že on sa ani neokúpал. Hovorí, že prečo sa ho ona má vôbec pýtať, či môže ísť von, keď nie je vo väzbe.

21:19:34

Magda sama pre seba: „Já si myslím, že šel chlastat, no.“

21:19:51

Honza utiera matrac. Rozčúlil sa, pretože Alex mal malú nehodu v posteli: „Jsem nas (vypípané)ej jak sviňa. Smrdí to, ne. Eee. No dostal vynadané, no tak to není normální, že (vypípané) do postele. Co, mám ho pochválit zato? Záber na Alexa, ako sa hrá s autíčkem. Cholerik, ne?! Magda říká, že jsem cholerik.“

Tereza povie, že ju prekvapilo, ako Honza dokáže zvýšiť hlas. Aj keď povie, že u nich je to horšie, pretože tam sa vrieska aj trikrát viac. Prestrih na Alexa, ako spolu s Honzom čistia matrac. Tereza venčí psa. Pokračuje, že ju hnevá že keď Martin príde z práce v špinavých montérkach a povie jej, že nech mu urobí kávu. Ona nie je slúžka, a je rozdiel medzi slúžkou a manželkou. Potom začnú kvôli tomu hádky. Tereza tvrdí, že Martin ju berie skôr ako za samozrejmosť. Prestrih, ako Honza čuchá matrac a povie, že to nesmrdí.

Magda chcela upratať, ale nerátal s tým, že Martin bude doma. Napriek tomu, že tvrdil, že má v práci firmol, zostal doma, pretože prišiel z krčmy domov neskoro. Magda sa sťažuje, že Martin nie je schopný ani pohár odložiť a že všetko tam robí Tereza. Podľa nej on nie je zvyknutý na to, že ho niekto kontroluje a robí si čo chce.

21:21:52

Magda hovorí o Martinovi počas toho, ako umýva vaňu: „Občas je doma, jak to říká, občas si zapí (vypípané), protože on neříká, že on jako miluje se svojí manželkou, že se pí (vypípané)...“

Pokračuje, že on si ju vôbec naváži a preňho je len vec. Pre Magdu je to ťažké a ona by s takým človekom vôbec nemohla žiť. Je rada, že doma má Honzu, ktorý je úplne skvelý. Magda sa pýta Martina, či bude dnes doma, pretože ona chce ísť do nákupného centra. Terezu čaká skúška, pretože prvýkrát bude viesť Alexa do školy na bicykli.

21:22:35

Tereza nasadá na bicykel, a nepodari sa jej to: „Aaaa, do pr (vypípané)! (nezrozumiteľné), já si nerozbijem hubu. No, ty vole!“ Zastane. No tak uvidíme, no, ty vole!“ Ťažko sa rozbieha.

Nakoniec dobicykluje do školy. A povie, že naspäť nejde. Všetko ju bolí a znova povie, že už na bicykli nepôjde.

21:23:22

Tereza: „Že já krá (vypípané) *sem si ten řidičák ještě neudělala!*“ Povie, že nenávidí bicykel a dost!

V Plzni Martin pomaly triezvie a Magda chce ísť von, pretože doteraz ešte nič nevidela.

21:23:49

Martin oblieka malého: „*Jdeme na hřiště a jako já nebudu lítat po nějakých obchodácích na kafe, vona, ať si jde do* (vypípané).“

Magda sa rozhodla, že pôjde na kávu a potom na obed.

21:24:05

Martínek sa nechce obliekať. **Martin** mu povie: „*Dej sem ruku! No tak pujdem do pr* (vypípané). *Marti, ty vole!*“ Poznamená, že nemá na toto nervy.

Magde sa páči Plzeň a je to podľa nej podobné ako v Holandsku. Prestrih, ako sa snaží Martin obliecť Martínka, ktorý plače. Magda pije kávu so šľahačkou. Martínek plače v kočíku.

21:24:47

Martínek plače v kočíku. **Martin** mu hovorí: „*Pudem ven. Já nevím, co zase ti je* (vypípané).“

Magda hovorí, že jej je ľúto Terezy. Ak to takto funguje fakt každý deň, nechápe, prečo s Martinom je, či je to len kvôli dieťaťu. Dúfa, že si niečo uvedomí, a zmení to. Ak nie, tak je blbá.

Prestrih. *Teraz tu velím ja!*

Magda žiada Martina, aby v prvom rade opravil záchod. Martin súhlasí, pretože to musí urobiť v každom prípade.

Tereza sa pýta, či by bolo možné, aby Alex jazdil na svojom bicykli sám do školy. Honza na to prikývne, že to môžu skúsiť.

Magda požaduje ďalej, aby Martin nedával Martínkovi jedlo do izby, aby ho nechal sedieť v stoličke, ako ho to ona naučila. Tereza sa chce ísť pozrieť k moru. Honza jej to sľúbi. Magda oznamuje Martinovi, že v stredu ide ku kaderníkovi a Martin sa v ten deň postará o Martínka. Martin odpovie, že to mu nevádi. Tereza by sa chcela ísť pozrieť v stredu do Amsterdamu. Honza súhlasí. Magda sa pýta Martina, či by išiel s ňou do Prahy. Martin to odmietne, pretože on je Plzeňák a Praha sa mu nepáči. Tereza by sa chcela ísť ešte pozrieť na lodičky. Honza s tým nemá problém. Magda položí na stôl pokladničku – autíčko a povie, že za každé sprosté slovo, tam dá päť korún. Bude to pre malého a on mu potom za to niečo kúpi. Martin poznamená, že tá pokladnička je veľmi malá. Magda si myslí, že mu nedala také ťažké úlohy, ktoré by nemohol splniť. Martin dodá, že jej môže vyhovieť, ale do Prahy nepôjde.

Magda si myslí, že je správne, že ak dieťa je, má sedieť na stoličke. Martin kŕmi Martínka, ktorý sedí na stoličke. Povie, že on tiež nikdy nejedol a ani neje pri stole.

21:27:28

Martínek plače. **Martin** mu povie: „*Ty vole!*“ Magda položí pokladničku na stôl a povie, nech tam hodí päť korún. Martínek sa postaví na stoličku. **Martin** ho položí na zem a povie: „*Nechceš žrát, nebudeš žrát.*“ Povie, že nemá na to nervy.

Magda ho znova posadí do stoličky. Povie Martinovi, nech ho ešte znova skúsi kŕmiť. Povie, že nemá náladu sa s niekým baviť. Magda dáva Martínkovi jesť. Martin povie, že čím viac jedla je na stole, malý to nevníma. Magda oponuje, že zjedol skoro celú polievku.

21:28:16

Martin: „*No, tam ti kra* (vypípané)...“ Záber na ovocie na stole. Magda ho upozorní, že znova má dať do pokladničky 5 korún.

Honza si s Terezou dohodol stretnutie, aby sa previezli na lodi, o čo ho Tereza požiadala. Tereza sa sťažuje, že mesto je na ňu veľmi preplnené. Je tam podľa nej veľa domov a ľudí. Tereza sedí na lodi a už sa sťažuje, že jej je zle, pretože sa to hojdá. Loď sa pohla a oni všetci sa musia skrčiť.

21:29:18

Honza povie Alexovi na lodi: „*Alex, dolu, vole!*“ Honza povie, že Tereza tam má aspoň zadarmo telocvik.

21:29:30 prerušenie programu

zvukovo-obrazový predel

reklama

zvukovo-obrazový predel

upútavkový blok

zvukovo-obrazový predel

sponzorské odkazy

21:38:34 pokračovanie programu

Tereza sa plaví s Honzom a Alexom loďkou, a sťažuje sa, že s manželom nikam nechodia. Honza jej navrhne, aby niečo zarezervovala, a bude to vybavené.

21:38:44

Tereza hovorí Honzovi: „*Hele, to jsem snažila se jakoby řešit, žeby sme jeli prostě na chatu, a von hned jako začal, no tak vezmeme sebou bráchu, (nezrozumiteľné) ne a říkám, no a to nemůžeme jet sami, pak tě to nase* (vypípané) *a vodradí tě to, ne?...*“

Honza namietá, že on by s bratom išiel. Tereza mu vysvetľuje, že s jeho bratom je jej bývalý a bola s ním nejakú dobu. Honza súhlasí, že to je niečo iné. A že m to vyrazilo dych, a že to mu doteraz nepovedala. Honza to nepovažuje za normálne, že najprv bola s jedným bratom a potom to nevyšlo, tak s druhým. Tereze sa nakoniec plavba loďkou páčila, aj napriek tomu, že máorskú chorobu.

Martin sa pustil do opravy záchodu.

21:39:48

Martin opravuje záchod: „*Mně to nebaví, já chci mít doma klid, do pr* (vypípané)! *Se ulomil šroub a nejedu pro další prkýnko. Do* (vypípané). *Hotovo. Zdvihne záchod. Do* (vypípané)! *Ulomil jsem dlaždičku, tu obkladačku. Potom narazí so záchodom v rukách do dverí.* (vypípané).“

Magda: „*Tak co, tatko, jak ti to jde?*“

Martin: „*Na* (vypípané)!“ Magda ho upozorní, aby nezabudol dať päť korún do pokladničky.

Martin: „(nezrozumiteľné) *ty krávo, ještě se tam nemůžu dostat přes túto* (vypípané) *skur* (vypípané). *Záchod je hotovej, teď můžu jít na pivo.*“

Tereza chcela, aby Alex išiel na svojom bicykli, a ona na svojom. Neodhadla však, ako dlho im to bude trvať. Alex však išiel veľmi pomaly, a tak nestihli prísť do školy načas. Honza jej povedal, že Alex jazdí pomaly, ale nie až tak.

Magda si dohodla kaderníka a Martin musí strážiť Martinka. Je z toho nervózny, pretože nie je zvyknutý byť doma sám tak často.

21:42:44

Martin drží na rukách Martinka, ktorý poplakáva: „*Ty vole, ty jsi protivnej!*“

Tereza je u kaderničky, a ešte nevie, čo bude potom robiť. Pôjde sa určite najesť. A potom uvidí. Martin hovorí, že keď príde Magda, pôjde fajčiť. Zatiaľ dodržiava, že fajčí vonku. Vyhovela Magde len zo slušnosti.

21:43:08

Martin hovorí: „*Tereza, né, ta chce moc (vypípané), vid'? Tereza, když něco chce, tak buď ji buď vovejdu, a nebo ji pošlu do pr (vypípané). Ať si to udělá sama...*“

Potom hovorí o sebe, ako ho vyhodili zo školy. Raz dal jednému chlapcovi prehľadlo a on skončil v nemocnici. Martin bol vo výchovnej starostlivosti.

21:43:30

Martin hovorí: „*Výchovňák. Jako diagnosták. Už jsem dělal moc pruseru (vypípané)...*“
Spomína šikanu, záškoláctvo a bitky.

Magda pochváli kaderničku, že je spokojná, ako jej urobila vlasy a ide si niečo kúpiť. Martin čaká na Magdu, aby si mohol ísť zafajčiť. Ľutuje, že sa nedohovorili na nejaký určitý čas, kedy Magda príde naspäť. Martin sa sťažuje, že ho to nebaví čakať a hovorí, že ide fajčiť. Zapáli si doma.

Tereza v Holandsku ide sama na výlet do Amsterdamu. Komentuje, že tam je veľa ľudí, ale ináč sa jej tam páči. Pôjde tam, kde je veľa ľudí, pretože tam je veľa vecí.

21:44:35

Tereza uvidí obchod s nápisom: „*No 5 D porno, třeba si muže šáhnout. No tak se tam svlíkali, né, já bych se třeba nesvlíkla, ty jo, takhle prostě roztažení jako závěsy a tam, no... Já bych tam nestála, jako oblečená klidně jó, ale takhle nahá nebo třeba ve spodním prádle, to vubec...*“

Tereza sa sťažuje, že v každej ulici, kam vkročí, smrdí tráva. Nie je na to zvyknutá. Spomenie, že včera jej s ňou smrdel Honza pod nosom. Chce si kúpiť kávu. Vojde do jednej kaviarne a predavač sa jej spýta, či chce fajčiť marihuanu. A že najprv si musí kúpiť marihuanu, joint alebo hašiš. Tereza odíde, pretože chce iba kávu. Hovorí, že káva bez trávy jednoducho nie je takže ide nájsť inú kaviareň. Nájde kaviareň a vypýta si kapučíno.

Magda si deň užila, ale je nahnevaná, pretože cíti, že Martin doma fajčil. Pýta sa ho prečo fajčil doma. Odpovedá, že nemohol nechať malého samého. Magda oponuje, že to nerobí kvôli nej, ale kvôli nemu.

21:46:29

Martin jej hovorí: „*Jednu..., kvuli jednu cigáru se nepose (vypípané).*“ Magda oponuje, že ona tam stále vetrá. *Já když si zapálím tady, tak...*“

Magda: „*Co?*“

Martin: „*... každému to může být u pr (vypípané)...*“

Magda mu povie, že to je ich byt. Martin to odôvodňuje tým, že keď má ísť fajčiť von, nebude obliekať Martinka kvôli 5 minútam. Magda namieta, že predsa sa na niečom dohodli. Hovorí, že mu dôverovala, a myslela si, že to neurobí.

21:47:06

Martin hovorí: „*Ted', se pudu asi vožrat.*“

Magda: „Cože?“

Martin: „Že se pujdu asi projít ke (vypípané). Hospoda!“

Magda: „A co malý?“

Martin: „Asi pujdu do (vypípané)... Nic, zustanu doma.“

Magda: „No (vypípané), jako! Jako ja tady větrám skoro 10 dní, smrdí a on si (vypípané), tady zakuří...“ Sťažuje sa, že tam stále smrdí.

Magda chýba Honzovi. Rozhodne sa, že jej pošle kyticu, pretože ju miluje. Tereza mu povie, že od Martina by sa kytice nedočkala. Honza si myslí, že to je divné, pretože kytice sa dávajú k sviatku alebo k narodeninám. Honza chápe, že Terezu to mrzí. Tereza to považuje za pekné, že jej pošle kyticu, pretože ju má rád. Magda si zoberie kyticu od kuriéra a rozplače sa. Vyberie si odkaz z kytice a plače. Je na ňom napísané: Miluji tě.

Magda povie: „Já tebe taky miluju, (nezrozumiteľné).“ Stále vzlyká. Povie, že už chce ísť domov a že má úžasného chlapa doma. Teší sa domov a hovorí, že čo všetko si človek za 10 dní uvedomí. Má najúžasnejšieho chlapa a rodinu na svete.

Honza sa rozhodol že Tereze dopraje ďalšiu zábavu, a tak idú na kolotoče. Honza chce ísť na takú guľu a pýta sa Terezy, či ide. Tereza súhlasí, ak pôjde on s ňou. Tereza povie, že ak ona pôjde s ním na guľu, tak Honza s ňou musí ísť na kolotoč, ktorý si vybrala. Honza povie, že to bude pekný hnus.

21:50:16

Honza sedí s Terezou už pripútaný na sedačke a povie: „Aaaa, to je hnus, ty vole fuj!“

Tereza: „Mně to skříplo ko (vypípané).“

Honza na kolotoči: „(nezrozumiteľné) Ty (vypípané), vole, co to je, vole! Fuj, že jsem na to vubec šel! Křičí. Ty fuck, fuck, jáj, jáj, ty vole, co to je!“

Keď skončí jazda, Tereza povie že to bol pekný výlet. **Honza** odpovie: „Já jsem zavřel oči, že to pomůže, ale nepomohlo vole, (nezrozumiteľné), ještě to bylo horší, ne.“

Honza povie Tereze, že idú na guľu.

21:50:56

Tereza: „To bych se radši vožrala, ty vole, než vlezla na tuto...“ Po tomto kolotoči si je Tereza istá, že na tom bola prvý aj poslednýkrát v živote. Obaja sa zhodnú, že už idú domov.

Magda sumarizuje s blížiacim sa záverom Zámesty, že takú rodinu v živote nezažila a takého partnera by v živote nechcela mať. Uvedomila si, že má skvelého muža aj rodinu, a je za to veľmi rada. Martin to zhodnotil tak, že jemu to nebolo na nič dobré, pretože on sa nebude, nechce, a nepotrebuje meniť. Povie, že jediné, čo by na Tereze zmenil, je to jačanie.

Honza sa snaží plniť želania až do konca. Tereza chcela vidieť more, tak ju vezme k moru.

21:52:29

Terezu zaskočilo, že je pri mori zima a povie: „... Ty vole, takovouhle zimu, jsem jako fakt nečekala,... Honza jej navrhne, aby sa trochu prebehla. Prechádzajú sa po pláži a Honza sa jej spýta, či má plavky.

Tereza: „Zima, ty vole!“

Honza sumarizuje, že by nechcel takú babu, ako je Tereza. Vadí mu, že si všíma iba svoje pocity a na pocity druhých sa nepozera.

Tereza hovorí, že jej výmena dala to, že zistila, že je fajn, keď rodina trávi spolu čas. Doma to nemá, a to by chcela veľmi zmeniť. Čo sa týka jej samej, uzná, že nemôže byť nepríjemná každý deň.

Honza dá nakoniec Tereze kyticu. Ona hovorí, že s ničím problém tam nemala. Honza pritaká, že ani on nie. Tereza aj Honza sa rozlúčia s Alexom a odchádzajú na stretnutie s Magdou a Martinom.

Magda s Martinom nasadnú do auta. Je rada, že ide domov. Martin hovorí, že si ide po manželku a že nech už je Tereza doma.

21:54:05

Tereza v aute: „*Jako po deseti dneh jako mi strašně chybí ten malej, ty vole, to je hrozný!*“

Honza sa teší, že príde Magda a nemôže sa dočkať.

Obidva páry sa stretnú, objímajú sa a bozkávajú. Honza aj Martin dajú svojim partnerkám kytice.

Všetci štyria sedia za jedným stolom. Rozprávajú sa o svojich pobytoch vo vymenených rodinách. Magda povie, že to bolo hrozné a na začiatku že bol v byte smrad. Podáva Tereze pokladničku. Hovorí, že Martin bol veľmi sprostý a takého manžela by naozaj nechcela. Magda sa sťažuje, že nechcel ísť s ňou do Prahy. Tereza jej hovorí, že oni nikam nechodia. Potom dodá, že ona sa cítila ako na dovolenke.

Magda naopak hovorí, že Martin prišiel dvakrát o druhej ráno. Potom zostal doma. Magdu to nazlostilo, lebo keď sa ožerie, zostal doma, a keď chcela, aby zostal doma, vtedy nemohol.

Takisto jej vadilo, že da Martin sa párkrát neokúpал a išiel do krčmy. Honza povie, že oni sa tiež neokúpali, keď raz fajčili zrejme marihuanu. Magda sa pýta, ako fungoval Honza. Tereza povie, že on jej pomáhal. Magda pritaká, že oni žijú život spoločne. Tereza povie, že si žije akoby svoj život a Martin svoj. Magda spomenie, že ona počula, že sa aj fackujú. Tereza povie, že je to u nich normálne. Magda sa jej spýta, či jej to pripadá normálne.

21:57:00

Tereza odpovedá: „... *My se prostě potom pošťuchujem a pokud člověku to vleze tak na nervy, že já se prostě na (vypípané) a prostě mu i plesknou, jo.*“

Magda na to reaguje: „*Já jsem mu chtěla dát facku, ale jsem se fakt jako, protože on říká na tebe, že ty jsi, ty si krá (vypípané), ty jsi jeho stará...*“ Tereza prizná, že to občas preháňa, čo sa týka jej oslovenia.

Magda povie, že ak by mala mať takého chlapa, zbalí kufre. Martin reaguje na to, že on sa meniť nebude. A že je stále rovnaký.

Tereza sa pýta Martina, či sa budú rozvádzať. Odpovedá, že ak nechce, tak nie. Tereza hovorí, že ak to nepôjde, pôjdu od seba. A nebudú spolu iba kvôli dieťaťu. Magda je rada, že to má za sebou, pretože to bolo podľa nej hrozné. Honzovi je Magdy ľúto. Magda tvrdí, že to nie je rodina a Martina by v živote nechcela stretnúť. Honza je spokojný, že má Magdu a Magda tiež.

21:58:28 koniec programu

sponzorské odkazy

zvukovo-obrazový predel

sponzorské odkazy

21:59:34 začiatok programu Záměna manželiěk ¹². Predstavenie rodín a ich domovov.

Hanka má 33 rokov a dve deti. Zuzka má tiež 33 rokov a tri deti. Dominantná Hanka, ktorá býva na chalupe, bude 10 dní tráviť v paneláku, v rodine, kde ju čaká pasívny manžel a traja chalani. Manažérka Zuzka sa bude musieť prispôbiť životu v lone prírody.

V obci Svor žijú vo svojom dome prví účastníci dnešnej Záměny. Hanka pracuje v detskom domove. Jej partner Lukáš má 31 rokov a pracuje v obore pohostinstvo. Hankin syn Adam má

13 rokov a jej dcéra Natália má 14 rokov. Obidve deti má Hanka z predchádzajúceho manželstva. Hanka ich prihlásila do Zámeny. Želala by si, aby sa Lukáš viacej venoval rodine. Myslí si, že ich zanedbáva kvôli svojim záľubám. Lukáš chodí na futbal cez víkend, a podľa Hanky by sa mal radšej venovať rodine. Takisto ju zaujíma, ako bude vychádzať s deťmi, keď bude preč. Hanka by chcela ešte jedno dieťa, takže nech si Lukáš vyskúša, či to s deťmi zvládne a či chce s nimi zostať. V Kladne býva druhá rodina v prenajatom trojizbovom byte. Zuzka pracuje ako manažérka. Martin má 30 rokov a pracuje ako murár. Potom sa predstavujú deti, traja chlapci – Jirka, Dominik a Patrik. Zuzka ich prihlásila do Zámeny. Chce, aby si uvedomili, čo všetko pre nich robí. Zuzana má za sebou rozvod. S Martinom sa často hádali, pretože on dlho nepracoval. Mesiac a pol už chodí do práce. Zuzka bola už v stave, keď sa chcela s Martinom rozísť.

Hanka aj Zuzka sa lúčia so svojimi rodinami a prichádzajú do nových. Zuzka do domu a Hanka do paneláku. Obe sa snažia vydedukovať, kto tam žije a zároveň sa zoznamujú s novým prostredím.

22:06:37

Zuzka. „*Tady je nějaké velkej pes, určitě podle toho toho. bude pes. No tak, tak to né, to já se po* (vypípané).“ Zuzka povie, že ona ujde, pretože ona sa psa bojí. Hanka nájde v byte králiku, tak sa poteší, že aspoň nejaké zviera. Obidvom sa nové prostredie páči. Hanka vadí výhľad, pretože to je hromada betónu. Zuzka uvidí psa cez okno, a povie že má z neho rešpekt.

Zuzka si číta list od Hanky a naopak – dozvedajú sa realie o rodinách, v ktorých budú 10 dní žiť.

Hanka sa zoznamuje s Martinom a tromi chlapcami. Martin sa vyjadří, že je sympatická a že čakal niečo horšie. Hanka jediné čo vyžaduje je, že keď sa na niečom dohodnú, aby to tak bolo a nemá rada, ak niečo musí opakovať trikrát. Lukáš s deťmi sa zoznamujú so Zuzkou. Po predstavení Zuzka hovorí, že nervozita z nej opadla a Lukáš tiež skonštatuje, že sa im páči.

Hanka vadí, že Patrik s Dominikom sa hrajú dlho na počítači a telefóne. Povie Patrikovi, aby to vypol. Zuzke pomáhajú deti pri raňajkách a je vidieť, že sú zvyknutí sa do všetkého zapojiť. Porovnáva ich so svojimi deťmi, ktoré si po sebe tanieriky neodnášajú a u nich doma je úplne iné ráno. Chaotické a hlučné.

22:15:04 prerušenie programu

sponzorské odkazy

zvukovo-obrazový predel

reklama

zvukovo-obrazový predel

upútavka na program

zvukovo-obrazový predel

sponzorský odkaz

zvukovo-obrazový predel

upútavkový blok

zvukovo-obrazový predel

22:24:07 pokračovanie programu

Patrik sa vrátil k počítaču. Hanka si všimla, že má problém s výslovnosťou. Navrhne mu, že by mohol skúsiť čítať. Hanka by to riešila tak, že ak by tak zle rozprával, tak by ho odstrihla od počítača. Hanka volá deti, aby išli jesť. Povie Patrikovi, aby vypol počítač. Pohroží mu, že ak to neurobí, vypne mu ho ona.

22:25:27

Hanka sama pre seba si povie: „*Ty brd'o, jednomu to seberu a druhej do toho strká nos.*“

Na chalupe je pokoj a všetci spolu hrajú spoločenské hry. Zuzka hovorí, že je tam pokoj a ona vôbec nie je zvyknutá doma sedieť, pretože ona sa stále hýbe a upratuje. Nepamätá si, kedy mala chvíľku sama pre seba. Zatiaľ to podľa nej vyzerá, že by si tam mohla odpočinúť.

Hanka s Martinom a deťmi idú spolu von. Najprv musia skontrolovať terén, kde sa budú deti hrať. Hanka povie, že budú musieť nájsť miesto, kde deti budú môcť skákať.

22:26:36

Martin hovorí o sídlisku: „(nezrozumiteľné), *bordel*.“ Dodá, že všade sa tam váľajú injekčné striekačky. Hanka skonštatuje, že sídlisko nie je nič moc.

Jediné, čo Zuzke vadí je pes, ktorého sa bojí. Vie, že sa to nezmení a má pred ním rešpekt.

U Hanky deti dojedajú na večeru špagety, ktoré zostali z obeda. Hanka sa spýta, či si deti umyli ruky. Hovorí, že svojich detí sa na to ani nespytuje a takisto navrhuje, že chlapci by mohli aj sami upratovať, pretože sa je to zdá divné, aby ona po takých veľkých deťoch zbierala veci. Tieto veci sú pre ňu nepochopiteľné.

Hanka nastavuje nové pravidlá. Chce viesť deti k väčšej samostatnosti. Dominik bude variť obed a ona s Patrikom bude upratovať. Potom povie deťom, aby zložili bielizeň zo sušiacu. Dominik povie, že ich mama všetko robí za nich. On by aj pomohol, ale ich mama ich o to nepožiada. Hanka pochváli Dominika, že sa mu podarilo uvariť obed. Adam sám od seba cvičí na klavíri. Zuzka hovorí, že voľný čas trávi upratovaním. Martin jej pomôže až vtedy, keď už vidí, že je nahnevaná. A ona okolo nich lieta a nadáva.

Hanka sa s Martinom a deťmi dohodla, že pôjdu na trampolíny, ale on mešká. Nedá sa mu dovolať. Sám im zavolať nemôže, pretože už tretí deň nemá kredit. Hanka neznáša, ak niekto niečo sľúbi a nedodrží. Hovorí, že mohol im dať vedieť včas. Patrik povie, že vždy naňho čakajú, kým príde z práce. Hanka rozhodne, že idú na trampolíny sami. Je rada, lebo deti to baví a konečne nie sú pri počítači. Stretnie tam Zuzkinu švagrinú. Hanka sa jej sťažuje, že Martin im sľúbil, že príde, ale ani sa neozval.

22:34:06

Švagriná pritaká, že to tak niekedy robí a hovorí Hanka: „... *dycky pak se zdá chvíli, že je to všechno v klidu a pak dycky zase něco Martin s prominutím po (vypípané), takže prostě úplně je to zase tam, kde to bylo, no...*“ Hanka povie, že by to chlapovi netolerovala. Podľa nej sa toto nerobí.

22:34:21

Martin prichádza, **Hanka** sa ho spýta: „*No nazdar!*“

Martin: „*Ahoj.*“

Hanka: „*Ty vole, kde jseš?*“

Martin: „*Nemůžu za to.*“

Hanka: „*Jak, nemůžu za to?*“

Martin: „(nezrozumiteľné) (vypípané).“ Hanka sa ho pýta, prečo im nezavolať a nedal vedieť. Odpovie, že nemá kredit. Pre Hanku je nepochopiteľné, že Martin v tridsiatich rokoch povie, že nemá kredit.

Zuzka ide variť a Natália sa sama pridala, že jej pomôže. Natália je zvyknutá mame pomáhať pri varení. Lukáš sa pustil do domácich prác. Hanka si priala, aby prelakoval stôl. Lukáš hovorí, že na Hanku myslí každý večer a premýšľa aj o dieťaťu, po ktorom Hanka túži. Vie, že tá téma Hanku trápi. Hanka hovorí s plačom, že téma dieťaťa ju trápi, pretože potom si nie je istá, či Lukáš chce s nimi zostať a myslí to s nimi vážne. Zvlášť, keď Hanka má zdravotné problémy. Veľmi často sa o tom s Lukášom nerozprávajú, pretože Lukáš o tom nechce hovoriť. Lukáš si myslí, že dieťa je veľký zásah do života a musia si zaistiť najprv zázemie. Nebráni sa tomu, ale do tej finálnej fázy podľa neho ešte nedospeli.

Martin si urobil voľno, pretože Zuzka chcela, aby vymaľoval. Martin nemá na maľovku pripravené veci, a preto začínajú maľovať až popoludní. Hanka rozhodla, že steny naproti budú zelené a ostatné steny budú biele. Hanka hovorí, že ak sa Zuzke nebude páčiť zelená, reklamácie sa neprijímajú. Jej sa zelená páči. Hanka podotkne, že tá zelená stena je voľajaká fľakatá.

22:38:35

Hanka sa vyjadruje o maľovke: „*Tu poslední stěnu už dělat nebudeme, na to kašleme, protože jestli to má bejt podělaný, tak ať jsou podělaný jenom dvě, ale né tři, ty vole.*“

Lukáš zobral Zuzku na exkurziu do svojej pizzerie. Pripravujú pizzu. Zuzka sa sťažuje Lukášovi, že počas toho, čo je s Martinom, pracuje iba ona. A všetko financuje sama. Keby si nenašiel robotu, tak Zuzka od neho odíde. Lukáš to pokladá za zvláštne, že sa Martin necháva živiť. Zuzka hovorí, že mu dá šancu a má ho rada, a nie každý chlap dokáže tolerovať tri cudzie deti. Martin hovorí, že sa kvôli tomu hádali, ale dúfa, že so Zuzkou to bude v pohode. Zuzka hovorí s plačom, že je smutné, že niečo robíte pre niekoho a on to nevidí.

22:40:40 prerušenie programu

zvukovo-obrazový predel

reklama

zvukovo-obrazový predel

upútavka na program

zvukovo-obrazový predel

sponzorský odkaz

zvukovo-obrazový predel

upútavkový blok

zvukovo-obrazový predel

22:48:59 pokračovanie programu

Martin zabudol Hanke povedať, že niekedy sa zastaví po chlapcov ich otec. A že ich aj v pomerne neskorších hodinách vezme na zmrzlinu. Hanke vadí, že jej to Martin nepovedal. Podľa nej je Martinovi všetko jedno a komunikácia medzi nimi úplne viazne.

Nakoniec na stene nezostali fľaky a Hanka dúfa, že Zuzka bude spokojná so zelenou farbou.

Hanka ide s deťmi na ihrisko. Bez desiatej a bez vody. Psíka uviazali o plot, pretože nemohol ísť na ihrisko. Šteká. Patrik je smädný. Hanka povie, že nie je zvyknutá robiť desiate deťom, pretože ony si to robia sami. Okoloidúca pani im vynadala, že pes šteká.

22:51:50

Hanka poznamená na margo toho: „*Městský intelligence mně vždycky dokážou, ty vole, úplně vytočit, co se zvířat týče...*“

Zuzka išla s deťmi na kolieskové korčule, ale deti to nebaví. Zuzka si myslí, že deti nie sú do ničoho zapálené a že nie sú také akčné, ako jej to bolo povedané. Hovorí o Adamovi, že má komplikovanú povahu a podľa nej je to spôsobené tým, že terčom smiechu a každý ho podceňuje. Myslí si, že je hodený na vedľajšiu koľaj.

Prestrih. *Teraz tu velím ja!*

Hanka nariaduje deťom, aby obmedzili hry na počítači. Kúpila im namiesto toho spoločenskú hru Človeče, nezlob se.

22:53:33

Hanka im hovorí: „*Tak jsem vám koupila tohleto, co vás zabaví místo toho playstationu (vypípané), doufám, teda jako...*“

Zuzka má prosbu na Natáliu a Lukáša, aby aspoň jeden deň Adam nebol pre nich terčom. Zuzka si myslí, že Lukáš by to mal zastaviť, pretože Natália je ešte dieťa. Hanka im nariadi, aby o ôsmej večer odovzdali telefón a nepoužívali ho v noci. Zuzka požiada Lukáša, aby išli na nejaký výlet. Lukáš odpovie, že to má v pláne a je to tajné. Hanka ďalej nariaďuje, aby si chlapci každé ráno upratali izbu.

22:55:15

Hanka komentuje svoje nariadenia. Bála sa predovšetkým reakcie Patrika: „... *protože ten jako u toho playstationu (vypípané) vydrží celý den, pokud se nevodtrhne...*“

Zuzka chce zaviesť na tých päť dní desiatu. Nechápe, ako deti nemajú desiata a sú schopné vydržať hlad.

Zuzka si chce s deťmi a Lukášom zahrať futbal a dúfa, že sa im to bude páčiť. Lukáš povie, že je to prvýkrát, čo boli spolu hrať futbal.

Hanka sľúbila deťom bowling, ale Martin nemá peniaze, ani kredit a ani sa mu nechce. Navrhne, že by to zaplatila. Martin povie, že nemá žiadnu rezervu.

22:58:20

Martin: „*No mně se (vypípané) ty peníze, no. Že to platí Hanka, to mně se (vypípané).*“
Jirka išiel zase na brigádu, ale neupratal si izbu.

22:59:18

Hanka komentuje rozhádzané veci: „*Takhle si představuje Jirka asi uklizenej a ustlanej pokoj po ránu, a ještě se tu válí zapalovač, aby to kluci sebrali, ty vole!*“

Zuzka chce hrou Aktivitu zbližiť rodinu. Nepodarilo sa to, lebo deti to vzdali a boli nervózne.

23:01:10

Zuzka povie deťom: „*Tak si polibte pr (vypípané), s prominutím.*“ Zuzka poznamená, že musí byť ťažké ich nejako motivovať. Adam leží na posteli a nechce so Zuzkou hovoriť. Zuzka skonštatuje, že Adam je nevyrovnaný chlapec.

23:02:18

Martin upratuje Jirkovu izbu: „*Uklízím po Jírovi ten bordel, co mi zbejvá, že mi to vadí, že to tady je...*“

Jirka príde domov.

23:03:19

Martin kričí na Jirku kvôli neporiadku a strčil doňho: „... (nezrozumiteľné), *bor-del, ty (vypípané) nevychovej!*“

Jirka: „(nezrozumiteľné).“

Hanka kričí na Jirku: „*Ty dobytku jeden! Cos to tam nechal jako v tom v tom pokoji...!*“

Zuzka varí spolu s Lukášom. Odvážila sa začať s ním rozprávať o rodinnej téme. Chce vedieť, či to bolo preňho ťažké, keď si začal s Hankou ako slobodný, bezdetný, a Hanka už mala dve deti. Zuzka si myslí, že všetci tam žijú tak, aby bola iba Hanka spokojná. A to je podľa Zuzky zle, pretože rodina je celok, a nie jednotliviec.

Dominik neprišiel domov včas a Hanka ho začala zháňať. Hanka je nahnevaná, pretože nedodrжал, čo sľúbil.

23:05:26

Hanka hovorí Martinovi o Dominikovi: „*No nepřišel, ty vole, haj (vypípané), řekl, že už jde...*“

Hanka hovorí, že tu je rozdiel v tej výchove už od začiatku. U nich doma to funguje napríklad strhnutím vreckového.

Dominik prišiel domov o necelú hodinu neskôr. Hanka mu zvýšeným hlasom nariadi, že zajtra nikam nepôjde. Zuzka sumarizuje, že obidve výchovu chápu iným spôsobom. Zuzka sa k svojim deťom správa skôr kamarátsky, a nestavia sa do pozície dokonalej alebo bezchybnej. Martin prišiel domov neskoro večer a v čudnom stave. Hanka je nahnevaná a povie, že má dojem, že Martin v niečom lieta, že nie je čistý. Nechápe, ako môže byť Zuzka s takýmto chlapom. Martin chce, aby Zuzka bola už doma. Zuzka naopak rozmýšľa, či v tom vzťahu zostať. Hovorí Lukášovi, že každý si žije svoj život a obáva sa, že si neuvedomuje, čo preňho robí. Lukáš sa vyjadrí, že Martina vníma ako flákača, ktorý Zuzku využíva. Martin hovorí, že on by nemal, pretože Zuzka je iba jedna.

23:10:32

Martin hovorí o Zuzke: „*No, uvědomil jsem si, že, no ty vole... Já jsem fakt úplně blbě!*“

Hanka sa vyjadruje, že fungovanie v tejto rodine jej neprinieslo nič pozitívneho, akurát tí dvaja chlapi boli pre ňu pozitívni. Nemusí doma nič meniť, pretože ona to má doma bezchybné. Akurát okrem Lukáša, keby chcel posunúť tú rodinu ďalej. Lukáš by chcel spomaliť a chcel by sa viac venovať deťom.

Hanka aj Zuzka sa rozlúčili s deťmi. Hanka je rada, že je koniec, ale je jej smutno za chlapcami.

Zuzka aj Hanka sa zvitajú so svojimi partnermi.

23:13:04

Hanka hovorí Lukášovi: „*Ty vole, já jsem dostala to, co jsem od chlapa v životě nechtěla, ty vole. Feťák, ty krávo.*“

Lukáš: „*To bude dobrý.*“

Obidva páry sa stretli pri jednom stole. Zuzka aj Hanka si vymieňajú svoje skúsenosti zo svojho pobytu v druhých rodinách.

Hanka povie, že deti nemajú dobrý vzor. Naznačí, že Martin bral alebo predáva drogy. Martin to odmietne.

Obidve sa vrátia do svojich rodín, a zvitajú sa s deťmi.

23:17:27 koniec programu

sponzorské odkazy

zvukovo-obrazový predel

sponzorské odkazy

23:18:33 začiatok programu *Susedské případy* ¹²

23:19:59 koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1273/SO/2021

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1273/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu programovej služby Jednotka vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Sťažnosť č. 1273/SO/2021 zo dňa 12. 8. 2021
Sťažovateľ: fyzická osoba
Predmet sťažnosti: Ranné správy a Správy RTVS
Deň a čas vysielania: 12. 8. 2021 07:30 h, 12:00 h a 16:00 h
Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: Jednotka
Vysielateľ: RTVS, na základe zákona
Číslo licencie: TD/1

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Deň vysielania: v texte; Čas vysielania: v texte; Názov televízie/rádia: v texte

Predmet sťažnosti:

... *podávam sťažnosť na RTVS, TV Markíza, TV JOJ a ďalšie televízne stanice, ktoré počas vysielania TV novín vo všetkých časoch počas dňa a počas propagácie očkovania proti COVID-19 pravidelne zverejňujú detailné zábery očkovania ľudí, čím môžu vyvolať traumatizujúce reakcie u maloletých a ovplyvniť ich budúci psychický alebo morálny vývin. Spomínané relácie nie sú označené, že nie sú vhodné pre maloletých a slabšie povahy. Zábery z očkovania nie sú rozmazané, ale detailne vysielané.*

Účel propagácie očkovacej kampane je kontraproduktívny, kde pravidelným niekoľkonásobným zverejňovaním detailného vpichu injekcie do tela človeka vytvára opačný efekt až averziu voči očkovaniu.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

§ 20 - Ochrana maloletých

1) *Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.*

3) *Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").*

4) *Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými osobitným predpisom.*

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 3

2) *Audiovizuálne diela, zvukové záznamy umeleckého výkonu, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré primárne nie sú vyrobené a určené maloletým a neobsahujú kritériá nevhodnosti alebo neprístupnosti, sa klasifikujú ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých.*

§ 6

6) *V spravodajských programoch a publicistických programoch, ktoré sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých, odvysielaniu obrazového materiálu tvoriaceho súčasť týchto programov, ktorý zobrazuje osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy*

zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov, predchádza slovné upozornenie: "Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov."

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Predmetom analýzy je vysielanie spravodajského programu zo dňa 12. 8. 2021. Nakoľko sťažovateľ neuviedol bližšie časové určenie odvysielania spravodajského programu, Kancelária zmonitorovala vysielanie namietaného obsahu v deň kedy bola doručená sťažnosť, t. j. 12. 8. 2021, a zároveň do času doručenia sťažnosti, t. j. 17:09 h. V danom časovom rozpätí boli v rámci programovej služby Jednotka v premiére odvysielané 3 spravodajské programy, a to *Ranné správy* o 07:30 h a *Správy RTVS* o 12:00 h a o 16:00 h, ktoré sú aj predmetom analýzy. Vysielanie ďalších staníc uvedených v sťažnosti je súčasťou iných monitorovacích správ.

Programy *Ranné správy* a *Správy RTVS* spadajú svojím obsahom pod programový typ spravodajstvo, ktorý nie je bežne označený piktogramom nevhodnosti, resp. vhodnosti. Rovnako tomu bolo aj dňa 12. 8. 2021 pri vysielaní monitorovaných programov o 07:30 h, 12:00 h a 16:00 h.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal voči odvysielaniu určitých záberov: „... pravidelne zverejňujú **detailné zábery očkovania ľudí**, čím môžu vyvolať traumatizujúce reakcie u maloletých a ovplyvniť ich budúci psychický alebo morálny vývin. Spomínané relácie nie sú označené, že nie sú vhodné pre maloletých a slabšie povahy. Zábery z očkovania nie sú rozmazané, ale **detailne vysielané**. ... **pravidelným niekoľkonásobným zverejňovaním detailného vpichu injekcie do tela človeka ...**“

Ustanovenie § 6 ods. 6 vyhlášky 589/2007 Z. z. uvádza prípady odvysielania nevhodného obrazového materiálu v spravodajských a publicistických programoch, ktorým má predchádzať slovné upozornenie: „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“ Ide konkrétne o zábery zobrazujúce „osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov.“

V programe *Ranné správy*, ktorý bol odvysielaný o cca **07:30:08 h** sme zaznamenali jeden príspevok týkajúci sa očkovania, a to príspevok s názvom **Odporúčanie očkovania aj pre tehotné**.

Moderátorka: „Americké úrady vyzvali všetky tehotné ženy, aby sa nechali zaočkovať proti covidu-19. V nemocniciach totiž rastie počet budúcich matiek, ktoré sa nakazili mutáciou delta a majú vážny priebeh ochorenia.“

Hlas mimo obrazu: „Americkí vedci sledovali bezpečnosť vakcíny u 2500 tehotných žien a zistili, že očkovač látka nezvyšuje riziko potratu. Naopak, ak sa nakazia koronavírusom, hrozí im hospitalizácia a predčasný pôrod. Americké centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb doteraz očkovania budúcim mamičkám priamo neodporúčalo. Podľa nových pravidiel už úrad vakcínu odporúča aj ženám, ktoré dojčia alebo ešte len plánujú otehotnieť. Prvú

dávku vakcíny dostalo 23 % tehotných Američaniek. Podľa štatistík asi 18 000 skončilo po nakazení vírusom v nemocniciach a 124 žien zomrelo. Zo Spojených štátov Štefan Hudec, RTVS.“

Verbálne informácie dopĺňajú zábery na tehotné ženy; na ruky v ochranných rukaviciach, ktoré nasávajú vakcínu do injekčnej striekačky vystriedajú zábery na vakcíny; záber na ultrazvukovú kontrolu tehotenského brucha; záber na tehotenské brucho, ktoré si ženská ruka pohladí; záber na tehotnú ženu v očkovačom centre, a na zdravotníka, ktorý stojí pri stolíku s vakcínami; opäť ruky, ktoré nasávajú vakcínu do injekčnej striekačky; záber na čakajúce tehotné ženy v očkovačom centre; záber na ešte zabalené injekčné striekačky vystrieda detailný záber tehotenského brucha. (07:41:36)

Ako vidno z prepisu príspevku, nenachádzali sa v ňom žiadne detailné zábery očkovania či vpichu injekcie do tela očkovaného. V obraze sú iba zábery na pripravené vakcíny, prípadne na nasávanie vakcíny do injekčnej striekačky. Témou bolo odporúčanie očkovania tehotným ženám.

V programe *Správy RTVS* o 12:00 h sme zaznamenali jeden príspevok, v ktorom sa spomínalo očkovanie. Odvysielaný bol o cca **12:05:47 h**

Predseda vlády E. Heger navštívil komunitné centrum v Klenovci, kde je nízka zaočkovanosť.

Redaktorka naživo z Klenovca: *„Dobrá deň, my sa práve nachádzame v obci Klenovec v okrese Rimavská Sobota, kde pred chvíľou prišiel už aj Eduard Heger. Hlavným dôvodom jeho návštevy je zaočkovanosť. V tomto regióne len približne 30 %. Región sa vyznačuje aj tým, že je tu mnoho obyvateľov z rómskej komunity. Podľa našich informácií je tu však veľa obcí, kde nie je ani jeden Róm zaočkovaný. Na stretnutí je prítomná aj splnomocnenkyňa vlády pre rómske komunity Andrea Bučková, s ktorou premiér plánuje riešiť práve zvýšenie zaočkovanosť medzi Rómami. Napríklad obec Klenovec má 3000 obyvateľov, z toho približne tretinu tvoria Rómovia. Je tu vysoká nezamestnanosť, ľudia nemajú prácu, je tu veľký problém so záškoláctvom, ale aj s hazardnými hrami. V obci pracujú tri projekty, ktoré podporujú prácu s marginalizovanou komunitou. Predseda vlády je práve v komunitnom centre. Podľa našich informácií nie je problém ani tak s dostupnosťou očkovania, pretože v obci už bola aj mobilná očkovač jednotka, a to už trikrát. Podľa našich informácií však problémom je to, že ľudia majú strašne veľa informácií a nevedia si z toho vybrať. Viac informácií prinesieme v správach o 16tej.“*

Verbálne informácie dopĺňajú zábery zo života v obci, bez záberov na očkovanie či vakcíny. (do 12:07:00 h)

Ako vidno z prepisu, išlo o príspevok, ktorý sa vo verbálnej rovine venoval obci, kde je veľmi nízka zaočkovanosť a ktorú práve preto navštívil premiér. Spolu so splnomocnenkyňou vlády pre rómske komunity tu plánuje riešiť práve zvýšenie zaočkovanosť. Predmetný príspevok neobsahoval žiadne zábery očkovania ani zábery samotných vakcín.

V ďalšom programe *Správy RTVS*, ktorý bol odvysielaný o 16:00 h sme zaznamenali jeden príspevok, ktorý sa venoval očkovaníu. Odvysielaný bol o cca **16:05:30 h**.

Očkovacie jednotky vyjdú do regiónov za učiteľmi.

Redaktorka RTVS v telefonickom rozhovore hovorí naživo o zaočkovanosť v Nitrianskom kraji. Hovorí o rozdieloch v počte zaočkovaných osôb v jednotlivých okresoch. Spomenie aj skutočnosť, že je zaočkovaných viac učiteľov ako nepedagogických pracovníkov. Jej

informácie dopĺňajú ilustračné zábery. V obraze sa striedajú zábery zo škôl, so zábermi na očkovanie osôb.

16:06:21 h Záber na ženu otočenú chrbtom do kamery, ktorej zdravotnícky personál aplikuje vakcínu (v obraze je na pár sekúnd vidno injekciu už vpichnutú do ramena a po jej vybratí následne potretie dezinfekčným prostriedkom), nasledujú zábery na zoradené pripravené vakcíny, opäť záber na muža, ktorému bola podaná vakcína (v obraze je na pár sekúnd vidno ihlu už v ramene muža a zdravotníka, ktorý stláča piest injekčnej striekačky).

Redaktorka ďalej v telefonickom rozhovore hovorí o plánovaných krokoch ministerstva na zvýšenie zaočkovanosť. Opäť sú v obraze ilustračné zábery očkovania.

16:06:32 h V zábere je ruka v ochranných rukaviciach, ktorá stláča piest injekčnej striekačky už vpichnutej do ramena bližšie neurčenej osoby; nasleduje záber na ruky, ktoré do liekovky s vakcínou vpichujú injekčnú striekačku a naťahujú do nej samotnú vakcínu.

Redaktorka hovorí o úvahách ministra o možnom povinnom očkovaní pedagogických pracovníkov ako je to v iných krajinách Európy, zatiaľ ale k tomu nepristupuje. Jej informácie sprevádzajú zábery z interiérov škôl. (trvanie príspevku do 16:07:13 h)

Ako vidno z popisu/prepisu boli v rámci príspevku v trvaní pár sekúnd odvysielané zábery na očkovanie. V zábere o cca **16:06:21 h** podanie vakcíny bez zobrazenia samotného detailného vpichu injekčnej striekačky. V obraze je vidno už vpichnutú injekciu do ramena očkovanej osoby a následné vydezinfikovanie miesta, o pár sekúnd neskôr bola v zábere opäť už vpichnutá injekčná striekačka v ramene osoby a ruky zdravotníka, ktoré stláčajú piest injekčnej striekačky.

V zábere o cca **16:06:32 h** je vidno ruku v ochranných rukaviciach, ktorá stláča piest podanej vakcíny očkovanej osobe. V príspevku sme okrem toho zaznamenali dva zábery na vakcíny proti ochoreniu COVID-19.

Ako vidno v popise, nezaznamenali sme žiadne detailné zábery vpichu vakcíny do svalu. Okrem týchto záberov odznali v príspevku informácie týkajúce sa zaočkovanosť učiteľov a nepedagogických pracovníkov v jednotlivých okresoch, ako i informácie o plánovaných krokoch ministerstva na zvyšovanie zaočkovanosť, čím by sa mal eliminovať nepriaznivý dopad pandémie v školstve.

Zábery samotného očkovania, ktoré dopĺňali verbálne informácie, boli odvysielané v kontexte príspevku, neboli odvysielané nadmieru informovania, neboli zbytočne opakované a neboli detailné. Zaberali minimálnu časovú plochu k celkovému časovému rozsahu predmetného príspevku.

Domnievame sa, že predmetné zobrazenia i informácie o vakcinácii práve považujeme za relevantné. Uvedené príspevky o očkovaní svojím obsahom a zobrazením nezakladajú dôvod na slovné upozornenie pred príspevkom, že nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.

V príspevkoch teda nešlo o „osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy

zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov. “

Na základe analýzy sme toho názoru, že odvysielaním príspevkov o očkovaní v programoch *Ranné správy* a *Správy RTVS* **nedošlo** k porušeniu zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním programov *Ranné správy* o 07:30 h a *Správy RTVS* o 12:00 h a o 16:00 h na programovej službe Jednotka nedošlo k porušeniu zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Popis/Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (st'ážnosť č. 1273/SO/2021)**Monitorované vysielanie:** Ranné správy**Vysielané dňa:** 12. 8. 2021**Čas vysielania:** o cca 07:30 h**JSO:** bez označenia**Časový kód záznamu RVR cca:****07:30:00 h začiatok záznamu vysielania**

záver predchádzajúceho programu

zvučka programu *Ranné správy***07:30:08 h začiatok programu**

Stručný prehľad správ.

Moderátorka pozdraví divákov.

- D. Santusová kritizuje pomery v polícii.
- Poľský sejm schválil novelu mediálneho zákona.
- Ničivé požiare v Alžírsku.
- S požiarmi bojujú aj v iných krajinách.
- Predpoveď počasia.
- Dopravné spravodajstvo Zelená vlna.

Zvučka správ.

- Aktualizácia kovidového automatu.
- Testovanie nových liečiv na liečbu covidu.

Odporúčanie očkovania aj pre tehotné.

07:40:38 h Moderátorka: „Americké úrady vyzvali všetky tehotné ženy, aby sa nechali zaočkovať proti covidu-19. V nemocniciach totiž rastie počet budúcich matiek, ktoré sa nakazili mutáciou delta a majú vážny priebeh ochorenia.“

Hlas mimo obrazu: „Americkí vedci sledovali bezpečnosť vakcíny u 2500 tehotných žien a zistili, že očkovač látka nezvyšuje riziko potratu. Naopak, ak sa nakazia koronavírusom, hrozí im hospitalizácia a predčasný pôrod. Americké centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb doteraz očkovania budúcim mamičkám priamo neodporúčalo. Podľa nových pravidiel už úrad vakcínu odporúča aj ženám, ktoré dojčia alebo ešte len plánujú otehotnieť. Prvú dávku vakcíny dostalo 23 % tehotných Američaniek. Podľa štatistík asi 18 000 skončilo po nakazení vírusom v nemocniciach a 124 žien zomrelo. Zo Spojených štátov Štefan Hudec, RTVS.“

Verbálne informácie dopĺňajú zábery na tehotné ženy; na ruky v ochranných rukaviciach, ktoré nasávajú vakcínu do injekčnej striekačky vystriedajú zábery na vakcíny; záber na ultrazvukovú kontrolu tehotenského brucha; záber na tehotenské brucho, ktoré si ženská ruka pohladí; záber na tehotnú ženu v očkovačom centre, a na zdravotníka, ktorý stojí pri stolíku s vakcínami; opäť ruky, ktoré nasávajú vakcínu do injekčnej striekačky; záber na čakajúce tehotné ženy v očkovačom centre; záber na ešte zabalené injekčné striekačky vystrieda detailný záber tehotenského brucha. (do 07:41:36 h)

- Pojednávanie s Julianom Assangeom.

Zvučka správ.

- Bývalý šéf kontrarozviedky SIS pred súdom.
- Kampaň Slobody zvierat proti nevhodnej inzercii spoločenských zvierat (množiarne).
- Športové správy.
- Predpoveď počasia.
- Dopravné spravodajstvo Zelená vlna.

Zvučka správ.

- Stručný prehľad správ.
- Shell zaplatí vysoké odškodné.
- Na Kamčatke sa zrútil vrtuľník.
- Kovidová situácia na Jadrane sa zhoršuje.
- Severnú Kóreu sužujú záplavy.
- 8. deň súdneho procesu s Dušanom Kováčikom.
- Košice spustili zber kuchynského odpadu.
- Ako chrániť majetok v prípade živelných pohrôm.
- Hubári plnia košíky.

Zvučka správ.

- Športové správy.

Zvučka správ.

- Dopravné spravodajstvo Zelená vlna.
- Predpoveď počasia.
- Stručný prehľad očakávaných udalostí.

Moderátorka sa rozlúči s divákmi.

08:29:37 h záver programu s copyrightom

obrazovo-zvukový predel

08:29:59 h koniec záznamu vysielania

Monitorované vysielanie: Správy RTVS

Vysielané dňa: 12. 8. 2021

Čas vysielania: o cca 12:00 h

JSO: bez označenia

Časový kód záznamu RVR cca:

12:00:00 h začiatok záznamu vysielania

záver predchádzajúceho programu

zvučka programu *Správy o 12tej*

12:00:08 h začiatok programu *Správy o 12tej*

Moderátor pozdraví divákov.

- 8. deň súdneho procesu s Dušanom Kováčikom.
- Ďalší zásah NAKA.
- Arpáš a Polák opäť pred súdom.

12:05:47 h Predseda vlády E. Heger navštívil komunitné centrum v Klenovci, kde je nízka zaočkovanosť.

Redaktorka naživo z Klenovca: *„Dobrý deň, my sa práve nachádzame v obci Klenovec v okrese Rimavská Sobota, kde pred chvíľou prišiel už aj Eduard Heger. Hlavným dôvodom jeho návštevy je zaočkovanosť. V tomto regióne len približne 30 %. Región sa vyznačuje aj*

tým, že je tu mnoho obyvateľov z rómskej komunity. Podľa našich informácií je tu však veľa obcí, kde nie je ani jeden Róm zaočkovaný. Na stretnutí je prítomná aj splnomocnenkyňa vlády pre rómske komunity Andrea Bučková, s ktorou premiér plánuje riešiť práve zvýšenie zaočkovanosti medzi Rómami. Napríklad obec Klenovec má 3000 obyvateľov, z toho približne tretinu tvoria Rómovia. Je tu vysoká nezamestnanosť, ľudia nemajú prácu, je tu veľký problém so záškoláctvom, ale aj s hazardnými hrami. V obci pracujú tri projekty, ktoré podporujú prácu s marginalizovanou komunitou. Predseda vlády je práve v komunitnom centre. Podľa našich informácií nie je problém ani tak s dostupnosťou očkovania, pretože v obci už bola aj mobilná očkovačná jednotka, a to už trikrát. Podľa našich informácií však problémom je to, že ľudia majú strašne veľa informácií a nevedia si z toho vybrať. Viac informácií prinesieme v správach o 16tej.“

Verbálne informácie dopĺňajú zábery zo života v obci, bez záberov na očkovanie či vakcíny.
(do 12:07:00 h)

- Zhoršené duševné zdravie školákov.
- Reakcie na nový covidový automat.

Zvučka správ.

- Týždenný lockdown pre jeden pozitívny prípad.
- Poľský sejm schválil novelu mediálneho zákona.
- Po požiaroch prišli záplavy.
- Na Kamčatke sa zrútil vrtuľník.
- Amsterdam zavedie kvóty na turistov.

Zvučka správ.

- Športové správy.
- Predpoveď počasia.

Moderátori sa rozlúčia s divákmi.

12:17:37 h záver programu s copyrightom

obrazovo-zvukový predel

krátky reklamný šot spravodajstva RTVS

obrazovo-zvukový predel

- upútavky

obrazovo-zvukový predel

12:19:42 h začiatok ďalšieho programu 12

12:19:59 h koniec záznamu vysielania

Monitorované vysielanie: Správy RTVS

Vysielané dňa: 12. 8. 2021

Čas vysielania: o cca 16:00 h

JSO: bez označenia

Časový kód záznamu RVR cca:

15:59:59 h začiatok záznamu vysielania

záver predchádzajúceho programu

16:00:07 h začiatok programu Správy o 16tej

zvučka programu *Správy o 16tej*

Moderátorka pozdraví divákov.

- Medzinárodný zatykač na Miroslava Výboha
- Zatkli bývalého veľvyslanca na Slovensku.
- Na súd sa prišiel pozrieť aj Robert Fico.
- Reakcie na nový kovidový automat.
- Predseda vlády E. Heger vyšiel do najmenej zaočkovaných okresov.

16:05:30 h Očkovacie jednotky vyjdú do regiónov za učiteľmi.

Redaktorka RTVS v telefonickom rozhovore hovorí naživo o zaočkovanosti v Nitrianskom kraji. Hovorí o rozdieloch v počte zaočkovaných osôb v jednotlivých okresoch. Spomenie aj skutočnosť, že je zaočkovaných viac učiteľov ako nepedagogických pracovníkov. Jej informácie dopĺňajú ilustračné zábery. V obraze sa striedajú zábery zo škôl, so zábermi na očkovanie osôb.

16:06:21 h Záber na ženu otočenú chrbtom do kamery, ktorej zdravotnícky personál aplikuje vakcínu (v obraze je na pár sekúnd vidno injekciu už vpichnutú do ramena a po jej vybratí následne potretie dezinfekčným prostriedkom), nasledujú zábery na zoradené pripravené vakcíny, opäť záber na muža, ktorému bola podaná vakcína (v obraze je na pár sekúnd vidno ihlu už v ramene muža a zdravotníka, ktorý stláča piest injekčnej striekačky).

Redaktorka ďalej v telefonickom rozhovore hovorí o plánovaných krokoch ministerstva na zvýšenie zaočkovanosti. Opäť sú v obraze ilustračné zábery očkovania.

16:06:32 h V zábere je ruka v ochranných rukaviciach, ktorá stláča piest injekčnej striekačky už vpichnutej do ramena bližšie neurčenej osoby; nasleduje záber na ruky, ktoré do liekovky s vakcínou vpichajú injekčnú striekačku a naťahujú do nej samotnú vakcínu.

Redaktorka hovorí o úvahách ministra o možnom povinnom očkovaní pedagogických pracovníkov ako je to v iných krajinách Európy, zatiaľ ale k tomu nepristupuje. Jej informácie sprevádzajú zábery z interiérov škôl. (trvanie príspevku do 16:07:13 h)

- Kontrola formulárov e-hranice a vyhodnotenie údajov hygienikmi ÚVZ SR.
- Ďalší zásah NAKA.
- Bývalý šéf kontrarozvedky SIS pred súdom.
- R. Sobota: Šanca na nové pracovné miesta.

Zvučka správ.

- Kritizovaný mediálny zákon dostal zelenú.
- V Grécku vznikajú nové ohniská požiarov.
- Po požiaroch prišli záplavy.
- Na Kamčatke sa zrútil vrtuľník.

Zvučka správ.

- Športové správy.
- Predpoveď počasia.

Moderátori sa rozlúčia s divákmi.

16:24:16 h záver programu s copyrightom

obrazovo-zvukový predel

krátky reklamný šot spravodajstva RTVS

obrazovo-zvukový predel

- upútavka

16:24:59 h koniec záznamu vysielania

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1274/SO/2021

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1274/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Sťažnosť č. 1274/SO/2021 zo dňa 12. 8. 2021

Sťažovateľ: fyzická osoba

Predmet sťažnosti: Prvé televízne noviny

Deň a čas vysielania: 12. 8. 2021 o 17:00 h

Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA-SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Deň vysielania: v texte; Čas vysielania: v texte; Názov televízie/rádia: v texte

Predmet sťažnosti:

... *podávam sťažnosť na RTVS, TV Markíza, TV JOJ a ďalšie televízne stanice, ktoré počas vysielania TV novín vo všetkých časoch počas dňa a počas propagácie očkovania proti COVID-19 pravidelne zverejňujú detailné zábery očkovania ľudí, čím môžu vyvolať traumatizujúce reakcie u maloletých a ovplyvniť ich budúci psychický alebo morálny vývin. Spomínané relácie nie sú označené, že nie sú vhodné pre maloletých a slabšie povahy. Zábery z očkovania nie sú rozmazané, ale detailne vysielané.*

Účel propagácie očkovacej kampane je kontraproduktívny, kde pravidelným niekoľkonásobným zverejňovaním detailného vpichu injekcie do tela človeka vytvára opačný efekt až averziu voči očkovaniu.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

§ 20 - Ochrana maloletých

1) *Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.*

3) *Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").*

4) *Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými osobitným predpisom.*

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 3

2) *Audiovizuálne diela, zvukové záznamy umeleckého výkonu, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré primárne nie sú vyrobené a určené maloletým a neobsahujú kritériá nevhodnosti alebo neprístupnosti, sa klasifikujú ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých.*

§ 6

6) *V spravodajských programoch a publicistických programoch, ktoré sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých, odvysielaniu obrazového materiálu tvoriaceho súčasť týchto programov, ktorý zobrazuje osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy*

zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov, predchádza slovné upozornenie: "Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov."

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Predmetom analýzy je vysielanie spravodajského programu zo dňa 12. 8. 2021. Nakoľko sťažovateľ neuviedol bližšie časové určenie odvysielania spravodajského programu, Kancelária zmonitorovala vysielanie namietaného obsahu v deň kedy bola doručená sťažnosť, t. j. 12. 8. 2021, a zároveň do času doručenia sťažnosti, t. j. 17:09 h. V danom časovom rozpätí bol v rámci programovej služby TV MARKÍZA v premiére odvysielaný jeden spravodajský program, a to *Prvé televízne noviny* o 17:00 h, ktorý je aj predmetom analýzy. Vysielanie ďalších staníc uvedených v sťažnosti je súčasťou iných monitorovacích správ.

Program *Prvé televízne noviny* spadá svojím obsahom pod programový typ spravodajstvo, ktorý nie je bežne označený piktogramom nevhodnosti, resp. vhodnosti. Rovnako tomu bolo aj dňa 12. 8. 2021 pri vysielaní monitorovaného programu o cca 17:00 h.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal voči odvysielaniu určitých záberov: „... pravidelne zverejňujú **detailné zábery očkovania ľudí**, čím môžu vyvolať traumatizujúce reakcie u maloletých a ovplyvniť ich budúci psychický alebo morálny vývin. Spomínané relácie nie sú označené, že nie sú vhodné pre maloletých a slabšie povahy. Zábery z očkovania nie sú rozmazané, ale **detailne vysielané**. ... pravidelným **niekoľkonásobným zverejňovaním detailného vpichu injekcie do tela človeka** ...“

Ustanovenie § 6 ods. 6 vyhlášky 589/2007 Z. z. uvádza prípady odvysielania nevhodného obrazového materiálu v spravodajských a publicistických programoch, ktorým má predchádzať slovné upozornenie: „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“ Ide konkrétne o zábery zobrazujúce „osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov.“

V programe *Prvé televízne noviny* sme zaznamenali jeden príspevok týkajúci sa očkovania, s názvom **Očkovali vo farnostiach**, odvysielaný o 17:06:15 h (trvanie príspevku do cca 17:08:01 h).

Očkovali vo farnostiach

Moderátor v štúdiu: „*Očkovali veriacich. Čas do návštevy pápeža sa kráti a ak ho chcete stretnúť, musíte byť plne zaočkovaní. Na východe preto do farností vyslali mobilné očkovacie tímy.*“

V zábere mladý **muž** vraví do kamery: „*Do Košíc. Na Luník IX. Tam sa chystáme, bo bude rómska púť. Všetci sa tam podujeme. Chceme navštíviť Svätého Otca. Máme veľký záujem.*“

Hlas mimo obrazu: „*Ladislav zo Šarišskej Poruby si návštevu pápeža nechce nechať ujsť. Preto s očkovaním neváhal.*“

17:06:41 h Záber na farnosť vystriedal záber na mladého muža, ktorému podávajú vakcínu. V obraze je muž obrátený smerom do kamery. Muž má vyhrnutý ľavý rukáv. Ruka zdravotníka v ochranných rukaviciach pridržia injekčnú striekačku dvomi prstami tesne v mieste vpichu, takže samotné preniknutie injekcie do tela nie je vidieť. Druhá ruka stláča piest injekčnej striekačky.

Muž: „*Viac sa prihlásili, bo chcú ísť. Chceme na jeden autobus ísť.*“

Verbálnu informáciu dopĺňajú zábery na hŕstku ľudí, ktorá čaká pravdepodobne pred miestom očkovania.

Žena s rúskom hovorí do kamery: „*Treba zdravie i do kostola chodzie i papeža musíme privítac.*“

Hlas mimo obrazu: „*Výjazdové očkovanie zabezpečila košická župa. Farnosti Košickej arcidiecézy sa mohli nahlásiť do 4. augusta. Túto možnosť využili zatiaľ iba štyri.*“

V zábere je opäť hŕstka ľudí, ktorá sa zhromaždila pred budovou. Nasledujú zábery na farnosť.

Predseda Košického samosprávneho kraja R. Trnka do kamery: „*Kedže termín je posunutý na 20. augusta, že ešte ďalšie farnosti budú priebežne volať, aj volajú o nejaký termín.*“

Zábery na pohyb ľudí na dedine vystrieda záber z očkovačieho miesta. Mladý muž sedí oproti zdravotníčke. Ďalší záber na tvár muža, ktorý sa už vyjadril do kamery, za ním stoja v rade ďalší obyvatelia. Oproti mužovi sedí chrbtom do kamery otočená zdravotníčka.

Moderátorka pred kamerou v očkovačom mieste: „*V Šarišskej Porube na obecnom úrade podali asi 50 vakcín. K veriacim sa pridali aj tí, ktorí sa na návštevu pápeža nechystajú.*“

Starší muž, v obraze, sedí bokom ku zdravotníkovi, ktorý mu práve lepí zaočkované miesto na ramene.

Starší muž počas výjazdového očkovania: „*Ja som inej viery, takže toto je mimo mňa.*“

Mladší muž: „*Do práce nechcem testy, tak chcem sa očkovať, aby som nemusel nič.*“

Moderátorka mimo obrazu: „*Jednodávkovou vakcínou Janssen dnes očkovali aj vo farnostiach vo Veľkom Šariši, v Ohradzanoch a Parchovanoch.*“

17:07:30 h V zábere je muž otočený tvárou do kamery, ktorému zdravotník pichá vakcínu. Injekčná striekačka je už v ramene, samotný vpich nie je v obraze. Miesto vpichu je prekryté rukami zdravotníka. Následne zdravotník vtlača piest striekačky s vakcínou. Nasleduje záber interiéru farnosti.

Zaočkovaný **muž**, zdravotník, sa vyjadruje do kamery: „*Prebehlo to rýchlo. Bolo tam zopár ľudí, takže paráda.*“

Moderátorka mimo obrazu: „*Kraj bude pomáhať v deň návštevy pápeža aj so zväzanim veriacich. Aj v tomto prípade sa treba nahlásiť vo farnosti.*“

Kamera sníma obec zhora, následne dvoch mužov vo farnosti, jeden z mužov je v cirkevnom oblečení. V obraze je potom kostol zvonku i zvnútra.

Predseda Košického samosprávneho kraja R. Trnka do kamery: „*Čím skôr sa nahlásia na farnosti, že majú záujem o stretnutie so Svätým Otcom, tým skôr vieme pomôcť s očkovaním aj s dopravou, a tým skôr sa to dá zabezpečiť.*“

Moderátorka mimo obrazu: „*Veronika Krempaská, televízia Markíza.*“

Ako vidno z prepis/popisu, zábery na vakcináciu sme zaznamenali dvakrát.

Prvýkrát o cca **17:06:41 h**. Záber na farnosť vystriedal záber na mladého muža, ktorému podávajú vakcínu. V obraze je muž obrátený smerom do kamery. Muž má vyhrnutý ľavý rukáv. Ruka zdravotníka v ochranných rukaviciach pridržia injekčnú striekačku dvomi

prstami tesne v mieste vpichu, takže samotné preniknutie injekcie do tela nie je vidieť. Druhá ruka stláča piest injekčnej striekačky.

Druhý záber na očkovanie bol odvysielaný o **cca 17:07:30 h.** V zábere je muž otočený tvárou do kamery, ktorému zdravotník pichá vakcínu. Injekčná striekačka je už v ramene, samotný vpich nie je v obraze. Miesto vpichu je prekryté rukami zdravotníka. Následne zdravotník vtlačá piest striekačky s vakcínou.

Oba tieto odvysielané zábery na očkovanie dopĺňajú verbálne informácie o mobilnej očkovacej jednotke, ktorá vyšla za obyvateľmi, ktorí sa chceli nechať zaočkovať pred návštevou pápeža na Slovensku, aby sa mohli s ním stretnúť. Zábery na samotné očkovanie boli nasnímané z bližšej vzdialenosti, takže bolo možné rozoznať injekčnú striekačku. Tieto zábery však neboli natoľko detailné, aby bolo viditeľné samotné miesto vpichu. Toto bolo prekryté rukami zdravotníka. Okrem toho nebolo zaznamenané preniknutie injekčnej striekačky cez kožu. Domnievame sa, že takto odvysielané zábery z očkovania mali za cieľ povzbudiť ľudí k zaočkovaniu sa. Doplnené boli aj verbálnym vyjadrením dôvodov, prečo sa dotčení ľudia nechali zaočkovať.

Vzhľadom na to, že zábery z očkovania neboli odvysielané nadmieru informovania, ale boli odvysielané v kontexte obsahu príspevku, bez samotných detailov prenikania ihly cez kožu či celkovo bez zobrazenia niekoľkonásobného zverejneného detailného vpichu, sa domnievame, že predmetné zábery nemohli ohroziť psychický vývin maloletých divákov. Navyše zaberali minimálnu časovú plochu (odvysielané iba pár sekúnd) k celkovému časovému rozsahu predmetného príspevku (trvanie príspevku cca 2 minúty).

Keďže v príspevku nešlo o „*osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov.*“, sme toho názoru, že odvysielaný príspevok nezakladal dôvod na jeho uvedenie slovným upozornením podľa § 6 ods. 6) Vyhlášky: „*Následujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.*“

Navyše predmetné zobrazenia i informácie o možnosti sa zaočkovať bezplatne a bez registrácie a tak mať možnosť chrániť nielen svoje zdravie, ale i zdravie ostatných občanov v čase prebiehajúcej celosvetovej pandémie koronavírusu a jeho mutácií považujeme za relevantné pre možnosť slobodne sa rozhodnúť, či sa dať alebo nedať zaočkovať.

Na základe vyššie uvedenej analýzy sme toho názoru, že odvysielaním predmetných záberov v programe *Prvé televízne noviny* **nedošlo** k porušeniu zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností si myslíme, že odvysielaním programu *Prvé televízne noviny* dňa 12. 8. 2021 o cca 17:00 h vo vysielaní programovej služby TV MARKÍZA nedošlo k porušeniu zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii. Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Popis/Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1274/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Prvé televízne noviny

Vysielané dňa: 12. 8. 2021

Čas vysielania: cca 17:00 h

JSO: bez označenia

Časový kód záznamu RVR cca:

17:00:00 h začiatok záznamu vysielania

záver predchádzajúceho programu

zvučka programu *Prvé televízne noviny*

17:00:20 h začiatok programu

Stručný prehľad správ.

Moderátor pozdraví divákov.

- Robert Fico sa objavil na súde.
- Na Miroslava Výboha vydali zatykače.
- Ďalšia razia NAKA.

Zvučka správ.

17:06:15 h Očkovali vo farnostiach (do 17:08:01)

Moderátor v štúdiu: *„Očkovali veriacich. Čas do návštevy pápeža sa kráti a ak ho chcete stretnúť, musíte byť plne zaočkovaní. Na východe preto do farností vyslali mobilné očkovacie tímy.“*

V zábere mladý **muž** vraví do kamery: *„Do Košíc. Na Luník IX. Tam sa chystáme, bo bude rómska púť. Všetci sa tam podujeme. Chceme navštíviť Svätého Otca. Máme veľký záujem.“*

Hlas mimo obrazu: *„Ladislav zo Šarišskej Poruby si návštevu pápeža nechce nechať ujsť. Preto s očkovaním neváhal.“*

17:06:41 h Záber na farnosť vystriedal záber na mladého muža, ktorému podávajú vakcínu. V obraze je muž obrátený smerom do kamery. Muž má vyhrnutý ľavý rukáv. Ruka zdravotníka v ochranných rukaviciach pridržia injekčnú striekačku dvomi prstami tesne v mieste vpichu, takže samotné preniknutie injekcie do tela nie je vidieť. Druhá ruka stláča piest injekčnej striekačky.

Muž: *„Viac sa prihlásili, bo chcú ísť. Chceme na jeden autobus ísť.“*

Verbálnu informáciu dopĺňajú zábery na hŕstku ľudí, ktorá čaká pravdepodobne pred miestom očkovania.

Žena s rúškom hovorí do kamery: *„Treba zdravie i do kostola chodzieť i pápeža musíme privítať.“*

Hlas mimo obrazu: *„Výjazdové očkovanie zabezpečila košická župa. Farnosti Košickej arcidiecézy sa mohli nahlásiť do 4. augusta. Túto možnosť využili zatiaľ iba štyri.“*

V zábere je opäť hŕstka ľudí, ktorá sa zhromaždila pred budovou. Nasledujú zábery na farnosť.

Predseda Košického samosprávneho kraja R. Trnka do kamery: *„Keďže termín je posunutý na 20. augusta, že ešte ďalšie farnosti budú priebežne volať, aj volajú o nejaký termín.“*

Zábery na pohyb ľudí na dedine vystrieda záber z očkovačieho miesta. Mladý muž sedí oproti zdravotníčke. Ďalší záber na tvár muža, ktorý sa už vyjadril do kamery, za ním stoja v rade ďalší obyvatelia. Oproti mužovi sedí chrbtom do kamery otočená zdravotníčka.

Moderátorka pred kamerou v očkovačom mieste: *V Šarišskej Porube na obecnom úrade podali asi 50 vakcín. K veriacim sa pridali aj tí, ktorí sa na návštevu pápeža nechystajú.*

Starší muž, v obraze, sedí bokom ku zdravotníkovi, ktorý mu práve lepí zaočkované miesto na ramene.

Starší muž počas výjazdového očkovania: *„Ja som inej viery, takže toto je mimo mňa.“*

Mladší muž: *„Do práce nechcem testy, tak chcem sa očkovať, aby som nemusel nič.“*

Moderátorka mimo obrazu: *„Jednodávkovou vakcínou Janssen dnes očkovali aj vo farnostiach vo Veľkom Šariši, v Ohradzanoch a Parchovanoch.“*

17:07:30 h V zábere je muž otočený tvárou do kamery, ktorému zdravotník pichá vakcínu. Injekčná striekačka je už v ramene, samotný vpich nie je v obraze. Miesto vpichu je prekryté rukami zdravotníka. Následne zdravotník vtlačá piest striekačky s vakcínou. Nasleduje záber interiéru farnosti.

Zaočkovaný **muž**, zdravotník, sa vyjadruje do kamery: *„Prebehlo to rýchlo. Bolo tam zopár ľudí, takže paráda.“*

Moderátorka mimo obrazu: *„Kraj bude pomáhať v deň návštevy pápeža aj so zväzaním veriacich. Aj v tomto prípade sa treba nahlásiť vo farnosti.“*

Kamera sníma obec zhora, následne dvoch mužov vo farnosti, jeden z mužov je v cirkevnom oblečení. V obraze je potom kostol zvonku i zvnútra.

Predseda Košického samosprávneho kraja R. Trnka do kamery: *„Čím skôr sa nahlásia na farnosti, že majú záujem o stretnutie so Svätým Otcom, tým skôr vieme pomôcť s očkovaním aj s dopravou, a tým skôr sa to dá zabezpečiť.“*

Moderátorka mimo obrazu: *„Veronika Krempaská, televízia Markíza.“*

- Reagujú na nový covid automat.
- Nádej v podobe dažďa.
- Na východe zaútočil na svoju exmanželku a syna nožom.

Zvučka správ.

obrazovo - zvukový predel

17:11:38 – 17:17:56 h reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

– upútavky

obrazovo - zvukový predel

17:18:16 h pokračovanie programu Prvé televízne noviny

- Krvavá dráma.
- Tragická nehoda na diaľnici.
- Tatranská inventúra.
- Poľsko schválilo mediálny zákon.
- Zatkli kritického veľvyslanca.
- Na Kamčatke havaroval vrtuľník.
- Záchrana veľryby.
- Herec varuje pred slnkom.
- Odkaz na tvnoviny.sk
- Padajú hviezdy.
- Stručný prehľad večerného programu.

Moderátor sa rozlúči s divákmi.

17:26:22 h záver programu s copyrightom

obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe
sponzorské odkazy Enzycol, Pssst! Forte, Jupi, RED3, COOP JEDNOTA, Slovakia travel

17:27:28 h začiatok programu *Reflex* 12

17:29:59 h koniec záznamu vysielania

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1275/SO/2021

Programová služba: JOJ

Vysielateľ: MAC TV s.r.o.

Číslo licencie: TD/15

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1275/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu programovej služby JOJ vysielateľa MAC TV s.r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

dňa 20. 10. 2021

Sťažnosť č. 1275/SO/2021 zo dňa 12. 8. 2021

Sťažovateľ: fyzická osoba

Predmet sťažnosti: Ranné noviny

Deň a čas vysielania: 12. 8. 2021 o cca 06:15 h

Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: JOJ

Vysielateľ: MAC TV s. r. o.

Číslo licencie: TD/15

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Deň vysielania: v texte; Čas vysielania: v texte; Názov televízie/rádia: v texte

Predmet sťažnosti:

... podávam sťažnosť na RTVS, TV Markíza, TV JOJ a ďalšie televízne stanice, ktoré počas vysielania TV novín vo všetkých časoch počas dňa a počas propagácie očkovania proti COVID-19 pravidelne zverejňujú detailné zábery očkovania ľudí, čím môžu vyvolať traumatizujúce reakcie u maloletých a ovplyvniť ich budúci psychický alebo morálny vývin. Spomínané relácie nie sú označené, že nie sú vhodné pre maloletých a slabšie povahy. Zábery z očkovania nie sú rozmazané, ale detailne vysielané.

Účel propagácie očkovacej kampane je kontraproduktívny, kde pravidelným niekoľkonásobným zverejňovaním detailného vpichu injekcie do tela človeka vytvára opačný efekt až averziu voči očkovaniu.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

§ 20 - Ochrana maloletých

1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.

3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").

4) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými osobitným predpisom.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 3

2) Audiovizuálne diela, zvukové záznamy umeleckého výkonu, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré primárne nie sú vyrobené a určené maloletým a neobsahujú kritériá nevhodnosti alebo neprístupnosti, sa klasifikujú ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých.

§ 6

6) V spravodajských programoch a publicistických programoch, ktoré sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých, odvysielaniu obrazového materiálu tvoriaceho súčasť týchto programov, ktorý zobrazuje osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov

kriminálnych činov, predchádza slovné upozornenie: "Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov."

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Predmetom analýzy je vysielanie spravodajského programu zo dňa 12. 8. 2021. Nakoľko sťažovateľ neuviedol bližšie časové určenie odvysielania spravodajského programu, Kancelária zmonitorovala vysielanie namietaného obsahu v deň kedy bola doručená sťažnosť, t. j. 12. 8. 2021, a zároveň do času doručenia sťažnosti, t. j. 17:09 h. V danom časovom rozpätí bol v premiére odvysielaný v rámci programovej služby JOJ jeden spravodajský program, a to *Ranné noviny* o 06:15 h, ktorý je aj predmetom analýzy. Vysielanie ďalších staníc uvedených v sťažnosti je súčasťou iných monitorovacích správ.

Program *Ranné noviny* spadá svojím obsahom pod programový typ spravodajstvo, ktorý nie je bežne označený piktogramom nevhodnosti, resp. vhodnosti. Rovnako tomu bolo aj dňa 12. 8. 2021 pri vysielaní monitorovaného programu o cca 06:15 h.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal voči odvysielaniu určitých záberov: „... pravidelne zverejňujú **detailné zábery očkovania ľudí**, čím môžu vyvolať traumatizujúce reakcie u maloletých a ovplyvniť ich budúci psychický alebo morálny vývin. Spomínané relácie nie sú označené, že nie sú vhodné pre maloletých a slabšie povahy. Zábery z očkovania nie sú rozmazané, ale **detailne vysielané**. ... pravidelným **niekoľkonásobným zverejňovaním detailného vpichu injekcie do tela človeka** ...“

Ustanovenie § 6 ods. 6 vyhlášky 589/2007 Z. z. uvádza prípady odvysielania nevhodného obrazového materiálu v spravodajských a publicistických programoch, ktorým má predchádzať slovné upozornenie: „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“ Ide konkrétne o zábery zobrazujúce „osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov.“

V programe *Ranné noviny*, ktorý bol odvysielaný o cca **06:15:20 h** sme zaznamenali jeden príspevok týkajúci sa očkovania, a to v čase o cca **06:21:02 h**, a to príspevok s názvom **Povinné očkovanie**.

Moderátor v štúdiu: „Bude na Slovensku pre vybrané profesie očkovanie povinné? Minister zdravotníctva je za. Podporu nachádza aj zo strany ministerstiev školstva a obrany.“

Verbálne vyjadrenie dopĺňajú zábery na diskutujúceho ministra zdravotníctva v kruhu menšieho počtu ľudí. Následne záber na budovu Univerzitnej nemocnice Bratislava.

Moderátorka mimo obrazu: „Podľa návrhu rezortu zdravotníctva by očkovanie malo byť povinné pre zdravotníkov, policajtov, vojakov a učiteľov. Už o tom bola reč aj na vláde.“

Záber na zoradené vakcíny.

06:21:13 Záber na poodhalené rameno očkovanej osoby. Do svalu jej ruka zdravotníka v ochranných rukaviciach vstrekuje vakcínu. V obraze je ihla už čiastočne vpichnutá. Ruky zdravotníka ju iba mierne posúvajú hlbšie. Ruka stláča piest injekčnej striekačky. Zábery na dotazníky. Žena v predklone zoraďuje dotazníky na stole.

Moderátor mimo obrazu: „Zaočkovanosť učiteľov k dnešnému dňu presahuje 66 %, v ozbrojených silách je to niečo vyššie 50 %. Ako sú na tom zdravotníci rezort dosiaľ nezverejnil. Podľa sociologického ústavu by sa v prvom rade mala zvýšiť informovanosť.“

Kamera sníma vojaka oblečeného v maskáčovom odevu s rúškom na tvári ako stojí s rukami za chrbtom. Nasleduje záber interiéru nemocnice, kde sa nad lôžkom s množstvom prístrojov naokolo skláňa zdravotnícky personál v ochrannom odevu a ošetruje pacienta. Krátky záber na injekčné striekačky.

06:21:27 Opäť je v obraze rameno očkovanej osoby, do ktorého ruka zdravotníka vtlačá piest striekačky. Detail vpichu nie je v zábere. **06:21:31** Nasleduje záber na zaočkovanie ďalšej osoby. Očkováná osoba sedí chrbtom do kamery. Zdravotník jej v ochrannom odevu a rukaviciach vpichuje injekčnú striekačku. Na zlomok sekundy vidno rýchle vpichnutie i zasúvanie ihly do ramena i vtlačenie piestu striekačky. V ďalšom zábere sú ruky v ochranných rukaviciach, ktoré nasávajú do injekčnej striekačky vakcínu.

Minister školstva v obraze pred kamerou: „Či som za povinné očkovanie učiteľov alebo zamestnancov škôl, ak bude na stole táto otázka, tak ja budem súhlasiť s tým, aby do tejto skupiny boli začlenení aj učitelia alebo zamestnanci škôl.“

Verbálne vyjadrenie dopĺňajú zábery na ruky, ktoré zoraďujú pripravené vakcíny v injekčných striekačkách. Záber na pohyb študentov v škole.

Ženský hlas mimo obrazu: „Aj v súčasnosti musia všetci profesionálni vojaci, ktorí odchádzajú plniť úlohy mimo územia Slovenska povinne podstúpiť predpísanú očkovaciu schému. Dostávajú rôzne vakcíny na rôzne druhy ochorení. Rezort obrany preto plánuje do tejto schémy zaradiť aj vakcínu proti ochoreniu COVID-19.“

Obrazovú informáciu tvoria zábery na nastúpených i pochodujúcich vojakov, odovzdávanie medailí vojakom ministrom obrany. V ďalšom zábere je fotografia ženy a vedľa nej písaná informácia, ktorá odznie aj verbálne: „Aj v súčasnosti musia všetci profesionálni vojaci, ktorí odchádzajú plniť úlohy mimo územia SR povinne podstúpiť predpísanú očkovaciu schému, tzn. dostávajú rôzne vakcíny na rôzne druhy ochorení. Rezort obrany preto plánuje do tejto schémy zaradiť aj vakcínu proti ochoreniu COVID-19.“

Mužský hlas mimo obrazu: „Povinné očkovanie zdravotníkov na Slovensku nie je dobrý nápad. A obávam sa, že by to mohlo spôsobiť odídenie pár ľudí zo zdravotníctva. Ale na Slovensku by to ale znamenalo aj vážne obmedzenie chodu zdravotníctva, pretože naozaj my pracujeme personálne už na hrane.“

V obraze je fotografia muža a písané jeho predošlé vyjadrenie mimo kameru: „Povinné očkovanie zdravotníkov na Slovensku nie je dobrý nápad. A obávam sa, že by to mohlo spôsobiť odchod pár ľudí zo zdravotníctva. Čo by znamenalo vážne obmedzenie chodu zdravotníctva, pretože pracujeme personálne na hrane.“ (do 06:22:20)

Príspevok sa týka možnosti povinného očkovania proti COVID-19 vybraných skupín obyvateľov ako zdravotníkov, vojakov, policajtov a pedagogických pracovníkov. Spomenuté je, že pedagogických pracovníkov je už zaočkovaných 66 % a vojakov niečo vyššie 50 %. Odznievajú aj informácie o tom, že otázka povinného očkovania zdravotníkov asi nie je vhodná, nakoľko by odišlo neurčité percento ľudí zo zdravotníctva a hľadalo uplatnenie v zahraničí.

Verbálne informácie dopĺňajú obrazové, v ktorých sme zaznamenali iba tri pár sekundové zábery na očkovanie:

06:21:13 Záber na poodhalené rameno očkovanej osoby. Do svaly jej ruka zdravotníka v ochranných rukaviciach vstrekuje vakcínu. V obraze je ihla už čiastočne vpichnutá. Ruky zdravotníka ju iba mierne posúvajú hlbšie. Ruka stláča piest injekčnej striekačky.

06:21:27 Opäť je v obraze rameno očkovanej osoby, do ktorého ruka zdravotníka vtlačá piest striekačky. Detail vpichu nie je v zábere. **06:21:31** Nasleduje záber na zaočkovanie ďalšej osoby. Očkovaná osoba sedí chrbtom do kamery. Zdravotník jej v ochrannom odeve a rukaviciach vpichuje injekčnú striekačku. Na zlomok sekundy vidno rýchle vpichnutie i zasúvanie ihly do ramena i vtlačenie piestu striekačky. V ďalšom zábere sú ruky v ochranných rukaviciach, ktoré nasávajú do injekčnej striekačky vakcínu.

Ako vidno z prepisu/popisu príspevku, v jednej časti príspevku je na zlomok sekundy vidno rýchle vpichnutie i zasúvanie ihly do ramena i vtlačenie piestu striekačky. Okrem tohto jedného zobrazenia sme nezaznamenali žiadne iné zábery vpichu vakcíny či niekoľkonásobné zverejňovanie detailného vpichu injekcie do tela očkovaného. V ďalších zobrazeniach bolo podanie vakcíny zobrazené už v ramene očkovanej osoby.

Ako je vidno z prepisu, predmetné zábery na očkovanie, teda podanie vakcíny, stlačenie piestu už vpichnutej injekčnej striekačky sme zaznamenali trikrát na pár sekúnd. Okrem toho boli v zábere na pár sekúnd pripravené vakcíny na použitie, či samotné nasávanie vakcíny do injekčnej striekačky. Predmetné zobrazenia zaberali minimálny časový úsek vzhľadom na celkový časový rozsah spravodajstva. Samotný príspevok o očkovaní trval cca 67 sekúnd. Domnievame sa, že predmetné zobrazenia boli odvysielané v kontexte príspevku, bez preexponovania či uvedenia do popredia, či nadmerného opakovania. Preto sa domnievame, že takto zobrazené zábery nemohli mať negatívny vplyv na maloletých divákov.

Domnievame sa, že predmetné zobrazenia i informácie o vakcinácii boli relevantné a v predmetnom príspevku nešlo o „*osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov.*“ Myslíme si, že takto odvysielaný príspevok nezakladal dôvod na jeho uvedenie slovným upozornením podľa § 6 ods. 6) Vyhlášky: „*Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.*“

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností si myslíme, že odvysielaním programu *Ranné noviny* dňa 12. 8. 2021 o cca 06:15 h na programovej službe JOJ nedošlo k porušeniu zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Popis/Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1275/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Ranné noviny

Vysielané dňa: 12. 8. 2021

Čas vysielania: cca o 06:15 h

JSO: bez označenia

Časový kód záznamu RVR cca:

06:15:00 začiatok záznamu vysielania

záver predchádzajúceho programu

zvučka programu *Ranné noviny*

06:15:20 začiatok programu *Ranné noviny*

Moderátori v štúdiu pozdravia divákov.

Predpoveď počasia.

06:19:19 Správy

Stručný prehľad správ.

– Číznár ku Kováčikovi.

06:21:02 Povinné očkovanie.

Moderátor v štúdiu: „*Bude na Slovensku pre vybrané profesie očkovanie povinné? Minister zdravotníctva je za. Podporu nachádza aj zo strany ministerstiev školstva a obrany.*“

Verbálne vyjadrenie dopĺňajú zábery na diskutujúceho ministra zdravotníctva v kruhu menšieho počtu ľudí. Následne záber na budovu Univerzitnej nemocnice Bratislava.

Moderátorka mimo obrazu: „*Podľa návrhu rezortu zdravotníctva by očkovanie malo byť povinné pre zdravotníkov, policajtov, vojakov a učiteľov. Už o tom bola reč aj na vláde.*“

Záber na zoradené vakcíny.

06:21:13 Záber na poodhalené rameno očkovanej osoby. Do svalu jej ruky zdravotníka v ochranných rukaviciach vstrekuje vakcínu. V obraze je ihla už čiastočne vpichnutá. Ruky zdravotníka ju iba mierne posúvajú hlbšie. Ruka stláča piest injekčnej striekačky. Zábery na dotazníky. Žena v predklone zoraďuje dotazníky na stole.

Moderátor mimo obrazu: „*Zaočkovanosť učiteľov k dnešnému dňu presahuje 66 %, v ozbrojených silách je to niečo vyše 50 %. Ako sú na tom zdravotníci rezort dosiaľ nezverejnil. Podľa sociologického ústavu by sa v prvom rade mala zvýšiť informovanosť.*“

Kamera sníma vojaka oblečeného v maskáčovom odeve s rúškom na tvári ako stojí s rukami za chrbtom. Nasleduje záber interiéru nemocnice, kde sa nad lôžkom s množstvom prístrojov naokolo skláňa zdravotnícky personál v ochrannom odeve a ošetrujú pacienta. Krátky záber na injekčné striekačky.

06:21:27 Opäť je v obraze rameno očkovanej osoby, do ktorého ruka zdravotníka vtlačá piest striekačky. Detail vpichu nie je v zábere. **06:21:31** Nasleduje záber na zaočkovanie ďalšej osoby. Očkována osoba sedí chrbtom do kamery. Zdravotník jej v ochrannom odeve a rukaviciach vpichuje injekčnú striekačku. Na zlomok sekundy vidno rýchle vpichnutie i

zasúvanie ihly do ramena i vtlačenie piestu striekačky. V ďalšom zábere sú ruky v ochranných rukaviciach, ktoré nasávajú do injekčnej striekačky vakcínu.

Minister školstva v obraze pred kamerou: „Či som za povinné očkovanie učiteľov alebo zamestnancov škôl, ak bude na stole táto otázka, tak ja budem súhlasiť s tým, aby do tejto skupiny boli začlenení aj učitelia alebo zamestnanci škôl.“

Verbálne vyjadrenie dopĺňajú zábery na ruky, ktoré zoraďujú pripravené vakcíny v injekčných striekačkách. Záber na pohyb študentov v škole.

Ženský hlas mimo obrazu: „Aj v súčasnosti musia všetci profesionálni vojaci, ktorí odchádzajú plniť úlohy mimo územia Slovenska povinne podstúpiť predpísanú očkovaciu schému. Dostávajú rôzne vakcíny na rôzne druhy ochorení. Rezort obrany preto plánuje do tejto schémy zaradiť aj vakcínu proti ochoreniu COVID-19.“

Obrazovú informáciu tvoria zábery na nastúpených i pochodujúcich vojakov, odovzdávanie medailí vojakom ministrom obrany. V ďalšom zábere je fotografia ženy a vedľa nej písaná informácia, ktorá odznie aj verbálne: „Aj v súčasnosti musia všetci profesionálni vojaci, ktorí odchádzajú plniť úlohy mimo územia SR povinne podstúpiť predpísanú očkovaciu schému, tzn. dostávajú rôzne vakcíny na rôzne druhy ochorení. Rezort obrany preto plánuje do tejto schémy zaradiť aj vakcínu proti ochoreniu COVID-19.“

Mužský hlas mimo obrazu: „Povinné očkovanie zdravotníkov na Slovensku nie je dobrý nápad. A obávam sa, že by to mohlo spôsobiť odídenie pár ľudí zo zdravotníctva. Ale na Slovensku by to ale znamenalo aj vážne obmedzenie chodu zdravotníctva, pretože naozaj my pracujeme personálne už na hrane.“

V obraze je fotografia muža a písané jeho predošlé vyjadrenie mimo kameru: „Povinné očkovanie zdravotníkov na Slovensku nie je dobrý nápad. A obávam sa, že by to mohlo spôsobiť odchod pár ľudí zo zdravotníctva. Čo by znamenalo vážne obmedzenie chodu zdravotníctva, pretože pracujeme personálne na hrane.“ (do 06:22:20)

- Historický kalendár.

krátky predel

- Poľsko schválilo mediálny zákon.
- Prvý úspech našich hasičov.
- Na 40 km úseku mŕtva rieka.
- Športové správy.
- Spektrum Jána Mečiara.
- Veterány budú opäť súťažiť.
- Šoubiznis.

Predpoveď počasia.

obrazovo - zvukový predel

- upútavka

obrazovo - zvukový predel

06:37:18 – 06:43:13 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel

- upútavka

obrazovo - zvukový predel

06:43:24 pokračovanie programu Ranné noviny

Moderátori pripomenú dnešné meniny, oznámia o čom budú správy.

Predpoveď počasia.

06:48:26 Správy

Stručný prehľad správ.

- Napätie v polícii.
- Útok svorky vlkov.
- Rozhodca svetového formátu.

krátky predeľ

- Horúčavy na juhu Európy.
- Nové motorky za vyše 2 milióny.
- Šoubiznis.

krátky predeľ

- Nafúkala takmer šesť promile.
- Policajt zachránil diviaka.

Aktuálne počasie.

obrazovo - zvukový predeľ

- upútavka

obrazovo - zvukový predeľ

07:06:10 – 07:12:00 reklamný blok

obrazovo - zvukový predeľ

- upútavka

obrazovo - zvukový predeľ s oznámením o programe

07:12:40 pokračovanie programu *Ranné noviny*

Moderátor pripomenie meniny i Medzinárodný deň mládeže

Predpoveď počasia.

07:17:57 Správy

Stručný prehľad správ.

- Znalec – motáky písal Kočner.
- Prvý úspech našich hasičov.
- O Slovákoch v zahraničí.

krátky predeľ

- Taliban obsadil ďalšie 3 provincie.
- Mladík brutálne napadol ženu.
- Športové správy.

krátky predeľ

- Mladíci okradli dôchodcu.
- Slony si prišli obzrieť auto.
- Veterány budú opäť súťažiť.

Aktuálne počasie.

obrazovo - zvukový predeľ

- upútavka

obrazovo - zvukový predeľ

07:38:44 – 07:44:52 reklamný blok

obrazovo - zvukový predeľ s oznámením o programe

07:45:11 pokračovanie programu *Ranné noviny*

Moderátor pripomenie meniny Dariny.

Predpoveď počasia.

Krátky predeľ.

Stručný prehľad správ.

- Krádež v zlatníctve za 350 tisíc.
- Nové motorky za vyše 2 milióny.
- Bratislavské korunovačné dni 2021.
- Pri Japonsku havarovala loď.
- Útok svorky vlkov.
- Činohra SND otvorila sály. (hostia v štúdiu)

Aktuálne počasie.

obrazovo - zvukový predel

- upútavka

obrazovo - zvukový predel

08:04:21 – 08:10:20 reklamný blok

obrazovo - zvukový predel s oznámením o programe

08:10:36 pokračovanie programu *Ranné noviny*

Moderátorka pripomenie meniny Dariny.

Predpoveď počasia.

Krátky predel.

- Pojednávanie s Dušanom Kováčikom.

Zvučka správ s odkazom na webovú stránku novín.

- Činohra SND otvorila sály. (hostia v štúdiu)

Krátky predel.

- Spektrum Jána Mečiara.
- Policajt zachránil diviaka.
- Zaistili kokaín pre Európu.
- Prehľad očakávaných udalostí.

Predpoveď počasia.

Moderátori sa rozlúčia s divákmi.

08:27:25 záver programu s copyrightom

obrazovo - zvukový predel

08:27:31 začiatok programu *Prostřeno* 12

08:29:59 koniec záznamu vysielania

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20.10.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1228/SO/2021

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona

Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1228/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby Jednotka, vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 02.11.2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

dňa 20. 10. 2021

Sťažnosť č. 1228/SO/2021 zo dňa 25. 07. 2021

Sťažovateľ: fyzická osoba

Predmet sťažnosti: Správy RTVS

Deň a čas vysielania: 24. 07. 2021 o cca 19.00 hod.

Označenie podľa JSO: -

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: TD/1, na základe zákona

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Mam za to, že v zmysle zákona č.308/2000 Z. bolo porušene pravo na objektívne a vyvážene informácie a to tým: 1. RTVS uviedla zavádzajúci názov reportáže: Hrdí na rodinu pochodovali, pričom žiadny pochod sa neuskutočnil 2. V druhom rade RTVS vymedzila značne sirsí priestor názorovej protistrane, ktorú dokonca uviedla pred aj po príspevku Hrdí na rodinu 3. RTVS komentovala počet účastníkov Hrdí na rodinu pričom neposkytla porovnateľnú informáciu o pride, čo značne spochybňuje objektivitu reportáže 4. Reporterka RTVS si domyslala výrazy a umelo vkladala slova do úst organizátorom 5. RTVS poskytla zábery len zo začiatku akcie, keď sa ľudia ešte len schádzali, hoci natáčala aj potom, čo sa nestalo prvý krát, čím zamerne pokrivila objektivitu reportáže“

„RTVS v reportáži o duhovom pride uviedla rozhovor s rodičom dieťaťa o ktorom tvrdila, že bol transrodový. Táto informácia je lživá a nepravdivá. Rod sa podľa oficiálnej definície nevzťahuje na biologické pohlavie a není viazaný na biologické znaky jednotlivca, tento chlapec však mal závažné ochorenie, ktoré ovplyvňovalo jeho biologické pohlavné znaky a s tým spojené v konečnom dôsledku úmrtie. RTVS mala informovať, že chlapec mal závažné genetické ochorenie, ktoré ovplyvnilo jeho pohlavné znaky.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 16 ods. 3 písm. b): *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Sťažovateľ namietal voči spravodajskej relácii Správy RTVS zo dňa 24. 07. 2021 vysielaanej o 19:00 h., v ktorej malo dôjsť k odvysielaniu neobjektívnych a nevyvážených informácií, pričom vysielateľ uviedol zavádzajúci názov príspevku informujúci o stretnutí zástupcov tradičnej rodiny. Vysielateľ mal vymedziť väčší priestor názorovej protistrane, t. j. zástupcom a podporovateľom Dúhového Pridu v Bratislave a to tým, že informoval o ich aktivite pred aj po príspevku informujúcom o stretnutí zástupcov tradičnej rodiny. Sťažovateľ namietal voči objektívite príspevku aj tým, že vysielateľ mal komentovať počet účastníkov iba na udalosti Hrdí na rodinu, redaktorka do príspevku vkladala nepravdivé tvrdenia, respektíve vysielateľ odvysielal zábery len zo začiatku udalosti, čím zámerne pokrivil objektivitu príspevku.

Sťažovateľ namietal i voči tomu, že vysielateľ odvysielal príspevok s rodičom dieťaťa, ktorý tvrdil, že jeho dieťa bolo transrodovou osobou. Podľa sťažovateľa bol tento príspevok nepravdivý, pretože dieťa malo závažné ochorenie, ktoré ovplyvnilo jeho biologické znaky. Vysielateľ mal informovať, že dieťa malo závažné genetické ochorenie. Podľa sťažovateľa sa rod podľa oficiálnej definície nevzťahuje na biologické pohlavie a nie je viazaný na biologické znaky jednotlivca.

Program sme posudzovali na základe ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., teda skúmali, či vysielateľ splnil povinnosť zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajského programu.

Medzi kritériá objektivitu vo všeobecnosti zahŕňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

V monitorovanom programe *Správy RTVS* zo dňa 24. 07. 2021 sme zaznamenali tri príspevky s názvom *Dúhový mesiac vyvrcholí festivalom*, *Na Gay Pride protestovali proti novému zákonu* a *Hrdí na rodinu opäť pochodovali*, ktoré sme identifikovali ako obsah, voči ktorému namietal sťažovateľ.

Dúhový mesiac vyvrcholí festivalom

V zhlásení príspevku moderátor informuje, že v roku 2021 sa Dúhový Pride uskutočnil online formou namiesto tradičného sprievodu. Redaktorka vysvetľuje, že Pride mesiac venovaný životu lesieb, gejev, bisexuálov či transrodových ľudí, začal 1. júla a v deň odvysielania príspevku (t. j. 24. 7.) vyvrcholí festivalom. Následne je odvysielané stanovisko hovorca Dúhového Pridu Bratislava, ktorý objasňuje, že každý ročník sa venuje konkrétnej téme a tento rok sú danou témou rodičia LGBT ľudí a transrodoví ľudia.

Za tým redaktorka dodáva, že transrodoví ľudia sú takí ľudia, ktorých identita nie je v súlade s pohlavím, ktoré im bolo určené pri narodení. Za tým poukazuje na Gabriela, ktorého sen stať sa mužom zostal nenaplnený, a tak sa rozhodol svoj život ukončiť.

Gabrielov životný príbeh v krátkosti opisuje jeho otec Waldemar, ktorý približuje, že Gabriel sa narodil ako Barborka, pričom postupom času bol u Gabriela vidieť badateľný nepokoj, ktorý vzhľadom na nedokonalosť systému do veľkej miery zapríčinil, že to Gabriel nezvládol. Hovorca Dúhového Pridu dodáva, že jedna z iniciatív LGBT rodičov reagovala na návrh poslancov, ktorí chceli oklieštiť práva LGBT ľudí tým, že plánovali zrušiť právnu zmenu pohlavia.

Redaktorka vysvetľuje, že Pride mesiac priniesol mnohé diskusie, výstavy i ďalšie akcie. Na jej slová nadväzuje vyjadrenie Gabrielovho otca, ktorý Dúhový Pride na Slovensku vníma ako akciu, ktorá bojuje za ľudské práva, hoci vo vyspelejších krajinách je oslavou a karnevalom. Na záver príspevku redaktorka dodáva, že Dúhový Pride Bratislava online bude pokračovať ešte v podobe koncertu a diskusií.

Na Gay Pride protestovali proti novému zákonu

Na predošlý príspevok nadväzoval krátky príspevok, ktorý informoval o tom, že na akciu Gay Pride v Budapešti prišli tisíce ľudí, ktorí protestovali proti novému zákonu, ktorý na školách zakazuje propagáciu homosexuality a zmeny pohlavia. Maďarská LGBT komunita sa domnieva, že vláda chce týmto krokom zastrašiť príslušníkov sexuálnych menšín, pričom predmetný zákon kritizoval i Brusel. Na záver príspevku moderátor programu dodáva, že podľa maďarskej vlády ide o ochranu mladistvých.

Hrdí na rodinu opäť pochodovali

Príspevok informoval o tom, že v Bratislave sa stretli i podporovatelia tradičnej rodiny, ktorí chceli poukázať na to, že deti potrebujú lásku a podporu oboch rodičov, t. j. matky a otca.

Redaktorka približuje, že účastníci deviateho ročníka pochodu Hrdí na rodinu začali pri Katedrále sv. Martina v Bratislave. Za tým je odvysielaný názor účastníkov pochodu, ktorí zhodne poukazujú na to, že rodina je základná bunka spoločnosti, respektíve rodina má zmysel. Redaktorka dodáva, že predmetnú akciu prišiel podporiť i bratislavský arcibiskup - S. Zvolenský, ktorý sa podľa svojich slov prišiel potešiť z pohľadu na zúčastnené rodiny.

Následne je odvysielané stanovisko organizátorov akcie, ktorí priblížili, že akcia má povzbudiť ľudí v láske, aby sa učili milovať, odpúšťať si, komunikovať a mať sa navzájom radi.

Redaktorka divákov informuje, že pochod Hrdí na rodinu sa každoročne koná v ten istý deň ako Dúhový Pride, avšak tvorcovia oboch podujatí tvrdia, že neprišli proti sebe bojovať. Za tým je odvysielané stanovisko predsedníčky rady Dúhový Pride, ktorá vysvetľuje, že vždy po

ohlásení dátumu akcie sa dozvedia, že v ten istý deň sa uskutoční i pochod za rodinu, a tak organizátorom praje, aby sa im akcia vydarila. Za tým je odvysielaný názor organizátora pochodu Hrdí za rodinu, ktorý objasňuje, že v čase, keď sa prejavujú iné názory, chýbala láskavá a pravdivá odpoveď, že otec a mama sú pre deti to najlepšie.

Na záver príspevku redaktorka dodáva, že na pochode Hrdí na rodinu bol výrazne menší počet ľudí ako v minulosti, čo organizátori pripisujú aktuálnej pandemickej situácii.

* * *

Sťažovateľ namietal voči programu *Správy RTVS*, ktorom malo dôjsť k odvysielaniu neobjektívnych a nevyvážených informácií, pričom podľa neho vysielateľ uviedol zavádzajúci názov príspevku informujúci o stretnutí zástupcov tradičnej rodiny. Vysielateľ mal vymedziť väčší priestor názorovej protistrane, t. j. zástupcom a podporovateľom Dúhového Pridu v Bratislave a to tým, že informoval o ich aktivite pred aj po príspevku informujúcom o stretnutí zástupcov tradičnej rodiny. Sťažovateľ namietal voči objektívnosti príspevku aj tým, že vysielateľ mal komentovať počet účastníkov iba na udalosti Hrdí na rodinu, redaktorka do príspevku vkladala nepravdivé tvrdenia, respektíve vysielateľ odvysielal zábery len zo začiatku udalosti, čím zámerne pokrivil objektivitu príspevku.

Sťažovateľ namietal i voči tomu, že vysielateľ odvysielal príspevok s rodičom dieťaťa, ktorý tvrdil, že jeho dieťa bolo transrodovou osobou. Podľa sťažovateľa bol tento príspevok nepravdivý, pretože dieťa malo mať závažné ochorenie, ktoré ovplyvnilo jeho biologické znaky. Vysielateľ mal informovať, že dieťa malo závažné genetické ochorenie. Podľa sťažovateľa sa rod podľa oficiálnej definície nevzťahuje na biologické pohlavie a nie je viazaný na biologické znaky jednotlivca.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle a do ich obsahu **z pohľadu RVR možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach**. Týmto ustanovením sa zdôrazňuje najmä redakčná nezávislosť vo vzťahu k iným subjektom.

Domnievame sa, že výber tém, spôsob ich spracovania v rámci programu je v plnej kompetencii vysielateľa. Myslíme si, že predmetná téma odvysielaných príspevkov bola aktuálna a relevantná.

Prvý namietaný príspevok s názvom *Dúhový mesiac vyvrcholí festivalom* informoval o tom, že Dúhový Pride Bratislava sa v roku 2021 uskutočnil online formou a jeho hlavnou témou boli rodičia LGBT ľudí a transrodoví ľudia.

Druhý namietaný príspevok s názvom *Na Gay Pride protestovali proti novému zákonu* informoval o protestoch v Maďarsku. Tie sa uskutočnili kvôli novému zákonu, ktorý zakazuje na školách propagáciu homosexuality a zmeny pohlavia. Príspevok obsahoval sprostredkované vyjadrenia zástupcov sexuálnych menšín, ale i maďarskej vlády.

Tretí namietaný príspevok s názvom *Hrdí na rodinu opäť pochodovali* informoval o stretnutí zástupcov tradičnej rodiny. V príspevku sú odvysielané stanoviská organizátorov akcie, ale i názory podporovateľov tradičnej rodiny či pohľad bratislavského arcibiskupa. Redaktorka v príspevku približuje, že predmetná akcia sa každoročne koná v ten istý deň ako Dúhový Pride, avšak tvorcovia podujatí tvrdia, že proti sebe nebojujú. Za tým je odvysielané vyjadrenie oboch zúčastnených strán, t. j. organizátorov akcie Hrdí na rodinu a organizátorov Dúhového Pridu.

Diana Kočanová, redaktorka programu Správy RTVS: „*Pochod Hrdí na rodinu sa každoročne koná v ten istý deň ako Dúhový Pride. Tvorcovia oboch podujatí však tvrdia, že neprišli proti sebe bojovať.*“

Jana Mičková, predsedníčka rady Dúhový Pride Bratislava: „Vždycky po ohlásení nášho dátumu sa dozvedáme, že v ten istý presne deň sa bude konať aj pochod za rodinu. My im prajeme teda príjemné a pekné slnečné počasie, aby im to vyšlo.“

Anton Chromík, organizátor pochodu Hrdí na rodinu: „V čase, keď sa teda prejavujú iné názory, chýbala tu taká láskavá odpoveď, láskavá a pravdivá odpoveď. Tá idea, tá myšlienka, že otec a mama sú pre deti to najlepšie.“

Myslíme si, že vysielateľ týmto spôsobom zabezpečil jeho vyváženosť a nestrannosť, nakoľko moderátor a redaktori príspevkov nevkladali do prezentovaných informácií vlastný komentár alebo hodnotenie, pričom pracovali s bežne dostupnými informáciami: napr. vysvetlili zmysel oboch podujatí, priblížili program a priebeh podujatí a pod.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že vysielateľ divákov informoval zavádzajúcim názvom príspevku *Hrdí na rodinu* pochodovali, nakoľko žiadny pochod sa neuskutočnil.

Nestotožňujeme sa s tvrdením sťažovateľa, pretože na oficiálnej stránke organizátora **Hrdí na rodinu** (hrdinarodinu.sk) je uvedené:

„... Tento rok sa stretáme pri katedrále sv. Martina na Rudnayovom námestí v Bratislave a budeme pochodovať smerom cez Staré mesto a malým okruhom sa vrátíme naspäť na Rudnayovo námestie.“¹

Sťažovateľ namietal voči objektivite príspevku i tým, že vysielateľ mal komentovať počet účastníkov výlučne iba na podujatí Hrdí na rodinu. Ako z monitorovaného obsahu vyplynulo, Dúhový Pride sa tento rok uskutočnil online formou, t. j. bez pochodu ulicami Bratislavy, takže nekomentovanie účasti považujeme v tomto prípade za logické.

Čo sa týka komentovania počtu účastníkov na pochode Hrdí na rodinu domnievame sa, že vetou „Tento rok bol na pochode Hrdí na rodinu výrazne menší počet ľudí...“ vysielateľ len skonštatoval fakt a zároveň v rámci nepriamo sprostredkovaného vyjadrenia organizátora uviedol aj dôvody, cit.: „Organizátori to pripisujú aktuálnej pandemickej situácii.“

O predmetnom zhromaždení približne rovnako informovali aj iné médiá:

Príspevok POSTOJ.sk (24. 07. 2021 – Hrdí na rodinu/ Počas zhromaždenia oslávili ľudia radosť z rodiny a detí)

„...Zhromaždenie Hrdí na rodinu má poukázať na dôležitosť rodiny a nezastupiteľnú úlohu otca a mamy pre každé dieťa. Deviaty ročník pochodu Hrdí na rodinu sa začal v sobotu popoludní na Rudnayovom námestí v Bratislave. **Zúčastnili sa na ňom stovky ľudí.** ...“²

Príspevok TERAZ.sk - TASR (24. 07. 2021 – Počas zhromaždenia Hrdí na rodinu ľudia poukázali na dôležitosť rodiny)

„...Bratislava 24. júla (TASR) - Zhromaždenie Hrdí na rodinu má poukázať na dôležitosť rodiny a nezastupiteľnú úlohu otca a mamy pre každé dieťa. Deviaty ročník pochodu Hrdí na rodinu sa začal v sobotu popoludní na Rudnayovom námestí v Bratislave, **zúčastňujú sa na ňom desiatky ľudí.**...“³

Príspevok dennikstandard.sk (24. 07. 2021 – Pochod za rodinu: Vo vás, ktorí máte deti, je nádej pre civilizáciu, vyhlásili organizátori)

¹ Dostupné na: <https://hrdinarodinu.sk/>

² Dostupné na: <https://www.postoj.sk/84363/pocas-zhromazdenia-oslavili-ludia-radost-z-rodiny-a-deti>

³ Dostupné na: <https://www.teraz.sk/regiony/pocas-zhromazdenia-hrdi-na-rodinu-lu/565217-clanok.html>

„...V sobotu sa v Bratislave uskutočnil ďalší pochod pod názvom Hrdí na rodinu. **Dav skromnejší ako po minulé roky, no stále pomerne početný, prišiel vyjadriť vďaku za rodinu a jej spoločenský prínos. ...**“⁴

Sťažovateľ vo svojej druhej sťažnosti namietal i voči tomu, že vysielateľ priniesol rozhovor s otcom dieťaťa, o ktorom tvrdil, že bol transrodovou osobou. Podľa sťažovateľa je táto informácia lživá a nepravdivá, nakoľko rod sa podľa oficiálnej definície nevzťahuje na biologické pohlavie a nie je viazaný na biologické znaky jednotlivca.

Na stránke <https://www.gender.gov.sk/aktivita/temy/prava-lgbti-ludi/> sa k rodovej identite uvádza:

Čo je rodová identita?

Rodová identita odráža schopnosť človeka vnútorne a individuálne pociťovať rod. Rodová identita osoby je väčšinou zhodná s pohlavím, ktoré jej bolo pripísané pri narodení. Transrodové osoby pociťujú nesúlad medzi vedomím svojho rodu a pohlavím, ktoré im bolo pripísané pri narodení. V niektorých prípadoch môže ich výzor, správanie a iné navonok prejavované znaky byť v rozpore so spoločenskými očakávaniami správania podľa rodových stereotypov.

Čo znamená transrodový?

Transrodový (niekedy používaná skrátená verzia „trans“) je zastrešujúci termín používaný na popísanie širokej palety identít – zahŕňa transsexuálnych ľudí, cross-dresserov/cross-dresserky (niekedy označovaných ako „transvestiti“), ľudí, ktorí sa identifikujú ako „tretí rod“, a iné osoby, ktorých vzhľad a charakteristiky sú vnímané ako rodovo netypické. Trans ženy sa identifikujú ako ženy, ale pri narodení boli označené ako muži. Trans muži sa identifikujú ako muži, ale pri narodení im bol pripísaný ženský rod. Niektorí transrodoví ľudia vyhladávajú operačné zákroky alebo berú hormóny, aby sa ich telo zosúladiť s ich rodovou identitou, iní zasa nie.

V zmysle vyššie uvedenej charakteristiky odznali v obdobnom duchu aj informácie v príspevku, čo považujeme za korektné a objektívne.

Sťažovateľ tiež tvrdí, že dieťa malo závažné ochorenie, ktoré ovplyvňovalo jeho biologické pohlavné znaky a s tým spojené úmrtie. Podľa sťažovateľa mal vysielateľ informovať, že dieťa malo závažné genetické ochorenie. Musíme skonštatovať, že na základe vyššie uvedeného nevieme posúdiť, či spomínaná osoba trpela závažným genetickým ochorením, tak ako to namietal sťažovateľ. Pripomíname však, že nie je v kompetencii Rady skúmať pravdivosť kontradiktórnych tvrdení, t. j. či sa Gabriel skutočne narodil ako transrodová osoba, respektíve či trpel genetickým ochorením.

Na základe uvedeného sme toho názoru, že namietané príspevky boli s ohľadom na kritériá objektívnosti náležite relevantné, neutrálne, presné, vecné, aktuálne a zrozumiteľné.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ programovej služby Jednotka odvysielaním relácie Správy RTVS dňa 24. 07. 2021 **neporušil ustanovenie § 16 ods. 3 písm.**

b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

⁴ Dostupné na: <https://dennikstandard.sk/98605/pochod-za-rodinu-vo-vas-ktori-mate-deti-je-nadej-pre-civilizaciu-vyhlasi-organizatori/>

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1228/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Správy RTVS
Deň vysielania: 24. 07. 2021
Čas vysielania: cca 18:59 h
Označenie podľa JSO: -

Vysielanie bolo zmonitorované zo záznamu RVR

časový kód cca:

18:55:00 začiatok záznamu
18:59:00 pokračovanie programu *Ako bývať a žiť*
18:58:39 sponzorský odkaz
18:58:59 obrazovo-zvukový predel
18:59:05 – 18:59:49 reklamný blok
18:59:50 obrazovo-zvukový predel
18:59:56 začiatok programu ***Správy RTVS***

Krátky prehľad správ

Koalícia má kompromisné riešenie
Reštaurácie bojujú o prežitie
Slovák v hre o let na Mesiac

Správy:

1. NR SR – naživo
2. Ľudia protestovali po celom svete
3. V Nemecku stúpa počet infikovaných ľudí
4. **Dúhový mesiac vyvrcholí festivalom** (začiatok príspevku cca 19:05:52)

Viliam Stankay, moderátor: „Namiesto dúhového sprievodu tisícok ľudí bratislavskými ulicami je tento rok festival Dúhový Pride Bratislava online. Organizátori to napriek pandémie nevzdali a podporu našli aj u slovenských politikov. Priazeň projektu prejavili aj niektoré veľvyslanectvá. Apelujú na dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd bez ohľadu na sexuálnu orientáciu a rodovú identitu.“

Andrea Šuvadová, redaktorka: „Pride mesiac venovaný životu lesieb, gejev, bisexuálov či transrodových ľudí začal 1. júla a vrcholí dnes večer festivalom.“

Martin Macko, hovorca Dúhový PRIDE Bratislava: „Každý rok to rozmieňame do nejakej konkrétnejšej témy. Tento rok sú to rodičia LGBT ľudí a zároveň zviditeľňujeme aj transrodových ľudí.“

Andrea Šuvadová: „Transrodoví sú ľudia, ktorých identita nie je v súlade s pohlavím, ktoré im bolo určené pri narodení. Gabriel mal pred sebou sľubnú kariéru výtvarníka. Jeho sen stať sa mužom zostal nenaplnený a tak sa rozhodol svoj život ukončiť.“

Waldemar Švábenský, otec transrodového Gabriela: „Gabriel odmalička bol viac chlapčenský ako dievča. Narodil sa ako dievča teda. Pôvodne sa volal Barborka. Čím bol starší, tak tým viac sa dalo vnímať u neho taký nepokoj. Neskôr sme narazili vlastne na tú nedokonalosť toho systému, ktorá aj do veľkej miery zapríčinila to, že Gabriel to nezvládol.“

Martin Macko: „V tomto roku vznikli rôzne iniciatívy. Jedna z nich bola aj týchto rodičov LGBT ľudí a oni najmä reagovali na návrhy poslancov, ktorí chceli vlastne okliešťovať práva LGBT ľudí, chceli vlastne zrušiť úplne právnu zmenu pohlavia.“

Andrea Šuvadová: „Pride mesiac prinášal aj diskusie, výstavy a ďalšie akcie. Jeho súčasťou bola aj verejná diskusia prezidentky Zuzany Čaputovej s rodičmi LGBTI ľudí.“

Waldemar Švábenský: „Dúhový Pride je všade na svete vlastne alebo vo všetkých takých tých vyspelejších krajinách oslavou a karnevalom. U nás je to ale stále ešte akcia, ktorá bojuje za nejaké ľudské práva. Keď dúhový Pride bude aj u nás tým karnevalom, a k tomu nejakým spôsobom prispejem, tak to bude vlastne pocta Gabrielovi a to, že neumrel nadarmo.“

Andrea Šuvadová: „Dúhový Pride Bratislava online bude dnes v podobe koncertu, diskusií aj vyjadrení politikov ešte približne tri hodiny.“

5. Na Gay Pride protestovali proti novému zákonu (začiatok príspevku cca 19:08:12)

Viliam Stankay, moderátor: „Na Gay Pride v Budapešti prišli tisíce ľudí. Akciu za práva sexuálnych menších sprevádzal protest proti novému zákonu, ktorý zakazuje na školách propagáciu homosexuality a zmeny pohlavia. Podľa LGBTI komunity vláda chce takto zastrašiť príslušníkov sexuálnych menších. Zákon ako diskriminačný kritizoval aj Brusel. Maďarská vláda však tvrdí, že nejde o diskrimináciu, ale o ochranu mladistvých.“

6. Hrdí na rodinu opäť pochodovali (začiatok príspevku cca 19:08:38)

Viliam Stankay, moderátor: „Po ročnej prestávke sa v Bratislave opäť stretli aj zástupcovia tradičnej rodiny. Chceli poukázať na to, že deti potrebujú lásku a podporu oboch rodičov, mamy a otca.“

Diana Kočanová, redaktorka: „Účastníci deviateho ročníka pochodu Hrdí na rodinu začali pri Katedrále svätého Martina. Priaznivci tradičnej rodiny sa schádzali tesne pred začiatkom.“

Účastník pochodu Hrdí na rodinu: „Podporujem rodinu. To je základná bunka spoločnosti. Pokiaľ nebude rodina fungovať ako skolabuje celý štát.“

Účastníčka pochodu Hrdí na rodinu: „Sme presvedčení, že jedine rodina má zmysel a naozaj radosť z detí, z vnúčat, nad to nič viac nie je.“

Diana Kočanová: „Podporiť myšlienku tradičnej rodiny prišiel aj bratislavský arcibiskup metropolita Stanislav Zvolenský.“

Stanislav Zvolenský, bratislavský arcibiskup metropolita: „Vidím v tom budúcnosť, takže preto som aj prišiel akoby tešiť sa z pohľadu na tie rodiny, ktoré sú tu.“

Diana Kočanová: „Podľa organizátorov sú otec a mama pre dieťa nenahraditeľní.“

Anton Chromík, organizátor pochodu Hrdí na rodinu: „Je tu radosť, sú tu deti. Je to to, prečo to robíme.“

Marek Nikolov, organizátor pochodu Hrdí na rodinu: „Chceme sa takto navzájom povzbudiť v láske medzi nami a povzbudiť aj ľudí na Slovensku, aby sme sa učili milovať, odpúšťať si, komunikovať a mať sa navzájom radi.“

Diana Kočanová: „Pochod Hrdí na rodinu sa každoročne koná v ten istý deň ako Dúhový Pride. Tvorcovia oboch podujatí však tvrdia, že neprišli proti sebe bojovať.“

Jana Mičková, predsedníčka rady Dúhový Pride Bratislava: „Vždycky po ohlásení nášho dátumu sa dozvedáme, že v ten istý presne deň sa bude konať aj pochod za rodinu. My im prajeme teda príjemné a pekné slnečné počasie, aby im to vyšlo.“

Anton Chromík: „V čase, keď sa teda prejavujú iné názory, chýbala tu taká láskavá odpoveď, láskavá a pravdivá odpoveď. Tá idea, tá myšlienka, že otec a mama sú pre deti to najlepšie.“

Diana Kočanová: „*Tento rok bol na pochode Hrdí na rodinu výrazne menší počet ľudí. Organizátori to pripisujú aktuálnej pandemickej situácii.*“

7. Gastrosektor je stále bez hostí
8. Chatári hromžia na nedostatok turistov
9. Amnestiu na exekúciu sľubujú na jeseň
10. Eurofondy na kultúru
11. Cesta na mesiac – naživo
12. USA sprísnilí definíciu slova astronaut
13. Vojenskú zotavovňu na Širave nepredajú
14. Odčerpávať vodu z plesa zatiaľ nebudú
15. Časť Nitrianskeho parku bola dnes pod vodou
16. Ochránari chcú stop dobe klietkovej
17. Spojenému kráľovstvu hrozí výpadok potravín
18. J. Biden schválil pomoc pre Afgancov
19. Otvorili virtuálnu prehliadku jaskýň Lascaux
20. Hrad Ľubovňa
21. Opravujú kráľovskú cestu
22. Pozemok nevlastnia, skládku odstrániť musia
23. Rádioaktívna voda vyvolala paniku
24. Chceli by plavčíkov, nemajú na nich
25. Z kancelárie do záchrannej stanice
26. Začal sa festival peknej hudby

19:49:59 koniec programu ***Správy RTVS***

19:50:00 obrazovo-zvukový predel

19:50:06 – 19:51:06 reklamný blok

19:51:06 obrazovo-zvukový predel

19:51:12 obrazovo-zvukový predel

19:51:16 oznam o programe *Spravodajstvo RTVS*

19:51:57 obrazovo-zvukový predel

19:52:03 prehľad programu

19:52:21 oznam o programe *Kapitánka Mária, S úsmevom po Slovensku, OH Tokio 2020*

19:53:49 obrazovo-zvukový predel

19:53:55 – 19:55:20 reklamný blok

19:55:20 obrazovo-zvukový predel

19:55:26 sponzorský odkaz

19:56:01 začiatok programu *GBS*

19:58:59 koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20.10.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1281/SO/2021

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona

Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1281/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby Jednotka, vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2.11.2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Sťažnosť č. 1281/SO/2021 zo dňa 18. 8. 2021

Sťažovateľ: fyzická osoba

Predmet sťažnosti: Grand hotel

Deň a čas vysielania: 18. 8. 2021 o cca 12:20 h

Označenie podľa JSO: 12

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: RTVS

Číslo licencie: TD/1

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Deň vysielania: 18. 8. 2021

Čas vysielania: 12.20

Názov televízie/rádia: Stv1

Predmet sťažnosti: Dobrý deň som nepočujúca program STV 1 Grand hotel uz po druhý krát bez titulky hmm. Prosím vás bude poriadne pravidelne titulky. Ďakujem“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

- zákon č. 308/2000 Z. z. (ďalej aj „ZVR“):

§ 18

Osobitné povinnosti vysielateľa na základe zákona

- 1) Vysielateľ na základe zákona je povinný zabezpečiť rôznorodú skladbu programov, najmä väčšinový podiel programov vo verejnom záujme, a to v každej ním vysielanej programovej službe.
- 2) Vysielateľ na základe zákona je povinný zabezpečiť multimodálny prístup k programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní každej televíznej programovej služby, ktorú vysielá digitálne, bolo najmenej
 - a) 50% všetkých vysielaných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím,
 - b) 3% všetkých vysielaných programov tlmočených do posunkovej reči nepočujúcich alebo v posunkovej reči nepočujúcich,

§ 18aa

Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím

- 1) Titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sú obrazovo zachytený text v slovenskom jazyku, ktorý
 - a) je synchronizovaný so zvukovou stopou audiovizuálneho diela alebo programu,
 - b) zachytáva hovorený prejav v audiovizuálnom diele alebo v programe spôsobom, ktorý osobám so sluchovým postihnutím umožňuje porozumieť jeho obsahu a
 - c) je v súlade s požiadavkami ustanovenými všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo kultúry podľa odseku 2.
- 2) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo kultúry, ustanoví požiadavky, ktoré musia spĺňať titulky pre osoby so sluchovým postihnutím sprevádzajúce audiovizuálne diela, programy televíznej programovej služby a programy audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.

§ 18b

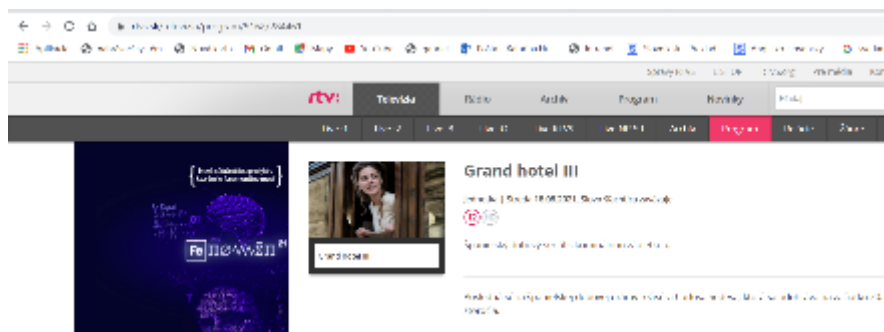
Osobitné povinnosti vysielateľa a poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie pri označovaní programov s multimodálnym prístupom

- 1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný zreteľne označiť všetky programy, ktoré sú sprevádzané titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím, hlasovým komentovaním pre nevidiacich alebo ktoré sú tlmočené do posunkovej reči nepočujúcich alebo vysielané alebo poskytované v posunkovej reči nepočujúcich a oznámiť rade spôsob označenia týchto programov.
- 2) Vysielateľ je povinný uplatniť označenie podľa odseku 1 pri vysielaní programov, v oznámeniach o vysielaní takých programov a v programovej ponuke vlastného vysielania, ako aj v prehľade programov, ktorý poskytuje na zverejnenie periodickej tlače a ostatným hromadným informačným prostriedkom.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

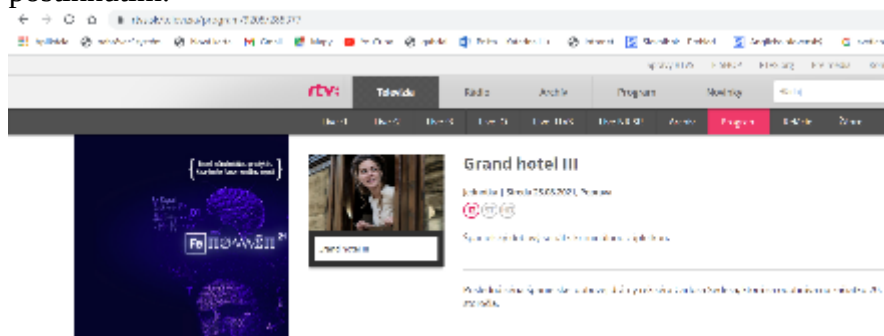
Sťažovateľ namietal, že program *Grand hotel* bol už druhýkrát bez titulkov pre sluchovo postihnutých a žiada pravidelné vysielanie titulkov.

Program *Grand hotel* je seriálom. Monitorovaný diel programu nebol vysielateľom na začiatku programu označený ako sprevádzaný titulkami pre sluchovo postihnutých. Program nie je takto označený ani v týždenníku *Eurotelevízia* (č. 32), ani na webovej stránke vysielateľa:

<https://www.rtvs.sk/program?date=2021-08-18>

Diel programu z 25. 8. 2021 je označený ako sprevádzaný titulkami so sluchovým postihnutím.

<https://www.rtvs.sk/program?date=2021-08-25>

Z uvedeného, ako i zo znenia sťažnosti sa javí, že nie každý diel programu je sprevádzaný titulkami pre sluchovo postihnutých. V tejto súvislosti konštatujeme, že ZVR takúto povinnosť vysielateľovi ani neukladá.

Podľa §18 ods. 2 písm. a) ZVR „Vysielateľ na základe zákona je povinný zabezpečiť multimodálny prístup k programovej službe, a to tak, aby vo vysielaní každej televíznej programovej služby, ktorú vysiela digitálne, bolo najmenej

a) 50% všetkých vysielačných programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím,“, pričom vysielateľ v štatistike doručenej v podaní č. 3486/2021/P¹ deklaruje, že v mesiaci august odvysielal 76,19 % programov sprevádzaných titulkami pre osoby so sluchovým postihnutím.

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa nazdávame, že vysielateľ neporušil ustanovenia ZVR. Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

¹ <https://intranet.rvr.sk/intranet/docs/202109/202109073486.pdf>

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1281/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Grand hotel

Deň a čas vysielania: 18. 8. 2021 o cca 12:20 h

Označenie podľa JSO: 12

- časový kód cca:

12:15:00 – už bežiaci program – *Správy RTVS*

- zvukovo-obrazový predel

- vlastná propagácia – *Správy bez kravaty*

- upútavka - *Byť zdravý je výhra* 12

- upútavka – *Ako bývať, ako žiť*

- upútavka – *Hibernatus* 12

- upútavka – *Slovenka roka 2021*

- zvukovo-obrazový predel

12:20:59 – program *Grand Hotel* 12 (program začína bez úvodnej znelky zostrihom scén z minulého diania)

- úvodná znelka – Slovo šľachtica zaväzuje

- dej programu

13:38:08 – koniec programu

- zvukovo-obrazový predel

- vlastná propagácia – *Premiérová jeseň* 15

- zvukovo-obrazový predel

- zvukovo-obrazový predel „Telenákup“

- telenákup

- zvukovo-obrazový predel „Telenákup“

- oznam: „Tento program obsahuje audio komentár“

13:44:33 – program *Bláznivo zamilovaní*

13:49:59 – koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1253/SO/2021, 1226/SO/2021

Programová služba: TV BRATISLAVA

Vysielateľ: City TV, s.r.o.

Číslo licencie: TD/143

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. začína správne konanie voči vysielateľovi City TV, s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 16 ods. 3 písm. a)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že na televíznej programovej službe TV BRATISLAVA odvysielal

- dňa 21. 7. 2021 o cca 17:00 hod. program *Beseda o piatej*,
- dňa 30. 7. 2021 o cca 17:00 hod. program *Beseda o piatej*,

ktorými mohlo dôjsť k nezabezpečeniu všestrannosti informácií a názorovej plurality v rámci vysielanej televíznej programovej služby TV BRATISLAVA.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 3. 11. 2021

Z: PLO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi začatie správneho konania.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Sťažnosť č. 1253/SO/2021 a 1226/SO/2021 zo dňa 28. 7. 2021

Sťažovateľ: fyzická osoba

Predmet sťažnosti: Beseda o piatej

Deň a čas vysielania: 21. 7. 2021 a 30. 7. 2021 o cca 17.00 h

Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: TV BRATISLAVA

Vysielateľ: City TV, s.r.o.

Číslo licencie: TD/143

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTÍ:

„Deň vysielania: 21.7.2021

Čas vysielania: 17:00

Názov televízie/rádia: TV Bratislava

Predmet sťažnosti: V relácii Beseda o piatej nebola dodržaná objektivita, všetci zúčastnení boli z rovnakeho názorového spektra. Táto relácia pravidelne dáva priestor iba antivaxerom, pričom moderátor priamo podporuje a navádza k tomuto postoju. Propagácia dezinfo scény a antivaxerov je v rozpore aj s vasim dezinfo codexom.

„Deň vysielania: 30.7.2021

Čas vysielania: 17:00

Názov televízie/rádia: TV Bratislava

Predmet sťažnosti: V relácii Beseda o piatej nebol poskytnutý priestor druhej strane, všetci hostia "besedy" boli iba z jednej názorovej vetvy. Zároveň moderátor taktiež nebol objektívny, naopak, naklonený hostom, nehovoriac o "covid codexe", ktorý všetci zúčastnení akteri porušili.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

- **zákon č. 308/2000 Z. z. (ďalej ZVR):**

§ 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona

l) politická publicistika je program tematicky zvyčajne spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje najmä komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam a názory politikov na jednotlivé témy,

§ 16

(3) Vysielať je povinný

a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysiелanej programovej služby,

b) zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru,

Kritériá objektivitu podľa L. Hageny (Schulz W., Hagen L., Scherer H., Reifová L., Analýza obsahu mediálnych sdelení, Praha 1998):

relevancia (prezentácia toho, čo si zasluhuje pozornosť zo spoločenského hľadiska),

presnosť (najdôležitejšie kritérium kvality žurnalistickej práce, ktoré znamená, že správa by mala obsahovať výlučne fakty zodpovedajúce skutočnosti),

transparentnosť (požiadavka uvádzať pri kontroverznej problematike informačné zdroje, potvrdzujúce spoľahlivosť informácií),

vecnosť (žurnalisti by nemali do prezentovaných informácií vkladať vlastné komentáre či hodnotenia, na vyjadrovanie vlastných stanovísk by mal byť vyčlenený osobitný žáner - komentár),

vyváženosť (ide o rovnomerné zastúpenie nielen politických alternatív, vo vzťahu k rozsahu a úprave konkrétnej správy),

rôznorodosť (poskytovanie čo najširšieho výberu informácií),

aktuálnosť (rýchle informovanie o relevantných udalostiach),

zrozumiteľnosť (logicky správne radenie udalostí).

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Sťažovateľ namietal voči dvom vydaniem relácie pre ich neobjektívnosť a prítomnosť zástupcov iba jedného názorového spektra, pričom aj moderátor bol názorovo naklonený host'om. V jednej zo sťažností sťažovateľ tiež uviedol, že namietaná relácia pravidelne dáva priestor iba antivaxerom, pričom moderátor priamo podporuje a navádza k tomuto postoju a tiež v nej dochádza k propagácii tzv. dezinfo scény. Uvedené považuje za rozporné s „*vasim dezinfo codexom*“.

Program Beseda o piatej je diskusnou reláciou spadajúcou pod publicistiku. Monitorované vydania (21. a 30. 7. 2021), sa venovali aktuálnym témam súvisiacim s pandemickou situáciou v SR a aktuálnym opatreniam. Hostia, ako i moderátor sa vyjadrovali a hodnotili rozhodnutia a opatrenia vlády.

Podľa § 3 písm. l) ZVR „*politická publicistika je program tematicky zvyčajne spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje najmä komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam a názory politikov na jednotlivé témy*“.

V monitorovaných vydaniach relácie neodznili politické stanoviská ani názory politikov k aktuálnym udalostiam. Diskutujúci nehodnotili kroky a opatrenia vlády z politického hľadiska, nehodnotili vzťahy koalícia-opozícia, ale venovali sa skôr aspektom očkovania (morálnym, etickým, vedeckým, medicínskym a pod.) a téme pendlerov a očkovania v nadväznosti na prijaté opatrenia vlády.

Nazdávame sa tak, že monitorované relácie nenaplnili charakter politickej publicistiky v zmysle uvedeného ustanovenia. Monitorované relácie je tak nutné posudzovať podľa § 16 ods. 3 písm. a) ZVR: „*Vysielateľ je povinný a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby*“.

Beseda o piatej zo dňa 21. 7. 2021 – téma Očkovanie detí – áno či nie?

Hostkami relácie boli JUDr. M. Pirošíková, advokátka a MUDr. A. Jancová, pediatrička so špecializáciou na gastroenterológiu. Hostky sa v relácii vyjadrovali k téme očkovania detí od 12 rokov z hľadiska ich zdravotnej bezpečnosti neskôr i k téme diskriminácie neočkovaných osôb oproti očkovaným.

Moderátor sa ku odbornej kompetencii hostiek vyjadril v programe nasledovne:

Ako je to ale s očkovaním detí? Nie je to v rozpore s existujúcimi zákonmi a etickými normami? Nie je očkovanie detí nebezpečné? Nielen na tieto otázky sa... budeme hľadať odpovede spoločne s advokátkou Maricou Pirošíkovou, ktorú vítam v štúdiu. Dobrý deň.

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Dobrý deň.“

Moderátor: „A s lekárkou špecialistkou, pediatričkou Alenou Jancovou, s ktorou sa spájame prostredníctvom Zoomu. Vitajte takisto, pani doktorka.“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Dobrý deň.“

Moderátor: „Dobrý deň. Hhh. Na začiatku som tu nastolil hneď tú tému. Tá téma je očkovanie detí. Prečo vy ako právnička, ktorá sa zaoberá naozaj tou právnou stránkou problematiky, hovoríte nie očkovaníu detí.“

Moderátor: „Áno. Pani doktorka Jancová, vy ste špecialistka, pediatrička, ktorá sa špecializuje na gastroenterologickú problematiku, čiže problémy tráviaceho ústrojenstva. Z Váš... z Vášho pohľadu, z medicínskeho hľadiska, prečo je nevodné očkovať deti od veku od 12 rokov vyššie?“

Moderátor: „Áno. Ďakujem pekne. Pani doktorka Pirošíková, z toho, čo ste doteraz obidve povedali, jasne vyplýva, že nie ste za to, aby boli očkované deti od 12 rokov, napríklad do 18, ale poďme sa teraz pozrieť na túto problematiku očkovania tak zo širšieho pohľadu, pretože tá diskriminácia je tu evidentná medzi očkovanými

a nezaočkovanými, ako vy ako právnička z tohto pohľadu vnímate toto delenie spoločnosti na tých správnych, teda očkovaných, a v úvodzovkách tých zlých, nezaočkovaných. Je to... je to v poriadku, nie je to proti všetkým ľudským právam, lebo nakoniec vy ste zas nás zastupovali na európskom súde pre ľudské práva a tam asi zrejme také niečo by sa netolerovalo.“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Tak už keď budeme vychádzať z toho, čo povedala pred chvíľou pani doktorka, je jasné, že za... aj zaočkovaný sa môže nakaziť, je jasné, že aj zaočkovaný môže šíriť Covid.(...)“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „(...) A vravím, že presne títo zaočkovaní vzhľadom na to, že môžu byť aj asymptomatickí prenášači koronavírusu, môže ešte predstavovať veľké riziko, pre verejné zdravie, (záber na moderátora a prikyvuje hlavou) pretože, ako povedala aj pani doktorka, vyvoláva sa u nich pocit falošný bezpečnosti.“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Úplne zjavná diskriminácia, samozrejme v rozpore s tým, čo odporúča aj Rada Európy a čo ja zároveň opakujem, že takáto diskriminácia nemá akýkoľvek medicínsky vedecký základ, a to mi dá pani doktorka za... asi za pravdu.“

Vyjadrenia moderátora, ako i prítomnej advokátky vzbudzujú dojem, že vyjadrenia lekárky sú z medicínskeho hľadiska a jej odbornosti relevantné pre diskutovanú tému očkovania detí.

Podľa nášho názoru je však otázne, či pediatria so špecializáciou na gastroenterológiu možno považovať za odborníka pre oblasti vakcinácie, imunológie, či infektológie. Napriek tomu sa lekárka jednoznačne a vyhranene vyjadrovala práve i k záležitostiam z týchto oblastí (porovnávanie pozitív a rizík očkovania, porovnávanie šírenia choroby medzi očkovanými a neočkovanými). K daným témam sa tiež vyjadrovala i advokátka.

Práve v súvislosti so súčasnou celosvetovou pandémiou a celosvetovo rozšírenými fenoménmi tzv. antivaxerstva, hoaxov, dezinformácií a fake news sa medzi základné argumentačné chyby radí i vyjadrovanie sa autorít, ktoré nie sú odborníkmi k diskutovanej téme. („Legitimizácia extrémnych názorov odborníkmi, ktorí však nie sú odborníkmi na danú problematiku, sa tak stáva nebezpečnou zbraňou voči bežnému smrteľníkovi.“ <http://antipropaganda.sk/uhrik-dalej-strasi-vakcinami-popiera-covid-19/>;

„Vysvetlenie: bežne berieme za samozrejmé fakty vyriešené dôveryhodnými akademikmi a vedcami, argument je však falošným klamom vo chvíli, keď sa opierame o tvrdenia ľudí, ktorí nie sú odborníkmi v danej téme, prípadne ľudí, ktorí sú odborníkmi, no v inej oblasti. Taktiež sa človek používajúci klam odvolávania sa na anonymnú autoritu odvoláva na neuvedený,

no

„dobré

informovaný a dôveryhodný“ zdroj.“

<https://dennikn.sk/blog/622776/prierez-logickymi-klamami-a-chybami-v-argumentacii-ii-sulik-kollar-mazurek-sebej-fico/>; „Také čosi nazývame argumenty z autority: pravdivosť nejakého tvrdenia podporíme tým, že poukážeme na relevantnú autoritu. Aby boli argumenty tohto druhu „dobré“, musia spĺňať prinajmenšom dve základné podmienky: 1. osoba, na ktorú sa odvolávame, musí byť expertom v danej oblasti; 2. tvrdenie, ktoré podporujeme, musí patriť do oblasti, v ktorej je táto osoba expertom. Porušenie týchto podmienok vedie k argumentačnej chybe, keď výrok považujeme za pravdivý len preto, že ho vyslovil niekto, kto sa vyzná v niečom nesúvisiacom, prípadne vôbec v ničom.“ <https://tech.sme.sk/c/7365218/argumenty-z-autority-musime-sa-spoliehat-na-roznych-expertov.html>)

Nazdávame sa teda, že i v tomto prípade sa k téme očkovania, jeho výhodám a rizikám, spôsobu šírenia nákazy vyjadrujú osoby, pri ktorých vyvstáva otázka pochybnosti o ich úplnej odbornej kompetentnosti na vyjadrovanie sa k očkovaniu, pričom moderátor počas celého programu s nimi jednoznačne prejavuje súhlas.

Obe hostky sa jednoznačne zasadzovali proti očkovaníu proti ochoreniu Covid 19 u detí, pričom prítomná lekárka i vo všeobecnosti:

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Nevhodné je nielen očkovať deti, ale očkovať celú populáciu experimentálnou vakcínou, ...“)

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „...Tu dokonca prehlásia naši kompetentní, ktorí sa... teda by mali byť kompetentní, prehlásia, že už po prvej vakcíne sa môžu ľudia cítiť zaočkovaní, teda bezpeční, po prvej, po prvej dávke vakcíny a už môžu sa stretávať tak, že nemusia sa testovať, môžu ísť, kam im srdce zaráči a v podstate my tým vytvárame podmienky pre to, aby jednak mohli v pohode ochorieť tí, ktorí sa cítia falošne bezpeční, a jednak vytvárame podmienky pre to, aby sa tu skutočne nákaza rozšírila. A keď vytvoríme takúto podmienku, potom sa veľmi ľahko predpovedá tretia vlna pandémie, pretože my všetko robíme pre to, aby bola.“

Moderátor: „A myslíte si, že situácia...“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „A očkovanie tomu nepomôže.“

Moderátor: „Áno. Myslíte si, že tá situácia na školách by bola potom bezpečnejšia, keď to takto poviem, keď by... keď by sa tá populácia detí na školách dala zaočkovať? Pretože vieme, že tam dochádza k tomu dosť úzkemu styku, tí žiaci jednoducho prichádzajú do kontaktu, sú tam predmety, pri ktorých sa jednoducho nevyhnú tomu, že... že budú dva metre od seba, že pomohlo by to? Z tohto pohľadu vyslovene medicínskeho?“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Ja si nemyslím, že hmm... budú bezpečnejšie, lebo z... negarantuje žiadna z tých firiem, ktorých vakcíny sa podávajú, to, že Covid nedostanú, alebo, že sa neprenese... neprenesie, alebo že ho neprenesú domov. Teraz neboli očkovaní. Keď boli také obdobia, že chodili do školy, tak v škole ich donútili učitelia mať rúška, ale ja od mojich pacientov viem, že akonáhle ich nikto nevidel, tak si išli v blízkom kontakte spolu domov alebo na prestávku boli tiež v blízkom kontakte, a v podstate nejaký extra výskyt u detí, alebo s nejakými ťažkými následkami, že by boli nemocnice deťmi preplnené, to tu nebolo. Ale my nevieme, čo spácha vakcína s ich imunitným systémom. Môže ich... môže ho nastaviť jednostranne na to, aby sa bránil jedným smerom, môže spôsobiť niečo iné, ja si to netrúfam odhadovať, a možno budeme mať ešte väčší problém ako Covid u detí s niečím, čo nebudeme vedieť riešiť.“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Hhh, my by sme si mali uvedomiť, skutočne premisa, z ktorej sa vychádza pri tom, že sa propaguje povinné očkovanie, to znamená, že prínos očkovania je väčší ako... ako riziká, či je tá premisa správna. Lebo z údajov, ktoré uvádzajú aj u dospelých u pacientov, ktorých od 16 do 70 do... a starších ako 75 rokov, bolo ich 36 tisíc. Z toho polovica dostala polovica dostala vakcínu, polovica placebo, z tých s vakcínou 8 ich ochorelo, tí s placebom ochorelo ich 162, ale k tým ôsmim, ktorí ochoreli s vakcínou, by bolo treba prirátat ešte tie všetky nežiadúce účinky, to znamená, jeden z desiatich mal bolesť hlavy, hnačku, bolesť kĺbov, svalov, malú zimnicu a horúčku, ale navyše ešte možno k tomu, 11... 11 hhh..., hhh..., z 11 až 100 jeden mal aj zvracania, začervenanie v mieste infekcie, zo 111-tisíc mali zväčšenie lymfatických uzlín, vyrážky svrbenie, koprivku, nespavosť, bolesť končatín a malátnosť, svrbenie v mieste injekcie, vzácne sa vyskytlo aj ochrnutie tvárového nervu a hmm... hhh... vieme, že boli aj úmrtia. Takže v podstate, keď si prerátame tieto čísla na počet tých pacientov, ktorí spadali do štúdie, tak d'aleko prevažujú tie poškodenia počet tých, ktorí ochoreli na Covid a niekedy ťažko, ale dosť často aj postupne sa z toho dostali na pôvodnú formu.“

Ako z vyjadrení vyplýva, diskutujúca pediatrička argumentuje proti očkovaniu v rozpore so všeobecne známymi odporúčaniami svetových, európskych i vnútroštátnych zdravotníckych autorít, ktoré podporujú celosvetové očkovanie proti ochoreniu Covid 19, nakoľko na toto ochorenie neexistuje účinná liečba a z vedeckých výskumov podľa nich jednoznačne vyplýva, že benefity očkovania výrazne prevažujú nad možnými rizikami očkovania.

Na tieto verejne všeobecne a dlhodobo známe stanoviská moderátor nereflektoval a diskutujúcich s týmito faktami nekonfrontoval.

Diskutujúci spomínajú jedine čiastkové stanoviská svetových zdravotníckych autorít, ktoré vyznievajú negatívne voči očkovaniu:

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Tak my sme spolu aj s lekármi boli signatármi výzvy, ktorá vyslovene vyžaduje od štátnych orgánov, aby sa upustilo od očkovania detí práve vzhľadom na to, že sme v testovacej fáze a že už viaceré významné inštitúcie, či už je to izraelské ministerstvo zdravotníctva alebo úrad CDC v Spojených štátoch amerických, alebo Európska lieková agentúra najnovšie tento týždeň upozornili na to, že existuje príčinná súvislosť medzi perikartitídami a myokartitídami a vakcínami Pfizer a Moderna. Čiže ešte čo je na tom dôležité, je, že, upozorňujem, že vyskytovali sa tieto nežiadúce účinky predovšetkým u mladých ľudí, predovšetkým u mladých mužov do 30 rokov. Čiže toto je veľmi závažný fakt a keď si zoberieme do úvahy, že títo majú aj miernejší priebeh ochorenia, tak nevidím tu dôvod na to, aby sme ich vystavovali do rizika aj takýchto nežiadúcich účinkoch. Ďalej vzhľadom na to, že hovoríme o testovacej fáze, tak upozorňujeme na ten fakt, že my poznáme ešte len tie krátkodobé vedľajšie účinky, pretože vakcína bola značne neštandardne vyvíjaná v porovnaní s ostatnými vakcínami, kde hovoríme o rokoch, v tomto ohľade môžeme hovoriť len o mesiacoch, čiže my ešte ani dlhodobé vedľajšie účinky nemôžeme vyhodnotiť. (**Moderátor:** „Áno.“) Takže práve preto, práve preto, my sme spísali túto výzvu a vyslovene s odkazom na relevantné inštitúcie sme poukázali na to, že deti by nemali v tejto fáze očkované.“ (...)

Moderátor: „Vy ste tu na začiatku spomínali aj tie inštitúcie, ktoré sa zatiaľ postavili proti tomu, nespomínali sme tam Svetovú zdravotnícku organizáciu, ktorá takisto neodporúča to očkovanie, takisto stála očkovacia komisia v Nemecku STIKO, takisto sa nestavia za to, aby boli tieto deti očkované. Podobne je tomu aj vo Veľkej Británii, kde je tá zaočkovanosť na veľmi vysokom stupni, napriek tomu deti neodporúčajú očkovať.“

Podľa verejne dostupných zdrojov ide v uvedených prípadoch podľa nášho názoru o neúplné tvrdenia. S príčinnou súvislosťou medzi perikartitídami a myokartitídami a vakcínami Pfizer a Moderna uviedli MZ SR a ŠÚKL nasledovne:

„Je pravdou, že po zaočkovaní miliónov ľudí sa objavili aj vedľajšie účinky, ktoré klinické skúšania neodhalili - prípady vzácnych krvných zrazenín alebo myokarditídy. Klinické skúšania však tieto vedľajšie účinky neodhalili práve preto, že sú mimoriadne zriedkavé. Je tiež pravdou, že sa objavilo niekoľko úmrtí s možným súvisom s očkovaním (4 prípady v SR). Takéto prípady sú však extrémne zriedkavé v porovnaní s tým, koľko úmrtí a hospitalizácií spôsobil Covid-19 (v SR vyše 12 500).

Detailnejšie porovnanie rizík očkovania a rizík Covidu nájdete tu: <https://www.facebook.com/.../a.282048765.../885222819013162/>“

„Vzhľadom na to, že podľa dostupných vedeckých dôkazov vakcíny poskytujú vysoký stupeň ochrany pred ochorením COVID-19 a pred jeho závažným a fatálnym priebehom, celkové prínosy vakcín i naďalej prevyšujú ich riziká.

Ako pri všetkých vakcínach, EMA aj národné liekové agentúry pokračujú v monitorovaní bezpečnosti a účinnosti vakcín s cieľom poskytnúť verejnosti overené a aktuálne informácie, najmä v čase, keď sa očkujú dospelávajúci a mladí dospelí a stúpa počet podaných druhých dávok. V prípade preukázania nového bezpečnostného rizika sa prijímú kroky potrebné na jeho minimalizáciu.“

https://www.sukl.sk/hlavna-stranka/slovenska-verzia/media/tlacove-spravy/comirnaty-a-spikevax-mozna-suvislost-s-velmi-zriedkavymi-pripadmi-myokarditidy-a-perikarditidy?page_id=5643

V prípade neodporúčania očkovania detí v Nemecku a Veľkej Británii odznali informácie, ktoré potvrdzujú i verejne dostupné zdroje:

„Nemecká Stála očkovacia komisia (Stiko) pre nedostatok vedeckých údajov neodporúča plošnú vakcináciu detí a mládeže proti ochoreniu COVID-19, podporila ale očkovanie detí so zdravotnými problémami. (...) Komisia už vopred avizovala, že nemá dostatok vedeckých podkladov na to, aby mohla vydať všeobecné odporúčanie. Rüdiger von Kries, ktorý je členom Stiko, na konci mája v rozhovore s televíziou rbb povedal, že nie sú jasné riziká, ktoré deťom pri imunizácii hrozia. (...) Postoj Stiko neznamená, že deti od 12 rokov sa teraz v Nemecku nebudú môcť očkovať. Rozhodnutie bude závisieť od rodičov a od konzultácie s lekárom.“

<https://spravy.rtvs.sk/2021/06/v-nemecku-neodporucaju-plosnu-vakcinaciju-deti/>

Rozhodnutie pozastaviť očkovanie väčšiny osôb od 12 do 18 rokov bolo založené na odporúčaní Spoločného výboru pre očkovanie a imunizáciu. Ten uviedol, že zdravotné výhody univerzálneho očkovania neprevažujú nad rizikami pre väčšinu mladých ľudí, ktorí zvyčajne trpia iba miernymi príznakmi vírusu.

<https://www.aktuality.sk/clanok/908912/koronavirus-britska-vlada-sa-rozhodla-pozastavit-ockovanie-vacsiny-deti-a-dospievajucich/>

Kým advokátka JUDr. M. Pirošíková používa uvedené argumenty vo vzťahu k očkovaniu detí, prítomná lekárka sa vyjadruje jednoznačne proti očkovaniu proti Covidu u celej populácie, pričom voči jej tvrdeniam nenamietajú ani moderátor, ani prítomná advokátka. Z ich reakcií počas programu je práve naopak zjavný ich súhlasný postoj a jej názory považujú za odborné pre danú oblasť.

Okrem uvedeného používajú hostky argumenty proti očkovaniu, ktoré už boli verejne označené ako nepravdivé, neúplné, nepresné či ako typické antivakcinačné naratívy:

- 1) ide o testovaciu fázu používania vakcín
- 2) nie sú známe dlhodobé vedľajšie účinky
- 3) vakcína bola vyvinutá neštandardným spôsobom/rýchlo

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „... vzhľadom na to, že sme v testovacej fáze... Ďalej vzhľadom na to, že hovoríme o testovacej fáze, tak upozorňujeme na ten fakt, že my poznáme ešte len tie krátkodobé vedľajšie účinky, pretože vakcína bola značne neštandardne vyvíjaná v porovnaní s ostatnými vakcínami, kde hovoríme o rokoch, v tomto ohľade môžeme hovoriť len o mesiacoch, čiže my ešte ani dlhodobé vedľajšie účinky nemôžeme vyhodnotiť.“

Moderátor: „... Je tiež známe, že v súčasnosti sme v testovacej fáze vakcín, preto povinné očkovanie jednoducho nie je možné, čo politici navonok aj proklamujú.“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Nevhodné je nielen očkovať deti, ale očkovať celú populáciu experimentálnou vakcínou, ktorá... alebo teda látkou, ktorá nie je ešte adekvátne odskúšaná, nevieme, aké budú neskoré následky, ale už teraz vieme.“

K uvedeným tvrdeniam uvádzame stanoviská ŠÚKL:

Podmienečná registrácia znamená, že v čase vydania registračného rozhodnutia žiadateľ nedodal údaje o účinnosti a bezpečnosti lieku v takom rozsahu, ako sa štandardne vyžaduje. Aj v takomto prípade musia prínosy lieku prevažovať nad potenciálnymi

rizikami spojenými s neúplnými údajmi. Držiteľ rozhodnutia o podmienenej registrácii je následne povinný dodať doplňujúce údaje v stanovených lehotách. Aj pri podmienenej registrácii musí byť dostatočne preukázaná bezpečnosť, kvalita a účinnosť vakcíny. Pre vakcíny na prevenciu ochorenia COVID-19 bol zavedený dodatočný plán monitorovania ich bezpečnosti nad rámec už platnej legislatívy: mesačné reporty o bezpečnosti vakcín, vykonávanie postregistračných štúdií o ich bezpečnosti a účinnosti a iné.

https://www.uvzs.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4582:ukl-europska-liekova-agentura-prijala-tretiu-iados-onpodmienenu-registraciu-vakciny-na-prevenciu-ochorenia-covid-19&catid=250:koronavirus-2019-ncov&Itemid=153

30. júla

✖ Na sociálnych sieťach sa šíria rôzne hoaxy a dezinterpretácie ohľadom klinických skúšaní vakcín proti COVID-19. Niektoré z nich citujú a mylne vysvetľujú stanoviská ŠÚKL-u.

✖ Na Slovensku neprebíha žiadne klinické skúšanie týkajúce sa vakcín proti COVID-19. V Slovenskej republike prebieha očkovanie vakcínami registrovanými v Európskej liekovej agentúre a neregistrovanou vakcínou Sputnik V. Všetci zaočkovaní dostávajú certifikát, v ktorom je uvedený názov vakcíny a výrobná šarža. Nie je teda pravda, že niektorí ľudia môžu byť „zaočkovaní“ placebom, teda vakcínou, ktorá neobsahuje účinnú látku.

✖ Je pravda, že klinické skúšania vakcín proti COVID-19 stále prebiehajú. Ide o dlhodobé klinické skúšania, do ktorých sú zahrnutí dobrovoľníci už viac ako rok a tieto klinické skúšania budú v závislosti od jednotlivých vakcín ukončené koncom roka 2022, prípadne v roku 2023. Prostredníctvom nich sa zisťujú najmä informácie o dlhodobej účinnosti vakcín, to znamená ako dlho nás vakcíny dokážu ochrániť pred COVID-19, a či, prípadne kedy, bude potrebná ďalšia dávka vakcíny.

✖ To, že klinické skúšania prebiehajú, neznamená, že vakcíny boli otestované nedostatočne. V Európskej únii boli stanovené kritériá pre klinické skúšania, ktoré farmaceutické spoločnosti museli splniť, aby bola vakcína zaregistrovaná. Tie sa týkali ako bezpečnosti, tak aj účinnosti. Farmaceutické spoločnosti majú však povinnosť doplňať ďalšie údaje po registrácii vakcín. Tieto údaje sa získavajú aj z prebiehajúcich klinických skúšaní, ktoré sa uskutočňujú za prísne kontrolovaných podmienok. Každý, kto sa ich zúčastňuje, musí byť o priebehu a podmienkach klinickej štúdie informovaný.

✖ Monitorovaniu bezpečnosti podliehajú všetky lieky počas celého obdobia, kedy majú platnú registráciu. Pre vakcíny proti COVID-19 bol zavedený dodatočný plán monitorovania ich bezpečnosti nad rámec už platnej legislatívy: mesačné hodnotiace správy o bezpečnosti vakcín, vykonávanie postregistračných štúdií o ich bezpečnosti a účinnosti a iné.

✖ Prebiehajúce klinické skúšania nemajú vplyv na očkovanie obyvateľov jednotlivých štátov (okrem tých, ktorí sú dobrovoľne zaradení do klinického skúšania) ani na bezpečnosť vakcín. Slúžia na dlhodobé sledovanie účinnosti vakcín a získavanie dodatočných informácií aj po registrácii.

Štátny ústav pre kontrolu liečiv

18. augusta ·

✖ Vakcíny proti COVID-19 sa podávajú podľa očkovacej schémy, ktorá pozostáva z jednej, prípadne dvoch dávok. To znamená, že nejde o dlhodobé užívanie lieku ako napríklad pri chronických chorobách.

✖ Po podaní vakcíny sa v tele vytvoria protilátky a vďaka tomu si imunitný systém „natrénuje“ boj proti vírusu. Samotná vakcína je telom rozložená približne do 7 dní. V súčasnosti nie sú pozorované, a na základe mechanizmu účinku nie sú ani

predpokladané, dlhodobé následky použitia vakcín proti COVID-19. Prvé klinické testy sa pritom začali už na jar 2020.

✚ Technológie vakcín proti COVID-19 sú známe už niekoľko desiatok rokov a niektoré z nich sa úspešne používajú aj pri iných liečebných postupoch. mRNA technológia sa začala skúmať v roku 1990 a bola už použitá pri vývoji vakcín proti besnote, vírusu ZIKA či chrípke. Potenciál má aj v prevencii niektorých druhov rakoviny.

✚ Vektorová technológia sa v súčasnosti používa aj pri očkovaní proti Ebrole. Pred vypuknutím pandémie prebiehali klinické testy vakcín proti malárii, HIV alebo vírusu ZIKA.

✚ Ak by sa nežiaduce účinky vakcín začali prejavovať aj po dlhšom čase, určite by už boli zaznamenané.

✚ Napokon, všetky vakcíny, ktoré sa registrujú cez EÚ sú dôkladne preskúvané a preverené Európskou liekovou agentúrou a musia spĺňať prísne štandardy bezpečnosti a účinnosti. V klinických štúdiách takýchto vakcín sa preukázu nežiaduce účinky s frekvenciou najmenej 1 z 1 000.

✚ Zriedkavejšie nežiaduce účinky sa potom následne preukázu pri použití vakcíny v klinickej praxi. Vakcíny proti COVID-19 boli celosvetovo podané už viac ako 2 miliardám ľudí (ide o viac ako 4.6 miliardy jednotlivých dávok).

✚ Dlhodobé prínosy očkovania nemusia byť zrejmé na prvý pohľad. Očkovacie látky však každoročne ochrania stovky miliónov ľudí na celom svete pred ochoreniami, ktoré by inak mohli spôsobiť vážne zdravotné problémy alebo dokonca smrť.

[Štátny ústav pre kontrolu liečiv](#)

Moderátor viackrát naznačil, že ministerstvo školstva a zdravotníctva uvažovalo o zavedení povinného očkovania detí:

Moderátor: „...Pani Pirošíková, z toho, čo povedala pani doktorka Jancová, je z právneho hľadiska v poriadku, keď rezort školstva, aj rezort zdravotníctva uvažuje vôbec o očkovaní, dokonca sa hovorí aj o povinnom očkovaní detí na našich školách.“

Moderátor: „... Pani doktorka, vy ako vnímate tú snahu slovenskej vlády, prípadne tých rezortov, ktoré som tu spomínal, teda školstva a zdravotníctva, vôbec sa pohrávať s myšlienkou povinného očkovania detí v školách? Vy ste tu už nejaké argumenty povedali, prečo nie, takže prosím tiež ďalšie.“

Moderátor: „Nejak majú aj slovo v tomto smere aj rodičia. Rodičia by mali mať k tomu čo povedať.“

Takéto informácie sme vo verejne dostupných zdrojoch nezaznamenali.

Diskutujúci vrátane moderátora taktiež prezentovali tvrdenia, že na Slovensku dochádza k diskriminácii neočkovaných, ktorou sa na nich vyvíja tlak, čo je v rozpore s proklamovaným dobrovoľným očkovaním i s odporúčaním Rezolúcie Rady Európy. Diskrimináciu vidia v podmienkach cestovania, vstupov do verejných zariadení. Advokátka pritom vylučuje základný argument pre protipandemické opatrenia, pre snahu o zaočkovanie čo najväčšej časti populácie, čiže verejný záujem ochrany zdravia. Argumentuje pritom, že šírenie nákazy očkovanými je porovnateľné so šírením nákazy neočkovanými.

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Tak už keď budeme vychádzať z toho, čo povedala pred chvíľou pani doktorka, je jasné, že za... aj zaočkovaný sa môže nakaziť, je jasné, že aj zaočkovaný môže šíriť Covid. V tomto ohľade boli aj tie stanoviská Svetovej zdravotníckej organizácie publikované, pokiaľ ide o cestovanie. Čo je dôležité, že my by sme mohli odlišne zaobchádzať so zaočkovanými a očkovanými, len vtedy, keby sme si to vedeli vyargumentovať nejakým verejným záujmom ochrany verejného zdravia. No a ten nám úplne absentuje, pretože evidentne sú zaočkovaní a nezaočkovaní v porovnateľných

situáciách, pokiaľ ide o šírenie Covidu a nakazenie sa Covidom. Čiže nevidím tu nijaký legitímny dôvod a ktorý by mal zároveň svoje medicínske zdôvodnenie na takéto odlišné zaobchádzanie.“

Moderátor: „Napríklad tá aktuálna situácia na hraniciach. Hovorí sa o takzvaných pendleroch, ale to nie sú pendleri, to sú ľudia žijúci v prihraničných oblastiach susedných štátov v rámci Schengenského priestoru, ktorý doteraz nikto nezrušil, a od týchto dní sa tam vyskytli pruh na základe rozhodnutia nejakého... nejakej vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva, že toto je pruh pre zaočkovaných a pruh pre nezaočkovaných. Nie je toto absolútne neprijateľná segregácia?“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „No, je to neprijateľné, ale akákoľvek se... akákoľvek segregácia, pokiaľ ide o iné podmienky pre očkovaných a zaočkovaných, ako som povedala, nemá legitímny základ, takže to sa vzťahuje aj na túto situáciu na hraniciach, na cestovanie, ale aj na podmieňovanie vstupu napríklad na kúpaliská (**Moderátor:** „Do zdravotníckych zariadení.“) alebo do zdravotníckeho zariadenia, očkovaním a neočkovaním. A vravím, že presne títo zaočkovaní vzhľadom na to, že môžu byť aj asymptomatickí prenášači koronavírusu, môže ešte predstavovať veľké riziko, pre verejné zdravie, (záber na moderátora a prikyvuje hlavou) pretože, ako povedala aj pani doktorka, vyvoláva sa u nich pocit falošnej bezpečnosti.“

V programe neodznegli informácie o vedeckých zisteniach, že očkovaní sú menej náchylní k nákaze a i v prípade variantu delta majú ľahší priebeh ochorenia, čím sú potenciálne menším rizikom na preťaženie zdravotného systému. Argumentácia diskutujúcich je tak podľa nášho názoru z hľadiska úplnosti faktov nepresná. Obdobné i iné argumenty pre odlišný prístup k očkovaným a neočkovaným osobám sú uvedené napríklad i na stránke Bratislavského samosprávneho kraja:

„Prečo očkovaní sú zvýhodnení, aj keď môžu šíriť vírus?“

Takto postavená otázka úplne uniká pointe – hlavným motívom očkovania totiž nie je docieľiť, aby sa vírus ďalej nešíril, to by bola veľmi idealistická predstava, pretože vírus sa prirodzene bude šíriť ďalej. Aj proti chrípke je obyvateľstvo už preočkované, no napriek tomu sa ďalej šíri. Cieľom očkovania je dosiahnuť, aby vírus ďalej nemutoval, aby „oslabil“ a aby sa znížil počet ťažkých prípadov a hospitalizácií v súvislosti s COVID-om. Ak sa nakazí zaočkovaná osoba, nastanú tri možnosti, ako sa bude situácia vyvíjať ďalej: môže nakaziť nezaočkovaného človeka, môže nakaziť zaočkovaného človeka a môže nenakaziť zaočkovaného človeka.

Zaočkovaný človek má vysokú šancu sa nenakaziť vôbec, ale ak sa aj nakazí, priebeh ochorenia je slabý, a ak by okolo neho boli iba samí zaočkovaní, šírenie vírusu to výrazne oslabí ako pri spomínanej chrípke. Keď ale zaočkovaný človek nakazí nezaočkovaného, ten má omnoho vyššiu šancu skončiť v nemocnici, rovnako ako všetci nezaočkovaní okolo neho. Nie je to teda tak, že zaočkovanie nemá efekt preto, že sa môže nakaziť a vírus šíriť ďalej, ale práve nezaočkovaná osoba oslabuje efekt očkovania, z ktorého by mohli profitovať všetci. Toto je to spomínaná kolektívna imunita, o ktorej sa často hovorí. V konečnom dôsledku je teda solidárne odmeňovať zodpovedných a solidárnych, ktorí sa dajú zaočkovať v prospech celej spoločnosti.

Prečo musím byť znevýhodňovaný za to, že sa nechcem dať zaočkovať?

Ide o princíp spoločenskej solidarity a sociálnej spravodlivosti. Človek, ktorý sa dá zaočkovať proti COVID-u, sa istým spôsobom „obetuje“ pre spoločnosť, aby pomohol vytvoriť kolektívnu imunitu. Človek, ktorý sa nezaočkuje, je ale akýsi „free rider“, to znamená, že do spoločnosti nič neprispieje, čo teda nie je fér. Aby sme túto nerovnováhu v nesení zodpovednosti vyrovnali, je fér vyžadovať viac zodpovednosti od

nezaočkovaných. Ak by sme to chceli vyčísliť, 1 vakcína od konzorcia Pfizer/BioNTec stojí 12 EUR, no hospitalizácia jedného pacienta s COVID-om stojí 2 089 EUR. Oboje prepláca poisťovňa, no keďže zdravotné poistenie funguje na princípe spájania zdrojov, znamená to, že oboje platíme všetci. Za nezaočkovaného človeka teda doplácame všetci omnoho viac než za nezaočkovaného.

Očkovanie by malo byť dobrovoľné. Prečo nás do toho vláda tlačí?

Očkovanie proti ochoreniu COVID-19 je v Slovenskej republike zatiaľ stále dobrovoľné, ale je otáznne, či by to tak malo ostať. Na Slovensku sa totiž v súčasnosti povinne očkuje už proti minimálne 7 rôznym ochoreniam už v ranom veku života. Vláda nás do toho tlačí preto, lebo očkovanie je najjednoduchší, najvýhodnejší a najlacnejší spôsob ako prekonať pandémiu s čo najnižšími stratami na životoch a ekonomickými stratami.“

<https://bratislavskykraj.sk/otazky-a-odpovede/eticke-otazky/>

V diskusii sme zaznamenali i ďalší protivakcinačný naratív a síce, že za snahou o masívne očkovanie stojí tzv. farmabiznis:

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „...Ja som dostala pozvánku vakcinologický kongres na september v hoteli v Tatrách, v štvorhviezdičkovom, obvykle takto bývajú vakcinologické kongresy, lenže ten kongres je len pre zaočkovaných, aj prednášku si môžu prihlásiť len zaočkovaní.“

Moderátor: „Len zaočkovaní lekári alebo...? Áno.“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „To znamená, že aj vy... vyjadriť k téme sa môže len zaočkovaní a výstupy, ktoré z kongresu vyjdú, tak budú len od zao... od zaočkovaných. Čiže žiaden iný hlas tam neodzní a nefunguje ani online verzia. Na... na tomto kongrese. Takže...“

Moderátor: „To myslíte... to myslíte vážne teraz ako?“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Ja myslím, že to je ešte závažnejšie ako to kúpalisko.“

Moderátor: „Áno, to... to... pani doktorka Pirošíková, ako právnička, ako toto hodnotíte, pretože to je absolútna totálna diskriminácia, keď iba...“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Úplne zjavná diskriminácia, samozrejme v rozpore s tým, čo odporúča aj Rada Európy a čo ja zároveň opakujem, že takáto diskriminácia nemá akýkoľvek medicínsky vedecký základ, a to mi dá pani doktorka za... asi za pravdu.“

Moderátor: „A doktorka Krištúfková je garantom tohto kongresu, takže neviem, či... či... to je... či to je v poriadku, že je to osoba, ktorá pomaly denne vystupuje na obrazovke...“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Je to v poriadku voči sponzorom, lebo vakcinologický kongres sponzorujú pravdepodobne firmy, ktoré vyrábajú vakcíny a pokiaľ by tam prišiel nejaký nezaočkovaný, čo vieme, že dve tretiny zdravotníkov sa nedalo zaočkovať, aj keď ich hlasy veľmi nepočuť, ale pokiaľ by tam prišiel nezaočkovaný a náhodou by niečo povedal, mohlo by to uškodiť marketingu firmy. A ten nedal sponzorovať pre to, aby mu škodili. Takže istota, je to istejšie, nepozvať niekoho, čo môže mať iný názor.“

Andrea Kološová, terénna epidemiologička, vyvracia argumenty tohto naratívu v rozhovore pre Denník N:

„Pochybovači argumentujú, že vakcíny sa vyvíjajú hlavne preto, aby farmafirmy zarobili. Čo na to hovoríte?“

Vakcíny nie sú z tohto pohľadu dobrý biznis. Ak to porovnáte s cenami liekov, vakcíny patria medzi lacné produkty. Navyše, v porovnaní s následnou liečbou je vakcína lacnou prevenciou. Napríklad širokospektrálne antibiotiká sú oveľa drahšie, navyše, pacient ich užíva dlhšie. Pri vakcíne podáte jednu či dve dávky, antibiotiká užívate často niekoľkokrát denne niekoľko dní. K tomu je obvykle potrebná ďalšia podporná liečba.“

<https://dennikn.sk/1948737/epidemiologicka-z-medicinskeho-hladiska-som-za-to-aby-bola-vakcina-proti-koronavirusu-povinna/>

Že ide o typický antivakcinačný naratív, informuje i portál www.bezpecneockovanie.wordpress.com:

„Kritici odporcov očkovania sa skôr či neskôr stretnú s obvinením z podplatenosti farmafirmami. Je to zrejme najčastejší ad hominem útok zo strany odporcov, ktorí obviňujú zástupcov verejného zdravotníctva z brania finančných alebo iných úplatkov od farmaceutických firiem. Toto obvinenie mení smer diskusie keď predstaviteľ na strane za očkovanie musí obhajovať svoje motívy, čím sa vlastne antivakcinačný tábor oslobodzuje od výzvy na predloženie vedeckého dôkazu. Použili ho i na zámerné poškodenie dobrej povesti vedcov ako David Gorski či Paul Offit.

Nezáleží však, či je alebo nie je niekto „podplatený“ farma firmou, lebo to nemá žiaden vplyv na vedecký dôkaz. Keďže odporcom očkovania chýba dôveryhodný dôkaz, ktorým by podporili svoje pozície, uchylujú sa k ad hominem útokom, vrátane podplácania farma firmami, čím sa vyhýbajú zmysluplnej reakcii pri dožadovaní sa vedeckých dôkazov. Antiočkovací aktivisti často poukazujú na konflikt záujmov na strane odborníkov. Darí sa im to v prvom rade preto, že ak nejaký konflikt záujmov existuje, je to vďaka tomu, že ho samotní odborníci – na rozdiel od odporcov očkovania – zverejňujú.“

<https://bezpecneockovanie.wordpress.com/2014/02/16/taktiky-a-najcastejsie-tvrdenia-odporcov-ockovania/#more-613>

V závere diskusie otvorí moderátor tému: „Ešte sme sa nedotkli tej právnej stránky, pretože Ústavný súd Slovenskej republiky prijal na svoje konanie podnet od generálneho prokurátora Maroša Žilinku, ktorý napáda ustanovenia zákona, ktorými boli, ktorými by boli dané právomoci vydávať vyhlášky ako všeobecné záväzné právne predpisy a to, že bol vlastne vylúčený súdny prieskum. My sme asi jediná krajina, kde bol vylúčený tento súdny prieskum, do doby rozhodnutia súdu musí platiť súčasný kontroverzný právny stav. A čo... čo to je? Toto sme sa kam dopracovali?“, pričom sugestívnym spôsobom kladenými otázkami predikuje neprijateľnosť zákonnej situácie v SR.

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „No, ja na toto upozorňujem už od októbra, na stanoviská Benátskej komisie, ktorá veľmi promptne zareagovala na tento stav s koronavírusom a teda upozornila, že akým spôsobom sa má postupovať aj v čase takýchto mimoriadnych situácií a že môže výkonná moc získavať nejaké oprávnenia, ktoré za bežných okolností nemá, ale že obmedzenia základných ľudských práv a slobôd zo strany výkonnej moci, pokiaľ sa týkajú jednotlivca, tak zároveň musí byť garantovaný na vnútroštátnej úrovni súdny prieskum. Toto sa poprelo počnúc októbrom, ako sa z opatrení Úradu verejného zdravotníctva stali vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva, pretože tieto sú už charakterizované ako všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré sú vylúčené zo súdneho prieskumu. Tu už sme ale v rozpore s článkami...“

Moderátor: „Čiže preložme do takej normálnej ľudskej reči, čiže človek normálne sa nemôže obrátiť na súd s takýmto problémom Slovenskej republiky.“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „V Slovenskej republike s takýmto problémom, pretože na súd nemá ani na správny súd ani na ústavný súd nemá prístup. No a v tomto ohľade teda jediné, čo mu ostáva, pokiaľ preukáže, že dané opatrenie sa naňho vzťahuje, ktoré je obsiahnuté vo vyhláške Úradu verejného zdravotníctva, tak má jedinu možnosť,

obrátiť sa na medzinárodný súd pre ľudské práva, napríklad na Európsky súd pre ľudské práva, čiže toto je veľmi nešťastné, pretože ten nerozhoduje v mesiacoch, ale skôr sa to počíta na roky, takže absolútne nie je jednotlivec schopný primerane reagovať na tieto obmedzenia. Pripomínam v Čechách sa zaviedla pandemickým zákonom právomoc Najvyššieho správneho súdu, ktorý už vyše 20 rozhodnutí, odkedy táto právomoc v apríli mu bola pridelená, vydal, v ktorých skonštatoval nezákonnosť tých opatrení Ministerstva zdravotníctva súvisiacich s Covidom.“

Ani k tejto problematike neodznalo vysvetľujúce stanovisko kompetentnej dotknutej strany.

<https://www.ustavnysud.sk/documents/10182/145608629/e6e2c43a-de79-4f1c-8ffe-4097dc2036c0>

Beseda o piatej zo dňa 30. 7. 2021 – téma Pendleri v ohrození

Ako vyplýva i z úvodných slov moderátora, témou programu sú problémy vyplývajúce z opatrení platiacich pre vstup do SR pre nezaočkovaných pendlerov. Hostami boli tri osoby žijúce v prihraničných oblastiach. Ako hlavný problém identifikovali povinnosť plateného PCR testu nie staršieho ako 7 dní, čo pri 4-člennej rodine podľa nich tvorí cca 1100 eur mesačne. Vyhlášku (č. 231/2021), z ktorej daná povinnosť vyplýva, považujú jednoznačne za diskriminačnú voči pendlerom oproti vnútrozemským obyvateľom, pričom poukazujú na ich rovnakú vzdialenosť, akú majú aj vnútrozemskí občania k ich cieľovým miestam (najmä obce, kde majú prácu, školu a pod.) a tiež na existenciu Schengenského priestoru, teda práva voľného pohybu. Vyhlášku tiež považujú za protiústavnú, nakoľko obmedzuje vstup pendlerov ako slovenských občanov na územie SR.

PCR testovanie bezpríznakových ľudí, pokiaľ prichádzajú z tzv. zelených krajín, považujú za nezmyslené a zbytočné.

Martin Benko, Slováč žijúci v maďarskej obci Rajka (ďalej „M. Benko“): „Tak v prvom rade vyšla taká diskriminačná vyhláška, ktorá núti Slovákov, ktorí žijú v pohraničí a chcú prekročiť hranice smerom na Slovensko, aby sa preukázali každý týždeň PCR-testom, ktorý je platený. To bolo ako taký základný impulz, lebo keď si to veľmi ľahko spočítate, tak to je likvidačné. Bežná 4-členná rodina, keby mala každý týždeň platiť 70 eurový PCR-test, tak ich to vyjde mesačne nejakých 1100 eur, to je proste nezrealizovateľné, nemožné a diskriminačné jednoznačne.“

...

M. Benko: „No, toto, toto stretnutie bolo vyslovene na takej ako vyššej úrovni, čo sme boli aj prekvapení. My ako krízový štáb sme sa zúčastnili, asi piati sme tam boli, a čakal nás priateľ colník, potom nás čakal poradca ministra zdravotníctva, samozrejme minister zdravotníctva,...“

Moderátor: „Štátny tajomník asi...“

M. Benko: „...štátny tajomník a ešte tam bol právnik Úradu verejného zdravotníctva, takže... Debata trvala asi hodinu a pol, ale finále je také, že sme sa nedohodli. Proste oni idú svoje. Oni majú tú svoju pesničku a v žiadnom prípade nechceli ustúpiť. Stále jednoznačne trvajú na PCR-testovaní, žiadne úľavy, žiadne možnosti, žiadna diskusia.“

Pri uvedených tvrdeniach ide o subjektívne názory neočkovaných tzv. pendlerov, teda o názor jedného názorového spektra. S danými vyjadreniami sa moderátor jednoznačne stotožňuje, čo je zrejmé z jeho vyjadrení.

Podobné úľavy pre pendlerov pri protipandemických opatreniach odporúča i dokument Rady Európy z 13. 10. 2020:

Od niektorých cestovných obmedzení by mali byť oslobodení aj ľudia žijúci v pohraničných regiónoch. Ak potrebujú často prekračovať hranicu, napríklad z rodinných alebo

pracovných dôvodov, nemala by sa od nich vyžadovať karanténa a primeraná by mala byť aj frekvencia testovania. Ak je epidemiologická situácia na oboch stranách hranice podobná, testovanie by sa vyžadovať nemalo.

https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/travel-during-coronavirus-pandemic/common-approach-travel-measures-eu_sk

V diskusii podľa nášho názoru neboli zohľadnené fakty, pre ktoré sa zmenili podmienky vstupu do SR zo zahraničia, pričom tieto boli publikované i v médiách a teda ide o verejne známe argumenty tvorcu protipandemických opatrení. Tieto argumenty nespomenul ani moderátor:

Aktualizované 30. 6. Pri príchode z dovolenky v zahraničí bude rozhodovať, či je človek očkovaný, nie to, z ktorej krajiny prišiel.

Pre variant koronavírusu delta sa zmení spôsob, ako sa budú dovolenkári vracat' zo zahraničia na Slovensko. Vláda schválila nový semafor s viacerými zmenami.

Upozorňuje, že cestovanie do zahraničia nie je v momentálnej epidemickej situácii bezpečné.

„Importu variantu delta nie je prakticky možné zabrániť v dôsledku jeho vysokého reprodukčného čísla, ktoré je na úrovni 6 až 7,“ upozorňuje. Reprodukčné číslo ukazuje, koľko ľudí nakazí jeden pozitívny.

Preto sa ruší pôvodný semafor, ktorý rozdeľoval krajiny na zelené, červené a čierne podľa miery rizika. Podľa toho boli aj rozdielne pravidlá pri príchode z daných krajín.

„Takéto prevedenie sa však ukázalo ako nekontrolovateľné a dochádzalo k masovému obchádzaniu nastavených pravidiel,“ tvrdí ministerstvo.

(...)

Pendleri budú potrebovať očkovanie

Iné pravidlá budú mať aj pendleri, ktorí dostali čas dať sa zaočkovať do 9. augusta.

„Pôvodný systém cestovného semaforu bol masovo zneužívaný práve cez výnimky pre pendlerov,“ tvrdí ministerstvo zdravotníctva. Teraz im štát dáva prechodné obdobie, aby sa dali zaočkovať.

Eudia obchádzali pravidlá

Pôvodný cestovný semafor kládol podľa ministerstva zdravotníctva veľký dôraz na dôveru a zodpovednosť cestovateľov.

„Medzi 20. májom a 20. júnom sa však do eHranice prihlásilo iba niečo vyše 17-tisíc cestovateľov, čo jasne dokazuje, že systém nefungoval a nie je preto vhodný na ďalšie použitie,“ tvrdí ministerstvo.

Na to, aby cestovateľský semafor ochránil pred zavlečením nových variantov, musia sa aktívne strážiť hraničné priechody. Policajt, prípadne vojak musí podľa ministerstva skontrolovať iba dva dokumenty – registráciu v eHranici a doklad o plnej zaočkovanosti (GreenPass, prípadne národný očkovací certifikát s QR kódom).

„Nový systém takto výrazne skracuje čas potrebný na vybavenie cestujúcich a významne uľahčuje prácu hraničnej stráže,“ tvrdí ministerstvo.

<https://dennikn.sk/2450784/cestovanie-do-zahranicia-nie-je-bezpecne-pravidla-pri-navrate-sa-vyrazne-sprisnia-k-rizikovym-krajinam-pribudlo-taliansko/>

<https://domov.sme.sk/c/22693069/cestovanie-delta-covid-koronavirus-podmienky.html>

Taktiež neodznegli argumenty, ktoré uviedli predstavitelia štátu na spomínanom stretnutí na MZSR.

V diskusii taktiež neodznegli informácie, že tzv. pendleri majú objektívne odlišné postavenie v porovnaní s vnútrozemským obyvateľstvom v súvislosti so súčasnou pandemickou situáciou, čo vyplýva i z už vyššie uvedeného argumentu „Pôvodný systém cestovného semaforu bol masovo zneužívaný práve cez výnimky pre pendlerov.“

Obdobne je to i pri vyjadreniach diskutujúcich smerujúcich proti testovaniu bezpríznakových ľudí, kde popierajú vedecké poznatky o bezpríznakovej inkubačnej dobe ochorenia, jeho možného bezpríznakového priebehu, jeho nebezpečnosti pre verejné zdravie z hľadiska jeho vysokej infekčnosti (najmä nového variantu) ako i faktu, že dochádza k tzv. zavlečeniu nového variantu zo zahraničia.

V súvislosti s vyjadreniami o jednoznačnej diskriminácii pendlerov vyhláškou ÚVZSR (č. 231/2021) uvádzame, že danou vyhláškou (ako i jej predchádzajúcou č. 226/2021) sa zaoberal ÚS SR, pričom ten pozastavil účinnosť vyhlášky č. 226/2021 a následne i časť vyhlášky č. 231/2021 pre diskriminačný prístup voči neočkovaným osobám oproti očkovaným len prvou dávkou pri dvoj dávkových vakcínach, nakoľko vychádzajúc zo súčasných vedeckých poznatkov osoby po očkovaní prvou dávkou nemajú dostatočnú imunitu. Išlo o rozhodnutie PL. ÚS 10/2021-38 z 13. 7. 2021 (vyhl. č. 226/2021¹), PL. ÚS 11/2021-55 z 27. 7. 2021 (vyhl. č. 231/2021²) a PL. ÚS 11/2021-82 z 29. 7. 2021 (opravné uznesenie³). Pri podmienkach pre pendlerov ÚS SR diskriminačný prístup nenamietal, hoci na to navrhovateľ explicitne poukazoval.⁴

Toto uvádza i ÚVZ SR: „Z opravy uznesenia Ústavného súdu vyplýva, že v paragrafe 9 vyhlášky ÚVZ SR č. 231 bola namietaná iba časť o prechodnom ustanovení pre osoby po prvej dávke vakcíny, ktorú absolvovali do 9. júla. Z opraveného uznesenia ÚS SR tiež vyplýva, že nebola namietaná časť o podmienkach nastavených pre „pendlerov“ do 1. septembra a osoby od 12 do 18 rokov do 9. augusta. Stanovisko Ústavného súdu SR rešpektujeme. (...)“ https://www.uvzs.sk/index.php?option=com_content&view=frontpage&Itemid=1&limitstart=33
O súlade vyhlášok s ústavou bude súd ešte len rozhodovať.

Fakt, že ÚS SR pozastavil platnosť vyhlášky č. 226/2021 pre diskrimináciu neočkovaných oproti tzv. prvoočkovaným bol známy už 14. 7. 2021 (<https://slovensko.hnonline.sk/5161916-ustavny-sud-pozastavil-mikasovu-vyhlasuku-o-hraniciach-co-to-znamena-otazky-a-odpovede>), pričom o tejto skutočnosti sa informovalo i v nasledujúcich dňoch: (<https://slovensko.hnonline.sk/5221450-lengvarskey-aj-po-rozhodnuti-ustavneho-sudu-bude-vyzadovana-karantena-s-jednou-zmenou>).

Relácia sa vysielala 30. 7. 2021, pričom rozhodnutia ÚSSR sú z 13. 7. 2021, 27. 7. a 29. 7. 2021. Ak aj zoberieme do úvahy fakt, že relácia sa pripravuje vopred, v čase jej

¹ https://www.ustavnysud.sk/documents/10182/133899656/PL_+US+10_2021-Rozhodnutie-predbezne.pdf

² https://www.ustavnysud.sk/documents/10182/991963/PL.+%C3%9AS+11_2021_rozhodnutie.pdf/e182afc0-e18f-4b8c-8896-e558d0257e7c

³ https://www.ustavnysud.sk/documents/10182/991963/PL_+%C3%9AS+11_2021+-+Rozhodnutie+-+Opravn%C3%A9+Uznesenie.pdf/f506893e-406b-404a-acbb-56caf5d5ea13

⁴ „2. Navrhovatelia v podstatnom uvádzajú, že napadnutý právny predpis je nesúladný s čl. 12 ods. 1, 2 a 4 ústavy z dôvodu porušenia princípu rovnosti a nediskriminácie v súvislosti s porušením čl. 23 ods. 1 a 4 ústavy, pretože napadnutý právny predpis diskriminuje nezaočkované osoby oproti osobám zaočkovaným pri uplatňovaní ich ústavného práva na slobodu pohybu a pobytu, práva na slobodný vstup na územie Slovenskej republiky, a tiež v súvislosti s čl. 35 ods. 3 ústavy, pretože napadnutý právny predpis nezaočkované osoby oproti zaočkovaným osobám, ktoré sú občanmi Slovenskej republiky s trvalým alebo prechodným pobytom na území iného členského štátu Európskej únie a ktoré sú zamestnané v Slovenskej republike alebo sú zamestnané v inom členskom štáte Európskej únie (tzv. pendleri), diskriminuje pri uplatňovaní ich základného práva na prácu. 3. Navrhovatelia tvrdia, že napadnutý právny predpis nepriamo núti k očkovaniu pod hrozbou úplnej straty práva na slobodu pohybu a pobytu a hrozbou obmedzenia práva na prácu, a to bez možnosti využitia ekonomicky prijateľnejšieho antigénového testu.“ https://www.ustavnysud.sk/documents/10182/133899656/PL_+US+10_2021-Rozhodnutie-predbezne.pdf

nakrúcania už bolo známe minimálne rozhodnutie súdu z 13. 7. 2021, moderátor tento fakt nespomenul.

V súvislosti s kritikou vlády a opatrení s ohľadom na ich nepredvídateľnosť a často sa meniace a chaotické zmeny v opatreniach v súčasnosti i v minulosti, ako i na kontraproduktívnosť plošného testovania v minulosti vnímame ako vyjadrenie ich subjektívneho názoru na danú tému a nepovažujeme za nevyhnutné stanovisko takto dotknutej strany.

Avšak za problematické považujeme vzhľadom na pandemickú a spoločenskú situáciu v SR najmä vyjadrenia, ktoré vykresľujú protipandemické opatrenia vlády (najmä obmedzenie pohybu v čase núdzového stavu, ktoré zrejme jedna z hostiek popisuje) ako zbytočné, nelogické a smerujúce proti zdraviu občanov:

Moderátor: „Áno. Ohrozilo to nejakým spôsobom komunikáciu s Vašimi rodičmi, prípadne so starými rodičmi?“

Z. Fecková Ondrisová: „No, ja môžem povedať, že my sme sa snažili teda naozaj, akože teda dodržiavať opatrenia, nechodiť z okresu do okresu, aj keď teda mnohí chodili, samozrejme, čo ja... ja poviem pravdu, že ja to schvaľujem. Lebo, keď, keď mám napríklad mamu, ktorá má, ako moja kamarátka, mamina, ktorá má 87 rokov, žije sama v malej dedinke na Slovensku a potrebuje tú psychickú podporu, tak tá moja kamoška za ňou bežne cestovala, hej? A ja si myslím, že to je správne. Pretože my tých našich rodičov, starých rodičov, potrebujeme psychicky podporiť a oni musia vedieť, že tu sme a že sme tu z nejakého dôvodu a že jednoducho, že ich trochu podržíme. Pretože to zdravie už majú možno podlomené a treba ich držať v tom dobrom nastavení.“

Moderátor: „A na toto, na toto, toto by asi mal vedieť aj ten minister zdravotníctva asi.“

Z. Fecková Ondrisová: „Toto, ja si myslím, že... že tí starší ľudia a tí rodičia tým neskutočne trpeli. (...) Bolo to veľmi smutné, musím povedať. Ešte že... som si hovorila, že ešte že existuje ten online, že sme si cez WhatsApp volali, písali, tak sa nejako snažili udržiavať v takej tej dobrej nálade a priznám sa, že už sme ani nechceli otvárať s rodičmi tú tému, že kedy prídete, lebo sme vlastne ani nevedeli povedať, kedy prídeme, hej? Takže. Toto, toto si myslím, že... neviem, či si to vôbec naša vláda uvedomuje, ale...“

(...)

Z. Fecková Ondrisová: „Áno, pretože ja si myslím, že nemusíme byť ani lekári, ani vedci na to, aby sme vedeli, že keď človek nie je psychicky na tom dobre, automaticky mu to znižuje imunitu, (**Moderátor (m. z.):** „Áno, áno.“) automaticky rýchlejšie chytá na seba choroby a kadečo, čiže ja vidím ako veľký problém napríklad aj to, že tie opatrenia, ktoré boli zavádzané, boli neskutočne chaotické (**Moderátor (m. z.):** „Nejasné.“), boli naozaj nejasné, ľudia boli úplne vystresovaní. Pamätám si na situáciu, kedy, kedy vláda prijala nejakú, zase nejaké nové opatrenie, bol štvrtok, že od pondelka vás nepustíme bez testu na Slovensko, takže ja si pamätám (**Moderátor (m. z.):** „Áno, áno.“), že vznikol úplný chaos, ľudia išli na Slovensko sa dať otestovať, stáli v troj-, štvorhodinových vlastne radách na tie testy (**Moderátor (m. z.):** „Presne.“) a mnohí ochoreli. Mnohí susedia sme si to písali potom medzi sebou, že zápaly, prechladnutia. Na čo je toto dobré?

Ani pri týchto tvrdeniach moderátor nebol názorovou oponentúrou a tak v diskusii neodznegli argumenty v prospech týchto opatrení, ako napríklad snaha zamedziť rozširovaniu ochorenia nielen medzi zraniteľnými skupinami, ale v celej populácii kvôli riziku nárazového preťaženia zdravotníctva, čo má za následok znemožnenie dostatočnej zdravotnej starostlivosti pre všetky osoby, ktoré ju urgentne potrebujú.

V programe tiež prostredníctvom jedného z host'ov odznelo, že vyhlášky ÚVZ SR sú v rozpore s Ústavou SR a porušujú základné ľudské práva a slobody (najmä voľného pohybu). Ani v tomto prípade v relácii neodznal protiargument súvisiaci s mimoriadnosťou pandemickej situácie a vyšším verejným záujmom, ktorým je ochrana verejného zdravia. Naopak, moderátor vyslovil s host'om súhlasné stanovisko.

M. Benko: „Aby sa pozeralo ako na plnohodnotných občanov Slovenskej republiky. Ved' všetky tieto práva nám dáva Ústava Slovenskej republiky. Keď si zoberiete, aj vstup na územie Slovenskej republiky, pokiaľ slovenský občan chce vstúpiť na územie, tak on má na to právo.“

Moderátor: „Áno.“

M. Benko: „A bez akýchkoľvek požiadaviek alebo nejakých obmedzení, alebo...“

Moderátor: „S občianskym preukazom.“

M. Benko: „My proste jednoznačne máme podľa Ústavy Slovenskej republiky právo vstupu na naše územie. Bodka.“

Moderátor: „Áno.“

M. Benko: „... to nie je sranda, ved' my stále sledujeme vyhlášky. Čo je... čo je nonsens. (**Moderátor:** „Áno.“) Ved' preboha, keď je raz právny štát, právny štát má zákony. A my chceme dodržiavať zákony. (**Moderátor (m. z.):** „Áno.“) A nie vyhlášky. Ved' taký zákon, treba ho navrhnúť, treba ho pripomienkovať, treba ho schváliť, treba ho zapísať do zbierky zákonov. To je proces, ktorý je proste... základný proces. (**Moderátor (m. z.):** „Áno, áno. Vyhláška nemôže mať nadradenosť nad zákonom.“) a predstavte si, čo oni robia s tými vyhláškami. Oni jeden deň jednu vytvoria. Potom im ju ústavný súd druhý deň zastaví, (moderátor nahlas súhlasne prikývne) tretí deň si vymyslia novú vyhlášku, ktorá je v rozpore s vyhlásením ústavného súdu. (**Moderátor:** „Áno.“) Tak ved' toto už sa fakt nedá.“

Moderátor: „Čiže je riešením napríklad tá blokáda hraníc? Lebo aj to je riešenie.“

V diskusii sa tiež vzbudzuje ničím nepodložený dojem, že pendleri sú zo strany občanov SR z vnútrozemia a zo strany vlády vnímaní nerovnocenne a vytvára sa dojem, že vláda sa k nim neopodstatnene správa neadekvátne a diskusia i vďaka moderátorovi prechádzala z vecnej do emotívnej roviny podnecujúcej animozitu, čo je v súčasnosti vnímané ako celospoločenský problém.

Z. Fecková Ondrisová: „Toto, ja si myslím, že... že tí starší ľudia a tí rodičia tým neskutočne trpeli. A my takisto. (...) Takže. Toto, toto si myslím, že... neviem, či si to vôbec naša vláda uvedomuje, ale...“

Moderátor: „Alebo tí, ktorí kritizujú ľudí ako takzvaných pendlerov, že čo chcete, ved' máte samé výhody.“

M. Benko: „Ja by som začal, ja by som možno začal z takého ľudského, hej? Tí ľudia, čo žijú v pohraničí, tak oni niečo aj museli obetovať, ale nechcem, aby sa bežní Slováci z vnútrozemia na nich pozerali, ako na nejakých ľudí, ktorí sú, je neviem, ľudia druhej kategórie, alebo ľudia, ktorí proste išli preč zo Slovenska.“

Moderátor: „Ani žiadni zbohatlíci.“

...

M. Benko: „Presne. Toto boli naše argumenty aj na stretnutí. My sme totiž vyvolali stretnutie s ministrom zdravotníctva Lengvarským, ktorý nás aj prijal. A naše... naša základná, v podstate jediná hlavná, požiadavka bola, aby sa na obyvateľov z prihraničných oblastí celého Slovenska, nie len Rajka alebo Kitsee, ale aj Čechy, Poľsko...“

Moderátor: „Áno, ale aj Česko, Poľsko, presne.“

M. Benko: „Aby sa pozeralo ako na plnohodnotných občanov Slovenskej republiky. ...“

Moderátor: „... Povedzte každý z vás, aké by ste videli logické riešenie, tak aby ste sa vy, ktorí bývate a žijete v blízkom pohraničí, mohli cítiť ako plnohodnotní Slováci. ...“

Jozef Hübel, moderátor (ďalej „moderátor“): „... Pre zaočkovaných a zaregistrovaných na e-hranici to až taký problém nie je. Ten majú najmä nezaočkovaní, od ktorých sa vyžaduje platený PCR-test. Aké komplikácie to spôsobilo a ako vláda týmto ľuďom skomplikovala život, budem diskutovať so Slováckmi žijúcimi v Maďarsku, Beatrice Farkašovou, vitajte.“

...

Moderátor: „Netradične dám prvé slovo mužovi, hoci zvyknú dostať prednosť ženy, ale, pán Benko, preto je to, lebo vy ste člen krízového štábu v Rajke. Rozhodli ste sa vyjadriť svoj nesúhlas s tým, akým spôsobom sa slovenská vláda zachovala k ľuďom, ktorí sa rozhodli žiť v Schengenskom priestore tesne za našou hranicou. Takže, prečo ste sa takto rozhodli, že vyjadrujete svoj nesúhlas s tým, ako sa k nám správajú.“

...

Moderátor: „Áno, pán Benko.“

M. Benko: „Áno.“

Moderátor: „Myslíte si, že by sa ľudia, ja ich schválne nenazvem pendleri, lebo ja som to na začiatku vysvetlil ten rozdiel, ľudia, ktorí sa v roku, po roku 2007, kedy vznikol, kedy Slovensko vstúpilo do Schengenského priestoru, rozhodli, keďže to platí slobodný pohyb osôb, tovaru a služieb, preto sa rozhodli bývať v Maďarsku, kúpiť si tam nehnuteľnosti alebo v Rakúsku, a dnes vlastne my pristupujeme, slovenská vláda pristupuje k týmto ľuďom diferencovane, segregovane, ako keby to neboli ani občania Slovenskej republiky, čiže aj to bol jeden z tých podnetov, prečo ste rozhodli tak razantne vstúpiť do tohto procesu?“

Z kontextu diskusie je tiež zrejмый postoj diskutujúcich i moderátora proti očkovaniu proti ochoreniu Covid 19, hoci sa takto explicitne nevyjadrili.

M. Benko: „...štátny tajomník a ešte tam bol právnik Úradu verejného zdravotníctva, takže... Debata trvala asi hodinu a pol, ale finále je také, že sme sa nedohodli. Proste oni idú svoje. Oni majú tú svoju pesničku a v žiadnom prípade nechceli ustúpiť. Stále jednoznačne trvajú na PCR-testovaní, žiadne úľavy, žiadne možnosti, žiadna diskusia.“

Moderátor: „Čiže tlačia skôr k tomu očkovaniu? Lebo aj štátny... štátny...“

M. Benko: „To je jednoznačné, to ani... to ani nemusíme o tom hovoriť.“

Moderátor: „Štátny tajomník ministerstva zahraničných vecí sa vyjadril, že keď chcete mať pokoj a keď chcete prekračovať hranice, dajte sa zaočkovať. Je toto, je toto cesta, pani Farkašová?“

B. Farkašová: „Určite nie.“

Moderátor: „Nie každý sa môže a nie každý sa chce.“

B. Farkašová: „Okrem toho, áno, že veľa ľudí nechce z určitých dôvodov a veľa ľudí nemôže. Čiže, ako môžem donútiť niekoho, kto nechce alebo nemôže, aby sa zaočkoval niečím, čomu nedôveruje, v čo neverí, čo ho môže teoreticky ohroziť na zdraví, nebodaj ešte na živote. Toto si myslím, že určite nie je cesta.“

V oboch vyššie uvedených programoch je zrejмый súhlasný postoj moderátora s vyjadreniami hostí, pričom i sám aktívne kladie sugestívne otázky, ktoré vyznievajú negatívne voči

protipandemickým opatreniam vlády. Nevytvára žiadnu argumentačnú protiváhu k odzneným názorom proti očkovaníu, a to ani elementárnym sprostredkovaním všeobecne známých faktov a argumentov v prospech očkovaníu a opatrení proti šíreníu Covidu-19 v záujme ochrany zdravia v zmysle odporúčaní kompetentných zdravotníckych a vedeckých autorít.

Vzhľadom na námietky sťažovateľa (*Tato relacia pravidelne dava priestor iba antivaxerom, pričom moderator priamo podporuje a navadza k tomuto postoju.*) a posudzovanie monitorovaných programov z hľadiska § 16 ods. 3 písm. a) ZVR sme zmonitorovali (bez vykonania prepisu) i iné vydania relácie, ktoré má vysielateľ na svojej webovej stránke v archíve (<https://www.tvba.sk/relacie/beseda-o/>). Monitorovali sme vydania z časového obdobia blízkeho a teda relevantného k dátumu vysielania relácií, ktoré sú predmetom sťažnosti, pričom sme tiež zohľadňovali relevantnosť témy a sústredili sme sa podľa názvu diskusie na témy súvisiace s pandémiou.

Obdobne ako i pri vyššie analyzovaných vydaniach relácie, aj v ostatných bola téma zo strany moderátora spracovaná jednostranným spôsobom a to protisystémovo (kritika vlády a protipandemických opatrení, porušovanie základných ľudských práv protipandemickými opatreniami, zavádzanie nedemokratických až fašistických metód štátom, zneužívanie núdzového stavu na upevňovanie moci vlády a pod.), antivakcinačne (diskriminácia na základe očkovaníu, spochybňovanie vakcinácie ako účinnej), spochybňujúco tzv. mainstreamové médiá:

16. 7. 2021 - <https://www.tvba.sk/relacie/beseda-o-/aktualny-vyvoj-u-nas-ocami-jana-baranka/>

9. 7. 2021 - <https://www.tvba.sk/relacie/beseda-o-/zdravym-zivotnym-stylom-a-posilnovanim-imunity-proti-covidu/>

23. 6. 2021 - <https://www.tvba.sk/relacie/beseda-o-/mozeme-naozaj-slobodne-cestovat/>

16. 6. 2021 - <https://www.tvba.sk/relacie/beseda-o-/zaloba-do-haagu-za-neopravnene-testovanie/>

Vo vydaní relácie z 15. 9. 2021 (Nový školský rok v Bratislave) sme zaznamenali i pozitívny prístup diskutujúcich k opatreniam v oblasti školstva a 5. 2. 2020 (Vakcína – pravda a predsudky) sme zaznamenali rozhovor s vedcom a biochemikom Pavlom Čekanom o vedeckých informáciách o testoch a vakcínach proti Covidu 19.

5. 5. 2021 - <https://www.tvba.sk/relacie/beseda-o-/alergii-viac-ako-covidu/>

24. 3. 2021 - <https://www.tvba.sk/relacie/beseda-o-/preco-covid-neustupuje/>

5. 2. 2021 - <https://www.tvba.sk/relacie/beseda-o-/vakcina-pravda-a-predsudky/>

15. 9. 2021 - <https://www.tvba.sk/relacie/beseda-o-/novy-skolsky-rok-v-bratislave/>

Nazdávame sa, že pri posudzovaní povinnosti „zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby“ je nutné brať do úvahy časovú relevantnosť odvysielania obsahu, ako i pomer časového rozsahu a priestoru odvysielaných informácií. Informácie v prospech očkovaníu odznali v časovo vzdialenejších vydaniach relácií, pričom (okrem rozhovoru s vedcom a biochemikom Pavlom Čekanom o vedeckých informáciách o testoch a vakcínach proti Covidu 19 z 5. 2. 2020) šlo len o stručné názory diskutujúcich v prospech vakcinácie v záveroch relácií.

Antivakcinačné naratívy tak podľa nášho názoru v relevantnom časovom období pre vysielanie sťažovateľom namietaných relácií nepomerne prevažovali. Taktiež sme v žiadnej z relácií nezaznamenali stanovisko a argumenty dotknutých ministerstiev k opatreniam súvisiacim s cestovaním.

Uvedené navrhujeme preskúmať v rámci správneho konania pre možné porušenie § 16 ods. 3 písm. a) ZVR.

ZÁVER:

Na základe vyššie uvedeného sa nazdávame, že vysielateľ odvysielaním programu *Beseda o piatej* dňa 21. a 30. 7. 2021 o cca 17.00 hod. **mohol porušiť ust. § 16 ods. 3 písm. a) ZVR.**

K bodu č. 12

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosti č. 1253/SO/2021 a 1226/SO/2021)

Monitorované vysielanie: *Beseda o piatej*

Deň a čas vysielania: 21. 7. 2021 o cca 17.00 hod.

Označenie podľa JSO: -

- časový kód cca:

16:54:59 – bežiaci program *Metro dnes*

- rozhovor s Barborou Krajčovičovou (hovorkyňa Mestskej polície Bratislava) o činnosti Mestskej polície v Bratislave (obaja hostia majú prekryté horné dýchacie cesty)

- zvukovo-obrazový predel „Upútavka“

16:56:26 – upútavka – *Beseda o piatej*: **Moderátor:** „*O očkovaní a vakcínach informujú média prakticky denne. Menej sa ale hovorí o očkovaní detí. Je bezpečné? Nie je to v rozpore s medzinárodným právom? Odpovedia známa advokátka Marica Pirošíková a pediatrička Alena Jancová zo Slovenskej lekárskej únie špecialistov.*“

Na obrazovke sú popri animácii mesta texty: „Očkovanie detí“, „Porušuje Slovensko medzinárodné právo?“, následne na obrazovke: „Téma: Očkovanie detí, Porušuje Slovensko medzinárodné právo?“, „*Beseda o piatej*“, „V stredu 21. 7. 2021“

- zvukovo-obrazový predel „Upútavka“

- Bez komentára – Bratislava – Mestská časť Staré mesto

- zvukovo-obrazový predel „Reklama“

- reklamný blok

- zvukovo-obrazový predel „Reklama“

17:04:08 – *Beseda o piatej* (v spodnej časti obrazovky počas programu vidieť text: „*Sledujete Besedu o piatej na tému: Očkovanie detí – áno či nie?*“)

Moderátor: „*Vitajte pri našej pravidelnej diskusnej relácii. Rezolúcia Rady Európy z tohto roka okrem iného hovorí, že štáty musia informovať svojich obyvateľov o tom, že očkovanie nie je povinné a že nikto nesmie byť pod žiadnym tlakom, aby sa dal zaočkovať. Nesmie pri tom ísť o politický, sociálny a ani žiadny iný nátlak v prípade, ak sa niekto zo zdravotných dôvodov nemôže alebo jednoducho nechce dať očkovať. Nesmie sa tým ani napríklad podmieňovať slobodné cestovanie či iné slobody. Žiaľ prax je iná. Dokonca aj u nás. Je tiež známe, že v súčasnosti sme v testovacej fáze vakcín, preto povinné očkovanie jednoducho nie je možné, čo politici navonok aj proklamujú. Ako je to ale s očkovaním detí? Nie je to v rozpore s existujúcimi zákonmi a etickými normami? Nie je očkovanie detí nebezpečné? Nielen na tieto otázky sa... budeme hľadať odpovede spoločne s advokátkou Maricou Pirošíkovou, ktorú vítam v štúdiu. Dobrý deň.*“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Dobrý deň.“

Moderátor: „A s lekárkou špecialistkou, pediatričkou Alenou Jancovou, s ktorou sa spájame prostredníctvom Zoomu. Vitajte takisto, pani doktorka.“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Dobrý deň.“

Moderátor: „Dobrý deň. Hhh. Na začiatku som tu nastolil hneď tú tému. Tá téma je očkovanie detí. Prečo vy ako právnička, ktorá sa zaoberá naozaj tou právnou stránkou problematiky, hovoríte nie očkovaníu detí.“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Tak my sme spolu aj s lekármi boli signatármi výzvy, ktorá vyslovene vyžaduje od štátnych orgánov, aby sa upustilo od očkovania detí práve vzhľadom na to, že sme v testovacej fáze a že už viaceré významné inštitúcie, či už je to izraelské ministerstvo zdravotníctva alebo úrad CDC v Spojených štátoch amerických, alebo Európska lieková agentúra najnovšie tento týždeň upozornili na to, že existuje príčinná súvislosť medzi perikartitídami a myokartitídami a vakcínami Pfizer a Moderna. Čiže ešte čo je na tom dôležité, je, že, upozorňujem, že vyskytovali sa tieto nežiadúce účinky predovšetkým u mladých ľudí, predovšetkým u mladých mužov do 30 rokov. Čiže toto je veľmi závažný fakt a keď si zoberieme do úvahy, že títo majú aj miernejší priebeh ochorenia, tak nevidím tu dôvod na to, aby sme ich vystavovali do rizika aj takýchto nežiadúcich účinkoch. Ďalej vzhľadom na to, že hovoríme o testovacej fáze, tak upozorňujeme na ten fakt, že my poznáme ešte len tie krátkodobé vedľajšie účinky, pretože vakcína bola značne neštandardne vyvíjaná v porovnaní s ostatnými vakcínami, kde hovoríme o rokoch, v tomto ohľade môžeme hovoriť len o mesiacoch, čiže my ešte ani dlhodobé vedľajšie účinky nemôžeme vyhodnotiť. (Moderátor: „Áno.“) Takže práve preto, práve preto, my sme spísali túto výzvu a vyslovene s odkazom na relevantné inštitúcie sme poukázali na to, že deti by nemali v tejto fáze očkované.“

Moderátor: „Áno. Pani doktorka Jancová, vy ste špecialistka, pediatrička, ktorá sa špecializuje na gastroenterologickú problematiku, čiže problémy tráviaceho ústrojenstva. Z Váš... z Vášho pohľadu, z medicínskeho hľadiska, prečo je nevodné očkovať deti od veku od 12 rokov vyššie?“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Nevhodné je nielen očkovať deti, ale očkovať celú populáciu experimentálnou vakcínou, ktorá... alebo teda látkou, ktorá nie je ešte adekvátne odskúšaná, nevieme, aké budú neskoré následky, ale už teraz vieme. U detí, je priebeh Covidu obvykle bezpríznakový. Veľa pacientov mám, ktorí Covid prekonali a zistili to, len podľa toho, že ich rodičia mali Covid, ani ich rodičia nemali nejaký extrémne ťažký Covid a aj keď niekto mal, tak určite to nebola celá rodina. Čiže deti prekonajú Covid buď bezpríznakovo, alebo len s miernymi príznakmi, ale štúdie, ktoré sa robili mimochodom na minime pacientov, ja nebudem citovať ani som si nepripravila podklady zo štúdií, ktoré upozorňujú na... na závažné nežiaduce účinky a tých štúdií je čím ďalej tým viac, ale následne sú spochybnené a vyhlásené za hoax. Ja beriem podklady z materiálov, ktoré má uverejnené... uverejnená Európska lieková agentúra na svojej stránke a ktoré dodali firmy. Takže deti... deti... urobili hhh... urobili štúdiu napríklad u detí od 12 do 15 rokov, bolo to 1000... 1121 detí, pričom... teda rozšírili ju neskôr na 2260, to sú údaje z konca marca 1131 detí dostalo vakcínu, 1129 dostalo placebo. Iba z tých, čo dostali vakcínu, potom dostalo druhú dávku vakcíny len 660 a 648 dostalo druhú dávku placebo. Napriek tomu všetky tieto deti zarátali do štúdie. Hhh, Covid prekonali deti... hhh prekonalo... hhh Covid prekonalo hhh 18 detí, u tých ale bol bezpríznakový. U tých, ktorí dostali placebo, z tých, ktorí boli zaočkovaní, neprekonali Covid nikto. Hhh Covid dokazovali na základe následných protilátok vyšetrených z krvi. Avšak nežiadúce účinky vakcíny boli také, ako boli u inej populácie. To znamená, že aj ...“ (Moderátor: „Aké napríklad? Aké napríklad?“) závažné nežiadúce účinky neurologického charakteru a na všetkých pacientov, ktorých uvádzajú v štúdiách, o ktoré sa opierajú a na základe ktorých bolo očkovanie podmienené

schválené, všetkých pacientov zatiaľ sledovali, alebo tej štúdie, že sledovali ich 2 mes... hhh od siedmich dní po podaní druhej... druhej dávky až do 2 mesiacov po podaní druhej dávky. A napriek tomu už po podmienenom schválení sa objavili nové nežiadúce účinky, ktoré ešte v úvodných materiáloch nie sú uvedené. Čiže to máme ešte len začiatok, my nevieme, čo bude neskôr. U detí je ten stav... prebieha bezpríznakovo, bez nejakého rizika ohrozenia, ale hlavné ohrozenie, ktoré je, to je ohrozenie tou látkou.“

Moderátor: „Ďakujem zatiaľ za toto vysvetlenie aj za tento úvod. My si to potom ešte rozmeníme na drobné v ďalšej časti relácie. Pani Pirošíková, z toho, čo povedala pani doktorka Jancová, je z právneho hľadiska v poriadku, keď rezort školstva, aj rezort zdravotníctva uvažuje vôbec o očkovaní, dokonca sa hovorí aj o povinnom očkovaní detí na našich školách.“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „No tak v tomto ohľade opäť sa vrátim k tej rezolúcii parlamentného zhromaždenia Rady Európy, ktorú ste spomínali aj v úvodnom slove a ktorá hovorí, že nikto nemôže byť žiadnym spô... pod politickým, sociálnym ani iným, teda už vôbec nie pod právnym tlakom na to, aby sa dal zaočkovať týmito vakcínami a že je to očkovanie dobrovoľné.“

Moderátor: „Nejak majú aj slovo v tomto smere aj rodičia. Rodičia by mali mať k tomu čo povedať.“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Samozrejme, že by to malo byť vyslovene aj na rozhodnutí zákonných zástupcov, ale čo je podstatné, že neustále sme tu svedkami diskriminácie medzi očkovanými a neočkovanými a toto je tiež zakázané v tejto rezolúcii parlamentného zhromaždenia Rady Európy. Pokiaľ ide o jej záväznosť, rezolúcie Parlamentného zhromaždenia Rady Európy majú len odporúčací charakter, ale zároveň pripomínam, že Európsky súd pre ľudské práva, keď rozhoduje o takých otázkach, ktoré už boli aj predmetom takýchto odporúčaní Parlamentného zhromaždenia Rady Európy, určite ich berie do úvahy, tak ako správy Komisára Rady Európy alebo Benátskej komisie. Čiže určite by bral do úvahy aj závery, ku ktorým sa dospelo v tomto odporúčaní, aj ktoré sú v správe, ktorá jej predchádzala, a podobne by potom uvažoval aj on pri posudzovaní toho, že či v súvislosti s takýmto prípadným povinným očkovaním na Covid došlo alebo nedošlo k porušeniu práv. Ale my práve preto sme sa ako odborníci zhodli na tom, že vydáme takú výzvu, aby sa zastavilo to testovanie očkovacej látky na deťoch, lebo už sú známe tie významné a závažné vedľajšie účinky, vravím, dlhodobé ešte ani nemôžeme vyhodnotiť a už toto je dôvodom na to, že keďže deti majú mierny priebeh toho ochorenia, že naozaj je nešťastné také riešenie, že by sa vyzývali rodičia na očkovanie, očkovanie detí a v tomto ohľade, aby boli rôznym spôsobom tie očkované deti zvýhodňované.“

Moderátor: „Vy ste tu na začiatku spomínali aj tie inštitúcie, ktoré sa zatiaľ postavili proti tomu, nespomínali sme tam Svetovú zdravotnícku organizáciu, ktorá takisto neodporúča to očkovanie, takisto stála očkovacia komisia v Nemecku STIKO, takisto sa nestavia za to, aby boli tieto deti očkované. Podobne je tomu aj vo Veľkej Británii, kde je tá zaočkovanosť na veľmi vysokom stupni, napriek tomu deti neodporúčajú očkovať.“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Áno a ešte by so chcela aj na to upozorniť, že tú diskrimináciu, ktorú vytvárame medzi očkovanými a neočkovanými, práve táto môže mať za následok, pretože nemá akýkoľvek medicínsky základ to rozličné podmieňovanie základných ľudských práv a slobôd a práve toto môže viesť aj k tomu, že tu budeme mať nové varianty koronavírusu. Pretože pokiaľ očkovaní sa nemusia ani pri návrate z nejakých rizikovejších krajín testovať a pokiaľ oni budú vstup kdekoľvek bez testov, pričom môžu byť šíriteľmi, dokonca asymptomatickými, Covidu, tak toto môže podstatne zhoršiť pandemickú situáciu. Čiže aj pri tom vstupe z krajín iných, ako je Slovenská republika, pri cestovaní by sa skôr malo rozlišovať medzi bezpečnými a menej bezpečnými krajinami a v závislosti od toho by mali byť kladené na tých, ktorí sa vracajú buď z bezpečnej alebo menej bezpečnej krajiny,

podmienky. Pripomínam teraz napríklad, že mnohé z najzaočkovanějších krajín, ako sú Seychely, Čile, Veľká Británia, Izrael, čelia novým vlnám koronavírusu. Očkovanie obidvomi dávkami vakcín sú nakazení, pretože už v januári, 15. januára Svetová zdravotnícka organizácia upozornila na to, aby voľný pohyb medzi krajinami nebol podmienený očkovaním práve preto, že nie je jasné, do akej miery budú tie vakcíny účinné na nové varianty a tiež, že zaočkovanie môžu šíriť Covid v rozsahu teda neznámom a toto sa aj následne potvrdilo potom od toho 15. januára v tých najzaočkovanějších krajinách. **(Moderátor: „Áno.“)** Napríklad už len spomením Izrael, že som teraz pozerala, aká je aktuálna situácia, aj zaočkovanie musia ísť na PCR test. Hej? Pri vstupe do krajiny. Takže už tam si viete porovnať, že ako je to u nás a ako je to v iných krajinách.“

Moderátor: „Dáme slovo opäť pani doktorke Jancovej. Pani doktorka, vy ako vnímate tú snahu slovenskej vlády, prípadne tých rezortov, ktoré som tu spomínal, teda školstva a zdravotníctva, vôbec sa pohrávať s myšlienkou povinného očkovania detí v školách? Vy ste tu už nejaké argumenty povedali, prečo nie, takže prosím tiež ďalšie.“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Áno. Ja to chápem ako veľký hazard. Ešte sme si nepovedali počty, na základe ktorých očkujú 16 až 17 ročných. A je tam uvádzaná štúdia 134 pacientov, z ktorých asi polovica dostala látku a druhá polovica placebo. Ja hovorím teraz o Cominarty, ale tie ostatné vakcíny, niekde ešte aj z... formulácie majú veľmi podobné a čísla sú podobné, tak isto, takže v podstate to platí pre všetkých, hhh... pre všetky tie vakcíny. Takže z tých 134 polovica, čiže asi 60 dostalo látku, kopu z nich malo nežiadúce účinky, proste jednoducho je to veľmi nerozumné a je to veľmi nerozumné, keď sa tu vytvára falošná ilúzia bezpečia. Tu dokonca prehlásia naši kompetentní, ktorí sa... teda by mali byť kompetentní, prehlásia, že už po prvej vakcíne sa môžu ľudia cítiť zaočkovaní, teda bezpeční, po prvej, po prvej dávke vakcíny a už môžu sa stretávať tak, že nemusia sa testovať, môžu ísť, kam im srdce zaráči a v podstate my tým vytvárame podmienky pre to, aby jednak mohli v pohode ochorieť tí, ktorí sa cítia falošne bezpeční, a jednak vytvárame podmienky pre to, aby sa tu skutočne nákaza rozšírila. A keď vytvoríme takéto podmienky, potom sa veľmi ľahko predpovedá tretia vlna pandémie, pretože my všetko robíme pre to, aby bola.“

Moderátor: „A myslíte si, že situácia...“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „A očkovanie tomu nepomôže.“

Moderátor: „Áno. Myslíte si, že tá situácia na školách by bola potom bezpečnejšia, keď to takto poviem, keď by... keď by sa tá populácia detí na školách dala zaočkovať? Pretože vieme, že tam dochádza k tomu dosť úzkemu styku, tí žiaci jednoducho prichádzajú do kontaktu, sú tam predmety, pri ktorých sa jednoducho nevyhnú tomu, že... že budú dva metre od seba, že pomohlo by to? Z tohto pohľadu vyslovene medicínskeho?“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Ja si nemyslím, že hmm... budú bezpečnejšie, lebo z... negarantuje žiadna z tých firiem, ktorých vakcíny sa podávajú, to, že Covid nedostanú, alebo, že sa neprenese... neprenesie, alebo že ho neprenesú domov. Teraz neboli očkovanie. Keď boli také obdobia, že chodili do školy, tak v škole ich donútili učitelia mať rúška, ale ja od mojich pacientov viem, že akonáhle ich nikto nevidel, tak si išli v blízkom kontakte spolu domov alebo na prestávke boli tiež v blízkom kontakte, a v podstate nejaký extra výskyt u detí, alebo s nejakými ťažkými následkami, že by boli nemocnice deťmi preplnené, to tu nebolo. Ale my nevieme, čo spácha vakcína s ich imunitným systémom. Môže ich... môže ho nastaviť jednostranne na to, aby sa bránil jedným smerom, môže spôsobiť niečo iné, ja si to netrufam odhadovať, a možno budeme mať ešte väčší problém ako Covid u detí s niečím, čo nebudeme vedieť riešiť.“

Moderátor: „Áno. Ďakujem pekne. Pani doktorka Pirošiková, z toho, čo ste doteraz obidve povedali, jasne vyplýva, že nie ste za to, aby boli očkované deti od 12 rokov, napríklad do 18,

ale poďme sa teraz pozrieť na túto problematiku očkovania tak zo širšieho pohľadu, pretože tá diskriminácia je tu evidentná medzi očkovanými a nezaočkovanými, ako vy ako právnička z tohto pohľadu vnímate toto delenie spoločnosti na tých správnych, teda očkovaných, a v úvodzovkách tých zlých, nezaočkovaných. Je to... je to v poriadku, nie je to proti všetkým ľudským právam, lebo nakoniec vy ste zas nás zastupovali na európskom súde pre ľudské práva a tam asi zrejme také niečo by sa netolerovalo. “

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Tak už keď budeme vychádzať z toho, čo povedala pred chvíľou pani doktorka, je jasné, že za... aj zaočkovaný sa môže nakaziť, je jasné, že aj zaočkovaný môže šíriť Covid. V tomto ohľade boli aj tie stanoviská Svetovej zdravotníckej organizácie publikované, pokiaľ ide o cestovanie. Čo je dôležité, že my by sme mohli odlišne zaobchádzať so zaočkovanými a očkovanými, len vtedy, keby sme si to vedeli vyargumentovať nejakým verejným záujmom ochrany verejného zdravia. No a ten nám úplne absentuje, pretože evidentne sú zaočkovani a nezaočkovani v porovnateľných situáciách, pokiaľ ide o šírenie Covidu a nakazenie sa Covidom. Čiže nevidím tu nijaký legitímny dôvod a ktorý by mal zároveň svoje medicínske zdôvodnenie na takéto odlišné zaobchádzanie. “

Moderátor: „Napríklad tá aktuálna situácia na hraniciach. Hovorí sa o takzvaných pendleroch, ale to nie sú pendleri, to sú ľudia žijúci v prihraničných oblastiach susedných štátov v rámci Schengenského priestoru, ktorý doteraz nikto nezrušil, a od týchto dní sa tam vyskytli pruh na základe rozhodnutia nejakého... nejakej vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva, že toto je pruh pre zaočkovaných a pruh pre nezaočkovaných. Nie je toto absolútne neprijateľná segregácia? “

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „No, je to neprijateľné, ale akákoľvá se... akákoľvek segregácia, pokiaľ ide o iné podmienky pre očkovaných a zaočkovaných, ako som povedala, nemá legitímny základ, takže to sa vzťahuje aj na túto situáciu na hraniciach, na cestovanie, ale aj na podmieňovanie vstupu napríklad na kúpaliská (**Moderátor:** „Do zdravotníckych zariadení.“) alebo do zdravotníckeho zariadenia, očkovaním a neočkovaním. A vravím, že presne títo zaočkovani vzhľadom na to, že môžu byť aj asymptomatickí prenášači koronavírusu, môže ešte predstavovať veľké riziko, pre verejné zdravie, (záber na moderátora a prikyvuje hlavou) pretože, ako povedala aj pani doktorka, vyvoláva sa u nich pocit falošný bezpečnosti. “

Moderátor: „Áno. Pani doktorka Jancová, ako napríklad hodnotíte rozhodnutie, jedného z... j... z... z vedení veľkých liečebných kúpeľov v Turčianskych Tepliciach, kde začali ľudí označovať farbami žltá a zelená, zaočkovani a nezaočkovani, a napríklad nezaočkovani ľudia nesmú vstúpiť do vnútorných priestorov týchto kúpeľov. Ako toto vnímate. To som ešte na Slovensku vlastne nikde nezažil, takéto niečo. Vy ako lekárka, ako to registrujete? “

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „No... ja možno by som... radšej nepoviem, čo si myslím, že pre koho je to bezpečnejšie z týchto dvoch skupín a ale... ja si myslím, že je to taký, taký precedens, ktorý ak teda sa toto bude šíriť, tak bude problém a nie je to, to nie sú to ale len Turčianske kúpele. Ja som dostala pozvánku vakcinologický kongres na september v hoteli v Tatrách, v štvorhviezdičkovom, obvykle takto bývajú vakcinologické kongresy, lenže ten kongres je len pre zaočkovaných, aj prednášku si môžu prihlásiť len zaočkovani. “

Moderátor: „Len zaočkovani lekári alebo...? Áno.“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „To znamená, že aj vy... vyjadriť k téme sa môže len zaočkovani a výstupy, ktoré z kongresu vyjdú, tak budú len od zao... od zaočkovaných. Čiže žiaden iný hlas tam neodzní a nefunguje ani online verzia. Na... na tomto kongrese. Takže... “

Moderátor: „To myslíte... to myslíte vážne teraz ako?“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Ja myslím, že to je ešte závažnejšie ako to kúpalisko. “

Moderátor: „Áno, to... to... pani doktorka Pirošíková, ako právnička, ako toto hodnotíte, pretože to je absolútna totálna diskriminácia, keď iba...“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Úplne zjavná diskriminácia, samozrejme v rozpore s tým, čo odporúča aj Rada Európy a čo ja zároveň opakujem, že takáto diskriminácia nemá akýkoľvek medicínsky vedecký základ, a to mi dá pani doktorka za... asi za pravdu.“

Moderátor: „A doktorka Krištúfková je garantom tohto kongresu, takže neviem, či... či... to je... či to je v poriadku, že je to osoba, ktorá pomaly denne vystupuje na obrazovke...“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Je to v poriadku voči sponzorom, lebo vakcinologický kongres sponzorujú pravdepodobne firmy, ktoré vyrábajú vakcíny a pokiaľ by tam prišiel nejaký nezaočkovaný, čo vieme, že dve tretiny zdravotníkov sa nedalo zaočkovať, aj keď ich hlasy veľmi nepočuť, ale pokiaľ by tam prišiel nezaočkovaný a náhodou by niečo povedal, mohlo by to uškodiť marketingu firmy. A ten nedal sponzoring pre to, aby mu škodili. Takže istota, je to istejšie, nepozvať niekoho, čo môže mať iný názor.“

Moderátor: „Pani doktorka Pirošíková, máme posledné 4 minútky. Ešte sme sa nedotkli tej právnej stránky, pretože Ústavný súd Slovenskej republiky prijal na svoje konanie podnet od generálneho prokurátora Maroša Žilinku, ktorý napáda ustanovenia zákona, ktorými boli, ktorými by boli dané právomoci vydávať vyhlášky ako všeobecné záväzné právne predpisy a to, že bol vlastne vylúčený súdny prieskum. My sme asi jediná krajina, kde bol vylúčený tento súdny prieskum, do doby rozhodnutia súdu musí platiť súčasný kontroverzný právny stav. A čo... čo to je? Toto sme sa kam dopracovali?“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „No, ja na toto upozorňujem už od októbra, na stanoviská Benátskej komisie, ktorá veľmi promptne zareagovala na tento stav s koronavírusom a teda upozornila, že akým spôsobom sa má postupovať aj v čase takýchto mimoriadnych situácií a že môže výkonná moc získavať nejaké oprávnenia, ktoré za bežných okolností nemá, ale že obmedzenia základných ľudských práv a slobôd zo strany výkonnej moci, pokiaľ sa týkajú jednotlivca, tak zároveň musí byť garantovaný na vnútroštátnej úrovni súdny prieskum. Toto sa poprelo počnúc októbrom, ako sa z opatrení Úradu verejného zdravotníctva stali vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva, pretože tieto sú už charakterizované ako všeobecne záväzné právne predpisy, ktoré sú vylúčené zo súdneho prieskumu. Tu už sme ale v rozpore s článkami...“

Moderátor: „Čiže preložme do takej normálnej ľudskej reči, čiže človek normálne sa nemôže obrátiť na súd s takýmto problémom Slovenskej republiky.“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „V Slovenskej republike s takýmto problémom, pretože na súd nemá ani na správny súd ani na ústavný súd nemá prístup. No a v tomto ohľade teda jediné, čo mu ostáva, pokiaľ preukáže, že dané opatrenie sa naňho vzťahuje, ktoré je obsiahnuté vo vyhláške Úradu verejného zdravotníctva, tak má jedinou možnosť, obrátiť sa na medzinárodný súd pre ľudské práva, napríklad na Európsky súd pre ľudské práva, čiže toto je veľmi nešťastné, pretože ten nerozhoduje v mesiacoch, ale skôr sa to počíta na roky, takže absolútne nie je jednotlivec schopný primerane reagovať na tieto obmedzenia. Pripomínam v Čechách sa zaviedla pandemickým zákonom právomoc Najvyššieho správneho súdu, ktorý už vyše 20 rozhodnutí, odkedy táto právomoc v apríli mu bola pridelená, vydal, v ktorých skonštatoval nezákonnosť tých opatrení Ministerstva zdravotníctva súvisiacich s Covidom.“

Moderátor: „Dámy, mám posledné, poslednú minútu a pol. Pani doktorka Jancová, skúste jednou-dvomi vetami povedať, čo by sa malo udiť, aby sme sa dostali do nejakého normálnejšieho stavu na Slovensku, z Vášho pohľadu ako lekárky.“

MUDr. A. Jancová, pediatrička, Slovenská lekárska únia špecialistov: „Hhh, my by sme si mali uvedomiť, skutočne premisa, z ktorej sa vychádza pri tom, že sa propaguje povinné očkovanie, to znamená, že prínos očkovania je väčší ako... ako riziká, či je tá premisa správna. Lebo z údajov, ktoré uvádzajú aj u dospelých u pacientov, ktorých od 16 do 70 do...

a starších ako 75 rokov, bolo ich 36 tisíc. Z toho polovica dostala polovica dostala vakcínu, polovica placebo, z tých s vakcínou 8 ich ochorelo, tí s placebom ochorelo ich 162, ale k tým ôsmim, ktorí ochoreli s vakcínou, by bolo treba prirátat' ešte tie všetky nežiadúce účinky, to znamená, jeden z desiatich mal bolesť hlavy, hnačku, bolesť kĺbov, svalov, malú zimnicu a horúčku, ale navyše ešte možno k tomu, 11... 11 hhh..., hhh..., z 11 až 100 jeden mal aj zvracania, začervenanie v mieste infekcie, zo 111-tisíc mali zväčšenie lymfatických uzlín, vyrážky svrbenie, koprivku, nespavosť, bolesť končatín a malátnosť, svrbenie v mieste injekcie, vzácne sa vyskytlo aj ochrnutie tvárového nervu a hmm... hhh... vieme, že boli aj úmrtia. Takže v podstate, keď si prerátame tieto čísla na počet tých pacientov, ktorí spadali do štúdie, tak d'aleko prevažujú tie poškodenia počet tých, ktorí ochoreli na Covid a niekedy ťažko, ale dosť často aj postupne sa z toho dostali na pôvodnú formu.“

Moderátor: „Ďakujem do Košíc pani doktorke Alene Jancovej, členke Slovenskej lekárskej únie špecialistov, ďakujem veľmi pekne. Pani doktorka, veľmi stručne, skúste jednou vetou, čo by sa malo zmeniť na Slovensku, aby sme dostali do nejakého právneho stavu.“

JUDr. M. Pirošíková, advokátka: „Zabezpečiť súdny prieskum opatrení výkonnej moci, ktoré sa týkajú koronavírusu, nediskriminovať, tak ako to káže rezolúcia parlamentného zhromaždenia, nezaočkovaných, ktorý musí byť v tomto ohľade, práve pre to, že sme v testovacej fáze, povolená slobodná ich vôľa rozhodnúť sa a zároveň, ešte to sme tu nespomenuli, ale nedodržia sa tu ani štandardy týkajúce sa udeľovania informovaného súhlasu s vakcináciou.“

Moderátor: „Veľmi pekne ďakujem pani doktorke Marici Pirošíkovej, ktorá nás zastupovala dlhé roky pred Európskym súdom pre ľudské práva. Veľmi pekne Vám ďakujem za tieto Vaše názory, vám vážení diváci ďakujem za pozornosť a budem sa tešiť na ďalšie stretnutia, v ktorých sa budeme venovať téme pandémie. Dovidenia.“

- zvukovo-obrazový predel „Vedeli ste?“; informácia o najužšej ulici v Bratislave; zvukovo-obrazový predel „Už viete :)“

- program Metro dnes

- moderátor rozhovor poslancom Michalom Bratom; správy: losovanie výhercov v súťaži o ročný predplatný lístok v MHD pre zaočkovaných; množiace sa nehody na elektrických kolobežkách; budova, kde sídlil Maják nádeje, bude vyprataná a sanovaná; výstava fotografií kryštálov piva „Tak vyzerá chuť“; vzostup hladiny Dunaja; Streed food festival vo Vrakuni; UK udelila granty na podporu mladých vedcov; rozhovor poslancom Michalom Bratom o Námestí nežnej revolúcie ako o jeho obľúbenom mieste

17:36:16 – koniec záznamu

Monitorované vysielanie: Beseda o piatej

Deň a čas vysielania: 30. 7. 2021 o cca 17.00 hod.

Označenie podľa JSO: bez označenia

- časový kód cca:

16:29:57 – už bežiaci program Pozoruhodní & známi – rozhovor s Jánom Muchom (slovenský futbalový brankár, prezident ÚFP) o aplikácii proti korupcii v športe

- označenia sponzorov programu

- zvukovo-obrazový predel „Vedeli ste?“

- informácia o ocenení web stránky Bratislavy

- zvukovo-obrazový predel „Vedeli ste?“, „už viete“

16:39:11 – Metro dnes

- moderátorka oboznamuje s obsahom programu

- Správy: ●Petržalka oslovila dotknuté štátne inštitúcie a orgány so žiadosťou o vyjadrenie k zámeru člnkovania na Chorvátskom ramene; ●Na ihrisku pri Základnej škole Vazovova sú práce už niekoľko dní v plnom prúde; ●Rača kompletne zrekonštruuje chátrajúcu Základnú školu Plickova; ●Staré mesto dnes a zajtra uzatvorí z bezpečnostných dôvodov Grassalkovichovu (Prezidentskú) záhradu v centre Bratislavy; ●Poznáme tohtoročných víťazov Ocenení za príkladnú obnovu;● V prípade piatich vyvlastňovacích konaní v súvislosti s projektom sanácie bývalej skládky Chemických závodov rozhodne Ministerstvo dopravy a výstavby. ●Devínska Nová Ves vyhlásila verejnú anonymnú architektonickú súťaž na revitalizáciu okolia vodnej nádrže na Mlynskej ulici

- reportáž o pive

- rozhovor s riaditeľkou festivalu Viva Musica! Jankou Kubandovou – o tohtoročnej dramaturgii, ale aj o jej prvom v roku v tejto pozícii

- Tipy na voľný čas

- zvukovo-obrazový predel „Upútavka“

- upútavka – Beseda o piatej:

Moderátor: „Už niekoľko týždňov sa skomplikoval život Slovákom žijúcim v blízkom pohraničí v Maďarsku a Rakúsku a pracujúcim na Slovensku. Ide o tisíce našich občanov, ktorí majú sťažení prechod hraníc do svojej vlasti. Ako a prečo? O tom budeme diskutovať s Beatrice Farkašovou z maďarského Dunakiliti, Martinom Benkom z maďarskej Rajky a so Zuzanou Feckovou Ondrisovou z rakúskeho Wolfsthalu.“ Na obrazovke „Pendleri“, „Prečo majú zo života peklo?“, „Beseda o piatej v piatok 30. 07. 2021“

- zvukovo-obrazový predel „Upútavka“

- zvukovo-obrazový predel „Reklama“

- reklamný blok

- zvukovo-obrazový predel „Reklama“

17:03:29 - Beseda o piatej (v spodnej časti obrazovky počas programu vidieť text: „Sledujete Besedu o piatej na tému: Pendleri v ohrození“)

Jozef Hübel, moderátor (ďalej „moderátor“): „Už niekoľko mesiacov sa v médiách objavuje slovo pendleri. Doteraz ale nikto poriadne nedefinoval zmysel tohto slova. Politici zjednodušene majú na mysli najmä Slovákov s trvalým pobytom na Slovensku a pracujúcich v bližšom či vzdialenejšom zahraničí alebo tiež Slovákov, ktorí žijú v blízkom zahraničí a pracujú na Slovensku. Vitajte pri našej pravidelnej diskusnej relácii. V súčasnosti však majú už majú niekoľko dní najväčší problém pri prekračovaní hraníc Slováci, ktorí sa rozhodli bývať a žiť tesne za našimi hranicami v Maďarsku či Rakúsku a pracujú na Slovensku. Teda denne dochádzajú za prácou a prekračujú hranice. Pre zaočkovaných a zaregistrovaných na e-hranici to až taký problém nie je. Ten majú najmä nezaočkovaní, od ktorých sa vyžaduje platený PCR-test. Aké komplikácie to spôsobilo a ako vláda týmto ľuďom skomplikovala život, budem diskutovať so Slovákami žijúcimi v Maďarsku, Beatrice Farkašovou, vitajte.“

B. Farkašová: „Dobrý deň.“

Moderátor: „Martinom Benkom, vitajte takisto.“

M. Benko: „Dobrý deň.“

Moderátor: „A so Slovenkou žijúcou v Rakúsku, Zuzanou Feckovou Ondrisovou, vitajte takisto.“

Z. Fecková Ondrisová: „Ďakujem pekne, dobrý deň.“

Moderátor: „Netradične dám prvé slovo mužovi, hoci zvyknú dostať prednosť ženy, ale, pán Benko, preto je to, lebo vy ste člen krízového štábu v Rajke. Rozhodli ste sa vyjadriť svoj nesúhlas s tým, akým spôsobom sa slovenská vláda zachovala k ľuďom, ktorí sa rozhodli žiť

v Schengenskom priestore tesne za našou hranicou. Takže, prečo ste sa takto rozhodli, že vyjadrujete svoj nesúhlas s tým, ako sa k nám správajú.“

Martin Benko, Slovák žijúci v maďarskej obci Rajka (ďalej „M. Benko“): „Tak v prvom rade vyšla taká diskriminačná vyhláška, ktorá núti Slovákov, ktorí žijú v pohraničí a chcú prekročiť hranice smerom na Slovensko, aby sa preukázali každý týždeň PCR-testom, ktorý je platený. To bolo ako taký základný impulz, lebo keď si to veľmi ľahko spočítate, tak to je likvidačné. Bežná 4-členná rodina, keby mala každý týždeň platiť 70 eurový PCR-test, tak ich to vyjde mesačne nejakých 1100 eur, to je proste nezrealizovateľné, nemožné a diskriminačné jednoznačne. Ľudia sa vzbúrili, normálne že sa vzbúrili, začali sa stretávať a teda hovorím za Rajku, teda kde bývam, kde... odkiaľ proste sa celá táto akcia vymyslela, sa začala realizovať, ľudia si zvolili krízový štáb. Naš krízový štáb dáva dokopy proste myšlienky a možnosti, ako sa vôbec z tejto prekérnej situácie vôbec dostať.“

Moderátor: „A navrhujete riešenia, samozrejme.“

M. Benko: „Máme úplne jednoduché banálne riešenia, ktoré sú zrealizovateľné, len na to by musela byť protistrana, aby sa s nami vôbec rozumne bavila.“

Moderátor: „My sa potom vrátíme k tomu stretnutiu ministra zdravotníctva.“

M. Benko: „Áno.“

Moderátor: „Pani Farkašová, Vy takisto dochádzate na Slovensko za prácou. Bývate v Dunakiliti, čo je neďaleko Rajky. Pochopiteľne využívate tie isté hraničné priechody ako ľudia, ktorí žijú v Rajke. Ako Vás sa dotklo toto, tieto obmedzenia, ako sa Vás dotkli?“

Beatrice Farkašová, Slovenka žijúca v maďarskej obci Dunakiliti (ďalej B. Farkašová): „Tak, takisto, samozrejme, ako všetkých ostatných. Jediným mojím šťastím, ak to tak môžem nazvať, je to, že v podstate nemusím chodiť každý deň do práce. Robím z domu, mám homeoffice, už dosť dlho, takže o niečo to mám jednoduchšie. Ale napriek tomu počas celej tejto koronakrízy som musela chodiť týždenne do Bratislavy, sa len kvôli tomu, aby som sa otestovala. Pretože, keby som nemala ten test, tak ma nepustia cez hranice. Čiže vlastne ma nútili chodiť každý týždeň do Bratislavy, či som chcela, či som nechcela, úplne nezmyselne.“

Moderátor: „Ale to tie testy ale boli zadarmo.“

B. Farkašová: „Tie testy boli ešte v tom... samozrejme, vtedy boli ešte zadarmo. Ale už aj tak. Tak cesta samotná, vlastne zvýšený pohyb občanov cez hranicu úplne nezmyselne a zbytočne. Keďže v Maďarsku sa netestovalo, v Maďarsku nikoho zdravého neotestujú ani doteraz, musí tam mať nejaké príznaky, že už teda naňho ide teda nejaká chrípka alebo niečo podobné a pokiaľ chce niekto za... a pokiaľ chce niekto zdravý a bezpríznakový sa otestovať, tak si musí kúpiť PCR-test, ktorý stojí tiež v Maďarsku okolo 70 euro. Čiže chodila som do tej Bratislavy, no teraz si to neviem predstaviť, aj keď nechodím každý deň do tej Bratislavy, ale aj tak zase budem musieť chodiť každý týždeň a zaplatiť si zakaždým od tých 70 do tých 90 euro.“

Moderátor: „Ste ochotná to zaplatiť?“

B. Farkašová: „Nie. Nie. Chcela by som sa opýtať jednu vec našej vlády, že aký je rozdiel, keď doteraz 1,5 roka stačil antigénový test, bol v poriadku, bol zadarmo, bol absolútne akože vierohodný...“

Moderátor: „A máme ich na sklade 12 miliónov.“

B. Farkašová: „A máme ich strašné množstvo ešte nespotrebovaných, že prečo už zrazu zo dňa na deň ten antigénový test nie je dobrý a prečo si musíme zaplatiť predražený PCR-test. Ako toto mi nejak vôbec nejde do hlavy a... a... toto žiadna logika v tom nie je.“

Moderátor: „Áno. Pani Fecková Ondrisová, Vás sa toto dotkne mimoriadne citlivo. Toto, čo tu naznačil pán Benko, je presne Váš prípad, lebo vy ste 4 členovia rodiny, ktorí vlastne ste odkázaní prekračovať hranice tým, že Vaše deti chodia do školy na Slovensko. Vy bývate vo Wolfsthal, čo je tu tesne za hranicou a vás by to naozaj stálo presne tie peniaze, keby Vy, Váš

manžel a deti, ste si museli dať platený PCR-test, tak tých 1100 eur odpláva z Vašej peňaženky z rodinného rozpočtu týmto smerom, čiže ako to Vy celé vnímate? “

Zuzana Fecková Ondrisová, Slovenska žijúca v rakúskej obci Wolfsthal (ďalej „Z. Fecková Ondrisová): „No, priznám sa, že pre mňa je to jeden veľký stres. Pravdupovediac a ja neriešim nás dvoch dospelákov až tak, ako riešim deti. Mám 13-ročnú dcéru a 10-ročnú, ktoré budú teda chodiť do školy a toto si celkom neviem predstaviť. A priznám sa, že aj vlastne za celý ten minulý rok, ako sme fungovali, tak celé to pre nás bolo nesmierne stresujúce, aj to chodenie, a to testovanie, aj keď sme mohli robiť teda online aj z domu, a ale potom deti začali chodiť do školy a ešte chvíľku to bolo v takom statuse, že sme sa museli testovať vlastne každé tri dni a to som povedala, že to je proste nemysliteľné, aby sme sa celá rodina chodili štyri... všetci štyria testovať, čo je v poriadku, pokiaľ je to zadarmo, ale ja som aj v tom čase naozaj napísala aj pani riaditeľke školy, že ja proste nemôžem riešiť len testovanie celej rodiny a nemôže sa fungovanie našej rodiny zúžiť len na to, aby sme sledovali, či ideme na testy a či to máme platné, nehovoriac o tom, s koľkými papiermi sme chodili cez hranice, my už sme mali založený naozaj taký šanón, pretože aj slovenská strana niečo vyžadovala, rakúska strana niečo vyžadovala. “

Moderátor: „Niečo iné zase, áno, samozrejme. “

Z. Fecková Ondrisová: „Iné tlačivá, iné formuláre a napríklad veľakrát sa stalo, že aj rakúska strana okrem teda tých testov a potvrdení pendlerských, firemných, potrebovala... “

Moderátor: „O tom, že tam bývate. “

Z. Fecková Ondrisová: „... presne... potrebovala prihlasovacie papiere, potrebovala dokonca niekedy papiere o tom, že či sme zaplatili za auto NoVa Steuer a tak, takže my to máme samozrejme v poriadku, tak sme si to všetko vytlačili, založili a bolo to hrozné. Priznám sa, že pre mňa, ja keď som išla do Bratislavy kedysi pred tým rokom a pol, tak som to neriešila, sadla som si do auta a išla som. A teraz keď idem, tak sa psychicky na to pripravím, pozriem sa, či mám naozaj všetko, čo by som mala mať, aby som sa bezpečne a v pohode dostala domov. “

Moderátor: „Chápem a pre Vás je to dvojnásobne nepríjemné, lebo Vy ste zakladateľka tvárovej jogy na Slovensku a v Česku a máte to svoje štúdio aj v Bratislave, samozrejme, na tú prácu ste tam vlastne odkázaná, nehovoriac teraz o tom, že tie deti tam teraz chodia do školy, čiže Vám to mimoriadne skomplikovalo život. “

Z. Fecková Ondrisová: „Aj áno, aj nie. Našťastie tá moja práca sa dá robiť aj online, čo je celkom fajn a som za to vďačná, že to môžem robiť vlastne aj naživo, aj teda online a viac-menej tie moje klientky si aj na to zvykli, že sme sa takto stretávali cez tú obrazovku... “

Moderátor: „Ale to bola z núdze cnosť istým spôsobom. “

Z. Fecková Ondrisová: „Áno, na jednej strane, na druhej strane ja mám klientky aj Slovensky, ktoré napríklad žijú v rôznych krajinách Európy alebo aj sveta a tie boli vďačné za to, že sme sa mohli stretnúť online, lebo zase mi povedali, no vieš, ale my by sme do tej Bratislavy nemohli za tebou prísť, lebo jedna je v Grécku, druhá v Belgicku a tak ďalej, čiže ono to má svoje pre a proti, samozrejme. “

Moderátor: „Áno, pán Benko. “

M. Benko: „Áno. “

Moderátor: „Myslíte si, že by sa ľudia, ja ich schválne nenazvem pendleri, lebo ja som to na začiatku vysvetlil ten rozdiel, ľudia, ktorí sa v roku, po roku 2007, kedy vznikol, kedy Slovensko vstúpilo do Schengenského priestoru, rozhodli, keďže to platí slobodný pohyb osôb, tovaru a služieb, preto sa rozhodli bývať v Maďarsku, kúpiť si tam nehnuteľnosti alebo v Rakúsku, a dnes vlastne my pristupujeme, slovenská vláda pristupuje k týmto ľuďom diferencovane, segregovane, ako keby to neboli ani občania Slovenskej republiky, čiže aj to bol jeden z tých podnetov, prečo ste rozhodli tak razantne vstúpiť do tohto procesu? “

M. Benko: „Presne. Toto boli naše argumenty aj na stretnutí. My sme totiž vyvolali stretnutie s ministrom zdravotníctva Lengvarským, ktorý nás aj prijal. A naše... naša základná, v podstate jediná hlavná, požiadavka bola, aby sa na obyvateľov z prihraničných oblastí celého Slovenska, nie len Rajka alebo Kitsee, ale aj Čechy, Poľsko...“

Moderátor: „Áno, ale aj Česko, Poľsko, presne.“

M. Benko: „Aby sa pozeralo ako na plnohodnotných občanov Slovenskej republiky. Ved' všetky tieto práva nám dáva Ústava Slovenskej republiky. Keď si zoberiete, aj vstup na územie Slovenskej republiky, pokiaľ slovenský občan chce vstúpiť na územie, tak on má na to právo.“

Moderátor: „Áno.“

M. Benko: „A bez akýchkoľvek požiadaviek alebo nejakých obmedzení, alebo...“

Moderátor: „S občianskym preukazom.“

M. Benko: „My proste jednoznačne máme podľa Ústavy Slovenskej republiky právo vstupu na naše územie. Bodka.“

Moderátor: „Áno.“

M. Benko: „Hej? Takže tam ani nie je čo...“

Moderátor: „No a povedzte ešte, ako prebiehalo to stretnutie s ministrom Lengvarským, lebo on tam mal celý štáb všelijakých svojich spolupracovníkov okolo.“

M. Benko: „No, toto, toto stretnutie bolo vyslovene na takej ako vyššej úrovni, čo sme boli aj prekvapení. My ako krízový štáb sme sa zúčastnili, asi piati sme tam boli, a čakal nás priateľ colník, potom nás čakal poradca ministra zdravotníctva, samozrejme minister zdravotníctva,...“

Moderátor: „Štátny tajomník asi...“

M. Benko: „...štátny tajomník a ešte tam bol právnik Úradu verejného zdravotníctva, takže... Debata trvala asi hodinu a pol, ale finále je také, že sme sa nedohodli. Proste oni idú svoje. Oni majú tú svoju pesničku a v žiadnom prípade nechceli ustúpiť. Stále jednoznačne trvajú na PCR-testovaní, žiadne úľavy, žiadne možnosti, žiadna diskusia.“

Moderátor: „Čiže tlačia skôr k tomu očkovaniu? Lebo aj štátny... štátny...“

M. Benko: „To je jednoznačné, to ani... to ani nemusíme o tom hovoriť.“

Moderátor: „Štátny tajomník ministerstva zahraničných vecí sa vyjadril, že keď chcete mať pokoj a keď chcete prekračovať hranice, dajte sa zaočkovať. Je toto, je toto cesta, pani Farkašová?“

B. Farkašová: „Určite nie.“

Moderátor: „Nie každý sa môže a nie každý sa chce.“

B. Farkašová: „Okrem toho, áno, že veľa ľudí nechce z určitých dôvodov a veľa ľudí nemôže. Čiže, ako môžem donútiť niekoho, kto nechce alebo nemôže, aby sa zaočkoval niečím, čomu nedôveruje, v čo neverí, čo ho môže teoreticky ohroziť na zdraví, nebodaj ešte na živote. Toto si myslím, že určite nie je cesta.“

Moderátor: „A vôbec napríklad sa nerieši situácia, lebo človek sa môže časom dostať do veku, kedy nepracuje, čiže nebude mať automaticky potvrdenie zo Slovenska, že tu pracuje, tým pádom sa nebudú naňho vzťahovať tie podmienky. Ako napríklad taký dôchodca, ktorý žije v Rakúsku a pred tým pracoval na Slovensku, ako sa dostane vlastne na Slovensko. To je vlastne uväznený človek, v podstate.“

B. Farkašová: „Toto bol prípad tiež mnohých dôchodcov, povedzme aj z Rajky, alebo aj z Maďarska, ktorí už tam sú na dôchodku, tam si kúpili nehnuteľnosti, konkrétne aj v našej dedine poznám konkrétnych ľudí, ktorí tam prišli na dôchodok a oni v podstate ostali uväznení. Ostali uväznení v tom území, v Maďarsku konkrétne a nemali šancu sa dostať, pretože bolo to obdobie, kedy bolo trebalo od zamestnávateľa to potvrdenie, že prečo z akého dôvodu vôbec chcú ísť do Bratislavy.“

Moderátor: „Áno. Ohrozilo to nejakým spôsobom komunikáciu s Vašimi rodičmi, prípadne so starými rodičmi?“

Z. Fecková Ondrisová: „No, ja môžem povedať, že my sme sa snažili teda naozaj, akože teda dodržiavať opatrenia, nechodiť z okresu do okresu, aj keď teda mnohí chodili, samozrejme, čo ja... ja poviem pravdu, že ja to schvaľujem. Lebo, keď, keď mám napríklad mamu, ktorá má, ako moja kamarátka, mamina, ktorá má 87 rokov, žije sama v malej dedinke na Slovensku a potrebuje tú psychickú podporu, tak tá moja kamoška za ňou bežne cestovala, hej? A ja si myslím, že to je správne. Pretože my tých našich rodičov, starých rodičov, potrebujeme psychicky podporiť a oni musia vedieť, že tu sme a že sme tu z nejakého dôvodu a že jednoducho, že ich trochu podržíme. Pretože to zdravie už majú možno podlomené a treba ich držať v tom dobrom nastavení.“

Moderátor: „A na toto, na toto, toto by asi mal vedieť aj ten minister zdravotníctva asi.“

Z. Fecková Ondrisová: „Toto, ja si myslím, že... že tí starší ľudia a tí rodičia tým neskutočne trpeli. A my takisto. A priznám sa, že... že my sme prvýkrát vlastne nevycestovali na Vianoce k mojim rodičom, teda kvôli tomu, že sme si povedali, ok, dobre, budeme teda dodržiavať pravidlá, keď, aby sme teda neohrozili a podobne. Viem, že mnohí išli. My sme rodičov nevideli viac ako pol roka a stále som si hovorila, dobre tak v decembri nie, pôjdeme na otcove narodeniny, pôjdeme na moje narodeniny, nakoniec sme tam boli až v máji. Bolo to veľmi smutné, musím povedať. Ešte že... som si hovorila, že ešte že existuje ten online, že sme si cez WhatsApp volali, písali, tak sa nejako snažili udržiavať v takej tej dobrej nálade a priznám sa, že už sme ani nechceli otvárať s rodičmi tú tému, že kedy prídete, lebo sme vlastne ani nevedeli povedať, kedy prídeme, hej? Takže. Toto, toto si myslím, že... neviem, či si to vôbec naša vláda uvedomuje, ale...“

Moderátor: „Alebo tí, ktorí kritizujú ľudí ako takzvaných pendlerov, že čo chcete, veď máte samé výhody.“

Z. Fecková Ondrisová: „Áno, pretože ja si myslím, že nemusíme byť ani lekári, ani vedci na to, aby sme vedeli, že keď človek nie je psychicky na tom dobre, automaticky mu to znižuje imunitu, (**Moderátor (m. z.):** „Áno, áno.“) automaticky rýchlejšie chytá na seba choroby a kadečo, čiže ja vidím ako veľký problém napríklad aj to, že tie opatrenia, ktoré boli zavádzané, boli neskutočne chaotické (**Moderátor (m. z.):** „Nejasné.“), boli naozaj nejasné, ľudia boli úplne vystresovaní. Pamätám si na situáciu, kedy, kedy vláda prijala nejakú, zase nejaké nové opatrenie, bol štvrtok, že od pondelka vás nepustíme bez testu na Slovensko, takže ja si pamätám (**Moderátor (m. z.):** „Áno, áno.“), že vznikol úplný chaos, ľudia išli na Slovensko sa dať otestovať, stáli v troj-, štvorhodinových vlastne radách na tie testy (**Moderátor (m. z.):** „Presne.“) a mnohí ochoreli. Mnohí susedia sme si to písali potom medzi sebou, že zápaly, prechladnutia. Na čo je toto dobré?

Moderátor: „Áno, pán Benko, ale nejaké riešenie, vy asi ako krízový štáb budete mať, aj keď to riešenie môže byť aj radikálne, pretože... nebudeme to situovať, pretože naša relácia sa nahráva, (**M. Benko:** „Áno.“) čiže, keď povieme dnes, že včera, tak už to nemusí platiť, ale principiálne, keď sa nebude dať dohodnúť, napríklad s predstaviteľmi vlády, ako ste vy boli za ministrom, ktorý, vyzerá to tak, ako keby ste sypali hrach na stenu...“

M. Benko: „Presne tak to aj bolo.“

Moderátor: „Z toho, čo ste povedali, ako samozrejme ja som tam nebol, tak neviem to hodnotiť, ale tak to vyplýva z toho...“

M. Benko: „Ja by som začal, ja by som možno začal z takého ľudského, hej? Tí ľudia, čo žijú v pohraničí, tak oni niečo aj museli obetovať, ale nechcem, aby sa bežní Slováci z vnútrozemia na nich pozerali, ako na nejakých ľuďoch, ktorí sú, je neviem, ľudia druhej kategórie, alebo ľudia, ktorí proste išli preč zo Slovenska.“

Moderátor: „Ani žiadni zbohatlíci.“

M. Benko: „Nie, to sú ľudia, tí ľudia, ktorí bývajú v pohraničí, to sú ľudia, ktorí proste za čias právneho Schengenského priestoru si kúpili nehnuteľnosť, možno bola výhodnejšia, chceli domček, chceli mať klud, chceli mať proste niečo (**Moderátor:** „Svoje.“) pekné

a svoje. Samozrejme, keď porovnáte ceny v Bratislave a porovnáte ceny v Rakúsku, Maďarsku, je to výhodnejšie. Niekedy.“

Moderátor: „Áno. V Rakúsku už ani veľmi nie, teraz, ale vtedy v tom čase to bolo.“

M. Benko: „Dobre. Áno. Ale, ale berme to ako časovo. (**Moderátor:** „Hej.“) A títo ľudia počítajú s tým, oni všetci s tým počítajú, aby sa na nich skutočne nepozeralo škarede, že musia niekedy byť disciplinovanejší, musia viac dodržiavať, musia byť proste pripravení a my sme. Tí ľudia všetci dodržiavajú opatrenia, tí ľudia sú skutočne, ako, ako, ako povedala pani vedľa mňa, oni, oni si papiere pripravili, fascikle, všetko nachystané na prechody hraníc. Veľmi disciplinovane. Keď prišla nejaká nová vyhláška, zas ju veľmi disciplinovane poslúchali. Keď vyhlásili aj zmätočnú vyhlášku, zmätočnú, že od stredy treba. Tak normálne tí ľudia išli (**Moderátor (m. z.):** „Áno.“), lebo keďže sa rozhodli žiť v inom štáte, tak musia rešpektovať práva dvoch štátov. My to máme zložitejšie.“

Moderátor: „A zákony, presne.“

M. Benko: „Ako nech si teraz ľudia nemyslia, že my to máme jednoduchšie. Keď maďarská..., ja bývam v Rajke, keď maďarská strana dá nejakú vyhlášku, my musíme ju rešpektovať. Teraz si predstav, že slovenská strana vydá inú vyhlášku, musím aj tú rešpektovať, takže my stále sme v pozore...“

Moderátor: „A často sú aj v rozpore tie vyhlášky.“

M. Benko: „My sme stále v pozore. A... a... a..., poviem Vám pravdu, že veľa ľudom to už aj spôsobuje nejaké také akože traumy, lebo...“

Moderátor: „To čo povedala presne pani Fecková.“

M. Benko: „... to nie je sranda, veď my stále sledujeme vyhlášky. Čo je... čo je nonsens.“

(**Moderátor:** „Áno.“) Ved' preboha, keď je raz právny štát, právny štát má zákony. A my chceme dodržiavať zákony. (**Moderátor (m. z.):** „Áno.“) A nie vyhlášky. Ved' taký zákon, treba ho navrhnúť, treba ho pripomenkovať, treba ho schváliť, treba ho zapísať do zbierky zákonov. To je proces, ktorý je proste... základný proces. (**Moderátor (m. z.):** „Áno, áno. Vyhláška nemôže mať nadradenosť nad zákonom.“) a predstavte si, čo oni robia s tými vyhláškami. Oni jeden deň jednu vytvoria. Potom im ju ústavný súd druhý deň zastaví, (moderátor nahlas súhlasne prikývne) tretí deň si vymyslia novú vyhlášku, ktorá je v rozpore s vyhlásením ústavného súdu. (**Moderátor:** „Áno.“) Tak veď toto už sa fakt nedá.“

Moderátor: „Číže je riešením napríklad tá blokáda hraníc? Lebo aj to je riešenie.“

M. Benko: „No, viete čo, to je... veľmi neradi, ale to už ľudia, to už proste ani nie, že to niekto chce. To už je skutočný taký odpor ľudí k opatreniam, ktoré sú nezmyselné.“

Moderátor: „To už je také až zúfalstvo, by som povedal.“

M. Benko: „Tí ľudia sú zahnaní do kúta. Tí ľudia už nemajú kam cúvnuť, tí ľudia proste idú, lebo už neveria. Proste nemôžete veriť každý deň inej vyhláške. (**Moderátor (m. z.):** „Áno.“) Ja môžem to porovnať s Maďarskom. Keďže bývam v Maďarsku. Maďari, oni robia opatrenia dlho. Číže oni si sadnú, oni vytvoria opatrenie, ktoré ale má trvácnosť pol roka.“

Moderátor: „A platí.“

M. Benko: „A platí. A oni si vydajú na pol roka, pol roka platí, pol roka všetci ho rešpektujú a všetci súhlasia.“

Moderátor: „Zuzanka, ako je to s Rakúskom? Pretože tam je to veľmi podobné. Ja sledujem, ako komunikuje kancelár Kurz a tam je to všetko predvídateľné a ľudia vidia, čo ich čaká.“

Zuzana Fecková Ondrisová: „Áno. Tak. Presne toto porovnávam aj ja a sledujem, že tie opatrenia, keď sa zavádzajú, tak je dostatočný čas na to sa na ne naozaj pripraviť. Sú komunikované jasne, zrozumiteľne... (**Moderátor (m. z.):** „Predvídateľne.“) Naozaj, človek vie zhruba odkedy dakedy sa to bude asi toho času týkať.“

Moderátor: „Poznáte svoje mantinely.“

Zuzana Fecková Ondrisová: „Myslím si, že toto bolo super, pretože to bolo úplne jasné a keď som to porovnávala práve s tou slovenskou komunikáciou, zo strany Slovenska teda, tak to je naozaj... to sa nedá vlastne ani porovnávať.“

Moderátor: „Máme posledné minúty našej relácie, zhruba 4,5 minúty. Povedzte každý z vás, aké by ste videli logické riešenie, tak aby ste sa vy, ktorí bývate a žijete v blízkom pohraničí, mohli cítiť ako plnohodnotní Slováci. Pani Farkašová.“

B. Farkašová: „V prvom rade určite zrušiť testovanie, pretože to považujem za absolútny nezmysel. Akým právom sa od nás vyžaduje nejaký test, keďže my žijeme v blízkosti Bratislavy, a tak isto žijú v blízkosti Bratislavy ľudia z tej opačnej strany.“

Moderátor: „Aj v Senci, v Trnave.“

B. Farkašová: „V Senci, na Záhorí...“

Moderátor: „A od nich nikto testy nepýta.“

B. Farkašová: „... nikto od nich testy samozrejme nepýta.“

Moderátor: „A ešte k tomu platené.“

B. Farkašová: „A ešte k tomu platené. Takže ja si myslím, že toto je prvé, čo by sa malo okamžite zrušiť.“

Moderátor: „Vy sa ako pozeráte aj na tie blokády ako krajné riešenie?“

B. Farkašová: „Tak presne tak, ako povedal tuto prísediaci pán, že je to naozaj, sú tí ľudia už zahnaní do kúta a nemajú kam ustúpiť. Musia proste bojovať.“

Moderátor: „Áno. Vy by ste podporili takúto blokádu?“

B. Farkašová: „Ási áno.“

Moderátor: „Áno? Pán Benko.“

M. Benko: „Ja to poviem veľmi jednoducho a v skratke. My nechceme nič iné, len aby sa dodržiavali zákony a ústava. Ale zákony a ústava, nie vyhlášky. Vyhlášky sú fajn, ale bežný občan nemá čas, aby sledoval dennodenne, kto, kde akú vyhlášku v nejakej zbierke zákonov prijal. Proste prija... my chceme jedine, aby sa... aby platili zákony, aby sa dodržiavali zákony, aby platila ústava.“

Moderátor: „Jasné a predvídateľné.“

M. Benko: „A pokiaľ má v ústave... z ústavy vyplýva, že občan slovenskej republiky má právo vstupu na územie Slovenskej republiky, tak nech to právo platí. To je všetko. (moderátor hlasne súhlasí „hh-hm.“) A samozrejme, že s testami nesúhlasíme. Hej? To je, to je alfa a omega. Pokiaľ epidemiologická situácia to nevyžaduje, to je veľmi dôležité, lebo keď napríklad v Rajke by zrazu bola nejaká epidemiologická situácia veľmi zhoršená, tak tí ľudia sami pôjdu na tie testy, veď oni sami sa chcú chrániť a veľmi radi. Ale pokiaľ u nás v Maďarsku je situácia minimálne porovnateľná so Slovenskom, pokiaľ nie lepšia, lebo Maďarsko má o mnoho vyššiu aj zaočkovanosť, tak preboha, my čo ideme z lepšej krajiny, čo sa týka infekčnej nejakej situácie, do horšej Bratislavy, tak my máme byť testovaní a my ideme aj tak robiť všetky tie rizikové naše... naše činnosti do Bratislavy.“

Moderátor: „A nehovoriac o tom, že všetky tri krajiny sú momentálne v zelenej zóne, čiže Maďarsko, Rakúsko aj Slovensko a tam sa hovorí, že tam by testy vôbec nemali byť absolútne potrebné. No.“

M. Benko: „Presne tak.“

Moderátor: „Pani Fecková.“

Z. Fecková Ondrisová: „No ja súhlasím, že netreba naozaj diskriminovať občanov Slovenskej republiky, ktorí žijú naozaj kúšik za hranicou a bolo by fajn, keby sme naozaj mohli bez problémov sa vracieť do tej našej krajiny a mať naozaj také jasne stanovené opatrenia, mať na ne dostatok času a proste nebyť uvrhnutí do takého chaosu, ktorý sme tu videli.“

Moderátor: „Ako vnímate napríklad to, že v Rakúsku je možnosť testovať sa zadarmo antigénovými testami, ktoré u nás vlastne de facto zrušili, pritom Rakušania stále uznávajú antigénové testy, aj keď sa prekračuje hranica zo Slovenska do Rakúska. Ako toto vnímate?“

Z. Fecková Ondrisová: „Ja si myslím, že by sa to malo zladať. Tomuto nerozumiem, prečo z jednej strany funguje a z druhej strany to nefunguje. Tomu nerozumiem.“

Moderátor: „Áno, lebo vy sa dáte otestovať napríklad v Rakúsku. Ten antigénový test vám platí dajme tomu 48 hodín a prídete na slovenskú hranicu a tam povedia, no dobre ale, my chceme od vás PCR-test. Čiže toto ste mali presne asi na mysli, že.“

Z. Fecková Ondrisová: „PCR, áno. Tak.“

M. Benko: „No, viete čo, ja by som sa chcel vyjadriť k tým testom, hej? Keďže som si to trochu aj naštudoval a...“

Moderátor: „Skúste stručne, lebo máme posledn... (nezrozumiteľné).“

M. Benko: „Veľmi stručne. Antigénové testovanie je... má veľmi veľkú nepresnú odchýlku. Presné sú PCR testy. Čiže tie antigény, tie sa používajú zväčša, keď už ľudia majú príznaky.“

Moderátor: „Áno, aby sa vedelo, či je alebo nie je nakazený.“

M. Benko: „Áno, ale aj tak z toho antigénového testu znovu ho pošlú na PCR, ktorý upresní, že či je to skutočne tak. Takže ono je... samozrejme ten PCR-test je omnoho presnejší, ale pokiaľ, pokiaľ ľudia nemajú potrebu sa vôbec testovať, keďže sme v zelenej zóne, cítime sa zdraví, sme v prihraničí, nemáme tu momentálne žiadne problémy, tak nebudeme predsa nútiť zdravých ľudí, aby chodili zbytočne po testoch. To je celé.“

Moderátor: „No ja ďakujem pekne, to je najlepšia bodka za tou našou reláciou, verím, že si to pozrú aj tí, ktorí si to pozrieť majú a že sa trochu zamyslia nad tým, že čo vlastne robia, takže ďakujem pekne, Zuzana Fecková Ondrisová z Wolfsthalu z Rakúska (**Z. Fecková Ondrisová:** „Ďakujem.“), pán Martin Benko z Rajky z Maďarska. (**M. Benko:** „Ďakujem za pozvanie.“) Pani Beatris Farkašová z Dunakiliti z Maďarska, (**Beatris Farkašová:** „Ďakujem za pozvanie.“) ďakujem pekne ešte raz. Vám, vážení diváci, ďakujem za pozornosť a určite sa tejto téme budeme venovať aj v najbližších dňoch a týždňoch. Dovidenia.“

- zvukovo-obrazový predel „Vedeli ste?“

- informácia o ocenení web stránky Bratislavy

- zvukovo-obrazový predel „Vedeli ste?“, „už viete“

17:31:18 – Metro dnes (obsah totožný ako popis vyššie)

17:50:25 – Korzo (o filme Gump – Pes, ktorý naučil ľudí žiť a hudobnom klipe k nemu)

- zvukovo-obrazový predel „Upútavka“

18:01:11 - upútavka – Beseda o piatej (obsah totožný s popisom vyššie)

- zvukovo-obrazový predel „Upútavka“

- zvukovo-obrazový predel „Reklama“

- reklamný blok

- zvukovo-obrazový predel „Reklama“

- zvukovo-obrazový predel „Vedeli ste?“

- informácia o ocenení web stránky Bratislavy

- zvukovo-obrazový predel „Vedeli ste?“, „už viete“

18:04:01 – Metro dnes

- avízo obsahu programu

Správy: ●Proti očkovaniu i pandemickým opatreniam sa pred Prezidentským palácom včera zúčastnilo tisíc až 1500 ľudí – **Modetátor:** „Proti očkovaniu, pandemickým opatreniam i proti prezidentke Zuzane Čaputovej, členom vlády a parlamentu sa pred Prezidentským palácom včera zúčastnilo tisíc až 1500 ľudí. Dav zablokoval komunikácie v okolí. Polícia žiadne vážne porušenie verejného poriadku nezaznamenala. Nedošlo ani k žiadnym fyzickým útokom.“ ; ●Na ďalší Mestský bazár do priestorov komunálneho podniku na Bazovej prišlo

skoro 650 návštevníkov.; • Nová kultúrna scéna v Sade Janka Kráľa ponúka šesťkrát do týždňa pestrý program.; OZ Skrášlime Slovensko v spolupráci s Dúbravkou Vás pozýva na nové atraktívne podujatie Street food festival Dúbravka. • Projekt Slovenskej filmovej a televíznej akadémie Kino pod hviezdami sa symbolicky rozlúči s Milanom Lasicom. • Autorka keramických dekoratívnych objektov aj tento príjemný prostredie Letnej čítárne U červeného raka. • Spoločnosť Volkswagen Slovakia vypne pre celozávodnú dovolenku pracovné linky

- reportáž o ankete o možnom vyčlenení časti pri jazere Draždiak pre nudistov
- rozhovor s Jozefom Göncym (dvojnásobný bronzový medailista z OH) o olympijskom zlate Zuzany Reháč Štefečkovej
- zvukovo-obrazový predel „Reklama“; reklama; zvukovo-obrazový predel „Reklama“

18:26:21 – Beseda o piatej (obsah totožný s prepisom vyššie)

18:30:12 – koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1263/SO/2021

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona

Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1263/SO/2021 smerujúcu voči programovej službe Jednotka vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala uvedenú sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Sťažnosť č. 1263/SO/2021 zo dňa 11. 8. 2021
Sťažovateľ: fyzická osoba
Predmet sťažnosti: Správy RTVS
Deň a čas vysielania: 11. 8. 2021 o cca 19.00 hod.

Programová služba: Jednotka
Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska
Číslo licencie: TD/1

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Dobrý večer, v Správach RTVS 11.8.2011 okolo 19:22 sa k epidemickej situácii v Izraeli vyjadril Juraj Mesík. V Správach RTVS povedal: „Za pol roka efekt vakcíny (v Izraeli – pozn. O.H.) vyprchal do stratena“.

K uvedenému mám dve pripomienky:

1. Juraj Mesík nie je žiadnym spôsobom kvalifikovaný na to, aby sa vo verejnoprávnom médiu vyjadroval k téme vakcinácie. Pán Mesík nie je virológ, vakcinológ, imunológ ani epidemiológ. V téme nerobí žiaden výskum. Pokiaľ viem, ide len o „facebookového kriklúňa a trolla“, čo možno ťažko považovať za dostatočnú kvalifikáciu.

2. Citované vyjadrenie pána Mesíka je úplne chybné. Poklesla účinnosť mRNA vakcín po infekčnej delte? Áno, poklesla, odhaduje sa na okolo 50 až 60 percent. Znamená to, že vakcíny nechránia? Nie. Všetky – v tejto chvíli – dostupné vedecké dáta ukazujú, že mRNA vakcíny v Izraeli znižujú šírenie, chráni pred hospitalizáciou, vážnym priebehom aj smrťou. Z toho plynie, že efekt vakcíny v žiadnom prípade nevyprchal do stratena, ako odznelo.

Kladiem si otázku, prečo RTVS necháva o výsostne odbornej téme hovoriť dezorientovaného laika, ktorý v televízii otvorene šíri nezmysly. Áno, vyváženosť je vždy na mieste, ale protikladom faktov nemôžu byť osobné názory laika, ktoré sú odtrhnuté od reality.

Žiadam RTVS, aby Mesíkovi (či ďalším samozvaným odborníkom) neposkytovala priestor na šírenie bludov a lží o vakcinácii. Ďakujem.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 16 ods. 3 písm. b): „Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Sťažovateľ namietal pravdivosť vyjadrenia analytika Juraja Mesíka ohľadne účinnosti mRNA vakcíny, ako aj to, že mu bol poskytnutý priestor, hoci v tejto odbornej téme nie je kvalifikovaný.

Program sme posudzovali podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., teda skúmali, či vysielateľ splnil povinnosť zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť.

Medzi kritériá objektivity vo všeobecnosti zahrňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

Príspevok *Izrael opäť hlási vysoké čísla infikovaných* informoval o zhoršujúcej sa pandemickej situácii v Izraeli, kde napriek vysokej miere zaočkovanosti (80 % dospelej populácie) rýchlo pribúda nových infekcií infekčnejšieho delta variantu koronavírusu. Uvedené bolo, že krajina spustila očkovaciu kampaň dávno a väčšina obyvateľov dostala vakcínu už pred približne 5 mesiacmi. V súčasnosti vláda odporúča tretiu dávku vakcíny, o ktorú je veľký záujem.

Redaktorka tiež informovala, že dáta z Izraela naznačujú, že až u 90 % zaočkovaných je priebeh ochorenia ľahší. Uvedené tiež bolo, že odborníci špekulujú, že ohniskami môžu byť komunity ortodoxných Židov, ktorí odmietajú vakcíny.

V príspevku boli odvysielané vyjadrenia virológa Fedora Čiampora. Podľa Čiampora sa ukazuje, že v prípade Izraela bude potrebná aj tretia očkovacia dávka.

Priestor dostal aj Juraj Mesík, ktorý sa v príspevku vyjadril: „*Izraelci sa dali strašne rýchlo zaočkovať, tam šesťdesiat percent populácie bolo zaočkovaných už koncom marca a odvtedy stúpol počet, teda podiel zaočkovaných o päť percent. Čiže všetci tí alebo drvivá väčšina z tých, ktorí sú zaočkovaní, boli zaočkovaní pred polrokom a za pol roka efekt tej vakcíny vyprchal dostratena.*“

Sťažovateľ namietal, že tvrdenie J. Mesíka o tom, že „za pol roka efekt vakcíny vyprchal dostratena“ je chybné.

V predmetnej súvislosti sme sa pozreli na dáta súvisiace s vývojom pandémie koronavírusu v štáte Izrael. Podľa júlovej správy izraelského ministerstva zdravotníctva bola účinnosť vakcíny Pfizer/BioNTech (v Izraeli sa očkuje iba touto vakcínou) v situácii, keď v krajine dominuje delta variant koronavírusu, len 39 %. Avšak proti hospitalizácii je vakcína stále účinná na 88 % a proti ťažkému priebehu ochoreniu na 91 %. Pokles v celkovej účinnosti je však strmý, z odhadovaných 64 % začiatkom júla a z 95 % v máji (na základe dát od januára po apríl).¹

Na základe uvedeného je teda podľa nás možné namietané tvrdenie J. Mesíka, že za pol roka efekt vakcíny vyprchal dostratena označiť za nepresné. Ako je totiž zrejmé z vyššie uvedeného, účinnosť vakcíny strmo klesá, avšak stále (v čase vysielania príspevku, resp. cca na prelome júla a augusta) poskytuje veľmi dobrú ochranu pred hospitalizáciou a ťažkým priebehom ochorenia.

Sťažovateľ tiež namietal, že Juraj Mesík nie je kvalifikovaný, aby sa vo verejnoprávnom médiu vyjadroval k téme vakcinácie.

Pozreli sme teda bližšie na odborný profil J. Mesíka, ktorý bol v príspevku prezentovaný ako „analytik“. Mesík vyštudoval medicínu na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Martine. Ďalej sa však medicíne nevenoval. V rozhovore, ktorý v roku 2017 poskytol Denníku N v tejto súvislosti uviedol: „*Nikdy som nechcel robiť lekára. Na medicínu som šiel, lebo ma zaujímala veda, konkrétne biomedicínsky výskum. Promoval som v roku 1988, už o rok neskôr sa však otvorili úplne iné možnosti. Na vedu som preto rezignoval.*“²

Mesík sa od druhej polovice 80. rokov venoval ekologickým témam a bol ekologickým aktivistom. Po Nežnej revolúcii bol kooptovaný za poslanca Federálneho zhromaždenia. Bol jedným zo zakladateľov Strany zelených. Neskôr pracoval v mimovládnom sektore (nadácia Ekopolis, Inštitút pre štúdie Východ – Západ, poradný výbor nadácie Open Society Fund, Iniciatíva európskej komunitnej filantropie, Nadácia pre deti Slovenska). Pôsoobil aj ako nezávislý expert Svetovej banky. Aktívnym bol tiež v komunálnej politike (po voľbách v roku 1998 bol zvolený do mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici).³

V médiách vystupoval ako „analytik globálnych trendov“. V začiatkoch pandémie koronavírusu predpovedal, že pôjde o jednu z najväčších pandémieí za 50 rokov a varoval pred zľahčovaním situácie.⁴ Neskôr začal kritizovať vládu Igora Matoviča za manažment pandémie (medzi iným napr. aj nákup neregistrovanej ruskej vakcíny Sputnik) a začal sa vyjadrovať aj k spôsobu liečby ochorenia COVID-19 na Slovensku – kritizoval používanie

¹ <https://www.forbes.com/sites/williamhaseltine/2021/08/11/israels-recent-surge-confirms-we-need-a-multimodal-strategy-to-fight-covid-19/?sh=e822fbd5b6e9>; https://www.gov.il/BlobFolder/reports/vaccine-efficacy-safety-follow-up-committee/he/files_publications_corona_two-dose-vaccination-data.pdf

² <https://dennikn.sk/851818/juraj-mesik-mat-doma-zasoby-potravin-pre-pripad-krizy-je-vec-elementarnej-zodpovednosti-voci-rodine/?ref=inc>

³ https://cs.wikipedia.org/wiki/Juraj_Mes%C3%ADk; <https://dennikn.sk/2443866/analytik-mesik-ovladol-facebook-videom-proti-ockovaniu-z-lekarov-robi-uplatnych-smejdov-reaguje-imunolog-jesenak/>

⁴ <https://www1.pluska.sk/rady-a-tipy/analytik-lekar-novom-koronaviruse-toto-vam-vlady-nepovedia-aby-nevyvolali-paniku>

podľa jeho tvrdení neúčinného a drahého lieku Remdesivir a propagoval používanie neschváleného Ivermectinu, pričom naznačoval, že za takýmto postupom je štátna korupcia.⁵ Mesík je v súčasnosti viditeľný najmä v súvislosti so spochybňovaním očkovania a v tejto súvislosti sú jeho názory preberané skupinami antivaxerov na soc. sieťach.

V júni 2021 bol televíziou TA3 odvysielaný program *Tak takto?!*. Išlo o rozhovor moderátorky Anky Žitnej s Mesíkom na tému očkovania proti ochoreniu COVID-19. Mesík, ktorý bol v programe prezentovaný ako lekár a „analytik globálnych trendov“, spochybňoval očkovanie a zároveň vyzdvihoval tzv. sezónne vplyvy na vývoj pandémie (vitamín D vo forme slnečného žiarenia má za dôsledok pokles chorobnosti a úmrtnosti). Uviedol, že neexistuje presvedčivý dôkaz, že vysoká miera vakcinácie znamená vysokú ochranu verejnosti pred ochorením a umieraním. Podľa neho je očkovanie aj politický a komerčný projekt a mnohí lekári sú na výplatných páskach výrobcov vakcín. Nezačkovaní lekári si podľa neho uvedomujú, že vakcíny sú „šité horúcou ihlou“ a ide o experimentálne očkovanie (vakcíny neprešli riadnym testovaním) s možnými dlhodobými účinkami. Prirodzené prekonanie infekcie podľa neho zanecháva spravidla širšiu, hlbšiu a dlhodobejšiu odolnosť voči ochoreniu ako vakcína.⁶

Skrátená verzia rozhovoru s Mesíkom sa stala na soc. sieti Facebook virálnou a k dnešnému dňu (27. 9. 2021) má už 65 tisíc zdieľaní. Rozhovoru a jeho úspechu na soc. sieti sa venoval Denník N v článku *Analytik Mesík ovládol Facebook videom proti očkovaniu. Z lekárov robí úplatných šmejdvov, reaguje imunológ* zo dňa 25. 6. 2021. Článok priniesol reakcie neuroimunológa N. Žilku, primára z Oddelenia klinickej imunológie a alergológie M. Jeseňáka, epidemiologičky A. Bražinovej a iných, ktorí vyvracali Mesíkove tvrdenia z rozhovoru.⁷

Pozreli sme sa tiež na odborný profil Fedora Čiampora, ktorý bol v príspevku prezentovaný ako virológ. Prof. MUDr. Fedor Čiampor, DrSc. vyštudoval Lekársku fakultu UK v Bratislave, pôsobil ako riaditeľ Virologického ústavu SAV a podpredseda SAV. Na svojom konte má množstvo domácich aj zahraničných ocenení za vedeckú a výskumnú činnosť. V rozhovore pre denník Pravda v januári 2021 sa postavil za očkovanie ako účinný nástroj v boji s pandemiou a vyvracal niektoré obavy týkajúce sa bezpečnosti vakcín.⁸

Podľa § 15 ods. 1 ZVR „*Vysielať* vysiela slobodne a nezávisle. Do ich obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.“ Myslíme si však, že kvalifikovanosť oslovených respondentov by mala byť základným kritériom pri prezentovaní odbornej tematiky. V prípade posudzovaného príspevku bol jedným z oslovených J. Mesík, ktorého kvalifikovanosť vyjadrovať sa k medicínskym témam súvisiacim s pandemiou a vakcináciou je podľa našej mienky nedostatočná. Ako sme zdokumentovali vyššie, Mesík síce je vyštudovaný lekár, avšak medicíne sa nikdy profesionálne nevenoval. Jeho odborný profil je v tejto súvislosti podľa nás v značnom kontraste s F. Čiamporom, ktorý je popredným virológom.

⁵ <https://www.topky.sk/cl/10/2043287/Analytik-Mesik-bez-servitky-o-KORONAVIRUSE--Skupina-ludi-na-Slovensku-krasne-zbohatla-na-ludskej-tragedii>

⁶ <https://www.ta3.com/clanok/204152/z-ockovania-je-nabozenstvo-mysli-si-mesik-namiesto-vakcin-zdoraznuje-sezonne-vplyvy>

⁷ <https://dennikn.sk/2443866/analytik-mesik-ovladol-facebook-videom-proti-ockovaniu-z-lekarov-robi-uplatnych-smejdvov-reaguje-imunolog-jesenak/>

⁸ <https://zurnal.pravda.sk/rozhovory/clanok/574488-profesor-ciampor-vymysly-o-skodlivosti-vakcin-maju-svoje-cintoriny/>

Na druhej strane, z hľadiska posudzovania programu podľa ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je potrebné zhodnotiť konkrétny obsah (odvysielané vyjadrenia v danom kontexte) a spôsob spracovania príspevku.

Mesík v príspevku konštatoval, že efekt v Izraeli použitej vakcíny za pol roka vyprchal dostratena. Ako sme konštatovali vyššie, toto vyjadrenie možno považovať za nepresné, pretože v čase vysielania príspevku (1. polovica augusta) vakcína podľa dostupných dát (dáta z júla) stále poskytovala veľmi dobrú ochranu pred hospitalizáciou a ťažkým priebehom ochorenia. Je však potrebné v tejto súvislosti uviesť, že v príspevku opakovane zaznela informácia, že priebeh ochorenia je u väčšiny zaočkovaných mierny (v úvode o tom informoval moderátor a v samotnom príspevku aj redaktorka).

Skutočnosť, že účinnosť vakcíny postupom času klesá, naznačujú v príspevku aj ďalšie prezentované informácie (informácie o potrebe tretej dávky - izraelská vláda vyzýva na ďalšie očkovanie a starším odporúča tretiu dávku vakcíny). Potrebu tretej dávky v príspevku potvrdil aj virológ F. Čiampor, pričom spomenul, že Izrael bol jednou z prvých vysoko zaočkovaných krajín.

V tomto kontexte nepresné tvrdenie o vyprchanom efekte vakcíny nie je podľa nás z hľadiska celkového vyznenia príspevku rozhodujúce.

Je potrebné uviesť, že v rámci monitorovaného spravodajského programu sme zaznamenali ešte ďalšie dva príspevky, ktoré sa venovali téme očkovania a informovali o očkovaní v pozitívnom kontexte. V prípade príspevku *V Británii počet novoinfikovaných klesá*, ktorý bol odvysielaný následne po namietanom príspevku zaoberajúcom sa situáciou v Izraeli, redaktor informoval o momentálne priaznivej situácii v Británii, ktorá bola v príspevku prezentovaná v kontexte vysokej miery zaočkovanosti. Uvedené tiež bolo, že vláda momentálne neplánuje očkovať ľudí tretou dávkou, pretože vakcína u nich ešte pôsobí (uvedené bolo, že vláda plánuje v prípade potreby očkovať na jeseň).

Príspevok *Vyšší záujem ľudí o výjazdové očkovanie* informoval o úspechu a popularite mobilnej očkovacej jednotky na východnom Slovensku. V príspevku bola odvysielaná anketa s ľuďmi, ktorí sa rozhodli dať zaočkovať, pričom zazneli niektoré benefity očkovania – vlastná bezpečnosť, dovolenková možnosť, jednoduchší život.

Na základe uvedeného sa prikláňame k názoru, že odvysielaním namietaného programu nedošlo k porušeniu ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností si myslíme, že vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska odvysielaním programu *Správy RTVS* zo dňa 11. 8. 2021 **neporušil ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.**

Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1263/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Správy RTVS

Deň vysielania: 11. 8. 2021

Čas vysielania: cca 19.00 hod.

Vysielací čas:

- cca 19.00 hod. – začiatok programu *Správy RTVS*

Príspevky:

- Covidový semafor: oranžové okresy na východe
- Proces v kauze motákov M. Kočnera pokračuje
- Menej možnosti stavebného sporenia
- Reputácia slovenských zbraní v zahraničí
- J. Čížnár vypovedal v procese s D. Kováčikom
- D. Santusová kritizuje pomery v polícii
- „Bioplynky“ prejdú rozsiahlou kontrolou
- Izrael opäť hlási vysoké čísla infikovaných
- V Británii počet novoinfikovaných klesá
- V Česku skúšajú testovanie online
- Vládna kríza v Poľsku eskaluje
- Zmena názoru v otázke deportácií
- Pápeža budú chrániť na nových motorkách
- Vyšší záujem ľudí o výjazdové očkovanie
- Obce odstraňujú skládky
- Eurofondy na kultúru v regiónoch
- EÚ stratila pozíciu lídra v kyberpriestore
- Najväčšia krádež v histórii kryptomien
- Južnú Európu zasiahnu extrémne horúčavy
- Po povodniach postavili pontónový most
- Fintické spevy v éteri Rádia Regina Východ
- Nová zubačka je už na tatranskej trati
- Do SND aj v auguste
- V knižnici ožíva príbeh Titanicu

- cca 19.51 hod. - koniec programu *Správy RTVS*

Príspevok: *Izrael opäť hlási vysoké čísla infikovaných* (názov príspevku uvedený vo forme titulku umiestneného v dolnej časti obrazovky v úvode príspevku)

Prepis:

Ľubomír Bajaník, moderátor: „Pandemická situácia v Izraeli je znovu vážna. Po prvý raz za pol roka potvrdili viac ako šesťtisíc prípadov infekcie koronavírusom za jeden deň. Krajina bola ešte začiatkom roka lídrom v počte zaočkovaných. Vláda zvažuje nové opatrenia. Celkový lockdown zatiaľ odmieta. Priebeh ochorenia je však mierny, aj preto vyzýva na ďalšie očkovanie. Starším odporúča tretiu dávku vakcíny.“

Viktória Bellová, redaktorka: „Napriek tomu, že Izrael má zaočkovaných takmer osemdesiat percent dospelých obyvateľov, vírus sa znova vymkol spod kontroly. V krajine zúri infekčnejší delta variant. Dáta zo židovského štátu naznačujú, že až u deväťdesiat percent zaočkovaných je priebeh ochorenia ľahší. Odborníci špekulujú, že ohniskami môžu byť komunity ultraortodoxných Židov, ktorí odmietajú vakcíny.“

Fedor Čiampor, virológ: „Izrael je zaujímavý tým, že to bola krajina, ktorá bola jedna z prvých, kde bolo vysoké percento zaočkovaných, aj napriek tomu sa teraz začali objavovať nové ďalšie ochorenia. Môže to byť komunita ortodoxných Židov, ktorí odmietajú očkovanie, to nevieme.“

Viktória Bellová, redaktorka: „Faktom ostáva, že Izrael očkovaciu kampaň spustil dávno a väčšina tamojších obyvateľov dostala vakcínu už pred približne piatimi mesiacmi.“

Juraj Mesík, analytik: „Izraelci sa dali strašne rýchlo zaočkovať, tam šesťdesiat percent populácie bolo zaočkovaných už koncom marca a odvtedy stúpol počet, teda podiel zaočkovaných o päť percent. Čiže všetci tí alebo drvivá väčšina z tých, ktorí sú zaočkovaní, boli zaočkovaní pred polrokom a za pol roka efekt tej vakcíny vyprchal dostratena.“

Fedor Čiampor, virológ: „Takže sa ukazuje, že bude potrebné v tomto prípade aj tretia očkovacia dávka.“

Viktória Bellová, redaktorka: „Podľa izraelského premiéra Naftaliho Bennetta je záujem o tretiu dávku vakcíny veľký a krajina bude mať pripravené zásoby. Viktória Bellová, RTVS.“

Príspevok: V Británii počet novoinfikovaných klesá (názov príspevku uvedený vo forme titulku umiestneného v dolnej časti obrazovky v úvode príspevku)

Prepis:

Ľubomír Bajaník, moderátor: „V súvislosti so zaočkovanosťou a s pandemickými opatreniami sa pozornosť dlhšie upriamuje na Spojené kráľovstvo. Krajina pred časom zrušila všetky opatrenia. počet novo infikovaných klesá. Na podrobnosti sa pýtame spravodajcu v Londýne Viliama Ovsepiana. Dobrý večer, Vilo.“

Viliam Ovsepian, redaktor (naživo): „Dobrý večer prajem. V priemere sa počet nových prípadov ochorenia za posledný týždeň pohybuje na úrovni dvadsaťsedemtisíc ľudí. Paradoxne, Británia vyššie čísla zaznamenala ešte pred uvoľnením opatrení. V súčasnosti je takmer deväťdesiat percent dospelých obyvateľov zaočkovaných prvou dávkou. Tou druhou je ich sedemdesiatpäť percent. Práve dnes vyšla štatistika, že traja zo štyroch dospelých Britov sú už zaočkovaní. Od minulého týždňa vláda schválila možnosť očkovať aj mladých ľudí vo veku šestnásť a sedemnásť rokov. U niektorých z nich sa totiž zaznamenali ťažký priebeh

ochorenia. Dá sa povedať, že vo všeobecnosti sú ľudia pokojní. Je to vidieť v uliciach, pretože mnoho z nich už rúška nenosí vôbec. Všetci však s napätím očakávajú, aká bude jeseň.“

Lubomír Bajaník, moderátor: „My sme spomínali Izrael, kde sa vláda chystá už na očkovanie treťou dávkou. Ako je to v Británii?“

Viliam Ovsepián, redaktor (naživo): „Vláda plánuje začať očkovať treťou dávkou už začiatkom septembra. Vo viacerých médiách dnes vyšla správa jedného z hlavných epidemiológov konzília. V nej hovorí, že jednou z možností by bolo začať očkovať iba rizikové skupiny obyvateľstva a ľudí nad päťdesiat rokov. Dá sa povedať, že momentálne sa zdravotníkom podarilo pribrzdiť šírenie vírusu. Práve preto nevidí dôvod očkovať ľudí, pretože ešte vakcína v nich pôsobí. Na druhej strane, vláda nakúpila tridsaťpäť miliónov dávok vakcíny. Tie plánuje využiť v prípade potreby na jeseň v roku 2022.“

Lubomír Bajaník, moderátor: „Tolko pohľad do Londýna. Ďakujeme.“

Príspevok: *Vyšší záujem ľudí o výjazdové očkovanie (názov príspevku uvedený vo forme titulku umiestneného v dolnej časti obrazovky v úvode príspevku)*

Prepis:

Lubomír Bajaník, moderátor: „Záujem o očkovanie priamo vo veľkokapacitnom očkovačom centre v Košiciach postupne klesá. Popularitu získali výjazdové jednotky. Pre vyšší záujem ich kraj posilnil. Zdravotníci sú pred obchodnými centrami či frekventovanými autobusovými stanicami napríklad v Michalovciach aj v Košiciach.“

Katarína Jarembinská, redaktorka: „V teréne doteraz podali takmer tridsaťtisíc vakcín proti ochoreniu COVID-19.“

Anna Terezková, hovorkyňa Košického samosprávneho kraja: „Počas uplynulých týždňov sme preto posilnili výjazdovú očkovačiu službu aj tak, že náš očkovač autobus vyráža aj na miesta s vyššou koncentráciou ľudí. To znamená, že sme začali očkovať aj pri obchodných centrách, autobusových stanicách.“

Katarína Jarembinská, redaktorka: „Pri košickej autobusovej stanici za zhruba osem hodín zaočkovali vyše sto ľudí. Podávali jednodávkovú vakcínu Janssen od spoločnosti Johnson & Johnson.“

opýtaný: „Rozmýšľam o tom, že sa nechám zaočkovať touto vakcínou, pretože je to jednorazová.“

opýtaný: „Pre vlastnú bezpečnosť, aj dovolenková možnosť na september.“

opýtaný: „Jednak som išiel náhodne okolo a jednak jednoduchší život, opatrenia, ktoré sa chystajú.“

Katarína Jarembinská, redaktorka: „Často sa stáva, že ľudia sa na týchto miestach v jeden deň informujú a na druhý si ich sami vyhľadajú a prídu sa dať zaočkovať.“

Ivana Macková, študentka Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach: *„Najlepšia skúsenosť bola pred obchodným centrom Zemplín v Michalovciach, kde nás veľmi milo prekvapili obyvatelia z toho okresu, prišlo tam tristo ľudí sa zaočkovať.“*

Barbara Vilmošová, lekárka výjazdového očkovania: *„Tuto pred obchodnými centrami, aspoň z mojej skúsenosti, prichádzajú ľudia, ktorí sa buď boja tých dvoch dávok, takže si vyžadajú tú jednodávkovú, alebo ktorí vyslovene ako narýchlo nejak potrebujú sa dať zaočkovať, alebo sa narýchlo rozhodnú, že sa chcú dať očkovať, a vyberú si teda Janssen.“*

Katarína Jarembinská, redaktorka: *„Vyšší záujem verejnosti o očkovanie zaznamenala aj košická univerzitná nemocnica, a to vďaka zrušeniu registrácie. Počet očkovaní stúpol oproti júlu z dvesto na takmer päťsto denne. Katarína Jarembinská, RTVS.“*

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1321/SO/2021

Programová služba: Rádio Regina

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona

Číslo licencie: RD/2

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1321/SO/2021 smerujúcu voči programovej službe Rádio Regina vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala uvedenú sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Sťažnosť č.:	1321/SO/2021 zo dňa 2. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	spravodajstvo
Deň a čas vysielania:	2. 9. 2021, 07:00 – 22:00 h
Označenie podľa JSO:	bez označenia
Programová služba:	Rádio Regina
Vysielateľ:	RTVS
Číslo licencie:	na základe zákona; RD/2

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Dobrý deň, prosím o preverenie dnes (2.9.2021) odznenej informácie v spravodajskej relácii rádia Regina BB.

V relácii odznela informácia o tom, že žiaci nastúpili do škôl v prvý školský deň. Ihneď nasledujúca informácia bola - všetci žiaci na všetkých školách mali na tvárach rúška.

Prosím o preverenie, na základe čoho bola táto informácia zverejnená vo verejnoprávnom rozhlase a či sa opierala o overiteľné fakty.

Zároveň prosím o poskytnutie dokladu, ktorý potvrdzuje dané tvrdenie.

V prípade, že RTVS - rádio Regina nebude vedieť zdroj preukazujúci zverejnené tvrdenie potvrdiť, považujem takúto informáciu za spochybnenú a žiadam prijať príslušné opatrenie vrátane ospravedlnenia sa poslucháčom a verejného priznania sa daného rádia poslucháčom, že poskytli nepravdivú informáciu.

Za vybavenie a spätnú informáciu Vám ďakujem. S pozdravom...“

Rada si vyžiadala od sťažovateľa doplnenie informácie o približnom čase odvysielania namietaných informácií, pričom sťažovateľ dňa 6. 9. 2021 doplnil podanie:

„...Žiaľ, s istotou to neviem určiť, ale určite to bolo dopoludnia - možno každú celú hodinu v správach. Odhadujem, že to mohlo byť buď p 8:00 alebo 9:00 alebo 10:00, resp. to mohlo odznieť vo viacerých správach. Ďakujem. S pozdravom...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 15 ods. 1: *Vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle. Do ich obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.*

§ 16 ods. 3 písm. b): *Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru,“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Sťažovateľ vo svojom podaní namietal voči nepresnosti informácií v rámci spravodajských príspevkov informujúcich o otvorení nového školského roka v súlade s platnými protipandemickými nariadeniami, ktoré vysielateľ RTVS odvysielal dňa 2. 9. 2021 na programovej službe Rádio Regina.

V rámci posudzovania predmetného vysielania vychádzame z ustanovenia **§ 16 ods. 3 písm. b):** *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektivitu a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru,“*. Kritériá objektivitu spravodajských príspevkov podľa L. Hagen (Schulz W., Hagen L., Scherer H., Reifová L., Analýza obsahu mediálnych sdelení, Praha 1998): **relevancia** (prezentácia toho, čo si zasluhuje pozornosť zo spoločenského hľadiska), **presnosť** (najdôležitejšie kritérium kvality žurnalistickej práce, ktoré znamená, že správa by mala obsahovať výlučne fakty zodpovedajúce skutočnosti), **transparentnosť** (požiadavka uvádzať pri kontroverznej problematike informačné zdroje, potvrdzujúce spoľahlivosť informácií), **vecnosť** (žurnalisti by nemali do prezentovaných informácií vkladať vlastné komentáre či hodnotenia, na vyjadrovanie vlastných stanovísk by mal byť vyčlenený osobitný žáner - komentár), **vyváženosť** (ide o rovnomerné zastúpenie

nielen politických alternatív, vo vzťahu k rozsahu a úprave konkrétnej správy), **rôznorodosť** (poskytovanie čo najširšieho výberu informácií), **aktuálnosť** (rýchle informovanie o relevantných udalostiach), **zrozumiteľnosť** (logicky správne radenie udalostí).

S ohľadom na predmet sťažnosti sme v rámci monitorovaného vysielania zaznamenali odvysielanie príspevkov:

- *Nosenie rúšok počas školského vyučovania* v rámci programu **Správy RTVS** o 10:00 h, v rámci ktorého **moderátorka** informovala poslucháčov o **platných nariadeniach Úradu verejného zdravotníctva** o nosení rúšok deťmi v školách v rámci prezenčného vyučovania. Poslucháči sa dozvedeli, že deti sú povinné okrem rúška na tvári mať i jedno rezervné, náležite uskladnené. Ďalej boli prezentované informácie o tom, akým spôsobom je potrebné dezinfikovať viacrazové rúška.

- *Začal sa nový školský rok* v rámci programu **Rádiožurnál** o 12:00 h a následne bol príspevok reprízovaný v rámci vysielania programu **Žurnál Rádia Regina** o 17:00 h (príspevky sa líšili úvodným vyjadrením moderátorky, pričom konštatujeme, že po obsahovej stránke boli v prípade oboch vyjadrení po faktickej stránke prezentované totožné informácie). V úvode príspevku **moderátorka** informuje o počtoch žiakov, ktorí v ten deň nastupujú na prezenčnú výučbu v rámci začiatku nového školského roka na základných a stredných školách, pričom dodáva, že školy sa už plošne zatvárať nebudú a dochádzka sa bude riadiť pandemickým semaforom. Následne **redaktorka** stojaca pred ZŠ Milana Hodžu v Bratislave uvádza, že deti a rodičia začali prichádzať pred školu už pred pol ôsmou a ďalej dodáva: „...všetky deti mali rúška.“ Následne sú odvysielané rozhovory s oslovenými **školákmi**, aké sú ich pocity pred zahájením nového školského roka a prezenčnej výučby. **Redaktorka** uvádza počet detí navštevujúcich danú školu pričom dodáva, že rodičia, ktorí deti doviezli zároveň čakali na objednané testy. **Etela Hesová, riaditeľka ZŠ Milana Hodžu uvádza**, koľko testov na covid ich škola objednala a koľko ich k danému dňu bolo doručených. Redaktorka dodáva, že záujem o testy je rôzny, následne je odvysielané vyjadrenie **riaditeľky ZŠ v Bystranoch Júlie Čurilovej**, ktorá uvádza, že i napriek výzvam pomocou mestského rozhlasu neprejavil žiaden rodič o testy záujem, pričom mnohé rodiny v obci sú bez pripojenia na internet. **Redaktorka** uvádza, že ministerstvo školstva avizuje postupne dodať chýbajúce objednané testy, pričom **Branislav Gröhlíng, minister školstva** uvádza všeobecné štatistiky záujmu zo strany rodičov v rámci SR. **Redaktorka a starostka obce Povina** informujú o novinke v obci Povina, kde sa deti budú starať i o novovysadené ovocné stromčeky, pričom ovocie z nich bude určené na konzumáciu pre deti.

Z uvedeného vyplýva, že predmetný príspevok informoval o aktuálnej udalosti, t. j. začiatok nového školského roka, obsahoval všeobecné údaje o počtoch žiakov základných a stredných škôl a s ohľadom na pandemickú situáciu informoval i o testovaní žiakov. Jednotlivé vyjadrenia v príspevku uvádzali do kontextu **moderátorka a redaktorka** a k prezentovaným témam odznali vyjadrenia opýtaných **školákov, riaditeľov škôl a ministra školstva**.

S ohľadom na predmet sťažnosti sme zaznamenali odvysielanie nasledovného vyjadrenia, **redaktorka**: „Pred základnú školu Milana Hodžu v Bratislavskom Starom Meste začali prichádzať žiaci a ich rodičia už pred pol ôsmou. Všetky deti mali rúška...“

Predmetné vyjadrenie nasledovalo po úvode moderátorky, ktorá podala všeobecné informácie o počte školákov i o tom, že ministerstvo školstva už plošne zatvárať školy neplánuje. Po predmetnom vyjadrení nasledovali vyjadrenia opýtaných školákov pred školou, ktorí referovali svoje pocity a očakávania od nového školského roka a prezenčnej výučby.

Ako vyplýva z kontextu, **redaktorka referovala o aktuálnej situácii pred danou školou**, kde sa už od rána schádzali rodičia s deťmi.

Usmernenie k používaniu rúška a respirátorov v školách s účinnosťou od 15. 3. 2021¹:

Žiaci v základných školách – I. stupeň

sú povinní v zmysle vyhlášky ÚVZ SR používať „za účelom prekrytia horných dýchacích ciest (nos a ústa) preventívnu ochrannú pomôcku, ktorou je rúško, respirátor bez výdychového ventilu, šál, alebo šatka a to na verejnosti v exteriéroch alebo na verejnosti v priestoroch interiérov budov“/domov/.

Žiaci v základných školách – II. stupeň

sú povinní v zmysle vyhlášky ÚVZ SR používať „za účelom riadneho prekrytia horných dýchacích ciest (nos a ústa) preventívnu ochrannú pomôcku, ktorou je respirátor alebo obdobný prostriedok (vždy bez výdychového ventilu) naplňujúci minimálne všetky technické podmienky a požiadavky pre filtračnú polomasku s klasifikáciou najmenej FFP2 podľa normy STN EN 149+A1 a to na verejnosti v priestoroch interiérov budov alebo v prostriedkoch verejnej dopravy“.

Podľa príslušného platného nariadenia Úradu verejného zdravotníctva boli deti pred základnou školou **povinné mať prekryté horné dýchacie cesty rúškami**. Na základe toho sa **dá predpokladať**, že v danom čase realizovania reportáže **mohli mať všetky deti** nasadené rúška v súlade príslušným nariadením ÚVZ tak, ako o tom okrem iného informovala aj redaktorka v reportáži. Konštatujeme pri tom, že **Rada v rámci svojej pôsobnosti nedisponuje prostriedkami ani mechanizmami, ktorými by vedela pravdivosť takéhoto predpokladu overiť, alebo vyvrátiť** a taktiež **Rada v rámci svojej pôsobnosti nevie u vysielateľa overiť pravdivosť odvysielanej informácie** tak, ako to po svojom podaní požaduje sťažovateľ.

Zároveň Rada na základe výsledkov monitoringu dospela k názoru, že **ohľadnuc od faktu, či je predmetné tvrdenie „všetky deti mali rúška“ pravdivé alebo nepravdivé, je hlavná podstata samotných informácií, ktoré dané spravodajské príspevky vo vyššiepopísanom kontexte komunikujú** (počty žiakov v školskom roku, pripravenosť rezortu na možný vývoj pandemickej situácie a s tým súvisiace vyjadrenie riaditeľov škôl i ministra školstva k záujmu o testovanie žiakov, autentické vyjadrenia školákov, zaujímavosť zo školy v obci Povina), **pre poslucháča náležite zrozumiteľná a pochopiteľná**.

Domnievame, že vysielanie predmetných príspevkov v danom kontexte a v rámci spravodajských programov nebolo v rozpore s objektivnosťou a nestrannosťou vysielania, t. j. nedošlo k porušeniu § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ RTVS v rámci vysielania programovej služby Rádio Regina dňa 2. 9. 2021 **neporušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.**

Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

¹ <https://www.minedu.sk/usmernenie-k-pouzivaniu-ruska-a-respiratorov-v-skolach-s-ucinnostou-od-15-3-2021/>

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1321/SO/2021)

Monitorované vysielanie: spravodajstvo (Rádio Regina Stred)

Vysielané dňa: 2. 9. 2021

Čas vysielania: 07:00:00 – 21:59:59 h

(Rada vykonala monitoring vysielania spravodajských programov v predmetom časovom úseku, nakoľko v podaní od sťažovateľa absentovalo presné určenie času vysielania namietaného spravodajského príspevku. Spolu tak bolo monitorovaných celkovo pätnásť samostatných hodinových úsekov vysielania programovej služby, pričom sohľadom na predmet sťažnosti sa Rada v rámci monitoringu zamerala na príspevky, v ktorých bolo spomenuté nosenie rúšok žiakmi v rámci školského vyučovania.)

07:00:00 *Rádiožurnál, začiatok programu*

07:00:08 *Začína nový školský rok, začiatok príspevku*

Moderátorka a redaktorka informujú o počte žiakov, ktorí v rámci zahájenia školského roka na základných a stredných školách nastúpia do škôl. Taktiež je uvedený i počet prvákov, ktorí prvýkrát nastúpia do škôl. **Minister školstva Branislav Gröhling** uvádza, aké druhy testov a v akých počtoch boli pre potreby škôl zabezpečené a oslovení riaditelia škôl **Richard Saučinský, riaditeľ ZŠ Mudroňova** a **Júlia Čurilová, riaditeľka ZŠ Bystrany** uvádzajú na príkladoch ich škôl, aký je záujem o takto získané testy zo strany rodičov. **Nezaznamenali sme odvysielanie žiadnej informácie týkajúcej sa nosenia rúšok žiakmi.**

07:02:31 *Začína nový školský rok, koniec príspevku*

Plánovaná reforma zdravotníctva / Rozvoj regiónu Horná Nitra / Stručne z domova / USA nevylučuje spoluprácu s Talibanom / Počet pacientov s koronavírusom v USA opäť rastie / Začiatok školského roka v Maďarsku / Stručne zo sveta / Šport / Počasie /

07:15:17 *Rádiožurnál, koniec programu / Zelená vlna / Tip na dnes / Počasie na strednom Slovensku + predpoveď / S vami/U vás... / Telefonická súťaž o Balíček od organizátorov: Lesnícke dni 2021*

07:59:59 koniec záznamu

08:00:00 *Správy RTVS, začiatok programu*

Informácie o začiatku školského roka – moderátorka stručne informuje o počte žiakov, ktorí nastúpia v rámci vyučovania na základných a stredných školách do tried. Informuje o počte prvákov a taktiež spomína vyhlásenie ministerstva, ktoré avizuje, že nebude dochádzať k plošnému zatváraniu škôl a školy sa budú riadiť školským pandemickým semaforom. **Nezaznamenali sme odvysielanie žiadnej informácie týkajúcej sa nosenia rúšok žiakmi. / protivládne protesty v Košiciach / Divadelný festival v Martine / Šport**

08:04:20 *Správy RTVS, koniec programu / Zelená vlna / Pesnička poslucháča / Počasie / Očakávané udalosti - rozhovor so spravodajcom / Šport Počasie na strednom Slovensku + predpoveď /*

08:59:59 koniec záznamu

09:00:00 *Správy RTVS, začiatok programu*

Začal sa nový školský rok - moderátorka stručne informuje o počte žiakov, ktorí nastúpia v rámci vyučovania na základných a stredných školách do tried. Informuje o počte prvákov a taktiež spomína vyhlásenie ministerstva, ktoré avizuje, že nebude dochádzať k plošnému zatváraniu škôl a školy sa budú riadiť školským pandemickým semaforom. Minister školstva

Branislav Gröhling uvádza, aké druhy testov a v akých počtoch boli pre potreby škôl zabezpečené. **Nezaznamenali sme odvysielanie žiadnej informácie týkajúcej sa nosenia rúšok žiakmi.** / 10% poistencov ignoruje pravidelné preventívne prehliadky / Kampaň na podporu očkovania od kysuckých lekárov / Počet odhalených pozitívnych prípadov koronavírusu na OH 2021 / Počasie / Zelená vlna

09:04:51 Správy RTVS, koniec programu / Štvorlístok / S vami/U vás... / Svet práce / Počasie na strednom Slovensku + predpoveď / 5x1: jedna téma na päť spôsobov

09:59:59 koniec záznamu

10:00:00 Správy RTVS, začiatok programu

Moderátorka (prehľad udalostí): „Deti potrebujú v škole na tvári okrem jedného rúška aj jedno náhradné.“

10:00:40 Nosenie rúšok počas školského vyučovania, začiatok príspevku

Moderátorka: „Deti je potrebné do školy vybaviť okrem rúška, ktoré majú na tvári aspoň jedným ďalším čistým rúškom v mikroténovom vrecúsku. Rúška môžu byť jednorazové alebo plátenné, ideálne z bavlny alebo husto tkanej látky. Plátenné rúško má byť vyprané prípadne vyvarené a z oboch strán vyžehlené suchým teplom. Informoval o tom Úrad verejného zdravotníctva pri príležitosti začiatku školského roka. Upozornil tiež, aby ľudia minimalizovali dotyk s rúškom počas jeho nosenia. V prípade, že je rúško vlhké, špinavé, alebo poškodené, je potrebné ho vymeniť za nové. Jednorazové rúška nie sú určené na opätovné používanie.“

10:01:21 Nosenie rúšok počas školského vyučovania, začiatok príspevku

Slovenské komorné divadlo Martin pripravuje festival Dotyky a spojenia / SIAF 2021 v Malackách / rezervný fond mesta Prievidza / Počasie / Zelená vlna /

10:04:34 Správy RTVS, koniec programu / Poľské podnikateľky podnikajú na Slovensku / Včelí projekt v Liešnici / Otázka na dnes (R)

10:59:59 koniec záznamu

11:00:00 Správy RTVS, začiatok programu

Počet nových prípadov ochorenia na koronavírus stúpa / Prezidentka otvorila nový školský rok na ZŠ Dubová. **Nezaznamenali sme odvysielanie žiadnej informácie týkajúcej sa nosenia rúšok žiakmi** / Prezenčná výučba cez zimný semester je v kompetencii jednotlivých VŠ / Spolu za zdravý a krásny úsmev / 40. výročie festivalu Kremnické gagy / Počasie / Zelená vlna /

11:04:38 Správy RTVS, koniec programu / Eko problémy v Banskej Štiavnici / Rádio Regina si vás všíma / Rozhlasová pohľadnica

11:59:59 koniec záznamu

12:00:00 Rádiožurnál, začiatok programu

12:01:21 Začal sa nový školský rok, začiatok príspevku.

Moderátor: „Začal sa nový školský rok. Do základných a stredných škôl nastúpilo 706 825 žiakov. Po prvý raz zasadlo do lavíc vyše 65 tisíc prvákov základných škôl. Minister školstva Branislav Gröhling deklaroval, že školy sa už plošne z dôvodu pandémie zatvárajú nebudú. Testovanie bude dobrovoľné. Chod škôl sa bude riadiť školským semaforom a vyhláškou úradu verejného zdravotníctva.“

Redaktorka: „Pred základnú školu Milana Hodžu v Bratislavskom Starom Meste začali prichádzať žiaci a ich rodičia už pred pol ôsmou. Všetky deti mali rúška.“

Školák č. 1.: „Teším sa. Idem prvýkrát, netuším, čo ma čaká.“

Školák č. 2.: „Je to také zvláštne, boli stále prázdniny a zrazu sa ide do školy.“

Školák č. 3.: „Minulý rok som sa učila aj z domu, no nebolo to až také dobré ako škola, ťachšie sa mi porozumievalo cez ten počítač.“

Školák č. 4.: „Uvidím kamarátov, len sa bojím, že aká bude nová pani učiteľka.“

Redaktorka: „Do tejto školy chodí 430 detí a 30 škôlkarov. Kým vchádzali do školy, rodičia čakali v rade na testy, ktoré si objednali. Riaditeľka Etela Hesová:

Etela Hesová, riaditeľka základnej školy Milana Hodžu: „Spolu máme teraz 147 kloktacích testov a samotesty, tých sme objednali 250, ale neprišiel zatiaľ ani jeden.“

Redaktorka: „Záujem rodičov je rôzny. V Bystranoch chodí do základnej školy 440 detí z obce Josady. Mnohé sú bez internetu. Hovorí riaditeľka Júlia Čurilová:

Júlia Čurilová, riaditeľka základnej školy v Bystranoch: „Prostredníctvom obecného rozhlasu sme ponúkli túto možnosť rodičom, od 17. augusta. Bohužiaľ, neprejavil ani jeden z našich rodičov záujem.“

Redaktorka: „Podľa ministra školstva Branislava Gröhlinga budú chýbajúce testy postupne dopĺňať.“

Branislav Gröhling, minister školstva: „Záujem definitívny je 80 326 kloktacích testov. Čo sa týka samotestov, ja musím vysloviť, že som ostal naozaj veľmi prekvapený z toho obrovského záujmu. Hýbe sa od 53 až do 67%. Prioritne by sa to mali týkať viac ako 400 tisíc žiakov.“

Redaktorka: „Prvý školský deň mal rôzne podoby. V obci Povina na Kysuciach založili novú tradíciu. Prváci si ráno zasadili ovocné stromčeky. Starostka Alena Dudeková.“

Alena Dudeková, starostka obce Povina: „Počas tých deviatich rokov si budú zbierať aj vlastnú úrodu z vlastných stromčekov. O stromčeky sa bude starať aj pán školník, aj pani triedna učiteľka so svojimi žiakmi.“

12:03:25 Začal sa nový školský rok, začiatok príspevku.

Otázky okolo prepustenia zadržaného bývalého riaditeľa SiS / Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nezávislý od vlády / Zriaďovatelia škôl zbierajú informácie o záujmu o obedy zadarmo / Prehľad správ / USA evakovali doteraz z Afganistanu viac ako 100 000 osôb / Transformácia moci v Afganistane / Nový interrupčný zákon v Texase / Stručne z regiónov / Šport / Počasie /

12:25:36 Rádiožurnál, koniec programu / Hudobná siesta /

12:59:59 koniec záznamu

13:00:00 Správy RTVS, začiatok programu

Prezidentka otvorila nový školský rok na ZŠ Dubová. **Nezaznamenali sme odvysielanie žiadnej informácie týkajúcej sa nosenia rúšok žiakmi** / nahlasovanie záujmu rodičov o obedy zadarmo / Nezaočkování grécki zdravotníci idú na neplatenú dovolenku / Víťazi súťaže Dedina roka / Počasie / Zelená vlna /

13:04:32 Správy RTVS, koniec programu / U nás doma / VakciZuzka očkovala v obciach / Aktuálne projekty Novohradskej osvety / Keď práca teší (R) / Ráno s Vami/Ráno u Vás (R)

13:59:59 koniec záznamu

14:00:00 Správy RTVS, začiatok programu

Večerná mimoriadna koalíčná rada / Čoraz viac firiem hľadá zamestnancov na home office / Rozsiahla rekonštrukcia škôlky v Žiline / rekonštrukcia železničnej stanice v Rimavských Zalužanoch / Počasie / Rozšírenie lekárskeho personálu vo Zvolenskej nemocnici / Predpoveď počasia / Zelená vlna

14:04:53 Správy RTVS, koniec programu / Aktuálne o organizovaní svadiieb / Rozhlasová pohľadnica / Tip na dnes (R) / Vaša kniha

14:59:59 koniec záznamu

15:00:00 Správy RTVS, začiatok programu

*Ohnisko ochorenia kovid v nemocnici v Rožňave / Zaočkovanosť v Žilinskom samosprávnom kraji / Najvyššie položená škola na Slovensku vo Vyšných Hágoch. **Nezaznamenali sme odvysielanie žiadnej informácie týkajúcej sa nosenia rúšok žiakmi** / Modernizácia škôl v Podlaviciach / Nová sezóna v Divadle J. G. Tajovského vo Zvolene / Počasie / Zelená vlna /*

15:05:09 Správy RTVS, koniec programu / *O stanicu v Rimavských Zalužanoch sa starajú mladí / Počasie / na jednej vlne*

15:59:59 koniec záznamu

16:00:00 Správy RTVS, začiatok programu

Hlas-SD kritizuje podporu rodín z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny / Únia zamestnávateľov kritizuje postup vlády / Úhyn pstruhov v Hrhove / Revúca aspiruje na titul mesto kultúry / Počasie / Zelená vlna /

16:04:27 Správy RTVS, koniec programu / *Zahrajte mi túto! Banská Bystrica*

16:59:59 koniec záznamu

17:00:00 Žurnál Rádia Regina, začiatok programu

17:01:07 Začal sa nový školský rok, začiatok príspevku.

Moderátor: „Školy dnes otvorili svoje brány pre vyše sedemstošesťtisíc žiakov, do lavíc zasadlo vyše šesťdesiatpäťtisíc prvákov základných škôl. Minister školstva deklaroval, že školám pre pandémiu plošné zatváranie nehrozí a testovanie bude dobrovoľné. Chod škôl sa bude riadiť školským semaforom a vyhláškou Úradu verejného zdravotníctva.“

Redaktorka: „Pred základnú školu Milana Hodžu v Bratislavskom Starom Meste začali prichádzať žiaci a ich rodičia už pred pol ôsmou. Všetky deti mali rúška.“

Školák č. 1.: „Teším sa. Idem prvýkrát, netuším, čo ma čaká.“

Školák č. 2.: „Je to také zvláštne, boli stále prázdniny a zrazu sa ide do školy.“

Školák č. 3.: „Minulý rok som sa učila aj z domu, no nebolo to až také dobré ako škola, ľachšie sa mi porozumievalo cez ten počítač.“

Školák č. 4.: „Uvidím kamarátov, len sa bojím, že aká bude nová pani učiteľka.“

Redaktorka: „Do tejto školy chodí 430 detí a 30 škôlkarov. Kým vchádzali do školy, rodičia čakali v rade na testy, ktoré si objednali. Riaditeľka Etela Hesová:

Etela Hesová, riaditeľka základnej školy Milana Hodžu: „Spolu máme teraz 147 kloktacích testov a samotesty, tých sme objednali 250, ale neprišiel zatiaľ ani jeden.“

Redaktorka: „Záujem rodičov je rôzny. V Bystranoch chodí do základnej školy 440 detí z obce Josady. Mnohé sú bez internetu. Hovorí riaditeľka Júlia Čurilová:

Júlia Čurilová, riaditeľka základnej školy v Bystranoch: „Prostredníctvom obecného rozhlasu sme ponúkli túto možnosť rodičom, od 17. augusta. Bohužiaľ, neprejavil ani jeden z našich rodičov záujem.“

Redaktorka: „Podľa ministra školstva Branislava Gröhlinga budú chýbajúce testy postupne dopĺňať.“

Branislav Gröhling, minister školstva: „Záujem definitívny je 80 326 kloktacích testov. Čo sa týka samotestov, ja musím vysloviť, že som ostal naozaj veľmi prekvapený z toho obrovského záujmu. Hýbe sa od 53 až do 67%. Prioritne by sa to mali týkať viac ako 400 tisíc žiakov.“

Redaktorka: „Prvý školský deň mal rôzne podoby. V obci Povina na Kysuciach založili novú tradíciu. Prváci si ráno zasadili ovocné stromčeky. Starostka Alena Dudeková.“

Alena Dudeková, starostka obce Povina: „Počas tých deviatich rokov si budú zbierať aj vlastnú úrodu z vlastných stromčekov. O stromčeky sa bude starať aj pán školník, aj pani triedna učiteľka so svojimi žiakmi.“

17:03:27 Začal sa nový školský rok, koniec príspevku

V obci Richnava nestihli skolaudovať novú budovu školy / Povinná dochádzka do škôlky pre päťročné deti / 634 lekárov očkuje v rámci svojich ambulancií / Stručne z domova / Obyvatelia na Severskej ulici v B. Bystrici žalujú stavebný úrad / Materská škola s rusínskym jazykom v Prešove / Oprava Hradu Sklabiňa / Stručne zo sveta / Šport /

17:21:58 Žurnál Rádia Regina, koniec programu / Humorpárty

17:59:59 koniec záznamu

18:00:00 Dobrú noc, deti! / Program národnostno-etnického vysielania Rádia Patria

18:59:59 koniec záznamu

19:00:00 Program národnostno-etnického vysielania Rádia Patria, pokračovanie programu

19:59:59 koniec záznamu

20:00:00 Správy RTVS, začiatok programu

Zamestnávateľia sociálnych služieb môžu požiadať o príspevok na odmeny pre zamestnancov / Záujem o očkovanie v ordináciách lekárov / Polícia vyzýva na vyššiu ostražitosť vodičov v okolí škôl / Veľké množstvo Afgancov sa snaží opustiť vlast' / Afganský chlapec, ktorý sa otrávil hubami v Poľsku, umrel / Šport / Počasie

20:05:16 Správy RTVS, koniec programu / Kapela hraj!

20:59:59 koniec záznamu

21:00:00 Správy RTVS, začiatok programu

Nové námietky voči verejnej súťaže od NDS / Nahlasovanie záujmu o obedy zadarmo / Skupina žien v Afganistane žiada právo na vzdelanie / Americká armáda čelí kritike kvôli tomu, že v Afganistane nechali desiatky služobných psov / Šport / Počasie / Zelená vlna

21:05:13 Správy RTVS, koniec programu / Viera v živote + Ekuména

21:59:59 koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1329/SO/2021

Programová služba: Rádio Slovensko

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona

Číslo licencie: RD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1329/SO/2021 smerujúcu voči programovej službe Rádio Slovensko vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala uvedenú sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Sťažnosť č.:	1329/SO/2021 zo dňa 6. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Predpoludnie s Barbarou Štubňovou
Deň a čas vysielania:	6. 9. 2021 o 09:00 h
Označenie podľa JSO:	bez označenia
Programová služba:	Rádio Slovensko
Vysielateľ:	RTVS
Číslo licencie:	na základe zákona, RD/1

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Deň vysielania: 6.9.2021

Čas vysielania: 11:21

Názov televízie/rádia: Radio Slovensko

Prispevok, mylne a zavádzajúco podával informácie o papežovi Frantiskovi a jeho názoroch o socialnej rovnosti a LGBTI, zamlciavajúc informácie o tom, že papež František len nedavno potvrdil stanovisko katolíckej cirkvi k homosexuálnemu stylu života <https://www.postoj.sk/74373/katoliccki-knazi-nemozu-pozehnavat-homosexualne-zvaezky>, <https://press.vatican.va/content/salastampa/it/bollettino/pubblico/2021/03/15/0157/00330.htm> l. Taktiez prispevak osocuje katolícku cirkev, že selektívne označuje LGBTI za hriessnikov, pričom podľa vykladu katolíckej cirkvi su vsetci ľudia hriessnici.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 16 ods. 3 písm. a): „Vysielateľ je povinný zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.“

§ 19 ods. 1 písm. a) „Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Sťažovateľ vo svojom podaní namietal, že v rámci publicistického programu *Predpoludnie s Barbarou Štubňovou*, ktorý vysielateľ RTVS odvysielal dňa 6. 9. 2021 o 09:00 h na programovej službe Rádio Slovensko, boli podľa jeho názoru prezentované nepravdivé informácie v súvislosti s postojom pápeža k otázkam LGBTI komunity a ďalej boli prezentované informácie, z ktorých malo vyplývať, že katolícka cirkev je naladená proti LGBTI komunite, čo malo podľa sťažovateľa poškodzovať dobré meno katolíckej cirkvi.

Nakoľko monitorovaný program nie je spravodajský program ani politická publicistika, ani téma daného vydania relácie nesúvisela s politickými témami, vychádzali sme pri posudzovaní predmetného vysielania z ustanovenia **§ 16 ods. 3 písm. a):** „Vysielateľ je povinný zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby“.

Zároveň sme program posudzovali z hľadiska ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a):** „Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.“

Program *Predpoludnie s Barbarou Štubňovou* vysielaný na programovej službe Rádio Slovensko je moderovaný publicistický program, ktorý poslucháčom prináša rôznorodé informácie zo spoločenského a kultúrneho diania doma i vo svete. S ohľadom na predmet sťažnosti sme sa v rámci monitoringu zamerali v rámci monitorovaného programu na príspevok *Avízo na Kontakty*, ktorý informoval o blížiacej sa návšteve pápeža Františka na Slovensku.

Moderátorka v úvode konštatuje v súvislosti s nadchádzajúcou návštevou pápeža na Slovensku, že pápež František je vnímaný pozitívne nielen kresťanmi a svoje nádeje do neho vkladá i kresťanská LGBTI komunita. Oslovený teológ **Jozef Žuffa, teologická fakulta Trnavskej univerzity**, uvádza, že pápež sa komunikuje také témy a takým štýlom, na ktorý doteraz v cirkvi neboli zvyknutí (ekológia, marginalizované skupiny, otázka neheterosexuálnych zväzkov). **Redaktorka** sprostredkováva **vyjadrenie** Miroslava Matejku zo

združenia Signum – Dúhovní kresťania, podľa ktorého členovia LGBTI čelia mnohým prekážkam, ak sa chcú aktívne podieľať na cirkevnom živote a ťažko znášajú, keď sú kvôli svojmu životnému štýlu označovaní za hriešnikov, neskôr dodáva, že práve pápež František je nádejou pre túto komunitu. Následne **Miroslav Matejka, Signum – Dúhovní kresťania** rozvádza túto problematiku, pričom uvádza, že používaný naratív „milujem hriešnika, nenávidím hriech“ je podľa neho nesprávny, nakoľko neumožňuje dotknutému prežívať to, kým v skutočnosti je. Ďalej vysvetľuje, že pápež svojím vystupovaním a záujmom o problematiku marginalizovaných skupín otvára diskusiu v rámci samotnej cirkvi o týchto otázkach a prispieva tak k postupnej možnej inklúzii týchto skupín do cirkvi v zahraničí i na Slovensku. **Redaktorka** uvádza, že pápež sa venuje i ekonomickým a ekologickým otázkam, čím podľa **Jozefa Žuffu** na regionálnej úrovni podnecuje diskusiu o danej konkrétnej problematike na miestach, ktoré sa danej problematiky bezprostredne týkajú. **Redaktorka** v závere uvádza, že podrobnejšie sa budú postojom pápeža venovať v relácii Kontakty.

- posúdenie súladu s ustanovením § 16 ods. 3 písm. a) ZVR.

Na základe výsledkov monitoringu s ohľadom na predmet sťažnosti voči predmetnému vysielaniu príspevku *Avízo na Kontakty* konštatujeme, že v príspevku odznali **vyjadrenia teológa Jozefa Žuffu** a predstaviteľa združenia **Signum – Dúhovní kresťania Miroslava Matejku**, dané vyjadrenia uvádzali do kontextu **moderátorka** a **redaktorka**. Predmetné vyjadrenia sa týkali istých charakteristických komunikačných čŕt, ktorými súčasný pápež František otvára témy, ktoré sú údajne v cirkvi vnímané kontroverzne, pričom z daných odvysielaných tvrdení okrem iného vyplýva, že vyjadrenia pápeža Františka sú ústretové smerom k LGBTI komunite, zatiaľ čo samotná cirkev ako organizácia údajne často kladie ľuďom z LGBTI komunity prekážky v rámci snáh takýchto ľudí o integráciu do cirkevného života.

V súvislosti sa takto prezentovanými informáciami sme skúmali, ako o postojoch pápeža Františka a katolíckej cirkvi k LGBTI komunite v globále informujú iné domáce a zahraničné médiá. Ako príklad uvádzame:

V článku **Z biskupov srší nenávisť voči gejom**¹ uverejnenom na portáli **pravda.sk** dňa 17. 8. 2019 sa okrem iného uvádza aj:

„...situácia okolo akceptovania skupiny LGBT ľudí sa zhoršuje. Olej do ohňa intenzívne prilieva aj katolícka cirkev. Na adresu lesbičiek, gejov, bisexuálnych a transrodových (LGBT) osôb predstavitelia cirkvi používajú slová ako dúhový mor, pliaga či satanistická agenda. Hanlivé označenia začali šíriť biskupi z Poľska. K ich rétorike sa zakrátko pridali biskupi zo Slovenska, z Maďarska a Česka...“

„...krakovského biskupa Jędraszewského sa zastal trnavský arcibiskup Ján Orosch. Kolegovi z Poľska podľakoval za „odvážne slová pastiera, ktoré prednedávnom predniesol o pliage LGBT ideológie, ktorá sa naozaj šíri ako morová epidémia...“

¹ <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/522859-z-biskupov-srsi-nenavist-voci-gejom/>

V článku **Pápež František podporil registrované partnerstvá**² uverejnenom na portáli **sme.sk** dňa 21. 10. 2020 sa okrem iného uvádza aj:

„...pápež František od začiatku svojho pontifikátu v roku 2013 bol ústretovejší voči homosexuálom než jeho predchodcovia, no jeho najnovší výrok ide v tomto smere výrazne ďalej...“

„...katolícka cirkev je pritom proti manželstvám párov rovnakého pohlavia a väčšinou aj proti registrovanému partnerstvu, keďže ho považuje za prvý krok k schváleniu manželstiev homosexuálov...“

V článku **Katolícka cirkev nemôže požehnať zväzok ľudí rovnakého pohlavia**³ uverejnenom na portáli **bbc.com** dňa 15. 3. 2021 sa okrem iného uvádza aj (preklad kancelária RVR):

„... nie je možné, aby Boh požehnal hriech, uviedla v pondelok Kongregácia pre náuku viery...“

„...v pondelok pápež František odobril stanovisko Kongregácie re náuku viery s tým, že ju nie je možné chápať ako formu nespravodlivej diskriminácie, ale ako pripomienku toho, čo je momentálne uznávané ako liturgická doktrína...“

„...agentúra Reuters uviedla, že v posledných mesiacoch začali niektoré farnosti v Nemecku a USA požehnávať zväzky ľudí rovnakého pohlavia ako akt, ktorým vítajú neheterosexuálnych katolíkov v cirkvi. V tomto zmysle bola položená otázka pre Kongregáciu pre náuku viery: „Môže cirkev požehnať zväzok ľudí rovnakého pohlavia?“. Odpoveď bola: „Nie“.

V článku **Pápež sa podakoval kňazovi, ktorý pracuje s ľuďmi z komunity LGBTQ**⁴ uverejnenom na portáli **pravda.sk** dňa 28. 6. 2021 sa okrem iného uvádza aj:

„...pápež František sa listom podakoval americkému kňazovi za "pastoračnú horlivosť", s ktorou vykonáva svoj apoštolát medzi ľuďmi z komunity LGBTQ. K zverejneniu obsahu tohto listu došlo v čase, keď je Vatikán terčom kritiky za riešenie tejto otázky...“

„...František od svojho zvolenia za pápeža už viackrát vyvolal polemiku o svojom liberálnom postoji k sexuálnej orientácii, ktorý je v rozpore s vierou mnohých konzervatívcov v katolíckej cirkvi...“

„...veľkú diskusiu i očakávanie tak vyvolalo pápežovo vyjadrenie v rámci rozhovoru pri návrate zo Svetového dňa mládeže v Riu de Janeiro, keď povedal: "Ak je človek homosexuál a hľadá Pána s dobrou vôľou, kto som ja, aby som ho súdil?"

„...pápež František často prijíma homosexuálov a vydáva pokyny, že by v cirkvi mali byť prijatí...“

„...talianske médiá minulý týždeň upozornili na bezprecedentný zásah Vatikánu do talianskych vnútorných záležitostí, keď Svätá stolica podala diplomatický protest proti návrhu talianskeho zákona proti homofóbii...“

Na základe uvedených citácií z širšieho časového obdobia sa domnievame, že **je možné uviesť generalizujúce tvrdenie**, podľa ktorého **súčasný pápež František je globálne na verejnosti i v médiách vnímaný a prezentovaný** ako pápež, ktorý má porozumenie pre ľudí z LGBTI komunity a deklaruje podporu aj pre takýchto veriacich a presadzuje, aby aj takíto ľudia mohli byť plnohodnotní členovia cirkvi, pričom však zároveň vo všeobecnosti **cirkev**

² <https://svet.sme.sk/c/22515922/vatikan-lgbti-homosexuali-registrovane-partnerstva.html>

³ <https://www.bbc.com/news/world-56402096>

⁴ <https://spravy.pravda.sk/svet/clanok/592959-papez-sa-podakoval-knazovi-ktory-pracuje-s-ludmi-z-komunity-lgbtq/>

ako organizácia prezentovaná vyjadreniami jej ostatných čelných predstaviteľov na verejnosti i v médiách nie je takémuto vnímaniu danej skupiny ľudí zväčša úplne naklonená. Domnievame sa, že zároveň je potrebné v celkovom širšom kontexte ostatných verejných vyjadrení vnímať i konkrétne jedno vyjadrenie pápeža, ktorým údajne schvaľuje odmietavé stanovisko Kongregácie pre náuku viery k zväzkom neheterosexuálnych párov, ktoré vo svojom podaní uvádza i sťažovateľ a obsah ktorého nebol komunikovaný v rámci vysielania daného programu.

Z charakteristiky programu vyplýva, že to nie je spravodajský program, resp. politicko-publicistický program a ani sa daný program nezaoberá politickými témami, pričom konštatujeme, že **prezentácia osobných názorov a postojov k daným témam patrí k základným pojmovým znakom ostatnej publicistiky**. Konštatujeme pritom zároveň, že jednotlivé vyjadrenia a informácie, ktoré boli komunikované v rámci monitorovaného príspevku zo strany oslovených hostí boli ich osobné názory v rámci danej témy a zároveň spolu aj so sprievodnými informáciami od moderátorky a redaktorky pritom boli v konsenze s vyššiepopísaným generalizujúcim tvrdením.

S ohľadom na predmet sťažnosti a charakter programu sme sa zamerali aj na preskúmanie relevantnej časovej súvislosti, teda či vysielateľ v rámci vysielania programovej služby odvyšielal o danej téme nejaké ďalšie informácie:

Správy RTVS dňa 6. 9. 2021 o 10:00 hod., príspevok *Pápež František, ekumenické stretnutie v Bratislave*:

Krátky spravodajský vstup, v ktorom moderátorka a redaktorka informujú o plánovanom stretnutí pápeža s predstaviteľmi Ekumenickej rady cirkví na Slovensku a o plánovanej spoločnej modlitbe pri pamätníku obetí holokaustu.

Kontakty dňa 6. 9. 2021 o 20:05 hod.:

V rámci daného vydania relácie s **moderátorkou** diskutovali **Brigita Schmögnerová** (bývalá ministerka financií SR) a **Karol Moravčík** (katolícky kňaz, teológ a publicista). Zo záznamu je odvysielané vyjadrenie **Miroslava Matejtu, Signum – Dúhový kresťania** a **Jozefa Žuffu, teologická fakulta Trnavskej univerzity**, ktoré boli odvysielané aj v rámci príspevku *Avízo na Kontakty*. V rámci programu sa diskusia venuje všeobecne osobnosti pápeža Františka (jeho postoje k problematike ekonómie, ekológie, kultúrnospoločenským otázkam) a okolnostiam jeho nadchádzajúcej návštevy na Slovensku. V súvislosti s predmetom sťažnosti z diskusie vyplýva, že pápež František otvára v rámci cirkvi aj otázky LGBTI komunity, pričom cirkev ako organizácia je veľmi komplexná a akékoľvek zmeny sa dejú v dlhšom časovom horizonte, nie je možné ich realizovať ihneď.

Správy RTVS dňa 12. 9. 2021 o 18:00 hod., príspevok *Hlavný odkaz pápežskej návštevy*:

V rámci príspevku **moderátor, redaktorka** a oslovení odborníci a aktivisti (**Karol Lovaš, kňaz pôsobiaci v ČR, bývalý novinár, Martin Kramara, hovorca Konferencie biskupov Slovenska, Martin Macko, výkonný riaditeľ Iniciatívy Inakosť**) vyslovujú očakávania z návštevy pápeža na Slovensku, ktorú všetci vnímajú ako veľkú udalosť a príležitosť pre všeobecné zmierenie naprieč všetkými spektrami.

S ohľadom na vyššie popísaný kontext a obsah príspevku *Avízo na Kontakty*, ktorý bol odvysielaný v rámci programu *Predpoludnie s Barbarou Štubňovou* zo dňa 6. 9. 2021 sa domnievame, že **predmetné vysielanie nebolo v rozpore s ustanovením § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., podľa ktorého má vysielateľ zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby**.

- posúdenie súladu s ustanovením § 19 ods. 1 písm. a) ZVR.

Podľa ust. § 19 ods. 1 písm. a) ZVR nesmie vysielaný obsah „zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných“. Uvedené ustanovenie je nutné uplatňovať v súlade s rozhodovacou praxou Rady, ako i judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. V tejto súvislosti sa opierame o argumentáciu z niekoľkých relevantných rozhodnutí Rady (RZK/47/2018, RP/12/2019, RL/7/2019 a RP/6/2020):

V súvislosti s týmto ustanovením nastala v aplikačnej praxi Rady v roku 2018 zmena, a to **Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44.** V zmysle dovtedajšej aplikačnej praxe ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii zo strany Rady, ako i v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR, bola na to, aby mohlo prísť zo strany vysielateľa k zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii nevyhnutná **identifikácia konkrétnej osoby**, resp. osôb pre divákov. Uvedené vyplýva napr. z rozsudku NS SR sp. zn. 3 SŽ 82/2008-26 „Podľa senátu Najvyššieho súdu z výkladu ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. vyplýva, že aplikácia ustanovenia vyžaduje, aby prišlo k zasiahnutiu do sféry práva konkrétnej osoby t.j. individualizovaného subjektu, do dôstojnosti ktorého bolo odvysielaním posudzovaného programu zasiahnuté.“ Osoba, do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd ktorej bolo vysielaným obsahom zasiahnuté, však nemusela byť nevyhnutne identifikovateľná pre všetkých recipientov (napr. prostredníctvom celého mena a bydliska), ale len pre jej širšie okolie.

V zmysle Nálezu ÚS SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 **je možné k aplikácii ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. pristúpiť len v prípadoch, kedy sa subjekt ohrozený na svojich právach nevie domáhať ochrany prostredníctvom iných právnych prostriedkov** (cit.: „napr. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka – žaloba o ochranu osobnosti), **cit.: Pre hájenie verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti subjektov ochrany je nevyhnutné použiť sankčný mechanizmus. Pôjde napríklad o prípady, keď obsah vysielateľmi šírených informácií, názorov, myšlienok a ideí zasahuje do ľudskej dôstojnosti (alebo obdobných osobnostných základných práv a slobôd) nie konkrétnej osoby, ale bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí, ktorí nemajú objektívne možnosť sa proti takýmto zásahom brániť súkromnoprávnou žalobou pre ich nespätosť s daným prostredím** (napr. migrujúci ľudia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb znevažujúcim informovaním o ich migrácii) **alebo vzhľadom na ich sociálnu a ekonomickú situáciu ako skupiny osôb v danom prostredí** (skupiny osôb zo znevýhodneného sociálneho prostredia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb pohrdavým a tendenčným informovaním o ich spôsobe života), **alebo pôjde o situácie zásahu do ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby či osôb v spojení s konkrétnymi skutočnosťami z minulosti** (napr. týkajúce sa holokaustu, zločinov proti ľudskosti, vojnových konfliktov v minulosti, keď napr. tieto osoby nežijú – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb popieraním holokaustu alebo zľahčovaním útrap ľudí preživších holokaust či ich blízkych) **alebo prítomnosti** (napr. týkajúce sa terorizmu či extrémizmu mimo územia Slovenskej republiky – napr. zásah do ľudskej dôstojnosti obetí necitlivým alebo príliš explicitným informovaním o obetiach alebo zraneniach).“ Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že i použitie sankčného mechanizmu v záujme hájenia verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti takto opísaných subjektov musí byť v súlade s princípom nevyhnutnosti.

Ústavný súd na viacerých miestach Nálezu sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 uvádza, že predmetom ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. je ochrana verejného záujmu tým,

cit.: „aby sa pri informovaní verejnosti (a formovaní názoru recipientov na určitú problematiku) neústavne nezasahovalo do ľudskej dôstojnosti ani tých, ktorí nemajú k dispozícii prostriedky alebo z objektívnych skutočností vyplýva, že efektívne sa nedomôžu prostriedkov ochrany svojich (osobnostných) práv v rámci súkromnoprávných mechanizmov.“

Vychádzajúc z uvedeného tak možno konštatovať, že zatiaľ čo podľa predchádzajúcej aplikačnej praxe Rady potvrdenej i rozhodnutiami NS SR bolo na konštatovanie porušenia predmetnej povinnosti zo strany vysielateľa potrebné konkretizovať osobu, do ktorej práv malo byť konaním vysielateľa zasiahnuté, podľa záverov Ústavného súdu ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) neslúži na ochranu základných práv a slobôd takých osôb, ktoré sú schopné efektívne hájiť svoje práva súkromnoprávnymi prostriedkami ochrany. Efektívnosť ochrany práv týchto osôb je vymedzená vzhľadom na adresnosť zásahu do ich práv zo strany vysielateľa, resp. vzhľadom na ich pobyt, pracovisko, postavenie, či iný status v rámci spoločenských vzťahov. Rada nie je orgánom verejnej moci, ktorého úlohou je posúdiť spor o ochranu subjektívnych práv jednotlivcov.

Prijímaná bola argumentácia, že Rada je oprávnená vo veci týkajúcej sa i konkrétnej osoby rozhodovať, nakoľko takéto rozhodnutie sa týka kvalitatívne odlišného predmetu ochrany ako rozhodnutie, ktoré je výsledkom súkromnoprávného konania vo veci ochrany osobnosti. K uvedenému Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3SŽ/22/2012 uviedol, cit.: „Rada chráni verejný záujem, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti. Občiansko-právne spory týkajúce sa ochrany osobnosti, ktoré rozhodujú všeobecné súdy, predstavujú úplne iný procesný inštitút ochrany, na ktorý konanie o porušení § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., kde má právomoc konať a rozhodovať Rada, nemá vplyv.“ K obdobnému záveru dospel Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 5SŽ/6/2012, cit.: „...ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. nesupluje občianskoprávne konanie o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka ako sa to mylne domnieva navrhovateľ.“

Ústavný súd v súvislosti s výkladom účelu predmetného ustanovenia odkazuje i na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, konkrétne na závery EŠLP vyjadrené v rozsudku EŠLP vo veci MAC TV s.r.o. v. Slovenská republika⁵ (sťažovateľ v tomto prípade namietal, že bolo zasiahnuté do jeho práva konštatovaním porušenia § 19 ods. 1 písm. a) v súvislosti so zásahom do práv konkrétne individualizovanej osoby – bývalého poľského prezidenta L. Kaczynského). Podľa názoru EŠLP sa v danom prípade orgány verejnej moci prostredníctvom aplikácie noriem § 19 ods. 1 písm. a) zamerali na ochranu subjektívnych práv konkrétne individualizovanej osoby a neponúkli žiadne závery o potrebe ochrany verejného záujmu a ochrany širšej verejnosti pred šírením nenávisťných komentárov spočívajúcich v oslave smrti človeka pre jeho iné politické zmýšľanie.⁶ V predmetnom rozsudku EŠLP vzal do úvahy i skutočnosť, že Rada v danom prípade začala konanie zo svojej úradnej moci, a nekonala na základe žiadosti prezidentových pozostalých alebo na základe žiadosti zo strany poľského ľudu, alebo autorít, ktoré hájili osobnostné práva zosnulého prezidenta. Zároveň EŠLP poznamenal, že odôvodnenie rozhodnutia, ako i samotné konanie a dokazovanie sa sústredilo na preukazovanie zásahu do ľudskej dôstojnosti a práv tejto konkretizovanej osoby, a nie na hájenie verejného záujmu, aby takýmto konaním vysielateľa nedochádzalo k zásahu do práv verejnosti.

⁵ Rozsudok č. 13466/12 z 28. 11. 2017

⁶ body 51 a 52 rozsudku EŠLP č. 13466/12 z 28. 11. 2017.

V zmysle posledných záverov ÚS SR, tak **aplikácia ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) nie je v praxi vylúčená**, jej použitie na konkrétny prípad však musí byť **odôvodnené naliehavou potrebou ochrany verejného záujmu, a nielen záujmu takého subjektu, ktorému je umožnené domáhať sa tejto ochrany aj inak**. V takýchto prípadoch tak Rada musí v prípade konštatovania porušenia § 19 ods. 1 písm. a) náležite vymedziť verejný záujem, ktorý je konštatovaním zásahu do práv iných chránených. Rovnako, odkazujúc i na závery ESLP i ÚS SR, sa domnievame, že len argumentácia, že predmetom ochrany i v takýchto prípadoch, t.j. v prípade zásahu do práv konkrétne identifikovaných jedincov, je verejný záujem na **tom, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti, neobstojí**.

K zásadám právneho štátu patrí aj princíp právnej istoty. Súčasťou právnej istoty je požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci. Európsky súd pre ľudské práva v konaní proti Slovenskej republike bez pochybnosti interpretuje a aplikuje rozhodnutia Ústavného súdu SR ako precedensy. Ústavný súd SR sám robí to isté, keď vo väčšine odôvodnení svojich rozhodnutí cituje svoje právne názory vyslovené v podobnej veci a v súlade s nimi zároveň rozhoduje.⁷

Zároveň je však potrebné upozorniť na skutočnosť, že požiadavku viazanosti nemožno uplatňovať absolútne a raz vyslovený názor Ústavného súdu na právnu normu ustanovenú vo všeobecne záväznom právnom predpise sa môže zmeniť aj bez toho, aby zmena spôsobu vysvetlenia a uplatnenia právnej normy súdom nasledovala za zmenou všeobecne záväzného právneho predpisu.

Kancelária Rady má za to, že predmetné závery ÚS SR však nemožno automaticky aplikovať na všetky budúce obdobné prípady, nakoľko účelom § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. nie je ochrana individuálnych práv osôb, do ktorých malo byť vysielaním zasiahnuté, ale ochrana záujmu verejnosti na tom, aby v rámci programovej služby nedochádzalo k takému vysielaniu, ktoré svojím obsahom alebo spôsobom spracovania zasahuje do práv iných, a to bez ohľadu na postoj takýchto osôb, resp. takejto osoby. Napriek totožnosti skutku (odvysielaný obsah), sú súkromnoprávne konanie, ktorým sa subjekt domáha ochrany svojich práv a administratívnoprávne konanie, iniciované Radou, dva od seba nezávislé procesy, ktorých predmetom sú odlišné práva a povinnosti. Sme toho názoru, že poslaním Rady je v odôvodnených prípadoch sankcionovať vysielateľa za také vysielanie, ktoré degraduje, alebo iným spôsobom zasahuje do práv iných, i konkrétnych osôb, čím je chránený verejný záujem, a nie osobnostné práva poškodeného jednotlivca, alebo skupiny. Práve pre zamedzovanie vysielania takého obsahu, ktorý zakladá rozpor s povinnosťou podľa § 19 ods. 1 písm. a) je opodstatnené, aby Rada konala i bez ohľadu na to, či sa konkrétna osoba cíti takýmto vysielaním dotknutá, a či sa domáha ochrany svojich práv, resp. chce domáhať ochrany svojich práv, nakoľko i bez postoja tejto osoby bola verejnosť konfrontovaná s vysielaním, ktorým vysielateľ prezentoval zásah do ľudskej dôstojnosti alebo práv iných.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zostručenú argumentáciu Rada tak i napriek záverom ÚS SR pristúpila k aplikácii predmetného ustanovenia na skutkový stav vzťahujúci sa k individualizovaným osobám, pričom v rozhodnutiach RP/12/2019, RL/7/2019 a RP/6/2020 aj skonštatovala jeho porušenie.

* * * * *

⁷ Ochrana ústavnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky, Ján Drgonec, str. 168

Vzhľadom na uvedené konštatujeme v súvislosti s predmetným monitorovaným vysielaním programu *Predpoludnie s Barbarou Štubňovou* z 6. 9. 2021 nasledovné:

V rámci programu uvádzali oslovení odborníci a aktivisti (Jozef Žuffa, teologická fakulta Trnavskej univerzity, Miroslav Matejka, Signum – Dúhová kresťania) svoje názory na to, akým spôsobom sa pápež František odlišuje od svojich predchodcov a v čom sú jeho názory a vyjadrenia v kontraste s oficiálnymi postojmi vedenia cirkvi, pričom je uvádzané, ako odmietavý postoj vedenia cirkvi údajne škodí veriacim z LGBTI komunity. Podľa sťažovateľa prezentovanie takýchto informácií poškodzuje dobré meno cirkvi. Z uvedeného vyplýva, že **údajné výhrady odvysielané v príspevku sa vzťahovali k vedeniu katolíckej cirkvi (ktoré zastáva v istých otázkach opačné názory ako pápež) a nie k cirkvi ako spoločenstvu veriacich.**

Striktnou aplikáciou Nálezu ÚS SR (sp. zn. II. ÚS 174/2017-44) tak práva osoby, ak je dostatočne konkretizovaná a individualizovaná, nepredstavujú predmet ochrany v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a), keďže takto špecifikovanej osobe je umožnené domáhať sa ochrany práv iným spôsobom a Rada by mohla v danom prípade konať len, ak by spracovanie predmetného programu dosiahlo takej intenzity, že by bolo možné na základe jeho obsahu a spôsobu spracovania uvažovať o zásahu do práv bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí. **Nazdávame sa, že v danom prípade nemožno vymedziť takúto skupinu osôb.**

Zároveň s ohľadom na predmet sťažnosti konštatujeme, že v rámci daného programu odznali vyjadrenie, ktoré dávali do kontrastu rozdielne postoje pápeža Františka a vedenia katolíckej cirkvi, pričom dané vyjadrenia poukazovali na to, ako údajne postoje vedenia katolíckej cirkvi vnímajú ľudia z LGBTI komunity. Ako vyplýva z vyššieuvedeného, predmetné vyjadrenia sú bežne publikované charakteristiky, ktoré domáce i zahraničné médiá v súvislosti s danou témou (rozdielne principiálne postoje pápeža vs. vedenie katolíckej cirkvi) používajú pre charakteristiku daného stavu a preto sa domnievame, že ich nie je možné považovať za znevažovanie dobrého mena katolíckej cirkvi v zmysle vyššiepopísaných skutočností.

S ohľadom na vyššieuvedené sme toho názoru, že spôsob spracovania predmetného programu **nezadáva dôvod na možné porušenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.**

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ RTVS odvysielaním programu *Predpoludnie s Barbarou Štubňovou* zo dňa 6. 9. 2021 **neporušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. a) a § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.**

Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1329/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Predpoludnie s Barbarou Štubňovou

Vysielané dňa: 6. 9. 2021

Čas vysielania: 09:00 – 12:00 h

(Rada vykonala monitoring vysielania programu Predpoludnie s Barbarou Štubňovou. Spolu tak boli monitorované celkovo tri samostatné hodinové úseky vysielania, pričom s ohľadom na predmet sťažnosti sa Rada v rámci monitoringu zamerala na príspevky, v ktorých bol spomínaný pápež František v súvislosti so vzťahom k LGBTI komunite.)

09:00:00 – 09:05:09 Správy RTVS

09:05:10 *Predpoludnie s Barbarou Štubňovou*, začiatok programu

Online nákupom sa stále dobre darí / Festival farieb v Berlíne / upútavky na vlastný program / *Krátke správy / Zelená vlna / Predpoveď počasia / Šport*

09:59:59 koniec záznamu

10:00:00 – 10:04:52 Správy RTVS

10:04:53 *Predpoludnie s Barbarou Štubňovou*, pokračovanie programu

Čítanie zo zahraničnej tlače / Rádio Slovensko - Typy na víkend / upútavky na vlastný program / *Krátke správy / Zelená vlna / Zo zeme /*

10:50:10 – 10:52:15 *Pápež František, ekumenické stretnutie v Bratislave.* Krátky spravodajský vstup, v ktorom moderátorka a redaktora informujú o plánovanom stretnutí pápeža s predstaviteľmi Ekumenickej rady cirkví na Slovensku a o plánovanej spoločnej modlitbe pri pamätníku obetí holokaustu.

10:59:59 koniec záznamu

11:00:00 – 11:05:29 Správy RTVS

11:05:30 *Predpoludnie s Barbarou Štubňovou*, pokračovanie programu

Dobrá správa – Netradičná škola vo Varšave /

11:21:53 *Avízo na Kontakty*, začiatok príspevku

Moderátorka: „Naša krajina sa už niekoľko mesiacov pripravuje na návštevu pápeža Františka, ktorý k nám príde už túto nedeľu. Hlavou katolíckej je osem rokov a za toto obdobie ukázal, že dokáže osloviť nielen kresťanov. Označujú ho za zeleného pápeža. Nádeje do neho vkladá aj kresťanská LGBTI komunita. Hovorí teológ Jozef Žuffa z teologickej fakulty Trnavskej univerzity, porozprávala sa s ním Eva Sládková.

Jozef Žuffa, teologická fakulta Trnavskej univerzity: „Otvára témy takým spôsobom, na ktorý sme doteraz neboli zvyknutí. Či už témy väčšieho záujmu o marginalizované skupiny, o ekológiu, o zodpovednosť voči svetu, ale zároveň aj témy, ktoré nám, minimálne v tejto časti Európy veľmi rozdeľujú spoločnosť a práve to sú témy neheterosexuálnych vzťahov.“

Redaktorka: „Málokto si asi vie predstaviť, čomu čelia ľudia z LGBTI komunity, ak chcú byť súčasťou cirkvi. Miroslav Matejka zo združenia Signum – dúhová kresťania vraví, že sú im

často odopierané sviatosti, zakazované ministrovanie, nemôžu sa stať krstnými rodičmi a podobne. Takisto je pre nich psychicky veľmi náročné, ak sú na omšiach označovaní za hriešnikov.“

Miroslav Matejka, Signum – Dúhový kresťania: „Mnohokrát je to v tom štýle, že milujem hriešnika, nenávidím hriech, kde sa prežívanie tej inakosti dáva hriešne a oddeľuje sa to od tej osoby a to je v slovenskom, najmä katolíckom prostredí často používaná argumentácia, veď proti vám nič nemáme, len jednoducho neprežívajte to, kto ste.“

Redaktorka: „Pápež František je nádejou aj pre kresťanov z radov LGBTI komunity.“

Miroslav Matejka: „Symbolika, ktorú jednoducho v jeho jednaní s marginalizovanými skupinami všeobecne pápež pretláča vo svojom pontifikáte, je už veľkým občerstvením voči tým predošlým pápežom. A je povzbudzujúce, že berie ľudí takých, akí sú a to je niečo, v čom ja vidím akože dôležitý odkaz aj pre našu slovenskú spoločnosť, nedávať si podmienky k tomu, aby sme niekoho prijali medzi seba, akí musia byť. On ide tam, kde vidí potrebu, kde jednoducho tá božia láska je potrebná bez ohľadu na to, že či tí ľudia splňajú nejaké predpoklady.“

Redaktorka: „Pápež František má však aj silné ekologické cítenie. Kritizuje ekonomické modely bohatých štátov, ktoré nedokážu poskytnúť všetkým prístup k základným potrebám. Vyzýva k sociálnej inklúzii. Podľa Jozefa Žuffu je najvyšší čas, aby sa cirkvi jednotlivých štátov začali týmito jeho myšlienkami vážne zaoberať.“

Jozef Žuffa: „Všade, kde tá regionálna teológia sa snaží počúvať ľudí v ich radoostiach a žiaľoch, tak musí mnohé veci prehodnocovať. Pápež František to začal a verím, že nájde aj v našich regiónoch dostatok tlaku na to, aby sme tú debatu aktualizovali.“

Redaktorka: „Pápežovi Františkovi a jeho videniu sveta sa budeme venovať podrobnejšie v dnešných večerných Kontaktoch.“

11:24:45 Avízo na kontakty, koniec príspevku

Krátke správy / upútavky na vlastný program / *Príbeh na týždeň* – O pápežstve a pápežoch (príspevok o histórii pápežského titulu prvom pápežovi Petrovi) / 95. výročie vysielania rozhlasu na Slovensku - Rozhlasové osobnosti /

11:59:59 koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1268/SO/2021

Programová služba: Rádio Slovensko

Vysielateľ: RTVS – vysielateľ na základe zákona

Číslo licencie: RD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1268/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu rozhlasovej programovej služby Rádio Slovensko, vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Sťažnosť č.	1268/SO/2021 zo dňa 16. 8. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Dobré ráno, Slovensko
Deň a čas vysielania:	16. 8. 2021, 6:00 h
Označenie podľa JSO:	bez označenia
Programová služba:	Rádio Slovensko
Vysielateľ:	RTVS
Číslo licencie:	RD/1

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

Dobre ráno prajem,

*Verte my je to môj prvý príspevok, napriek tomu že mi to trhá uši už dlhšie. Chcem podať sťažnosť na ranný príspevok odprezentovaný **Petrou Bernasovskou** o pestovaní a výrobe červeného vína v Rusku. Pripadalo mi to cele len nekriticky na tvrdo prebraté od Sputnika bez zohľadnenia objektívnosti či podpory vlastných záujmov. Výhrady zhrňam:*

- a) Rusi sa chystajú **byť** svetovou veľmocou vo výrobe červeného vína (aj by sme uverili a zabudli na historickú skúsenosť s výstavbou Potemkinovských dedín) lenže, ak ma spravodajstvo obmedzenú možnosť pokryť všetky témy i krajiny lebo deň ma len 24h, tak sa zameriam na „už fakt lebo tie a tie ocenenia z týchto vystav“ a nie na len zatiaľ chcenie.*
- b) Žiadne zohľadnenie vlastných záujmov (ozaj trochu to vyzerá že Sputnik niekoho v RTVS dobre motivuje) RTVS platí SR čiže jeho občania, očakával by som zmienku: veríme naši vinári konkurenciu privítajú a ešte sa zlepšia, niečo v tom duchu. Nehovoriac o tom že ak spomínam **víno** nemôžem obísť to čo najviac rezonovalo v mediálnom priestore „**aféra Ruského šampanského**“, je psia povinnosť chrániť si EU čiže vlastne zaujmi. Nespomenutie šampanského v téme víno je profesionálneho hľadiska vyzerá skôr ako zaplatená reklama. Bolo vôbec spomenuté že ide o komerčný príspevok?*

Už dlhšiu dobu som sklamaný z tendenčného vysielania SRO, chcem sa preto spýtať môžem aj neplatiť?

PÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 16 ods. 3 písm. a): „Vysielateľ je povinný zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.“

§ 31a ods. 3: „Skrytá mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno alebo aktivity fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť, ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie túto informáciu v rámci programu zámerne využíva na propagačné účely a mohla by vzhľadom na svoju povahu viesť verejnosť do omylu o podstate tejto informácie. Táto informácia sa považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo za inú protihodnotu.“

§ 31a ods. 4: „Skrytá mediálna komerčná komunikácia je zakázaná.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

V rámci vysielania ranného moderovaného bloku s názvom *Dobré ráno, Slovensko* s moderátormi Petrou Bernasovskou a Richardom Dedekom zo dňa 16. 8. 2021 sme o cca 6:12 hod. zaznamenali krátky publicistický príspevok o ruskom vinárskom priemysle a jeho ambíciách presadiť sa na svetových trhoch. Príspevok mal trvanie cca 1 a pol minúty a tu je jeho kompletný prepis:

Petra Bernasovská: „A keď sa spomína kvalitné značkové víno, väčšinou si predstavíme talianskych alebo francúzskych výrobcov. Klíma sa otepľuje a konkurenčné krajiny v tomto odvetví pribúdajú.“

Richard Dedek: „Najnovšie si cestu medzi popredné vinárske veľmoci razí Rusko, verte či nie. V štúdiu je s nami Daniela Simanová zo zahraničnej redakcie, ktorá nám k téme povie viac. Dobré ráno.“

Daniela Simanová: „Dobré ráno. V Rusku je vinárstvo nové a nie úplne typické odvetvie. Na juhu krajiny začali s výsadbou vinohradov iba asi pred 20 rokmi, ale od vlani už tamojší vinári majú aj svoje chránené oblasti. Na domáci trh dodávajú milióny hektolitrov kvalitného vína.“

Richard Dedek: „Rusko je obrovská krajina. Kde konkrétne sú také priaznivé podmienky na pestovanie viniča?“

Daniela Simanová: „Konkrétne sa rozprávame o Krasnodarskom kraji, ktorý leží medzi Kaukazom a Čiernym morom. Táto oblasť je dokonca v rovnakej zemepisnej šírke ako slávne francúzske Bordeaux. Podmienky klímy sú tam výborné. Je to blízko mora a zároveň pod ochranou hôr. Mikroklíma je preto výnimočná.“

Richard Dedek: „Aké sú ambície Rusov presadiť sa na zahraničných trhoch a vlastne urobiť s ruským vínom diery do sveta?“

Daniela Simanová: „Zjavne veľké.“ (ženský hlas po rusky) „Manažéri tamojšieho vinárstva vravia, že už majú podpísané objednávky napríklad s Čínou, Srbskom, vyjednávajú tiež s Dánmi, Francúzmi či Nemcami a sú odhodlaní celému svetu ukázať, že ruské vinárstvo je na vysokej úrovni.“

Petra Bernasovská: „Takže už nebude slávna iba ruská vodka, ale aj ruské víno. Ďakujeme za informácie. V štúdiu bola Daniela Simanová.“

Sťažovateľ namietala jednak objektívnosť odvysielaného príspevku, keď spomína nekritickosť preberanej informácie (údajne z agentúry Sputnik) a opomenutie aféry ruského šampanského a zároveň ho považuje za komerčný príspevok, ktorý podľa neho vyzerá ako platená reklama.

§ 16 ods. 3 písm. a)

Z obsahu a formy namietaného príspevku je zrejmé, že išlo o publicistický príspevok, nešlo však o politickú publicistiku. Program sme preto posudzovali podľa ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť „všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.“

Príspevok v relácii *Dobré ráno, Slovensko* prezentovala redaktorka Daniela Simanová zo zahraničnej redakcie Slovenského rozhlasu. Podľa nášho názoru príspevok vybrala spomedzi zahraničných správ ako akúsi kuriozitu, zaujímavosť pre slovenského poslucháča, keďže momentálne Rusko nepatrí ku krajinám presláveným vinárstvom.

Sputnik je ruská spravodajská agentúra¹, webový portál a rozhlas, ktoré prevádzkuje štátna tlačová agentúra Rusko dnes. Pôsobí celosvetovo vo viac než 30 jazykoch. Sputnik prevádzkuje aj českojazyčnú verziu Sputnik Česká republika. Podľa českej BIS je Sputnik hlavným prostriedkom ruskej štátnej propagandy v Česku a predstavuje bezpečnostnú hrozbu pre ČR a EÚ.²

Danú tému týkajúcu sa ambícií ruského vinárskeho priemyslu sme na spravodajských portáloch cz.sputniknews.com ani sputniknews.com v období odvysielania príspevku nenašli.

¹ <https://cz.sputniknews.com/docs/about/index.html>

² [https://cs.wikipedia.org/wiki/Sputnik_\(agentura\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Sputnik_(agentura))

Avšak aj v prípade, že by zdrojom príspevku boli informácie z agentúry Sputnik, takýto príspevok by nemusel nevyhnutne byť v rozpore s ustanoveniami zákona č. 308/2000 Z. z.

Čo sa týka *aféry ruského šampanského*, sťažovateľ má zrejme na mysli ruský zákon a následnú diplomatickú roztržku týkajúcu sa označovania šumivého vína značkou šampanské, resp. Champagne. Podľa zákona prijatého v Rusku iba domáce vína môžu byť označené ako šampanské, zahraničné vína (aj tie z oblasti Champagne) musia byť označené ako šumivé. Tento krok vyvolal ostrú odmietavú reakciu francúzskej vlády a v reakcii naň napr. koncern Louis Vuitton Moët Hennesy (LVMH) pozastavil export šampanského známej značky do Ruska.³

Sme však toho názoru, že táto aféra priamo nesúvisí s témou, ktorá bola prezentovaná v namietanom vysielaní a túto tému nebolo nevyhnutné zmieňovať pre objektívnosť príspevku a jeho správne pochopenie poslucháčom.

Čo sa týka údajnej nekritickosti príspevku, resp. prezentovanie témy iba z ruského pohľadu, treba uviesť, že príspevok hovorí iba o ambíciách, plánoch ruských výrobcov do budúcnosti. Príspevok vzhľadom na svoj rozsah nemá ambíciu podrobne skúmať všetky aspekty produkcie a exportu ruského vína.

Výber tém a ich spracovanie spadajú plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z., podľa ktorého vysielateľ vysielá programy slobodne a nezávisle.

Sme toho názoru, že príspevok bol spracovaný štandardne a nie je v rozpore s ustanovením § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.

§ 31a ods. 4

Podľa sťažovateľa príspevok pôsobil ako zaplatená reklama a komerčný príspevok.

V ustanovení § 31a ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. je skrytá mediálna komerčná komunikácia definovaná ako „zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno alebo aktivity fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť, ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie túto informáciu v rámci programu zámerne využíva na propagačné účely a mohla by vzhľadom na svoju povahu uviesť verejnosť do omylu o podstate tejto informácie.“

Podľa § 31a ods. 4 je skrytú mediálnu komerčnú komunikáciu zakázané vysielateľ.

V príspevku sa hovorilo o ruskom víne, ruskom vinárstve, ruských vinároch a konkrétne sa spomínal Krasnodarský kraj, ktorý má výnimočnú klímu a rovnakú zemepisnú šírku ako slávne francúzske Bordeaux. Celkovo vyznieval príspevok skôr pozitívne v prospech ruského vinárstva.

Nebol však spomínaný žiaden konkrétny tovar alebo produkty (okrem všeobecného označenia „víno“), ochranná známka či obchodné meno fyzických alebo právnických osôb zaoberajúcich sa napr. vinárstvom, čím podľa nášho názoru nebolo naplnené základné definičné kritérium skrytej mediálnej komerčnej komunikácie.

V danom prípade podľa nášho názoru mala správa o ambíciách ruského vinárstva jednoznačne informačný, nie komerčný účel.

³ <https://www.startitup.sk/rusko-si-privlastnilo-sampanske-original-je-podla-noveho-zakona-iba-z-ruska/>
<https://sputniknews.com/20210709/france-refuses-to-swallow-insult-but-hopes-talks-with-russia-will-help-champagne-row-fizzle-out-1083349258.html>

Namietaný príspevok nepovažujeme za skrytú mediálnu komerčnú komunikáciu, jeho odvysielaním preto nedošlo k porušeniu § 31a ods. 4.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ RTVS odvysielaním programu *Dobré ráno, Slovensko* z dňa 16. 8. 2021 na programovej službe Rádio Slovensko **neporušil ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a) a § 31a ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z.** Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1268/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Dobré ráno, Slovensko

Deň vysielania: 16. 8. 2021

Čas vysielania: 6:00 h

Označenie podľa JSO: bez označenia

- časový kód cca:

06:00:00 „Bolo šesť hodín.“

Správy RTVS

Zelená vlna

06:04:52 **Dobré ráno, Slovensko** - začiatok programu
s moderátormi Petrou Bernasovskou a Richardom Dedekom

pieseň

06:08:13

Petra Bernasovská: „Dobré ráno pri počúvaní Rádia Slovensko. Dali by ste si pohár ruského červeného? Rusi začínajú pestovať aj viniče a chcú preraziť výrobou vína. Aj o tom vám povieme viac už po pesničke, zostaňte s Rádiom Slovensko.“

pieseň

06:12:19

Petra Bernasovská: „A keď sa spomína kvalitné značkové víno, väčšinou si predstavíme talianskych alebo francúzskych výrobcov. Klíma sa otepľuje a konkurenčné krajiny v tomto odvetví pribúdajú.“

Richard Dedek: „Najnovšie si cestu medzi popredné vinárske veľmoci razí Rusko, verte či nie. V štúdiu je s nami Daniela Simanová zo zahraničnej redakcie, ktorá nám k téme povie viac. Dobré ráno.“

Daniela Simanová: „Dobré ráno. V Rusku je vinárstvo nové a nie úplne typické odvetvie. Na juhu krajiny začali s výsadbou vinohradov iba asi pred 20 rokmi, ale od vlani už tamojší vinári majú aj svoje chránené oblasti. Na domáci trh dodávajú milióny hektolitrov kvalitného vína.“

Richard Dedek: „Rusko je obrovská krajina. Kde konkrétne sú také priaznivé podmienky na pestovanie viniča?“

Daniela Simanová: „Konkrétne sa rozprávame o Krasnodarskom kraji, ktorý leží medzi Kaukazom a Čiernym morom. Táto oblasť je dokonca v rovnakej zemepisnej šírke ako slávne francúzske Bordeaux. Podmienky klímy sú tam výborné. Je to blízko mora a zároveň pod ochranou hôr. Mikroklíma je preto výnimočná.“

Richard Dedek: „*Aké sú ambície Rusov presadiť sa na zahraničných trhoch a vlastne urobiť s ruským vínom diery do sveta?*“

Daniela Simanová: „*Zjavne veľké.*“ (ženský hlas po rusky) „*Manažéri tamojšieho vinárstva vravia, že už majú podpísané objednávky napríklad s Čínou, Srbskom, vyjednávajú tiež s Dánmi, Francúzmi či Nemcami a sú odhodlaní celému svetu ukázať, že ruské vinárstvo je na vysokej úrovni.*“

Petra Bernasovská: „*Takže už nebude slávna iba ruská vodka, ale aj ruské víno. Ďakujeme za informácie. V štúdiu bola Daniela Simanová.*“

06:13:56	pieseň Počasie Zelená vlna pieseň Rádio Slovensko Slovensku – charitatívna cyklokampaň
06:30	pieseň Host' Nory Gubkovej (upútavka)
06:30:35	Byť zdravý je výhra (súťaž)
06:31:05	Krátke správy Zelená vlna
06:33	meniny má Leonard pieseň
06:36	16. august v histórii - narodeniny má Madonna, zomrel Elvis Presley pieseň
06:42	Počasie s Paulínou Valovou zo SHMÚ pieseň
06:48	Ranné radenie – pes v aute pieseň
06:53	Zelená vlna
06:58	Byť zdravý je výhra (upútavka)
06:58:27	reklama: Lidl, Pravda, Škoda
06:59:43	jingel
07:00:00	„ <i>Bolo sedem hodín.</i> “ Rádiožurnál Zelená vlna
07:16	<i>Dobré ráno, Slovensko</i> – pokračovanie programu Ranná hádanka pieseň
07:23	Materiály budúcnosti – piňatex, malaj, banánové vlákna pieseň
07:28	Host' Nory Gubkovej (upútavka) Rádio Slovensko Slovensku (upútavka)
07:28:39	reklama: Hospodárske noviny, Rodenstock, Satur
07:29:42	Krátke správy Zelená vlna pieseň
07:36	Spektrum (rubrika o vede) pieseň

07:41	Bleskové správy Počasie Zelená vlna pieseň 2x
07:51	Futbalová Fortunaliga: Martin Škrtel sa vracia do slovenskej extraligy pieseň
07:56	Košický zlatý poklad (pesničková súťaž)
07:56:42	reklama: Lidl, Slovakia Tech Forum, Byť zdravý je výhra, Zľavomat, Škoda, Jungheinrich
07:59:42	jingel
08:00:00	„Bolo osem hodín.“ Správy RTVS Zelená vlna
08:05	<i>Dobré ráno, Slovensko</i> – pokračovanie programu moderátorský vstup pieseň
08:12	Dr. Krause – záhady mysle: Brigády majú pozitívny vplyv na ľudský mozog pieseň
08:17	Bleskové správy pieseň
08:22	Rádio Slovensko Slovensku – o.z. Mám rád cyklistiku zo Serede pieseň
08:29	Zo zeme (upútavka)
08:29:31	reklama: Lidl, Zľavomat, Hospodárske noviny, Kia
08:31:01	Krátke správy Zelená vlna pieseň
08:37	rozhovory: hydrológ Pavol Miklánek alergológ Boris Hruškovič pieseň
08:44	Bleskové správy Zelená vlna pieseň
08:50	Richardov bedeker - Sered' pieseň
08:57	moderátori Petra Bernasovská a Richard Dedek sa lúčia – záver programu
08:58	Košický zlatý poklad (súťaž) Byť zdravý je výhra (upútavka)
08:58:53	reklama: Kaufland, Hyundai
08:59:43	jingel
08:59:59	koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 20. 10. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.

Sťažnosť č.: 1257/SO/2021

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1257/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Sťažnosť č. 1257/SO/2021 zo dňa 9. 8. 2021
Sťažovateľ: fyzická osoba
Predmet sťažnosti: Televízne noviny
Deň a čas vysielania: 9. 8. 2021 o 19:00 h
Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA-SLOVAKIA spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Dátum: 13. 10. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Deň vysielania: 9.8.2021
Čas vysielania: 19:23
Názov televízie/rádia: Markíza

Predmet sťažnosti:

Reklama produktu farmaceutickej spoločnosti v spravodajstve (porušenie článku 22 etického kodexu- opakované)“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 31a

Mediálna komerčná komunikácia

(1) Mediálna komerčná komunikácia je na účely tohto zákona zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby alebo dobrú povesť fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť a

a) je poskytovaná ako súčasť programu alebo program sprevádza za odplatu alebo za podobnú protihodnotu alebo na účely vlastnej propagácie alebo

b) je programovou službou určenou výhradne na reklamu a telenákup alebo programovou službou určenou výhradne na vlastnú propagáciu.

(2) Mediálna komerčná komunikácia zahŕňa najmä reklamu, telenákup, sponzorovanie, umiestňovanie produktov, programovú službu určenú výhradne na reklamu a telenákup, programovú službu určenú výhradne na vlastnú propagáciu a dlhšie reklamné oznámenie podľa § 35 ods. 8.

(3) Skrytá mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno alebo aktivity fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť, ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie túto informáciu v rámci programu zámerne využíva na propagačné účely a mohla by vzhľadom na svoju povahu uviesť verejnosť do omylu o podstate tejto informácie. Táto informácia sa považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo za inú protihodnotu.

(4) Skrytá mediálna komerčná komunikácia je zakázaná.

(10) Mediálna komerčná komunikácia týkajúca sa liekov, ktoré sú dostupné len na lekárske predpis, a zdravotných výkonov uhrádzaných na základe verejného zdravotného poistenia podľa osobitných predpisov sa zakazuje.

§ 33

Obmedzenie vysielania reklamy a telenákupu na niektoré výrobky

(3) Vysielanie reklamy na lieky obsahujúce omamné, psychotropné a iné návykové látky sa zakazuje.

(4) Vysielaná reklama na lieky okrem liekov podľa odseku 3 a § 31a ods. 10 musí byť rozoznateľná, nezaujatá, pravdivá a overiteľná a musí zodpovedať požiadavke ochrany jednotlivca pred poškodením. Reklama musí obsahovať

- a) jednoznačnú a zrozumiteľnú výzvu na pozorné prečítanie poučenia o správnom použití lieku obsiahnutého v písomnej informácii pre používateľov liekov pribalenej k lieku,
- b) odporúčanie poradiť sa o použití lieku s osobou oprávnenou predpisovať alebo vydávať lieky.

(5) Vysielaná reklama na lieky ďalej nesmie

- a) byť určená maloletým,
- b) prirovnávať liek k potravinám alebo ku kozmetickým výrobkom,
- c) propagovať účinky lieku poukazovaním na výsledky dosiahnuté u konkrétnych osôb,
- d) obsahovať odporúčanie vedcov, lekárov alebo známych osobností, ktorých popularita by mohla nabádať na použitie lieku.

(7) Vysielanie telenákupu na lieky, ktoré podliehajú povoleniu na uvedenie na trh podľa osobitného predpisu, 33a) a vysielanie telenákupu na zdravotný výkon 33b) sa zakazujú.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu:

Sťažovateľ namietal voči „reklame produktu farmaceutickej spoločnosti v spravodajstve“ dňa 9. 8. 2021 na televíznej programovej službe TV MARKÍZA.

Po zmonitorovaní programu *Televízne noviny* sme zistili, že v ňom bol odvysielaný jeden príspevok s medicínskou tematikou, a to príspevok s názvom **Slabina koronavírusu** v čase 19:17:51 h.

Respondentmi uvedeného príspevku boli:

Boris Klempa, virológ

Pavol Jarčuška, prezident Slovenskej spoločnosti infektológov

Príspevok informuje o zásadnom objave v boji proti Covidu. Vedci totiž zistili, ako fungujú najmenšie časti koronavírusu. Tie spôsobujú, že pri liečbe nezaberajú žiadne medikamenty. Teraz by sa to konečne mohlo zmeniť. Nový koronavírus má totiž jednu „neuveriteľnú“ schopnosť. Vďaka enzýmu ExoN na neho nezaberajú žiadne lieky. Na univerzite v Iowe odborníci prvýkrát popísali jeho atómové zloženie.

Virológ Boris Klempa upresnil, že tieto enzýmy majú dokonca aj svoj vlastný kontrolný mechanizmus, ktorým opravujú chyby, ktoré vznikajú pri tvorbe nových kópií. To, čo sa podarilo teraz vedcom podľa neho je, že určili veľmi presnú, detailnú 3D štruktúru týchto enzýmov, ktoré sú zodpovedné za predmetnú opravu.

Redaktor dodal, že vedci sa na základe daného objavu teraz môžu pokúsiť zneškodniť samotný koronavírus. B. Klempa toto zneškodnenie opísal ako užitočné k tomu, aby sme mohli následne koronavírus napadnúť aj ďalšími zbraňami.

Pavol Jarčuška, prezident Slovenskej spoločnosti infektológov, uviedol, že ak by sa vynašli lieky, ktoré by vedeli tento enzým nejakým spôsobom zablokovať, tak možno by zvýšili efektivitu pôvodných antivírusových liekov. Podobné princípy sa využívajú napríklad pri antibiotickej liečbe.

Redaktor doplnil, že tento objav je stále iba prvý krok k tomu, ako získať účinnú látku proti ochoreniu.

B. Klempa povedal, že podobne ako pri vakcínach, časovo najnáročnejším úsekom budú určite rôzne klinické štúdie, ktoré vždy trvajú minimálne niekoľko mesiacov, skôr rokov.

Redaktor na záver skonštatoval, že tieto prelomové zistenia nám v boji so súčasným stavom pandémie nestihnú pomôcť. Napriek tomu v budúcnosti budú výraznou podporou pre zvládanie ďalších nákaz.

P. Jarčuška uzavrel príspevok tvrdením, že vakcína je určite najefektívnejším a najúčinnnejším opatrením, ktoré v súčasnosti máme k dispozícii.

Sťažovateľ namietal, že neboli dodržané ustanovenia, ktoré obsahujú požiadavky na vysielanie reklamy na lieky (*„Reklama produktu farmaceutickej spoločnosti v spravodajstve“*). K uvedenej námietke musíme skonštatovať, že podľa nášho názoru predmetný príspevok nenaplnil definíciu reklamy, resp. mediálnej komerčnej komunikácie podľa § 31a ods. 1 a 2 zákona číslo 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii (**dďalej len „ZVR“**). Keďže teda ide o príspevok odvysielaný v rámci spravodajského programu *Televízne noviny* a nie o reklamný šot, námietky sťažovateľa budeme posudzovať na základe ustanovení § 31 a ods. 3 a 4 ZVR, ktoré definujú problematiku vysielania skrytej mediálnej komerčnej komunikácie.

Podľa ustanovenia **§ 31a ods. 3 ZVR** je skrytá mediálna komerčná komunikácia definovaná ako *“zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno alebo aktivity fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť, ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie túto informáciu v rámci programu zámerne využíva na propagačné účely a mohla by vzhľadom na svoju povahu viesť verejnosť do omylu o podstate tejto informácie. Táto informácia sa považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo za inú protihodnotu“*.

Z definície skrytej mediálnej komerčnej komunikácie podľa § 31a ods. 3 ZVR vyplývajú nasledovné kritériá, ktoré **musia byť kumulatívne naplnené** na to, aby mohlo ísť o skrytú mediálnu komerčnú komunikáciu:

- a) zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia,
- b) informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno, alebo aktivity fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť,
- c) je uvedená v rámci programu,
- d) informácia je zámerne využívaná na propagačné účely,
- e) informácia by mohla vzhľadom na svoju povahu viesť verejnosť do omylu o jej podstate.

ZVR ďalej uvádza dispozitívne kritérium odplatnosti takejto informácie (resp. uskutočňovania takejto informácie za protihodnotu), kedy najmä je možné považovať využívanie informácie na propagačné účely za zámerné.

V rámci monitoringu sme posudzovali, či predmetný príspevok kumulatívne naplnil všetkých 5 kritérií:

a) zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia – V príspevku sme nezaznamenali žiadne konkrétne informácie o liekoch. Na záver príspevku P. Jarčuška uviedol, že: *„Vakcína je určite najefektívnejším a najúčinnnejším opatrením, ktoré v súčasnosti máme k dispozícii“*. Toto tvrdenie bolo všeobecného charakteru a P. Jarčuška ním zdôraznil dôležitosť očkovania v boji proti pandémie Covidu-19.

b) informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno, alebo aktivity fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť – Definícia skrytej mediálnej komerčnej komunikácie obsahuje kritérium, podľa ktorého zverejnená informácia *„priamo alebo nepriamo propaguje...“*, resp. vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie ju *„využíva na propagačné účely“*. Rada v rámci svojej rozhodovacej činnosti vo viacerých svojich rozhodnutiach prijala záver, že toto kritérium bude naplnené v prípade, že informácia *„plní reklamný účel“*.

Rada už v minulosti v rámci svojej rozhodovacej činnosti definovala pojem „reklamný účel“ V rozhodnutí č. RP/164/2003 zo dňa 16. 12. 2003 vo veci možného porušenia § 32 ods. 12 ZVR Rada považovala reklamný účel za preukázaný z toho dôvodu, že *„komerčný charakter prezentovaných informácií spočíval v kvalitatívnom hodnotení služieb a tovarov prezentovaných podnikateľských subjektov, čím bol priamo podporovaný ich predmet podnikania“* resp., že *„uvedeným obchodným mien a produktov menovaných spoločností spolu s kvalitatívne pozitívnym hodnotením jednoznačne došlo minimálne k priamej, pripomínajúcej, imidžovej event. uvádzacej propagácii v rámci programu“*.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) k propagačnému účelu vo svojom rozsudku z 29. 10. 2012, sp. zn. 5Sžo/1/2012, uviedol: *„Podstata skrytej mediálnej komerčnej komunikácie spočíva v odvysielaní v rámci programu informácií, ktoré majú propagačný účel, tzn. že adresátovi sa skryto odporúča napr. poskytnutie služby, propaguje sa obchodné meno alebo aktivity spoločnosti, teda ide o prezentáciu majúcu za cieľ komerčne pôsobiť na divákov“*.

Na základe uvedených skutočností sme toho názoru, že propagačný účel reportáže nebol naplnený, keďže vyjadrenie o vakcíne bolo odborné a všeobecné, pričom zdôrazňovalo dôležitosť očkovania počas pandémie koronavírusu. Príspevok neobsahoval informáciu o žiadnom konkrétnom lieku alebo liečive, prípadne o účinnej látke.

c) ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie túto informáciu odvysielal v rámci programu – predmetné, vyššie uvedené informácie boli odvysielané programovou službou TV MARKÍZA dňa 9. 8. 2021 v rámci programu *Televízne noviny*. Z toho dôvodu považujeme túto podmienku za splnenú.

d) informácia je zámerne využívaná na propagačné účely – Aby išlo o skrytú mediálnu komerčnú komunikáciu, musí byť propagačná informácia vysielateľom zámerne využívaná na

propagačné účely. Podľa druhej vety príslušného ustanovenia sa informácia považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo za inú protihodnotu.

Nejde však o jedinou možnosť, kedy je propagačná informácia použitá zámerne. Rada za zámerné považuje **najmä** uvedenie propagačnej informácie v programe, ktorý je redakčne zostavovaný dopredu a vysielateľ tak musel mať dopredu vedomosť o jeho obsahu. Tento záver potvrdil viackrát aj NS SR, ktorý napríklad v rozsudku zo dňa 12. 3. 2013, sp. zn. 3SŽ/18/2012, uviedol: „*Program Televízne noviny je zostavovaný vopred, navrhovateľka zostavuje skladbu odvysielaných príspevkov, a teda ju aj ovplyvňuje, čo je jeden z možných spôsobov zámernosti využívania takejto obrazovej informácie na reklamný účel. Zámer vysielateľa ako pojmový znak predmetnej normy sa neviaže k získavaniu odplaty, ale k následku, ktorý odvysielaním spôsobí. Keď spracovanie programu a v ňom použité výrazové prostriedky smerujú k propagácii, nemožno hovoriť, že ide o náhodné mimovoľné účinky, o ktorých vysielateľ zodpovedajúci za obsah nevedel alebo nemohol vedieť. Prijatie odplaty za odvysielanie takejto informácie môže byť len jeden z možných dôkazných prostriedkov preukazujúcich zámer, neprijatie odplaty však nie je dôkazom opaku*“.

Kritérium zámernosti využívania informácií na propagačné účely sa teda považuje za naplnené v tom prípade, ak je program redakčne zostavovaný dopredu. *Televízne noviny* síce sú programom redakčne zostaveným dopredu, avšak v predmetnom príspevku sme nezaznamenali žiadne elementy potenciálneho naplnenia uvedeného kritéria.

e) informácia by mohla vzhľadom na svoju povahu viesť verejnosť do omylu o jej podstate – Poslednou a nevyhnutnou podmienkou na to, aby propagačná informácia mohla byť klasifikovaná ako skrytá mediálna komerčná komunikácia, je **možnosť uvedenia verejnosti do omylu o podstate tejto informácie**, a to vzhľadom na jej povahu. Pri skrytej mediálnej komerčnej komunikácii je možnosť uvedenia recipienta do omylu obsiahnutá v samotnej podstate informácie využívannej na propagačný účel. Je to dané tým, že táto informácia sa vyskytne v rámci programu, o ktorom divák nemôže vedieť, že sa v ňom takéto informácie budú nachádzať.

Televízne noviny sú hlavnou spravodajskou reláciou televízie Markíza so začiatkom vysielania o 19.00 h. Tím profesionálnych redaktorov denne spracováva horúce témy z domova a zo zahraničia. Cez zaujímavé a atraktívne reportáže ponúka tak denne aktuality a dynamické informácie z oblasti politiky a zo spoločensko-kultúrnej sféry z domova i zo zahraničia.¹

Spravodajský príspevok odvysielaný v rámci uvedeného programu nevybočuje zo zaužívaného konceptu tohto programu ako celku a aj vzhľadom na skutočnosti uvedené v analýze sme toho názoru, že predmetné kritérium nebolo naplnené.

Na základe skutočností uvedených v analýze sa teda domnievame, že **neboli kumulatívne naplnené všetky kritériá** definície skrytej mediálnej komerčnej komunikácie. Z tohto dôvodu si myslíme, že informácie uvedené v príspevku o slabinách koronavírusu **nie sú** skrytou mediálnou komerčnou komunikáciou.

Ich propagačný účel **nepovažujeme za preukázaný**.

¹ In: https://www.markiza.sk/relacie/639610_televizne-noviny

ZÁVER:

Na základe skutočností uvedených v analýze sa domnievame, že vysielateľ odvysielaním reportáže ***Slabina koronavírusu*** v programe *Televízne noviny* dňa 9. 8. 2021 o 19:17:51 h **neporušil ustanovenia § 31a ods. 4 a 10 zákona č. 308/2000 Z. z.** o vysielaní a retransmisii. Sťažnosť preto navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

Popis/prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania ustanovení zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1257/SO/2021)

Monitorovaný program: Televízne noviny

Dátum odvysielania: 9. 8. 2021

Čas odvysielania cca: 19:00 h

Označenie programu podľa JSO: bez označenia

Časový kód záznamu RVR cca:

19:00:00 začiatok záznamu a programu

krátky prehľad správ:

- Zmeny v covid automate
- Vážne varovanie
- Zatvorená diaľnica

príspevky:

- Očkovanie budú vo výhode
- Zmeny pre gastro
- Zástupcom nebude
- Grécko bojuje s požiarom
- Klimatická kríza graduje

krátky prehľad správ:

- Slabina koronavírusu

19:12:57 prerušenie programu

zvukovo-obrazový predeľ

19:13:05 – 19:17:35 Reklama: Prima banka, Orange, Vaša lekáreň, Okay nábytok, Kamzík, Fio banka, Okay elektro, Ibalgin plus, Slovenská mliečna rodina, 365.bank, Nurofen, Liptov, Magne B6 forte, Home Credit

zvukovo-obrazový predeľ

19:17:44 pokračovanie programu *Televízne noviny*

19:17:51 príspevok s názvom *Slabina koronavírusu*

Moderátor: „Zásadný objav v boji proti Covidu. Vedci zistili, ako fungujú najmenšie časti koronavírusu.“

Moderátorka: „Tie spôsobujú, že pri liečbe nezaberajú žiadne medikamenty. Teraz by sa to konečne mohlo zmeniť.“

Redaktor: „Koronavírus má jednu neuveriteľnú schopnosť. Vďaka enzýmu ExoN na neho nezaberajú žiadne lieky. Na univerzite v Iowe odborníci prvýkrát popísali jeho atómové zloženie.“

Boris Klempa, virológ: „Majú dokonca aj svoj vlastný kontrolný mechanizmus, ktorým opravujú chyby, ktoré vznikajú pri tvorbe nových kópií a to, čo sa podarilo teraz vedcom je, že vlastne určili veľmi presnú, detailnú 3D štruktúru týchto enzýmov, ktoré sú zodpovedné za túto opravu.“

Redaktor: „Odhalenie presnej štruktúry koronavírusu nám teraz otvára dvere do jeho fungovania. Vedci sa teraz môžu pokúsiť znefunkčniť ho.“

B. Klempa: „Tú jeho zbraň vlastne najskôr zneškodníme, aby sme ho mohli napadnúť aj ďalšími zbraňami.“

Pavol Jarčuška, prezident Slovenskej spoločnosti infektológov: „Určite, ak by sa vynášali lieky, ktoré by vedeli tento enzým nejakým spôsobom zablokovat', tak možno by zvýšili efektivitu pôvodných antivírusových liekov. Podobné princípy využívame napríklad pri antibiotickej liečbe.“

Redaktor: „Stále je to však iba prvý krok k tomu, ako získať túto účinnú látku proti ochoreniu.“

B. Klempa: „Ale opäť, podobne ako pri vakcínach, ten časovo najnáročnejší úsek budú určite rôzne klinické štúdie, ktoré vždy trvajú minimálne niekoľko mesiacov, skôr rokov.“

Redaktor: „Tieto prelomové zistenia nám v boji so súčasným stavom pandémie nestihnú pomôcť. Napriek tomu v budúcnosti budú výraznou podporou ako zvládať ďalšie nákazy.“

P. Jarčuška: „Vakcína je určite najefektívnejším a najúčinnnejším opatrením, ktoré v súčasnosti máme k dispozícii.“

Redaktor: „Dávid Vido, televízia Markíza.“

- Rýchlo von z krízy
- Covidový zákon vo Francúzsku
- Nižšie dane namiesto obedov zadarmo
- Všetkému môže byť koniec
- Notár spreneveril peniaze
- Vražda šalianskeho podnikateľa
- Vyššia odvodová úľava
- Taliban dobýja ďalšie územia
- Haváriu autobusu neprežilo 15 ľudí
- Výročie bombardovania Japonska
- Zaplavené Benátky
- Panda oslavovala
- Nová destinácia Karpaty
- Zatvorená diaľnica do konca prázdnin

19:41:16 2. prerušenie programu

zvukovo-obrazový predel

19:41:26 – 19:48:55 Reklama: Budiš, Birell, 365.bank, Kondela, Birell, dm, Všeobecná zdravotná poisťovňa, Lučina, McDonalds, Datart, Galbani, UniCredit Bank, Beba comfort, iClinic, Parodontax, Uniqa, Nivea, Tipos, Essentiale, Ikea

zvukovo-obrazový predel

19:49:04 pokračovanie programu Televízne noviny

- Zatvorená diaľnica do konca prázdnin
- Zosunutý svah spevnili
- Rok od protestov v Bielorusku
- Majster Európy pred súdom
- Ikonické kino zrekonštruujú
- Galéria pod holým nebom
- Poklady Španej Doliny

Avízo predpovede počasia

20:06:39 koniec programu *Televízne noviny*

zvukovo-obrazový predel

Oznámenie o programe: *Susedia* 12

zvukovo-obrazový predel

sponzorský odkaz Prima banka

sponzorský odkaz BepanGel

sponzorský odkaz Clavin

sponzorský odkaz Ocutein sensitive plus

sponzorský odkaz Elasti-Q

20:07:35 *Predpoved' počasia*

20:09:59 koniec záznamu vysielania

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Správne konanie: 1086/SKO/2021 zo dňa 2. 6. 2021
Predmet: § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.
Účastník konania: Bardejovská televízna spoločnosť, s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 5. 10. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 1086/SKO/2021 Bardejovská televízna spoločnosť, s.r.o. vysielateľ na základe zákona

porušil

povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že dňa 29. 3. 2021 v čase o cca 20:10 hod. odvysielal na televíznej programovej službe Bardejovská televízia - BTV program *Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve*, v ktorom dotknutí poslanci mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí schválili záverečný účet s výhradami a poslanci mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí boli predkladateľmi návrhov týkajúcich sa verejného obstarávania a postupu pri zadávaní zákaziek, nedostali priestor na vyjadrenie k odzneným kritickým vyjadreniam v tejto súvislosti a ich stanovisko k danej téme nebolo účastníkom konania ani nijak sprostredkované, čím došlo k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.*“

Úloha:

Kancelária Rady podľa § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 20. 11. 2021

Z: PLO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.

T: 2. 11. 2021

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 2. 6. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi Bardejovská televízna spoločnosť, s.r.o. (ďalej len „účastník konania“) vo veci možného porušenia **§ 16 ods. 3 písm. b)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 29. 3. 2021 v čase o cca 20:10 hod. odvysielal na televíznej programovej službe Bardejovská televízia - BTV program *Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve*, v ktorom mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajského programu.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené prostredníctvom elektronickej schránky dňa 15. 6. 2021, na základe čoho sa dňom doručenia začalo správne konanie č. 1086/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez

jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu.

Vyjadrenie účastníka konania bolo Rade doručené dňa 15. 6. 2021, listom zaevidovaným pod č. 1086/SKO/2021-2.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 2. 6. 2021 a uplynie dňa 2. 12. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa 29. 3. 2021 (odvysielaním posudzovaného programu) a uplynie dňa 29. 3. 2022.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve
Deň vysielania: 29. 03. 2021
Čas vysielania: 20:10
Označenie podľa JSO: -

časový kód cca:

17:00:00 začiatok záznamu

17:00:00 pokračovanie reklamného bloku (*Minimarket Kotva, Tauris – Mäsiarstvo u býka*)

17:00:48 obrazovo-zvukový predel

17:00:59 oznam o *Sčítaní obyvateľov, domov a bytov 2021* (ďalej len *SODB 2021*)

17:01: 29 oznam o mobilnej aplikácii BTV

17:02:06 obrazovo-zvukový predel

17:02:29 začiatok programu *Správy BTV* (Príspevky: *Mestské zastupiteľstvo bolo dlhé, Hodina Zeme ponorí do tmy aj Bardejov, Cez víkend si pospíme o hodinu kratšie, Nemocnica dostala dva pľúcne ventilátory, Mimoriadne MsZ a sľub nového poslanca*)

17:12:40 koniec programu *Správy BTV*

17:12:41-17:18:37 program *Týždeň v PSK*

17:18:38 oznam o *SODB 2021*

17:19:09 obrazovo-zvukový predel

17:19:09 Videotext: zvuková kulisa rádia Jemné
živá panoráma Radničného námestia

Oznamy PZ SR

Oznam ZSSK

Oznam sčítanie obyvateľstva

Oznam ZŠ v Bardejove

Oznam Nadácie PSK

Oznam NsP Sv. Jakuba v Bardejove

Obrazovo-zvukový predel, reklamný blok, obrazovo-zvukový predel

Oznamy PZ SR ...

18:17:29 koniec *Videotextu*

18:17:30 obrazovo-zvukový predel (tmavá obrazovka, na ľavej strane obrazovky logo vysielateľa, na dolnej časti obrazovky prebiehajúce správy v titulkoch)

18:27:55 obrazovo-zvukový predel BTV

18:28:05 obrazovo-zvukový predel

18:28:16-18:29:54 reklamný blok (*UPC, Sme Rusíni...a budeme SODB 2021, Tauris – Mäsiarstvo u býka*)

18:29:55 obrazovo-zvukový predel

18:30:05-18:31:03 program *Počasie*

18:31:04 oznam o *SODB 2021*

18:31:34 oznam o mobilnej aplikácii BTV

18:32:11 obrazovo-zvukový predel

18:32:28 začiatok programu Správy BTV (*V Bardejove je sčítaných 80% obyvateľov, Na Poštárke sa situácia zlepšuje, Ústavný súd rozhodne o predĺžení núdzového stavu, Nová básnická zbierka Jána Nagajdu, Nemocnica dostala dva pľúcne ventilátory*)

18:40:41 koniec programu Správy BTV

18:40:42-19:05:43 program Petr Souček: Kuba 2/3 Maria La Gorda

19:05:44 oznam o SODB 2021

19:06:14 obrazovo-zvukový predel BTV

19:06:25-19:56:50 Videotext

19:56:51 obrazovo-zvukový predel

19:57:03 oznam o programe vysielania

19:58:06 obrazovo-zvukový predel

19:58:17-19:59:54 reklamný blok (UPC, Sme Rusíni...a budeme SODB 2021, Tauris – Mäsiarstvo u býka)

19:59:55 obrazovo-zvukový predel

20:00:06-20:01:04 program Počasie

20:01:05 oznam o SODB 2021

20:01:35 obrazovo-zvukový predel

20:01:40 oznam o mobilnej aplikácii BTV

20:02:12 obrazovo-zvukový predel BTV

20:02:29 začiatok programu Správy BTV (*V Bardejove je sčítaných 80% obyvateľov, Na Poštárke sa situácia zlepšuje, Ústavný súd rozhodne o predĺžení núdzového stavu, Nová básnická zbierka Jána Nagajdu, Nemocnica dostala dva pľúcne ventilátory*)

20:10:41 koniec programu Správy BTV

20:10:42 začiatok programu

Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve

Redaktorka: „Vo štvrtok 25. marca sa uskutočnilo 19. zasadnutie mestského zastupiteľstva. Vzhľadom na pretrvávajúcu epidemiologickú situáciu opäť sa konalo formou videokonferencie. Na programe mali poslanci jedenásť bodov. Najdôležitejší bol šiesty bod programu, a to prerokovanie záverečného účtu mesta, finančné úspory a dane za rok 2020.“

Boris Hanuščák, primátor mesta Bardejov: „Som veľmi spokojný, že sme schválili záverečný účet mesta za rok 2020. Bol to nesmierne náročný rok, napriek tomu sme dosiahli, dá sa povedať, výnimočné až excelentné výsledky.“

Marcel Karol, vedúci odboru ekonomiky MsÚ Bardejov: „Bol to veľmi ťažký rok. Jeden z najťažších rokov v samospráve. Mali sme výpadok podielových daní. Na druhej strane od štátu sme zobrali návratnú finančnú výpomoc. Naše dane sa nám podarilo splniť na sto percent a prebytok rozpočtu máme dva a pol milióna eur. Hotovostný prebytok mesta je 1 137 000 eur, čiže myslím si, že s týmito výsledkami môžeme byť spokojný. Na druhej strane je čo zlepšovať, aby sme nezaspali na vavrínoch. Tento rok je opäť ťažký. Z takých ekonomických ukazovateľov klesli nám záväzky, aj pohľadávky a majetok mesta nám stúpil o tri milióny eur. Preinvestovali sme sedem miliónov eur.“

Redaktorka: „V histórii samosprávy Bardejova je to druhý najvyšší plusový hospodársky prebytok, aký sa samospráva za dobu svojej existencie podarilo dosiahnuť. Svedčí o tom aj ocenenie od nadácie Zastavme korupciu, kde bardejovská samospráva dostala ocenenie Gazda roka.“

Vladimír Savčinský, viceprimátor mesta Bardejov: „Tak Gazda roka, asi najlepšie vystihuje to, na čo budem odpovedať. A to sme ešte nevedeli, aký bude záverečný účet. Naozaj sa nám podarilo zabezpečiť základné fungovanie mesta, od kosenia, cez vývoz odpadu až po materské škôlky a podobne. Ale popritom že sme skončili aj s prebytkom, sme realizovali množstvo investičných akcií. Dokončili sme konečne celý priestor okolo Tople. To znamená, osadili sme tam tú poslednú cyklolávku. Postupne rekonštruujeme baštu, hrubú baštu. To znamená, že tých investičných akcií, ktoré robíme, je veľa. A možno to tajomstvo prečo sa nám v našej samospráve takto darí, napriek tomu, že mnohé ďalšie samosprávy sa v minulom roku zadlžovali, my v podstate udržiavame to zadlženie mesta na tej istej úrovni, je práve v tých projektoch, a práve v tých investičných akciách, lebo jednak na všetky tieto veci sme využívali externé zdroje, najmä eurofondy a tam je v podstate aj to

tajomstvo, prečo naša samospráva na konci minulého roka skončila s prebytkom. To je v tejto situácii podľa mňa jediná cesta pre všetky samosprávy, ako môžu do budúcnosti fungovať.“

Štefan Hij, hovorca mesta Bardejov: „Treba si uvedomiť, že aj v tomto ťažkom roku samospráva zrealizovala niekoľko rozvojových projektov. Ja vymenujem len niektoré. Dokončila sa prvá etapa revitalizácie sídliska Vinbarg. Dokončila sa revitalizácia sídliska Obrancov mieru, kde máme novú fontánu. Oba tieto projekty boli v hodnote vyše 800-tisíc eur. Zavrášila sa rekonštrukcia Základnej umeleckej školy Michala Vileca. Zavrášila sa rekonštrukcia budovy okresného úradu. To sú tie také viditeľné veci. Zvládli sme štyrikrát celoplošné testovanie, vrátane pilotného. Aj finančne, aj organizačne, aj ľudsky.“

Boris Hanuščák, primátor mesta Bardejov: „Som však sklamaný, že časť poslancov mestského zastupiteľstva nejak nevidí veci realisticky. Mám pocit, že je to len dávka neznalosti, alebo možno aj politikárčenia a populizmu. Nie je predsa možné, aby bol predložený návrh, aby sme takéto špičkový záverečný účet schválili s výhradami. Je to predsa nemiestne, ale ak v roku v ktorom je ohromná, celosvetová pandemická kríza, prestávame viac ako 7,7 milióna eur, zveľadíme majetok mesta, ak máme vynikajúci hospodársky výsledok. Druhý najvyšší v histórii prebytok, predsa nie je možné vidieť to, čo je biele na čierne. Jednoducho to nejde. Mnohokrát si kladiem otázku, prečo je to tak. Ale podobné veci vidíme aj na celoštátnej úrovni a verte mi, že nikdy nedovoliť, aby sa chaos, rozvrat, destabilizácia, ktorá je nám predstavovaná na úrovni štátu preniesla do samosprávy mesta Bardejova. Práve pri tejto príležitosti chcem poďakovať ozaj svojim spolupracovníkom, vedeniu mesta, viceprimátorom, prednostovi úradu, poslancom mestského zastupiteľstva za to, že sme spoločne v takejto ťažkej dobe tieto výsledky dosiahli, ale hlavne chcem poďakovať obyvateľom tohto mesta, pretože ich zodpovedný prístup k svojim daňovým povinnostiam znamenal, že sme takéto výsledky dosiahli a zasa na strane druhej myslím si, že práve takéto verejné prerokovanie záverečného účtu a jeho prezentovanie, ukazuje obyvateľom nášho mesta, že tieto peniaze využívame maximálne manifestne, transparentne a v prospech všetkých obyvateľov nášho mesta, za čo im patrí moje veľké ďakujem. Naše mesto je krásne, páči sa obyvateľom mesta, páči sa návštevníkom. Pozrite si všetky televízie, či štátnu, či komerčnú v prestávkach medzi jednotlivými programami zaraďujú fotografie pravidelne, či je to Markíza, či je to Jojka, či je to TA3-ka, RTVS-ka všade sa ukazujú fotografie mesta Bardejova, teda tie oblasti, ktoré boli v posledných dvadsiatich rokoch zrekonštruované, čiže i to svedčí o tom, že asi to zle nerobíme a chaos v tomto meste jednoducho nedopustím.“

Redaktorka: „Na mestskom zastupiteľstve tiež poslanci schválili žiadosti o príspevok na rekonštrukciu mestskej športovej haly. Financovanie by malo byť z dvoch externých zdrojov. Mesto sa chce uchádzať o príspevok fondu na podporu športu vo výške 400-tisíc eur a o príspevok vo výške 200-tisíc eur z úradu prešovského samosprávneho kraja v rámci výzvy pre región.“

Ján Novotný, vedúci odboru rozvoja mesta. MsÚ Bardejov: „Tým pádom, keďže máme my už jeden a pol milióna z ministerstva financií, plus 400-tisíc požiadame fond na podporu športu, 200-tisíc úrad prešovského samosprávneho kraja, my minimalizujeme vlastné náklady mesta, ktoré budú na úrovni cirká, ak to všetko vyjde na úrovni 358-tisíc eur. Dnes už máme podpísanú zmluvu s vyobstaraným zhotoviteľom a mám informáciu, že 6. 4., to znamená na druhý deň po Veľkonočnom pondelku zhotoviteľ prevezme stavenisko a v podstate má 300 kalendárnych dní na to, aby tú rekonštrukciu ukončil.“

Redaktorka: „Pri schvaľovaní programu boli rôzne výmeny názorov. Hneď v úvode poslanci Peter Hudák a Alexander Starinský žiadali o doplnenie návrhu do programu zastupiteľstva ohľadom Námestia času. Poslanci chceli riešiť vyššiu transparentnosť verejných obstarávaní a architektonických súťaží. Bola otvorená aj rozprava, ktorá trvala približne 40 minút, no tento návrh v mestskom zastupiteľstve nebol schválený. Pýtali sme sa, či mesto porušuje zákon.“

Boris Hanuščák, primátor mesta Bardejov: „Žiaľ poniektorí poslanci sa takou nenásilnou, takou plazivou formou chcú približovať občanom mesta a prezentovať im mesto ako organizáciu, kde sa deje čosi netransparentne. Tak je to aj so spomínanými smernicami. Viete, minimálne je to neslušné, aby mne ako primátorovi mesta, ktorý jediný môže túto smernicu vydať, niekto 24 hodín pred zastupiteľstvom hodil do mailu, chceme toto. Nikdy som sa nátlaku nepodvolil a nepodvolím sa ani teraz. Neberiem to ješitne, ale predsa ja budem zodpovedať za akúkoľvek smernicu. A ja, keď niekto nemá záujem to so mnou dopredu prediskutovať, tak mi musí dať minimálne dostatok času na to, aby som to prejednal so svojimi odbornými oddeleniami. Ak už niečo vydám, aby to bolo plne v súlade so

zákonem. Ale ak aj si prejdeme celé zastupiteľstvo i tá dlhá rozprava pri zaradovaní týchto bodov do programu zastupiteľstva, nepadlo zo žiadnych úst, že mesto koná netransparentne a protizákonne.“

Mária Ferková, poslankyňa MsZ v Bardejove (telefonát): „V podstate mesto neporušuje zákon, ak sa bavíme vyslovene o zákone, ale ide o to, že takéto smernice by stransparentnili proces výberu firiem a proces výberu architektov na jednotlivé súťaže. Ide o to, že každá samospráva má právo si ešte bližšie špecifikovať tie veci.“

Milan Ján Pilip, poslanec MsZ v Bardejove (telefonát): „Veľmi ma mrzí, že poslanci nezaradili do programu návrhy, ktoré predložili kolegovia Peter Hudák a Alexander Starinský, ktorými sa mala riešiť transparentnosť pri architektonických súťažiach, kde ako vieme verejnosť absolútne, ale absolútne nie je zapájaná a kde zákazky dostáva stále tá jedna a tá istá firma, a zároveň otázky transparentnosti pri verejnom obstarávaní.“

Ján Novotný, vedúci odboru rozvoja mesta. MsÚ Bardejov: „Principiálne samospráva sa nebráni architektonickým súťažiam návrhov. Zákon o verejnom obstarávaní to umožňuje. Dokonca ten istý zákon hovorí o povinnosti postupovať podľa paragrafov uvedených, ale až v tom prípade, ak tá čiastka presahuje uvedenú nejakú hodnotu vysokú a to je okolo 200-tisíc eur. Ja som si pozeral aj na stránke Komory architektov, ktorá upravuje vo svojom manuály postup ako to robiť. Ten dokument je veľmi dlhý, aj celý ten postup je komplikovaný, ale dôležité je povedať to, že samotná komora architektov hovorí, že vyhlasovateľ ak chce ísť do takéhoto postupu, má si dobre premyslieť a principiálne zodpovedať na nejaké tri zásadné otázky. Prvá je, čo chce spraviť. Naozaj musí to byť niečo významné, dominantné, ktoré má veľkú hodnotu akúkoľvek. Druhá otázka je, aby mal vyhlasovateľ dostatok financií na to. A tretia otázka, či má dostatok času na to. Ja ako vedúci odboru rozvoja mesta môžem povedať, že zväčša na takéto investície my nemáme financie vo vlastných zdrojoch. Musíme načrieť do tých externých zdrojov, a keď načrieme do tých externých zdrojov, potom už nemáme veľa času. Aj v tom manuály sa hovorí, že tá súťaž trvá od štyroch do ôsmich mesiacov, plus ďalšie týždne predtým, a potom na vyhodnocovanie, čiže ak by sme striktnie išli takouto formou obstarávania štúdií, tak mám pocit, že by sme si obmedzili zdroje na realizáciu takýchto štúdií a takýchto projektových dokumentácií.“

Štefan Hij, hovorca mesta Bardejov: „Samospráva neporušuje zákon, čo je podstatné a hlavné. Snaží sa alebo snažila sa a bude sa snažiť aj v roku 2020, aj v roku 2021, aj v roku 2022 prijímať také opatrenia a také rozhodnutia, ktoré pôjdu v prvom rade na úžitok obyvateľov mesta a v neposlednom rade budú slúžiť na rozvoj mesta vo všetkých oblastiach života.“

Boris Hanuščák, primátor mesta Bardejov: „Som však veľmi rád, že absolútna väčšina poslancov mestského zastupiteľstva racionálne zvažuje predkladané materiály, racionálne hodnotí aktuálnu situáciu i možnosti mesta Bardejova.“

Redaktorka: „Ďalej na zastupiteľstve bolo pozitívne, že v rámci siedmeho bodu rozpočtových zmien, poslanci schválili aj čiastku na štúdiu kalvárie a mesto pri obstarávaní pôjde vzorovým spôsobom.“

Ján Novotný, vedúci odboru rozvoja mesta. MsÚ Bardejov: „Mesto hovoríme, že pôjdeme týmto vzorovým spôsobom obstarávania štúdie cez súťaž, cez architektonickú súťaž návrhov. Považujeme kalváriu za významné miesto, významná dominant, ktorá má svoju historickú, má svoju pamiatkovú hodnotu. Nie je síce vo vlastníctve mesta, ale s vlastníkom s rímsko-katolíckou farnosťou máme podpísané memorandum. Jednotlivé tie zastavenia, altánky a kostol sú zapísané v ústrednom zozname pamiatkového fondu. Máme informáciu, že celá kalvária, nielen tieto pamiatky, ktoré tam sú, ale celá lokalita je v procese zápisu do toho ústredného zoznamu pamiatkového fondu, čiže aj tie zdroje finančné sa nám viacej sprístupnia. Čiže chceme ísť v tomto prípade cez túto formu súťaže návrhov.“

Redaktorka: „Sporným bodom programu bolo aj schválenie nového člena do dozornej rady pre mestské lesy. Navrhnutý boli dvaja: pán Kolesár a pán Božík. S nadpolovičnou väčšinou, presne s jedenástimi hlasmi, poslanci schválili pána Kolesára. Na zastupiteľstve sa k tomuto bodu vyjadril poslanec Milan Pilip.“

Milan Ján Pilip, poslanec MsZ v Bardejove: „Porušili ste rokovací poriadok, mali ste najprv dať hlasovať o Božíkovi, pretože bol predložený skôr. Preukázateľne voľbu pána Kolesára napadneme na prokuratúre. To je všetko.“

Štefan Hij, hovorca mesta Bardejov: „My sme presvedčení o tom, že k žiadnemu porušeniu zákona nedošlo, totižto ide o to, že primátor môže dať na schvaľovanie alebo na schválenie len také uznesenie, ktoré mu pripraví návrhová komisia. A keďže v materiály predloženom na rokovaní mestského zastupiteľstva bolo meno pána Kolesára uvedené ako prvé, tak predseda návrhovej komisie v zmysle

rokovacieho poriadku, ktorý je platný a nemenný, predložil toto meno na hlasovanie poslancom mestského zastupiteľstva, ktorí toto meno aj schválili. Takže nie je pravda to, čo hovorí pán Pilip, že to bola nejaká svojvôľa alebo porušenie zákona. Primátor mesta postupoval striktne v súlade s rokovacím poriadkom, striktne s literou zákona a dal schváliť alebo dal návrh na hlasovanie o schválení člena dozornej rady, len na základe toho, čo mu odporučila návrhová komisia.“

Redaktorka: „V tejto súvislosti sme kontaktovali poslanca Milana Pilipa, ktorý nám poskytol aktuálne stanovisko.“

Milan Ján Pilip, poslanec MsZ v Bardejove (telefonát): „Ja som povedal, že teda zvažujeme, uvidíme teda, či podáme na prokuratúru. ... nejde o porušenie zákona, pozreli sme si rokovací poriadok. On teda priamo porušený nebol, pretože návrhová komisia môže určiť poradie o ktorom návrhu, alebo v tomto prípade o ktorom kandidátovi dá hlasovať skôr, avšak považujeme to za manipuláciu, pretože poslanecká matematika je taká, že niektorí poslanci totižto boli ochotní podporiť obidvoch týchto kandidátov a logicky mal väčšiu šancu prejsť ten kandidát, ktorý bol predložený do hlasovania skôr. Je mi vôbec čudné, že vedenie mesta predložilo návrh na pána Kolesára, pretože jednoducho to miesto je vyarendované pre náš poslanecký klub v dozornej rade, čiže je to absolútne neseriózne a zasa budem len opakovať, nerešpektovanie výsledku volieb a odstránenie nášho klubu od kontroly toho, čo sa deje v mestských podnikoch, a čo sa teda deje za peniaze daňových poplatníkov.“

Mária Ferková, poslankyňa MsZ v Bardejove (telefonát): „V podstate na začiatku po voľbách, keď sa formovali jednotlivé kluby, ktoré sú v zastupiteľstve, tak každý klub v rámci rokovaní sa dohodol, ako budú jednotlivé kluby zastúpené či v dozorných radách, či v jednotlivých komisiách. A jednoducho tieto dohody sa absolútne nedodržiavajú, a to je ten problém, ktorý tu vznikol. My nespochybňujeme a ja tak isto nespochybňujem pána Kolesára, že je odborník, ale nie do dozornej rady, ak chcú takéhoto odborníka, mal by viesť mestské lesy ako riaditeľ, lebo on má skúsenosti, všetko, ale nie ako dozorná rada. Člen dozornej rady nemá také právomoci, aby tak dokázal ovplyvňovať účinnosť. My sme navrhli v podstate za nášho člena, pána Božika, druhého člena, ktorý by bol ale len člen v dozornej rade a nemyslíme si, že pán Božik neni dostatočne zdatný, aj vedomostne, aby to nemohol robiť a neni pravda to, čo tam odznelo, že keď bol členom dozornej rady, že sa jej nezúčastňoval. Toto je proste neskutočná lož, ktorá sa rozpráva, tak treba preukázať, že tam nechodil, lebo opak je pravdou. Sú dôkazy, že chodil na tie dozorné rady.“

Redaktorka: „K niektorým bodom devätnásteho zasadnutia mesta mestského zastupiteľstva sa vyjadrila aj viceprimátorka Eva Hudáková.“

Eva Hudáková, viceprimátorka mesta Bardejov: „Z môjho hľadiska ako dlhoročného poslanca mestského zastupiteľstva bolo toto zastupiteľstvo z môjho pohľadu trošku historické. Lebo po takej situácii v akej sa nachádza Slovensko, v akej sa nachádzajú jednotlivé mestá, teda z dôvodu pandémie, z dôvodu výpadkov príjmov, však to všetci sledujete. Ukončiť rok 2020 s takým výsledkom, ako sa hovorí, bez straty desiatky, skutočne klobúk dole. Mesto zabezpečovalo nielen bežné činnosti, ktoré podľa zákona o obecnom zriadení má, ale aj rozvojové projekty. Mesto bolo medzi prvými, ktoré jednoducho na pokyn štátu a bez nejakej výraznejšej pomoci testovalo ľudí, lebo sme boli v tej prvej línii. Aj v súčasnosti určite sledujete cez BTV-čku, že máme problémy s poštárkou, ale zvládli sme to zase na jedničku. Takže ozaj klobúk dole, že máme takéto výsledky bez ohľadu na to, aká situácia je, za čo dovoľm si z mojej strany povedať alebo prezentovať úprimnú vďaka všetkým praco..., teda hlavne vedúcemu odboru finančného, ale všetkým pracovníkom mestského úradu na čele s primátorom, a samozrejme aj poslancom, pretože aj poslanci samozrejme, či aj tí kritickí, aj nekritickí priložili ruku k dielu. Chcela by som sa vyjadriť hlavne k situácii, ktorá nastala na mestskom zastupiteľstve, ohľadom doplnenia bodu programu o tzv. smernicu týkajúcu sa zákazok a verejného obstarávania a uznesenia, ktoré vyplynulo z komisie výstavby a územného plánu, ktorým sa mestu odporučilo, ktorým sa mestu žiada, aby architektonické alebo teda projekty riešilo prednostne verejnou obchodnou súťažou. Tieto dva body programu drvivou väčšinou neprešli. Myslím si, že správne. A aby som uviedla na správnu mieru vyjadrenie niektorých poslancov, ktorí tvrdili, že ak niekto je proti, ak ten bod neprejde, je netransparentný a ten kto bol za, je transparentný. Chcem to uviesť na pravú mieru. Chcem upozorniť všetkých, ktorý to budú sledovať tento program, že mesto a poslanci by to mali vedieť, mesto musí dodržiavať zákony a všeobecne záväzné predpisy. To isté poslanci, keď po zvolení skladajú sľub, kde deklarujú, že budú dodržiavať všeobecne záväzné predpisy a nariadenia, ktoré mesto prijme. Všeobecne záväzné predpisy znamená ústava, ústavné zákony, zákony, vyhlášky, vládne nariadenia. A všeobecne záväzné nariadenia, na ktorých tvorbe sa podieľajú,

lebo mesto v zmysle platných predpisov vydáva aj všeobecne záväzné nariadenia. Čo sa sledovalo tou smernicou? Sledoval sa nejaký metodický pokyn na to, aby sa zákon o verejnom obstarávaní nejako inak preniesol do mesta. Chcem povedať, že zákon o verejnom obstarávaní presne stanovuje podmienky, kedy sa majú robiť aké zákazky, spôsob, podmienky, formy, výšku podprahových zákazok, vyšších zákazok. Je to presne stanovené zákonom. Zákon má možnosť alebo všeobecne záväzné predpisy majú možnosť odkázať samosprávam alebo štátu, aby v prípade ak tento zákon neupravuje niektoré veci, aby si to upravil vlastným predpisom. Či už je to smernica, poriadok rokovací alebo metodický pokyn. Takým svetlým prípadom je napríklad zákon o obecnom zriadení, ktorý vzhľadom na to, že neupravuje niektoré ustanovenia týkajúce sa mestského zastupiteľstva, odkazuje samospráve, pripravte si svoj vlastný rokovací poriadok. Máme. Alebo zákon o správe majetku obcí, ktorý tiež do slova, do písmena neupravuje niektoré veci, upravte si to v zásadách o hospodárení, nakladaní s majetkom mesta. Toto máme, ale čo tá smernica? To sa opíše zákon o verejnom obstarávaní? Alebo tou druhou úpravou poslanci smerovali ju k tomu, že nad rámec zákona sa uloží mestu prednostne riešiť výber architektov formou verejnej obchodnej súťaže. Však ja to považujem za právny lapsus, pretože toto všetko je v tom zákone o verejnom obstarávaní upravené. Nad dôvažok aj keď sme v takom ekonomickom a politickom marazme, pripravuje sa rozsiahla novela stavebného zákona, rozsiahla novela zákona o verejnom obstarávaní. Tak sa pýtam, na čo tú smernicu? To je jedna vec, hej. Považujem to absolútne za právny lapsus. To, že sa deklarovalo na zastupiteľstve, že iné mestá to majú. Nevieť či majú alebo nemajú, ako majú, ale ja to v tomto momente nepovažujem za potrebné a preto som ani za to nehlasovala a ďakujem poslancom, že aj ostatní alebo ďalší za to nezahlasovali, že toto neprešlo. Ale chcem k tomu povedať ešte ďalší dôvetok. Ak by sme aj chceli vyhovieť takejto požiadavke. Toto je výsostná právomoc primátora. Ak ja ako poslanec takéto niečo chcem presadiť, musím osloviť primátora, lebo tým pádom mu zasahujem do právomocí. Dohodnem sa s ním, pán primátor, mam takú a takú predstavu. Vy máte právomoc vydať takéto a takéto niečo. Dohodneme sa na princípoch, na podmienkach, hej, ale robiť to, ja sa veľmi bránim výrazu populistický, ale bolo to v tomto smere robené veľmi populisticky. Ja takýmto štýlom akože, niektorí sú poslanci, tým pádom dobrí a niektorí zlí. Nie, ja jednoznačne hovorím. Toto boli návrhy nepripravené, nevhodné a hlavne nemali oporu v zákone. Takže toto je môj dôvetok k tomu, prečo som ja, ja som teda verejne vyhlásila, že takéto niečo nepodporím, pretože mnohé veci, hovorím, dajú sa oddiskutovať a primátor je prípustný diskusie, kebyže ho boli oslovili, tak vieme si to vysvetliť a vôbec tá 45-minútová diskusia nemusela byť. Ešte k dvom záležitostiam. Odznelo tam, prečo sme otvorili rozpravu k týmto bodom. Je to taká atypická situácia, že mestské zastupiteľstvo začína tým, že schvaľuje program. Najprv sa musí schváliť program, ktorý je pripravený dopredu a o ktorom poslanci vedia, a následne môžu poslanci urobiť návrhy na zmenu. Vzhľadom na to, že rokovací poriadok neupravuje to, že pokiaľ bude riadny program schválený a budú poslanci predkladať návrhy na zmenu, neupravuje, že či je možná rozprava alebo nie. Volili sme tú možnosť, že radšej dať sa poslancom vyjadriť, takže ani v tomto smere sme neporušili zákon. Mali poslanci možnosť sa k tomu vyjadriť, tak tí ktorí to predkladali, aj tí ktorí boli proti tomu. Myslím, že to bolo veľmi seriózne, aj keď veľmi dlhé, ale i to prispeje k meritu veci. A na záver, mrzí ma, že odznelo na záver takéto nejaké faux pas o nejakom trestnom oznámení alebo čo. Volila sa dozorná rada, kde boli dvaja navrhovaní. V zmysle rokovacieho poriadku rozhoduje o tom, aký je postup pri voľbe člena dozornej rady alebo člena komisie, keď sú viacerí navrhovaní, rozhoduje návrhová komisia. Návrhová komisia dala návrh na prvého v poradí. Ten prešiel síce tesnou väčšinou, ale prešiel, takže nebol dôvod hlasovať o ďalšom. Takže v závere svojho príspevku chcem apelovať na to, čo stále hovorím a čo som, žiaľbohu, nepovedala v rozprave, lebo už bolo toho dosť. Poslanci poniektorí proste nemajú naštudovaný rokovací poriadok. Treba študovať nielen zákony, ale aj rokovací poriadok. Potom sa divia, že im niektoré veci neprejdú, alebo niektoré veci nie sú zaradené do programu. Stále hovorím, zákon o obecnom zriadení, zákon o správe majetku štátu, všeobecne záväzne právne predpisy a nariadenia, a aj naše vnútorné predpisy, zásady o hospodárení, nakladaní majetku mesta, a hlavne rokovací poriadok. Ten musí poslanec ovládať ako alfa a omega. Nemôže potom nastať situácia, kedy poslanec povie, že porušili ste moje práva, lebo som nedostal do programu toto, lebo proste ste porušili toto alebo hento. Neexistuje a ja už toľké roky som tým poslancom, že ja ten rokovací poriadok mám tuto a nie bezprizorne upozorňujem študujte, študujte, pretože je to len o tom a nemôže potom nastať problém, že poslanec si myslí, že porušili ste moje práva.“

20:40:16 koniec programu Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve

20:40:17 oznam o SODB 2021

20:40:47 obrazovo-zvukový predeľ

20:40:58 videotext

20:59:59 koniec vyžiadaného záznamu

* * *

Odvysielaný program *Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve* informoval o zasadnutí mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktoré sa konalo dňa 25. marca 2021. Redaktorka v úvode programu informuje, že 19. mestské zasadnutie sa z dôvodu pretrvávajúcej pandémie konalo online formou a poslanci mali na programe jedenásť bodov, pričom najdôležitejším bodom bol bod číslo šesť, ktorý sa týkal prerokovania záverečného účtu mesta Bardejov za rok 2020.

V súvislosti s prerokovaním predmetného bodu odznelo v rámci príspevku, okrem iného, i nasledovné, cit.:

Boris Hanuščak, primátor mesta Bardejov: „Som veľmi spokojný, že sme schválili záverečný účet mesta za rok 2020. Bol to nesmierne náročný rok, napriek tomu sme dosiahli, dá sa povedať, výnimočné až excelentné výsledky.“

Marcel Karol, vedúci odboru ekonomiky MsÚ Bardejov: „Bol to veľmi ťažký rok. Jeden z najťažších rokov v samospráve. Mali sme výpadok podielových daní. Na druhej strane od štátu sme zobrali návratnú finančnú výpomoc. Naše dane sa nám podarilo splniť na sto percent a prebytok rozpočtu máme dva a pol milióna eur. Hotovostný prebytok mesta je 1 137 000 eur, čiže myslím si, že s týmito výsledkami môžeme byť spokojný. Na druhej strane je čo zlepšovať, aby sme nezaspali na vavrínoch. Tento rok je opäť ťažký. Z takých ekonomických ukazovateľov klesli nám záväzky, aj pohľadávky a majetok mesta nám stúpil o tri milióny eur. Preinvestovali sme sedem miliónov eur.“

Redaktorka: „V histórii samosprávy Bardejova je to druhý najvyšší plusový hospodársky prebytok, aký sa samospráva za dobu svojej existencie podarilo dosiahnuť. Svedčí o tom aj ocenenie od nadácie Zastavme korupciu, kde bardejovská samospráva dostala ocenenie Gazda roka.“

Vladimír Savčinský, viceprimátor mesta Bardejov: „Tak Gazda roka, asi najlepšie vystihuje to, na čo budem odpovedať. A to sme ešte nevedeli, aký bude záverečný účet. Naozaj sa nám podarilo zabezpečiť základné fungovanie mesta, od kosenia, cez vývoz odpadu až po materské škôlky a podobne. Ale popritom že sme skončili aj s prebytkom, sme realizovali množstvo investičných akcií. Dokončili sme konečne celý priestor okolo Tople. To znamená, osadili sme tam tú poslednú cyklolávk. Postupne rekonštruujeme baštu, hrubú baštu. To znamená, že tých investičných akcií, ktoré robíme, je veľa. A možno to tajomstvo prečo sa nám v našej samospráve takto darí, napriek tomu, že mnohé ďalšie samosprávy sa v minulom roku zadlžovali, my v podstate udržiavame to zadlženie mesta na tej istej úrovni, je práve v tých projektoch, a práve v tých investičných akciách, lebo jednak na všetky tieto veci sme využívali externé zdroje, najmä eurofondy a tam je v podstate aj to tajomstvo, prečo naša samospráva na konci minulého roka skončila s prebytkom. To je v tejto situácii podľa mňa jediná cesta pre všetky samosprávy, ako môžu do budúcnosti fungovať.“

Štefan Hij, hovorca mesta Bardejov: „Treba si uvedomiť, že aj v tomto ťažkom roku samospráva zrealizovala niekoľko rozvojových projektov. Ja vymenujem len niektoré. Dokončila sa prvá etapa revitalizácie sídliska Vinbarg. Dokončila sa revitalizácia sídliska Obrancov mieru, kde máme novú fontánu. Oba tieto projekty boli v hodnote vyše 800-tisíc eur. Zavrášila sa rekonštrukcia Základnej umeleckej školy Michala Vileca. Zavrášila sa rekonštrukcia budovy okresného úradu. To sú tie také viditeľné veci. Zvládli sme štyrikrát celoplošné testovanie, vrátane pilotného. Aj finančne, aj organizačne, aj ľudsky.“

Boris Hanuščak, primátor mesta Bardejov: „Som však sklamaný, že časť poslancov mestského zastupiteľstva nejak nevidí veci realisticky. Mám pocit, že je to len dávka neznalosti, alebo možno aj politikárčenia a populizmu. Nie je predsa možné, aby bol predložený návrh, aby sme takýto špičkový záverečný účet schválili s výhradami. Je to predsa nemiestne, ale ak v roku v ktorom je ohromná, celosvetová pandemická kríza, prestávame viac ako 7,7 milióna eur, zveľadíme majetok mesta, ak máme vynikajúci hospodársky výsledok. Druhý najvyšší v histórii prebytok, predsa nie je možné vidieť to, čo je biele na čierne. Jednoducho to nejde. Mnohokrát si kladím otázku, prečo je to tak. Ale

podobné veci vidíme aj na celoštátnej úrovni a verte mi, že nikdy nedovolím, aby sa chaos, rozvrat, destabilizácia, ktorá je nám predstavovaná na úrovni štátu preniesla do samosprávy mesta Bardejova. Práve pri tejto príležitosti chcem poďakovať ozaj svojim spolupracovníkom, vedeniu mesta, viceprimátorom, prednostovi úradu, poslancom mestského zastupiteľstva za to, že sme spoločne v takejto ťažkej dobe tieto výsledky dosiahli, ale hlavne chcem poďakovať obyvateľom tohto mesta, pretože ich zodpovedný prístup k svojim daňovým povinnostiam znamenal, že sme takéto výsledky dosiahli a zasa na strane druhej myslím si, že práve takéto verejné prerokovanie záverečného účtu a jeho prezentovanie, ukazuje obyvateľom nášho mesta, že tieto peniaze využívame maximálne manifestne, transparentne a v prospech všetkých obyvateľov nášho mesta, za čo im patrí moje veľké ďakujem. Naše mesto je krásne, páči sa obyvateľom mesta, páči sa návštevníkom. Pozrite si všetky televízie, či štátnu, či komerčnú v prestávkach medzi jednotlivými programami zaraďujú fotografie pravidelne, či je to Markíza, či je to Jojka, či je to TA3-ka, RTVS-ka všade sa ukazujú fotografie mesta Bardejova, teda tie oblasti, ktoré boli v posledných dvadsiatich rokoch zrekonštruované, čiže i to svedčí o tom, že asi to zle nerobíme a chaos v tomto meste jednoducho nedopustím.“

V súvislosti so zhodnotením priebehu a obsahu predmetného zasadnutia mestského zastupiteľstva v Bardejove odznelo, okrem iného, i nasledovné, cit.:

„Eva Hudáková, viceprimátorka mesta Bardejov: „Z môjho hľadiska ako dlhoročného poslanca mestského zastupiteľstva bolo toto zastupiteľstvo z môjho pohľadu trochu historické. Lebo po takej situácii v akej sa nachádza Slovensko, v akej sa nachádzajú jednotlivé mestá, teda z dôvodu pandémie, z dôvodu výpadkov príjmov, však to všetci sledujete. Ukončiť rok 2020 s takým výsledkom, ako sa hovorí, bez straty desiatky, skutočne klobúk dole. Mesto zabezpečovalo nielen bežné činnosti, ktoré podľa zákona o obecnom zriadení má, ale aj rozvojové projekty. Mesto bolo medzi prvými, ktoré jednoducho na pokyn štátu a bez nejakej výraznejšej pomoci testovalo ľudí, lebo sme boli v tej prvej línii. Aj v súčasnosti určite sledujete cez BTV-čku, že máme problémy s poštárkou, ale zvládli sme to zase na jedničku. Takže ozaj klobúk dole, že máme takéto výsledky bez ohľadu na to, aká situácia je, za čo dovoľm si z mojej strany povedať alebo prezentovať úprimnú vďaku všetkým praco..., teda hlavne vedúcemu odboru finančného, ale všetkým pracovníkom mestského úradu na čele s primátorom, a samozrejme aj poslancom, pretože aj poslanci samozrejme, či aj tí kritickí, aj nekritickí priložili ruku k dielu. Chcela by som sa vyjadriť hlavne k situácii, ktorá nastala na mestskom zastupiteľstve, ohľadom doplnenia bodu programu o tzv. smernicu týkajúcu sa zákazok a verejného obstarávania a uznesenia, ktoré vyplynulo z komisie výstavby a územného plánu, ktorým sa mestu odporučilo, ktorým sa mestu žiada, aby architektonické alebo teda projekty riešilo prednostne verejnou obchodnou súťažou. Tieto dva body programu drvivou väčšinou neprešli. Myslím si, že správne. A aby som uviedla na správnu mieru vyjadrenie niektorých poslancov, ktorí tvrdili, že ak niekto je proti, ak ten bod neprejde, je netransparentný a ten kto bol za, je transparentný. Chcem to uviesť na pravú mieru. Chcem upozorniť všetkých, ktorý to budú sledovať tento program, že mesto a poslanci by to mali vedieť, mesto musí dodržiavať zákony a všeobecne záväzné predpisy. To isté poslanci, keď po zvolení skladajú sľub, kde deklarujú, že budú dodržiavať všeobecne záväzné predpisy a nariadenia, ktoré mesto prijme. Všeobecne záväzné predpisy znamená ústava, ústavné zákony, zákony, vyhlášky, vládne nariadenia. A všeobecne záväzné nariadenia, na ktorých tvorbe sa podieľajú, lebo mesto v zmysle platných predpisov vydáva aj všeobecne záväzné nariadenia. Čo sa sledovalo tou smernicou? Sledoval sa nejaký metodický pokyn na to, aby sa zákon o verejnom obstarávaní nejako inak preniesol do mesta. Chcem povedať, že zákon o verejnom obstarávaní presne stanovuje podmienky, kedy sa majú robiť aké zákazky, spôsob, podmienky, formy, výšku podprahových zákazok, vyšších zákazok. Je to presne stanovené zákonom. Zákon má možnosť alebo všeobecne záväzné predpisy majú možnosť odkázať samosprávam alebo štátu, aby v prípade ak tento zákon neupravuje niektoré veci, aby si to upravil vlastným predpisom. Či už je to smernica, poriadok rokovací alebo metodický pokyn. Takým svetlým prípadom je napríklad zákon o obecnom zriadení, ktorý vzhľadom na to, že neupravuje niektoré ustanovenia týkajúce sa mestského zastupiteľstva, odkazuje samospráve, pripravte si svoj vlastný rokovací poriadok. Máme. Alebo zákon o správe majetku obcí, ktorý tiež do slova, do písma neupravuje niektoré veci, upravte si to v zásadách o hospodárení, nakladaní s majetkom mesta. Toto máme, ale čo tá smernica? To sa opíše zákon o verejnom obstarávaní? Alebo tou druhou úpravou poslanci smerovali ju k tomu, že nad rámec zákona sa uloží mestu prednostne

riešiť výber architektov formou verejnej obchodnej súťaže. Však ja to považujem za právny lapsus, pretože toto všetko je v tom zákone o verejnom obstarávaní upravené. Nad dôvažok aj keď sme v takom ekonomickom a politickom marazme, pripravuje sa rozsiahla novela stavebného zákona, rozsiahla novela zákona o verejnom obstarávaní. Tak sa pýtam, na čo tú smernicu? To je jedna vec, hej. Považujem to absolútne za právny lapsus. To, že sa deklarovalo na zastupiteľstve, že iné mestá to majú. Nevieť či majú alebo nemajú, ako majú, ale ja to v tomto momente nepovažujem za potrebné a preto som ani za to nehlasovala a ďakujem poslancom, že aj ostatní alebo ďalší za to nezahlasovali, že toto neprešlo. Ale chcem k tomu povedať ešte ďalší dôvetok. Ak by sme aj chceli vyhovieť takejto požiadavke. Toto je výsostná právomoc primátora. Ak ja ako poslanec takéto niečo chcem presadiť, musím osloviť primátora, lebo tým pádom mu zasahujem do právomocí. Dohodnem sa s ním, pán primátor, mám takú a takú predstavu. Vy máte právomoc vydať takéto a takéto niečo. Dohodneme sa na princípoch, na podmienkach, hej, ale robiť to, ja sa veľmi bránim výrazu populistický, ale bolo to v tomto smere robené veľmi populisticky. Ja takýmto štýlom akože, niektorí sú poslanci, tým pádom dobrí a niektorí zlí. Nie, ja jednoznačne hovorím. Toto boli návrhy nepripravené, nevhodné a hlavne nemali oporu v zákone. Takže toto je môj dôvetok k tomu, prečo som ja, ja som teda verejne vyhlásila, že takéto niečo nepodporím, pretože mnohé veci, hovorím, dajú sa oddiskutovať a primátor je prípustný diskusie, kebyže ho boli oslovili, tak vieme si to vysvetliť a vôbec tá 45-minútová diskusia nemusela byť. Ešte k dvom záležitostiam. Odznelo tam, prečo sme otvorili rozpravu k týmto bodom. Je to taká atypická situácia, že mestské zastupiteľstvo začína tým, že schvaľuje program. Najprv sa musí schváliť program, ktorý je pripravený dopredu a o ktorom poslanci vedia, a následne môžu poslanci urobiť návrhy na zmenu. Vzhľadom na to, že rokovací poriadok neupravuje to, že pokiaľ bude riadny program schválený a budú poslanci predkladať návrhy na zmenu, neupravuje, že či je možná rozprava alebo nie. Volili sme tú možnosť, že radšej dať sa poslancom vyjadriť, takže ani v tomto smere sme neporušili zákon. Mali poslanci možnosť sa k tomu vyjadriť, tak tí ktorí to predkládali, aj tí ktorí boli proti tomu. Myslím, že to bolo veľmi seriózne, aj keď veľmi dlhé, ale i to prispeje k meritu veci. A na záver, mrzí ma, že odznelo na záver takéto nejaké faux pas o nejakom trestnom oznámení alebo čo. Volila sa dozorná rada, kde boli dvaja navrhovaní. V zmysle rokovacieho poriadku rozhoduje o tom, aký je postup pri voľbe člena dozornej rady alebo člena komisie, keď sú viacerí navrhovaní, rozhoduje návrhová komisia. Návrhová komisia dala návrh na prvého v poradí. Ten prešiel síce tesnou väčšinou, ale prešiel, takže nebol dôvod hlasovať o ďalšom. Takže v závere svojho príspevku chcem apelovať na to, čo stále hovorím a čo som, žiaľbohu, nepovedala v rozprave, lebo už bolo toho dosť. Poslanci poniektorí proste nemajú naštudovaný rokovací poriadok. Treba študovať nielen zákony, ale aj rokovací poriadok. Potom sa divia, že im niektoré veci neprejdú, alebo niektoré veci nie sú zaradené do programu. Stále hovorím, zákon o obecnom zriadení, zákon o správe majetku štátu, všeobecne záväzne právne predpisy a nariadenia, a aj naše vnútorné predpisy, zásady o hospodárení, nakladaní majetku mesta, a hlavne rokovací poriadok. Ten musí poslanec ovládať ako alfa a omega. Nemôže potom nastať situácia, kedy poslanec povie, že porušili ste moje práva, lebo som nedostal do programu toto, lebo proste ste porušili toto alebo hento. Neexistuje a ja už toľké roky som tým poslancom, že ja ten rokovací poriadok mám tuto a nie bezprizorne upozorňujem študujte, študujte, pretože je to len o tom a nemôže potom nastať problém, že poslanec si myslí, že porušili ste moje práva.“

Ako vyplýva z vyššie citovaného, v rámci programu bolo odvysielané stanovisko primátora Borisa Hanuščaka (Smer-SD), ktorý vyjadril spokojnosť so schválením záverečného účtu mesta Bardejov. Na jeho slová nadväzuje vyjadrenie vedúceho odboru ekonomiky mesta Bardejov - Marcela Karola, ktorý priblížil záverečný účet. Redaktorka dodáva, že v histórii mesta ide o druhý najvyšší plusový hospodársky prebytok, o čom svedčí aj ocenenie Gazda roka od nadácie Zastavme korupciu. K fungovaniu mesta, resp. k záverečnému účtu mesta sa pozitívne vyjadril i viceprimátor Vladimír Savčinský, ktorý na vzore bardejovskej samosprávy poukázal na spôsob, akým by mali fungovať zvyšné samosprávy. Primátor v nadväzujúcom stanovisku vyjadril sklamanie z tej časti poslancov, ktorí nevidia veci realisticky, pričom má z ich strany pocit neznalosti, politikárčenia a populizmu. Primátor predmetnými slovami reaguje na to, že poslanci schválili záverečný účet s výhradami a dodáva, že podobné veci vidno i na celoštátnej úrovni, avšak nedovolí, aby sa destabilizácia preniesla aj do bardejovskej samosprávy. Na záver predmetného programu Eva Hudáková, viceprimátorka mesta Bardejov, zhodnotila zasadnutie mestského zastupiteľstva. E. Hudáková vzhľadom na

pretrvávajúcu pandémiu a schválenie záverečného účtu mesta označila zasadnutie za historické. Ďalej sa vyjadrila k situácii, ktorá mala na zasadnutí nastať, a to ohľadom dvoch návrhov, ktoré na zasadnutí neprešli. Oba pritom označila za právny lapsus, resp. za nepripravené či nevhodné bez opory v zákone. Na záver svojho stanoviska reagovala aj na voľbu člena dozornej rady a poslancov upozornila, že nemajú naštudovaný rokovací poriadok.

V rámci príspevku boli odvysielané vyjadrenia, ktoré mohli vyznievať kriticky voči poslancom mestského zastupiteľstva v Bardejove, a to v súvislosti so schválením záverečného účtu s výhradami. Rovnako odznali vyjadrenia kritizujúce obsah prerokovávaných návrhov týkajúcich sa smernice o verejnom obstarávaní a uznesenia s odporúčaním voľby verejnej obchodnej súťaže pri zadávaní zákaziek na architektonické diela.

Medzi kritériá zachovania objektívneho informovania je možné, okrem iného, zaradiť aj **vyváženosť** sprostredkovaných informácií. K uvedeným kritickým vyjadreniam neodznalo stanovisko dotknutých poslancov mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí schválili záverečný účet s výhradami a poslancov mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí boli predkladateľmi návrhov týkajúcich sa verejného obstarávania a postupu pri zadávaní zákaziek. To vedie k podozreniu, že odvysielaním predmetného programu **mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.**, zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu.

Podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru*“.

Pojmy objektívnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z., ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

Do pôsobnosti Rady podľa § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. patrí dohliadať na dodržiavanie povinností podľa tohto zákona. Nakoľko z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva pre vysielateľa povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov, je v pôsobnosti Rady rozhodnúť, či program bol objektívny a nestranný.

Správne konanie bolo začaté z dôvodu odvysielania vyjadrení, ktoré mohli vyznievať kriticky voči poslancom mestského zastupiteľstva v Bardejove, a to v súvislosti so schválením záverečného účtu s výhradami, ako aj z dôvodu odvysielania vyjadrení kritizujúcich obsah prerokovávaných návrhov týkajúcich sa smernice o verejnom obstarávaní a uznesenia s odporúčaním voľby verejnej obchodnej súťaže pri zadávaní zákaziek na architektonické diela. K uvedeným kritickým vyjadreniam neodznalo stanovisko dotknutých poslancov mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí schválili záverečný účet s výhradami a poslancov mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí boli predkladateľmi návrhov týkajúcich sa verejného obstarávania a postupu pri zadávaní zákaziek. Vzhľadom na uvedené vzniklo dôvodné podozrenie, že mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu, čím mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti ustanovenej v **§ 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.**

Vzhľadom na predmet správneho konania bolo v prvom rade potrebné preskúmať, či sa uvedené subjekty - dotknutí poslanci mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí schválili záverečný účet s výhradami a poslanci mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí boli predkladateľmi návrhov

týkajúcich sa verejného obstarávania a postupu pri zadávaní zákaziek, mohli stať **dotknutou stranou odvysielaného príspevku**.

Z obsahu odvysielaného programu je zrejmé, že skupina poslancov mestského zastupiteľstva v Bardejove bola v rámci odvysielaného programu vystavená kritike, a to v súvislosti so schválením záverečného účtu s historicky druhým najvyšším prebytkom s výhradami, čo má podľa slov primátora svedčiť o neznalosti, politikárčení a populizme dotknutých poslancov. Rovnako bola kritike vystavená i tá skupina poslancov, ktorí predložili dva návrhy týkajúce sa verejného obstarávania a postupu pri zadávaní zákaziek, pričom tieto boli zo strany viceprimátorky Bardejova E. Hudákovej označené za nepripravené, resp. nevhodné s absenciou ich opory v zákone. V rámci príspevku odznela kritika, na základe ktorej bolo možné dotknuté osoby (poslancov) identifikovať. Vzhľadom na uvedené je preto zrejmé, že sa dotknutí poslanci mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí schválili záverečný účet s výhradami a poslanci mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí boli predkladateľmi návrhov týkajúcich sa verejného obstarávania a postupu pri zadávaní zákaziek, **stali dotknutou stranou príspevku**.

Rada v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že ak v programe odznie kritika, na základe ktorej možno identifikovať dotknutú osobu, je povinnosťou vysielateľa zabezpečiť v akejkoľvek podobe vyjadrenie takto dotknutej osoby (Rozsudok NS SR sp. zn. 3Sžo/33/2012, Rozsudok NS SR sp. zn. 6Sžo/19/2012). Vzhľadom na uvedené je pre posúdenie súladu s povinnosťou ustanovenou v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. ďalej dôležité zistiť, či v rámci príspevku k odvysielaniu reakcie protistrany došlo, teda či takýto priestor na reakciu, prípadne stanovisko poskytnutý bol. V súvislosti so zabezpečením stanoviska dotknutej strany je potrebné zabezpečiť, aby takéto stanovisko bolo relevantné k obvineniam, príp. kritike, ktoré v príspevku odzneli.

Rada je podľa § 4 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. povinná dbať o uchovávanie plurality informácií v spravodajských programoch a zároveň je orgánom splnomocneným na dohľad nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich vysielanie. Je teda zrejmé, že úlohou Rady je sledovať obsah vysielania a v prípade zistenia protiprávneho konania na strane vysielateľa vydať o tejto skutočnosti rozhodnutie. V rozhodnutí o porušení § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Rada na základe skutkového stavu skonštatuje, akým spôsobom mohol vysielateľ zabezpečiť plnenie predmetnej povinnosti, t.j. poskytne vysielateľovi určitý návod, ako postupovať, čo však neznamená, že Radou uvedený spôsob je jediný a sledovaný výsledok nie je možné dosiahnuť aj inak. Úlohou a ani snahou Rady v žiadnom prípade nie je určovať vysielateľovi spôsob, resp. techniku, akou má zabezpečiť vo svojom vysielaní plnenie zákonných povinností.

Poskytnúť relevantný priestor na vyjadrenie druhej strane je len jedným zo spôsobov, ako možno zabezpečiť vyvážené informovanie diváka a objektívne uvádzanie faktov. Vysielateľ môže zvoliť inú formu, resp. techniku, ako zabezpečiť plnenie zákonných povinností, pričom povinnosťou Rady je upozorniť vysielateľa na nedostatky a poskytnúť mu návod, ako môže v budúcnosti postupovať. Uvedenému zodpovedá aj druh sankcie – upozornenie na porušenie zákona, ktorý za porušenie predmetného ustanovenia Rada vysielateľom ukladá, ktorá fakticky nemá represívnu zložku a má takmer výlučne výchovný charakter.

Dňa 28. 6. 2021 bolo Rade doručené stanovisko účastníka konania k predmetu začatého správneho konania, v ktorom uvádza, cit.:

„Ako vysielateľ, Bardejovská televízna spoločnosť, s.r.o., vždy konáme na základe a v súlade so zákonom a pri výkone svojej činnosti dodržiavame všetky povinnosti vysielateľa zakotvené v § 16 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z., o telekomunikáciách v platnom znení. Našou prioritou je zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby a objektívnosť a nestrannosť programov, preto týmto objasňujeme nejasnosti, ktoré vznikli odvysielaním publicistického príspevku, začala Rada voči nám ako vysielateľovi, správne konanie. Dotknutý publicistický príspevok Na aktuálnu tému, bol nатаčанý 25. 3. 2021 a následne spracovaný v čase lockdownu, kedy väčšina zamestnancov, spolu so

šéfredaktorkou, boli v karanténe, resp. prekonávali Covid-19. Aj napriek striktne obmedzeným možnostiam kovidovej situácie sme poukázali, čo najobjektívnejšie a najnestrannejšie v samotných citáciách respondentov.

Mestské zastupiteľstvo sa konalo vo štvrtok, 25.3.2021, ktoré sme okrem iného vysielali aj naživo na našej FB stránke Bardejovskej televízie so začiatkom o 9:00 hodine. Hneď vo večerných správach 25.3.2021 v čase o 18:30 hod. (<https://www.youtube.com/watch?v=VlWG55rjBq8>) sme odvysielali aj krátke zhrnutie zo zasadnutia MsZ s názvom: Mestské zastupiteľstvo bolo dlhé. Vid' link: (<https://www.youtube.com/watch?v=nwY8D91x.I>) a následne celý štvorhodinový záznam zo zastupiteľstva sme odvysielali hneď v piatok 26.3.2021 o 18:05 hodine.

Prikladáme aj celé znenie: **Mestské zastupiteľstvo bolo dlhé**

„Štvrtkové v poradí 19-ste mestské zastupiteľstvo sa uskutočnilo opäť formou videokonferencie a živý prenos sme Vám priniesli prostredníctvom nášho facebooku. Poslanci na programe mali 11 bodov. Vzhľadom na pandemickú situáciu primátor v úvode žiadal o stručnosť, no rokovanie trvalo štyri hodiny. Hneď v úvode poslanci Peter Hudák a Alexander Starinský žiadali o doplnenie návrhu do programu zastupiteľstva ohľadom Námestia času. Poslanci chceli riešiť vyššiu transparentnosť verejných obstarávaní a architektonických súťaží. Bola otvorená aj rozprava, no zmena programu poslancami nebola schválená a pokračovali v pôvodnom programe. V štvrtom bode programu poslanci schválili odmenu pre hlavného kontrolóra mesta vo výške 15% z ročného platu. Piatym bodom programu bol návrh nakladania s majetkom mesta a návrh nájmu nehnuteľného majetku mesta. Dôležitejším bodom programu bol návrh Záverečného účtu mesta za rok 2020.

Vladimír Savčinský- viceprimátor mesta Bardejov „Navyše sme v tom ťažkom korona roku dokončili zaplatenie Základnej umeleckej školy, Okresného úradu, ukončili sme etapy revitalizácie na sídliskách Kamenského a na sídlisku Vinbarg, ukončili sme cyklochodník okolo Tople a povedzme tých aktivít bolo oveľa viac. To všetko sme urobili v kuse keď ste sledovali v médiách, keď mnohé iné samosprávy sa dostávali do ťažkých ekonomických problémov. Nám sa to podarilo, práve naopak, ako to už bolo spomenuté. Ten rozpočet bol nastavený tak, že sme ešte skončili ešte s dvojmiliónovým prebytkom“.

Poslanci ďalej prerokovali návrh na schválenie žiadostí o poskytnutie príspevku pre projekty. Rekonštrukcia mestskej športovej haly a príprava cyklotrás v meste Bardejov v súlade s kastrovou sieťou PSK. Deviaty bod nadväzoval na utorkové mimoriadne mestské zastupiteľstvo, kedy zložil sľub, nový poslanec, Jaroslav Terpitko. Vzhľadom k tomu, že sa uvoľnili aj miesta v troch komisiách. Súčasťou bodu bolo aj schválenie nového člena do dozornej rady pre Mestské lesy s.r.o. Navrhnutí boli dvaja, pán Kolesár a pán Božík. S nadpolovičnou väčšinou, presne s jedenástymi hlasmi poslanci schválili Kolesára. S výsledkom nebol spokojný poslanec, Milan Pilip.

Milan Ján Pilip - poslanec MsZ „Porušili ste rokovací poriadok, mali ste najprv dať hlasovať o Božíkovi, pretože bol predložený skôr. Preukázateľne voľbu pána Kolesára napadneme na prokuratúre. To je všetko.“

V príspevku Mestské zastupiteľstvo bolo dlhé bol uvedený stručný súhrn jednotlivých bodov zastupiteľstva, v 9. bode kde sa rozhodovalo o členstve dozornej rady Mestských lesov sa rozhodovalo medzi dvoma kandidátmi, vtedy poslanec Pilip povedal „Porušili ste rokovací poriadok, mali ste najprv dať hlasovať o Božíkovi, pretože bol predložený skôr. Preukázateľne voľbu pána Kolesára napadneme na prokuratúre. To je všetko.“ Túto situáciu Pilipovho tvrdenia sme považovali za dôležité dovysvetliť, či bol naozaj v tomto prípade porušený rokovací poriadok a či bol vážny dôvod podať podnet na prokuratúru. Preto sme sa rozhodli vytvoriť rozšírenú reportáž: Na aktuálnu tému. Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve. ktorá bola natáčaná v piatok, 25.3.2021 a následne odvysielaná v pondelok, 29. 3. 2021 na televíznej programovej službe Bardejovská televízia - BTV program Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve. (<https://www.youtube.com/watch?v=djJg-osaW4>)

Priestor sme preto dali poslancovi Pilipovi a chceli sme vedieť či mesto Bardejov porušilo rokovací poriadok. Po preštudovaní si rokovacieho poriadku poslanec Pilip uznal, že porušený nebol a nebude podávať na prokuratúru. Priestor dostala aj poslankyňa Ferková i hovorca mesta Bardejov, Štefan Hij. Takže reportáž bola v tomto smere objektívna a vyvážená. Poslanci dostali priestor aj v ďalších bodoch, konkrétne k 8. bodu. K zachovaniu našej nestrannosti a objektívnosti v ďalšom období, v nadväznosti na niektoré body MsZ, prispelo i odvysielanie príspevkov v rámci našich Správ BTV, Začína sa rekonštrukcia športovej haly /6. 4. 2021 minútáž 5:04./ <https://www.youtube.com/watch?v=J8HbOrctDE4>

Podľa nášho názoru, aj to prispelo k dopovedaniu veci, podobne, ako aj odvysielanie celého záznamu MsZ, k objasneniu dotknutých tém. Reportáž Na aktuálnu tému. Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve bola nakoniec obsiahla a vrátili sme sa aj k 6. bodu Návrh Záverečného účtu mesta a finančného usporiadania za rok 2020, ktorý hovorí o dobrom hospodárení mesta a jeho rozpočte. Na krátkosť času sme poskytli vyjadrenie primátora mesta, Borisa Hanuščaka, vedúceho odboru ekonomiky Marcelovi Karolovi či viceprimátorovi Vladimírovi Savčinskému. Všetci len objasnili nemenný stav rozpočtu mesta, ktorý skončil s prebytkom a keďže pretrvávala pandémia, tak sme nemali už priestor na oslovenie dotknutých poslancov, ale podrobnú rozpravu o rozpočte si mohli diváci pozrieť v celom zázname z XIX. zasadnutia MsZ 25.3.2021 nielen naživo, ale v zázname na našom youtube kanáli, kde sme vychádzali zo slov viceprimátora, Vladimíra Savčinského, vid' link: <https://www.youtube.com/watch?v=ZlMA-IIYR> k čas: 2 hod. a 20 minút

„...Je tu návrh, ktorý predniesla p. Ferková priniesť tento skvelý rozpočet, podľa môjho názoru dobre urobený a dobre vyskladaný s výhradou. Zákon o rozpočtových pravidlách jasne hovorí, že výhrady sa prijímajú vtedy, keď došlo k zlému hospodáreniu, zjavne k zlým hospodárskym rozhodnutiam. Ako tu už odznelo, ako to už predniesol Ing. Karol, nič také za minulý rok nebolo, práve naopak. Napriek tomu je tu snaha ten rozpočet spochybniť nejakou vetou s výhradami, takže mňa dosť prekvapuje, lebo ja som tu pri tých piatich bodoch, ktoré tu predniesla pani Ferková, nikde nečítal, že ktoré konkrétne zlé hospodárenie alebo kroky v hospodárení za minulý rok sme vykonali....“z tohto dôvodu sme to považovali za dostatočne vysvetlené a preto sme v reportáži Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve už nechali odznieť iba fakty, o čom svedčí aj získanie ocenenia Gazda roka od nadácie Zastavme korupciu.

S plnou vážnosťou nás mrzí, že aj keď v dobrej viere a snahe svoje povinnosti si plniť v zmysle zákona, poukazujeme na fakty a pravdepodobne došlo k subjektívnej nespokojnosti nášho sledovateľa.

Celospoločenská mimoriadna situácia by mala byť zohľadnená aj pri rozhodovacej činnosti správnych orgánov v správnom konaní.

Na základe vyššie uvedených skutočností Bardejovská televízna spoločnosť, s.r.o. žiada, aby Rada pre vysielanie a retransmisiu akceptovala nami predložené vyjadrenie i fakty.

Po zhodnotení vyjadrenia ako vysielateľ - Bardejovská televízna spoločnosť, s.r.o., navrhujeme zastaviť voči Bardejovskej televíznej spoločnosti s.r.o., konanie bez uloženia sankcie.“

Kancelária Rady v súvislosti s identifikovaním sporného programu účastníkom konania ako „publicistického príspevku“ uvádza, že predmetné správne konanie je vedené pre možné porušenie povinnosti ustanovenej § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. v súvislosti s možným nezabezpečením objektívnosti a nestrannosti spravodajského programu. Program Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve je potrebné vzhľadom na svoj charakter vyhodnotiť ako spravodajský program, nie publicistiku, ako sa mylne domnieva účastník konania.

Spravodajstvo je v materiáli¹ Rady, ktorým okrem iného určila špecifikáciu programových typov pre rozhlasové a televízne vysielanie, definované nasledovne: „Do programového typu **Spravodajstvo** sa

¹ [http://www.rvr.sk/_cms/data/modules/download/1311757382_Programove_typy-22-3-11\(1\).pdf](http://www.rvr.sk/_cms/data/modules/download/1311757382_Programove_typy-22-3-11(1).pdf)

započítavajú programy, ktoré obsahujú aktuálne správy (obrazové, čítané alebo kombinované) z domova a zo zahraničia, informácie o počasí, dopravnej situácii, športe a ktoré žánrovo zodpovedajú charakteristike spravodajstva. Spravodajstvo stojí na informáciách a faktoch, sprostredkúva rozmanité a spoločensky podstatné informácie odrážajúce myšlienkovú pluralitu spoločnosti a slúžiace verejnosti kutváraniu vlastných názorov. Preto má byť spravodajstvo objektívne, t.j. presné, vyvážené, aktuálne, jasné, zrozumiteľné a neustranné, na rozdiel od publicistiky nemá obsahovať redaktorov či moderátorov názor, má iba tlmočiť fakty.“

Predmetný program chronologicky informoval o priebehu aktuálnej udalosti – zasadnutia mestského zastupiteľstva v Bardejove, pričom redaktorkou sprostredkované faktické informácie boli dopĺňané o stanoviská zainteresovaných subjektov (predovšetkým predstaviteľov mesta Bardejov). Účastník konania v predmetnom programe sprostredkoval spoločensky podstatné informácie majúce dopad na obyvateľov mesta Bardejov, ako aj jeho ďalšie fungovanie. Z uvedeného je podľa nášho názoru zrejmé, že predmetný program spadá pod programový typ Spravodajstvo a vzťahuje sa naň povinnosť ustanovená podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

Kancelária Rady k vyjadreniu účastníka konania ďalej poznamenáva, že v správnom konaní je posudzovaným skutkovým stavom výlučne obsah vysielať, teda len to, čo bolo účastníkom konania odvysielané v rámci posudzovaného programu. Relevantný skutkový stav predstavuje teda len obsah odvysielaného programu. Akékoľvek skutočnosti, ktoré sa odohrali v čase pred alebo po odvysielaní predmetného programu nemajú vplyv na odvysielaný obsah a podobu, v akej ho mali možnosť vnímať poslucháči, resp. diváci. Takýto záver vyplýva aj z judikatúry NS SR, cit.: „Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu vyplýva, že relevantným skutkovým stavom pri posudzovaní porušenia zákonnej povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) ZVR je to, čo bolo vysielaťom odvysielané, dôkazom čoho je záznam z vysielať a jeho prepis/popis, z ktorého je možné zistiť obsah odvysielaného vysielať ako základ pre vyvodenie záveru o jeho objektívnosti a neustrannosti a skutočnosti, ktoré nastali po ňom alebo pred ním, sú pre takéto posúdenie právne bezvýznamné.“ (Rozsudok NS SR sp. zn. 6Sžo 23/2013).

Vzhľadom na vyššie uvedené je pre posudzovanie súladu predmetného programu s povinnosťou ustanovenou v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. irelevantný argument účastníka konania, že objektivita a neustrannosť poskytnutých informácií v súvislosti s predmetným zasadnutím mestského zastupiteľstva v Bardejove bola zachovaná odvysielaním programu Správy BTV dňa 6. 4. 2021 a v rámci neho príspevku s názvom *Začína sa rekonštrukcia športovej haly*, ako aj odvysielaním celého štvorhodinového záznamu zasadnutia zastupiteľstva na programovej službe BTV dňa 26. 3. 2021. Smerodajné totiž v súlade s vyššie uvedeným je posudzovanie toho, či dotknutým poslancom bola preukázateľne daná možnosť vyjadriť sa k odvysielanej kritike v rámci samotného programu *Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve* zo dňa 29. 3. 2021. Vyváženosť prezentovaných informácií musí byť v prípade ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zabezpečená už v rámci jedného programu,

Z ustálenej rozhodovacej praxe Rady potvrdennej judikatúrou príslušných súdov SR vyplýva, že povinnosť podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. sa považuje za splnenú už aj v prípade, ak vysielať v rámci dotknutého programu preukáže dostatočnú snahu, hoci neúspešnú, o sprostredkovanie stanoviska dotknutej osoby. Rada v rámci svojej rozhodovacej činnosti v súvislosti s § 16 ods. 3 písm. b) akceptuje, keď je z obsahu príspevku zrejmé, že vysielať podnikol nevyhnutné kroky v záujme sprostredkovať vyjadrenie dotknutej osoby a táto sa vlastnou nečinnosťou zbavila možnosti vyjadriť sa. Zároveň je však nevyhnutné zabezpečiť, aby snaha vysielať a zabezpečiť vyjadrenie dotknutej strany bola zrejmá z obsahu príspevku, nakoľko len ten predstavuje relevantný stav. V opačnom prípade možno snahu vysielať informovať o všetkých relevantných skutočnostiach považovať za nepreukázateľnú. V tejto súvislosti Rada upozorňuje i na skutočnosť, že vysielať nezodpovedá za pasívny postoj dotknutej strany, ale za nezabezpečenie vyváženosti príspevku iným spôsobom, ktorým by bolo aj informovanie recipienta o absencii takýchto informácií z dôvodu pasívnej reakcie dotknutej strany.

V súvislosti s uvedeným preto nie je relevantným ani argument účastníka o tom, že v čase odvysielania predmetného programu bola väčšina zamestnancov vysielateľa spolu so šéfredaktorkou v karanténe, resp. títo prekonávali ochorenie Covid-19, a teda možnosť oslovenia dotknutých poslancov bola v dôsledku uvedeného výrazne sťažená. Je možné tvrdiť, že v danom prípade mohlo byť podniknutie krokov v záujme sprostredkovať vyjadrenie dotknutých osôb do istej miery sťažené v porovnaní s okolnosťami a podmienkami pred doby núdzového stavu vyhláseného v súvislosti so šírením ochorenia Covid-19, uvedené však vysielateľa nevyvíňa zo spáchania správneho deliktu a tento, ak zaradí do vysielania spravodajský program, je povinný zabezpečiť objektivitu a nestrannosť v ňom odznených informácií v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. Zároveň uvádzame, že oslovenie dotknutej strany výlučne prostredníctvom osobného kontaktu nie je a ani nikdy nebolo zo strany Rady považované za jediný spôsob zabezpečenia sprostredkovania stanoviska kritizovanej strany.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, program *Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve* sa chronologicky venoval najdôležitejším bodom 19. zasadnutia mestského zastupiteľstva v Bardejove, a to okrem iného, i téme prerokovania návrhu záverečného účtu mesta za rok 2020. V rámci informovania o predmetnom odzneli, okrem iného, nasledovné vyjadrenia, cit.:

Boris Hanuščák, primátor mesta Bardejov: „Som však sklamaný, že časť poslancov mestského zastupiteľstva nejak nevidí veci realisticky. Mám pocit, že je to len dávka neznalosti, alebo možno aj politikárčenia a populizmu. **Nie je predsa možné, aby bol predložený návrh, aby sme takýto špičkový záverečný účet schválili s výhradami.** ...“

...

„...**Mnohokrát si kladiem otázku, prečo je to tak. Ale podobné veci vidíme aj na celoštátnej úrovni a verte mi, že nikdy nedovoliť, aby sa chaos, rozvrat, destabilizácia, ktorá je nám predstavovaná na úrovni štátu preniesla do samosprávy mesta Bardejova.** ...“

Ako vyplýva z vyššie citovaného, v rámci programu bolo odvysielané stanovisko primátora Borisa Hanuščáka (Smer-SD), ktorý vyjadril spokojnosť so schválením záverečného účtu mesta Bardejov. Primátor zároveň v nadväzujúcom stanovisku vyjadril sklamanie z tej časti poslancov, ktorí nevidia veci realisticky, pričom má z ich strany pocit neznalosti, politikárčenia a populizmu. Predmetnými slovami reagoval na to, že poslanci schválili záverečný účet s výhradami a zároveň dodal, že podobné veci vidno i na celoštátnej úrovni, avšak nedovolí, aby sa destabilizácia preniesla aj do bardejovskej samosprávy. Primátor v rámci odvysielaného programu prezentuje kritiku voči tej časti poslancov mestského zastupiteľstva, ktorí schválili rozpočet s výhradami a obviňuje ich z populizmu a politikárčenia. V rámci odvysielaného obsahu však absentuje stanovisko dotknutej strany k odznenej kritike, a teda ku skutočnostiam týkajúcim sa objasnenia okolností a dôvodov schválenia rozpočtu s výhradami, resp. preukázateľná snaha vysielateľa o získanie predmetného stanoviska.

V súvislosti so zhodnotením priebehu a obsahu predmetného zasadnutia mestského zastupiteľstva v Bardejove odznelo, okrem iného, i nasledovné, cit.:

„Eva Hudáková, viceprimátorka mesta Bardejov: ... „*Chcela by som sa vyjadriť hlavne k situácii, ktorá nastala na mestskom zastupiteľstve, ohľadom doplnenia bodu programu o tzv. smernicu týkajúcu sa zákazok a verejného obstarávania a uznesenia, ktoré vyplynulo z komisie výstavby a územného plánu, ktorým sa mestu odporučilo, ktorým sa mestu žiada, aby architektonické alebo teda projekty riešilo prednostne verejnou obchodnou súťažou. Tieto dva body programu drvivou väčšinou neprešli. Myslím si, že správne. A aby som uviedla na správnu mieru vyjadrenie niektorých poslancov, ktorí tvrdili, že ak niekto je proti, ak ten bod neprejde, je netransparentný a ten kto bol za, je transparentný. Chcem to uviesť na pravú mieru. Chcem upozorniť všetkých, ktorý to budú sledovať tento program, že mesto a poslanci by to mali vedieť, mesto musí dodržiavať zákony a všeobecne záväzné predpisy. To isté poslanci, keď po zvolení skladajú sľub, kde deklarujú, že budú dodržiavať všeobecne záväzné predpisy a nariadenia, ktoré mesto prijíma. Všeobecne záväzné predpisy znamená ústava, ústavné zákony, zákony, vyhlášky, vládne nariadenia. A všeobecne záväzné nariadenia, na ktorých tvorbe sa podieľajú, lebo mesto v zmysle platných predpisov vydáva aj všeobecne záväzné nariadenia. Čo sa*

sledovalo tou smernicou? Sledoval sa nejaký metodický pokyn na to, aby sa zákon o verejnom obstarávaní nejako inak preniesol do mesta. Chcem povedať, že zákon o verejnom obstarávaní presne stanovuje podmienky, kedy sa majú robiť aké zákazky, spôsob, podmienky, formy, výšku podprahových zákazok, vyšších zákazok. Je to presne stanovené zákonom. Zákon má možnosť alebo všeobecne záväzné predpisy majú možnosť odkázať samosprávam alebo štátu, aby v prípade ak tento zákon neupravuje niektoré veci, aby si to upravil vlastným predpisom. Či už je to smernica, poriadok rokovací alebo metodický pokyn. Takým svetlým prípadom je napríklad zákon o obecnom zriadení, ktorý vzhľadom na to, že neupravuje niektoré ustanovenia týkajúce sa mestského zastupiteľstva, odkazuje samospráve, pripravte si svoj vlastný rokovací poriadok. Máme. Alebo zákon o správe majetku obcí, ktorý tiež do slova, do písmena neupravuje niektoré veci, upravte si to v zásadách o hospodárení, nakladaní s majetkom mesta. Toto máme, ale čo tá smernica? To sa opíše zákon o verejnom obstarávaní? Alebo tou druhou úpravou poslanci smerovali ju k tomu, že nad rámec zákona sa uloží mestu prednostne riešiť výber architektov formou verejnej obchodnej súťaže. Všetko ja to považujem za právny lapsus, pretože toto všetko je v tom zákone o verejnom obstarávaní upravené. Nad dôvažok aj keď sme v takom ekonomickom a politickom marazme, pripravuje sa rozsiahla novela stavebného zákona, rozsiahla novela zákona o verejnom obstarávaní. Tak sa pýtam, na čo tú smernicu? To je jedna vec, hej. Považujem to absolútne za právny lapsus. To, že sa deklarovalo na zastupiteľstve, že iné mestá to majú. Nevieť či majú alebo nemajú, ako majú, ale ja to v tomto momente nepovažujem za potrebné a preto som ani za to nehlasovala a ďakujem poslancom, že aj ostatní alebo ďalší za to nezhlasovali, že toto neprešlo. Ale chcem k tomu povedať ešte ďalší dôvetok. Ak by sme aj chceli vyhovieť takejto požiadavke. Toto je výsostná právomoc primátora. Ak ja ako poslanec takéto niečo chcem presadiť, musím osloviť primátora, lebo tým pádom mu zasahujem do právomocí. Dohodnem sa s ním, pán primátor, mam takú a takú predstavu. Vy máte právomoc vydať takéto a takéto niečo. Dohodneme sa na princípoch, na podmienkach, hej, ale robiť to, ja sa veľmi bránim výrazu populistický, ale bolo to v tomto smere robené veľmi populisticky. Ja takýmto štýlom akože, niektorí sú poslanci, tým pádom dobrí a niektorí zlí. Nie, ja jednoznačne hovorím. Toto boli návrhy nepripravené, nevhodné a hlavne nemali oporu v zákone. Takže toto je môj dôvetok k tomu, prečo som ja, ja som teda verejne vyhlásila, že takéto niečo nepodporím, pretože mnohé veci, hovorím, dajú sa oddiskutovať a primátor je prípustný diskusie, kebyže ho boli oslovili, tak vieme si to vysvetliť a vôbec tá 45-minútová diskusia nemusela byť. Ešte k dvom záležitostiam. Odznelo tam, prečo sme otvorili rozpravu k týmto bodom. Je to taká atypická situácia, že mestské zastupiteľstvo začína tým, že schvaľuje program. Najprv sa musí schváliť program, ktorý je pripravený dopredu a o ktorom poslanci vedia, a následne môžu poslanci urobiť návrhy na zmenu. Vzhľadom na to, že rokovací poriadok neupravuje to, že pokiaľ bude riadny program schválený a budú poslanci predkladať návrhy na zmenu, neupravuje, že či je možná rozprava alebo nie. Volili sme tú možnosť, že radšej dať sa poslancom vyjadriť, takže ani v tomto smere sme neporušili zákon. Mali poslanci možnosť sa k tomu vyjadriť, tak tí ktorí to predkladali, aj tí ktorí boli proti tomu. Myslím, že to bolo veľmi seriózne, aj keď veľmi dlhé, ale i to prispieje k meritu veci. A na záver, mrzí ma, že odznelo na záver takéto nejaké faux pas o nejakom trestnom oznámení alebo čo. Volila sa dozorná rada, kde boli dvaja navrhovaní. V zmysle rokovacieho poriadku rozhoduje o tom, aký je postup pri voľbe člena dozornej rady alebo člena komisie, keď sú viacerí navrhovaní, rozhoduje návrhová komisia. Návrhová komisia dala návrh na prvého v poradí. Ten prešiel síce tesnou väčšinou, ale prešiel, takže nebol dôvod hlasovať o ďalšom. Takže v závere svojho príspevku chcem apelovať na to, čo stále hovorím a čo som, žiaľbohu, nepovedala v rozprave, lebo už bolo toho dosť. Poslanci poniektorí proste nemajú našťudovaný rokovací poriadok. Treba študovať nielen zákony, ale aj rokovací poriadok. Potom sa divia, že im niektoré veci neprejdú, alebo niektoré veci nie sú zaradené do programu. Stále hovorím, zákon o obecnom zriadení, zákon o správe majetku štátu, všeobecne záväzne právne predpisy a nariadenia, a aj naše vnútorné predpisy, zásady o hospodárení, nakladaní majetku mesta, a hlavne rokovací poriadok. Ten musí poslanec ovládať ako alfa a omega. Nemôže potom nastať situácia, kedy poslanec povie, že porušili ste moje práva, lebo som nedostal do programu toto, lebo proste ste porušili toto alebo hento. Neexistuje a ja už toľké roky som tým poslancom, že ja ten rokovací poriadok mám tuto a nie bezprizorne upozorňujem študujte, študujte, pretože je to len o tom a nemôže potom nastať problém, že poslanec si myslí, že porušili ste moje práva.“

Na záver predmetného programu Eva Hudáková, viceprimátorka mesta Bardejov, zhodnotila zasadnutie mestského zastupiteľstva. E. Hudáková vzhľadom na pretrvávajúcu pandémiu a schválenie záverečného účtu mesta označila zasadnutie za historické. Ako vyplýva ja z vyššie citovaného, ďalej sa vyjadrila k situácii, ktorá mala na zasadnutí nastať, a to ohľadom dvoch návrhov, ktoré na zasadnutí neprešli. Oba pritom označila za právny lapsus, resp. za nepripravené či nevhodné bez opory v zákone. Na záver svojho stanoviska reagovala aj na voľbu člena dozornej rady a poslancov upozornila, že nemajú naštudovaný rokovací poriadok. V prípade odvysielaného stanoviska viceprimátorky Evy Hudákovskej k zasadnutiu mestského zastupiteľstva viceprimátorky, ktorým kriticky zhodnotila predkladané návrhy poslancov a označila ich za nepripravené, nevhodné, bez opory v zákone či za právny lapsus, máme za to, že v danom prípade absentuje vyvážený pohľad časti poslancov, ktorí dané návrhy predkladali a tým by na prezentovaný fakt priniesli svoj opačný pohľad.

Nakoľko z obsahu príspevku nevyplýva, že by boli dotknutí poslanci Mestského zastupiteľstva v Bardejove konfrontovaní s kritickými vyjadreniami na ich konanie a zároveň z neho nie je zrejmé ani akákoľvek snaha vysielateľa (hoci aj neúspešná) o sprostredkovanie ich vyjadrenia, má Rada za to, že celý spravodajský program vyznieval jednostranne, bez akéhokoľvek vyváženia v ňom prezentovaných argumentov, na základe ktorých by si recipient mohol prezentované informácie vyhodnotiť a utvoriť si na vzniknutú situáciu vlastný názor.

Ustanovením § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. sa zabezpečuje právo verejnosti na informácie prostredníctvom stanovenia povinnosti zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov. Z cit. ust. vyplýva, že sloboda prejavu vysielateľa je pri spravodajských programoch limitovanejšia ako pri iných typoch programov, keďže citovaným ustanovením sú kladené nároky na kvalitatívnu stránku spravodajského programu (objektívnosť a nestrannosť) a stanovené obmedzenia spôsobu spracovania spravodajských programov (povinnosť oddeliť názory a hodnotiace komentáre od informácií spravodajského charakteru). Toto obmedzenie má opodstatnenie v účele spravodajských programov (presne a objektívne informovať verejnosť o skutočnostiach významných pre určité spoločstvo) a v dosahu, ktorý majú na tvorbu verejnej mienky. Preto je nevyhnutné, aby v spravodajských programoch boli recipientom poskytnuté čo najširšie fakty, po zhodnotení ktorých si budú môcť sami a slobodne vytvoriť na predmetnú otázku vlastný názor. Ak vysielateľ v spravodajskom programe nerešpektuje zákonom stanovené požiadavky na vysielanie spravodajských a politickopublicistických programov, tak v demokratickej spoločnosti vznikne naliehavá spoločenská potreba na zásah do slobody prejavu, majúca svoj základ v potrebe presných a vyvážených informácií. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v čl. 10. ako aj Ústava Slovenskej republiky zakotvuje pre každého právo na slobodu prejavu. Rovnako však Dohovor ako aj Ústava SR ustanovujú možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií. Sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ nezasahuje do práv a slobôd a právom chránených záujmov iných. V takých prípadoch už je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy môže byť vzhľadom na okolnosti potrebné zasiahnuť do slobody prejavu. Sloboda prejavu teda nemá absolútny charakter.

Z citovaných noriem vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti,
- sledovať legitímny cieľ.

Adjektívum „nevyhnutný“ v zmysle čl. 10 ods. 2 Dohovoru zahŕňa naliehavú sociálnu potrebu, pričom vnútroštátne orgány zmluvných štátov Dohovoru majú určitý rozsah voľnej úvahy na posúdenie jej existencie, a to samozrejme s európskou kontrolou (Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ďalej „ESLP“ vo veci Lingens v. Rakúsko, 8. júl 1986, séria A, č. 103, str. 25, ods. 39). Nevyhnutnosť zároveň znamená nemožnosť dosiahnuť cieľ obmedzenia iným spôsobom. Cieľ obmedzenia predstavuje napr. ochrana práv a slobôd iných, ochrana zdravia, súkromného života a pod. Z toho vyplýva, že pojem „nevyhnutnosť“ v demokratickej spoločnosti sa musí vždy posudzovať *ad hoc* spolu s legitímnym cieľom.

Ústava zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov. Prípadná sankcia bude účastníkovi konania uložená na základe zákona, konkrétne § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Účelom tohto ustanovenia je práve ochrana práv a slobôd iných. Podmienka legality a legitimacy je teda nepochybne naplnená.

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarcu využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať. V tejto súvislosti tiež Rada uvádza, že ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) bolo do zákona č. 308/2000 Z. z. vložené v rámci implementácie Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii. Požiadavka, aby názory odvysielané v spravodajských programoch boli objektívne a nestranné, vyplýva konkrétne z článku 7 ods. 3 predmetného Dohovoru, cit.: „*Prevádzkovateľ vysielať je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.*“

Druhou, je rovina obmedzenia slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade. Túto rovinu skúma Rada prostredníctvom zákonom dovolenej správnej úvahy, ktorá analyzuje intenzitu porušenia zásad objektivity a nestrannosti na jednej strane a intenzitu prípadného obmedzenia slobody prejavu účastníka konania na strane druhej. **Ako vyplýva z vykonanej analýzy, k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v intenzite predpokladanej ustanovením § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. došlo v takej miere, že prevládala nad slobodou prejavu účastníka konania, keďže účastník konania prezentoval informácie o priebehu zasadnutia mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktoré sa konalo dňa 25. marca 2021 bez toho, aby poskytol relevantný priestor kritizovanej strane či sprostredkoval jej názor inou vhodnou formou. Prezentovanie takto nevyváženého obsahu vo forme kritických vyjadrení bez možnosti dotknutých osôb (dotknutých poslancov mestského zastupiteľstva v Bardejove) vyjadriť sa k nim tak spôsobilo, že odvysielaný spravodajský program nebol objektívny a nestranný.**

Na základe uvedených skutočností máme za to, že účastník konania porušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 29. 3. 2021 v čase o cca 20:10 hod. odvysielal na televíznej programovej službe Bardejovská televízia - BTV program *Na aktuálnu tému: Reakcie a stanoviská po zastupiteľstve*, v ktorom dotknutí poslanci mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí schválili záverečný účet s výhradami a poslanci mestského zastupiteľstva v Bardejove, ktorí boli predkladateľmi návrhov týkajúcich sa verejného obstarávania a postupu pri zadávaní zákaziek nedostali priestor na vyjadrenie a ich stanovisko k danej téme nebolo účastníkom konania ani nijak sprostredkované. Uvedeným konaním tak nebola zabezpečená objektívnosť a nestrannosť odvysielaného spravodajského programu.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj v prípade správneho poriadku, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne mu deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo neobdobným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

* * *

Z á v e r

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty navrhujeme Rade, aby prijala uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

19

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20.10.2021**

Správne konanie: 1087/SKO/2021
Predmet: § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: MAC TV, s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 5.10.2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 1087/SKO/2021 MAC TV, s.r.o.

p o r u š i l

povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že dňa 7.4.2021 o cca 6:52 hod., 13:29 hod. a 20:11 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS upútavku na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ*, ktorá obsahovala výňatky z programu, na ktorý upútava, znázorňujúce scény násilia,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. **sankciu – pokutu**, určenú podľa § 67 ods. 5 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške (od 3 319 € do 165 969 €), slovomeuro.

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.*“

V zmysle § 67 ods. 16 zákona č. 308/2000 Z. z. je pokuta splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a je potrebné ju uhradiť na účet: SK09 8180 0000 0070 0008 8921, BIC/SWIFT: SPSRSKBAXXX, VS***21, KS6548.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.

T: 20.11.2021

Z: PLO

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrovania sťažnosti.

T: 2.11.2.2021

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 2.6.2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 19 ods. 2** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 7.4.2021 o cca 6:52 hod., 13:29 hod. a 20:11 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS upútavku na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ*, ktorá mohla obsahovať výňatky z programu, na ktorý upútava, znázorňujúce scény násilia.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 22.6.2021. Na základe tejto skutočnosti sa začalo správne konanie č. 1087/SKO/2021 vo veci dohľadu nad dodržiavaním zákona č. 308/2000 Z. z. Začatie správneho konania bolo účastníkovi konania riadne oznámené a súčasne bol vyzvaný, aby v lehote do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. k oznámeniu zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy. Prílohou k oznámeniu bol aj prepis/popis skutkového stavu a kópia záznamu vysielania programovej služby JOJ PLUS zo dňa 7.4.2021 v čase od cca 6:45 hod. do 7:00 hod., od cca 13:20 hod. do 13:35 hod. a od cca 20:00 hod. do 20:15 hod. Súčasne bol upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy

zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

Dňa 8.9.2021 bola účastníkovi konania doručená opätovná výzva na vyjadrenie k podkladom pre rozhodnutie, v ktorej mu bola na vyjadrenie určená lehota 5 dní odo dňa jej doručenia.

Vyjadrenie účastníka konania nebolo do dňa spracovania tohto materiálu doručené.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. začala plynúť dňa 2.6.2021, kedy Rada prerokovala Správu o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. a uplynie dňa 2.12.2021. Objektívna 1-ročná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 7.4.2021 a uplynie dňa 7.4.2022.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: upútavka „Vojak 4: Pohyblivý cieľ“

Odvysielané dňa: 7. 4. 2021

Čas vysielania: cca 06:52:53

Označenie podľa JSO: 15

- časový kód cca

06:45:00 začiatok monitorovaného záznamu

- prebiehajúci program (*Súdna sieň* 12)

06:45:29 prerušenie programu *Súdna sieň* 12

- oznam o programe *Hobit: Neočakávaná cesta* 12

- zvukovo-obrazový predel

- reklamný blok (06:45:41 – 06:51:55)

- zvukovo-obrazový predel

- upútavka na program *Všetko čo mám rád* 12

06:52:53 – 06:53:28 – upútavka na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ* 15

Verbálna zložka:

Muž 1: „Toto je váš nový začiatok. Držte sa.“

Komentátor: „V službách elitnej súkromnej agentúry musí nezastaviteľný vojak...“

Muž 2: „Zastavte ma alebo ma nechajte robiť si prácu.“

Komentátor: „...ochrániť krásnu informátorku.“

Muž 2: „Snaha, s akou sa vás snažia odstrániť, je jednoznačne hrou o všetko. Neprestanú, kým vás nezabijú.“

Komentátor: „Vojak 4: Pohyblivý cieľ. Dnes o 20:30 na Pluske.“

Obrazová zložka:

V pravom hornom rohu symbol JSO s označením nevhodnosti programu pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov. Záber na mužov v obleku, ktorí sa približujú smerom k trom čiernym terénnym autám. Zobrazí sa detailný záber na jedného z mužov. Prestrih. Je vidieť, ako v blízkosti čierneho auta a mužov v obleku pristáva malé lietadlo. Prestrih na terénne autá idúce za sebou po ceste v horskom prostredí, obklopenou stromami. Auto idúce ako prvé v poradí vplyvom zásahu vybuchne (detailný záber na šľahajúce plamene). Potom sa zobrazí, ako sa na aute idúcom za prvým vozidlom rozbije predné sklo. Následne sa v krátkom zábere zobrazí strieľajúca osoba vo vojenskom oblečení, ktorá zasiahne druhé terénne auto. Druhé auto vplyvom strely vzbĺkne podobne ako prvé. Záber na horiace auto. Prestrih. Auto riadené mužom, na ktorého bol predtým detailný záber (pravdepodobne ústredná postava filmu), zabrzdí. Prestrih. Záber na horiace vozidlo na ceste. Prestrih na muža

strielajúceho spoza stromu na cestu, na ktorej sú dve terénne vozidlá, pričom jedno z nich, nachádzajúce sa napravo, je posiate zásahmi po guľkách zo zbrane. Za prednou časťou auta nachádzajúceho sa naľavo skrčene stoja dvaja ozbrojení muži, ktorí strieľajú smerom do lesa. Zároveň smerom k danej dvojici mužov lietajú guľky, ktoré zasiahnu prednú kapotu auta a koleso. Prestrih na záber v dome, kde prebieha súboj medzi dvoma mužmi. Muž v sivom obleku päšťou zaútočí na muža v modrej košeli, pričom má záujem mu zasadiť úder do tváre. Muž v modrej košeli sa však stihne uhnúť a následne sa vrhne na muža v obleku a spoločne padnú na zem. Muž (pravdepodobne ústredná postava filmu) hovorí na ženu, ktorá na neho mieri pištoľou. Prestrih na pokračujúci súboj medzi mužom v modrej košeli a mužom v sivom obleku. Je vidieť, ako muž v modrej košeli kopne muža v obleku do oblasti hrudníka (detailný záber), čo muža odhodí smerom dozadu a preletí skrz sklenené dvere (ktoré sa rozbijú) von na terasu, kde tvrdo dopadne na zem. Záber na ženu (pravdepodobne informátorka), ktorá sa najskôr prezlieka a následne pozerá do zrkadla. Je vidieť, že má na ľavej časti tváre a krku červené škvrny (zrejme stopy po krvi). Prestrih na muža v modrej košeli ako šoféruje auto. Zobrazí sa idúce modré auto, za ktorým beží muž. Následne vidieť, ako sa muž v modrej košeli (pravdepodobne ústredná postava filmu) spolu so ženou prechádza popri rieke, pričom drží v ruke pištoľ. Prestrih. Holohlavý muž v maskáčoch vystrelí na chodbe zo svojej zbrane. Muž v modrej košeli, ktorý je sčasti vystrčený smerom do chodby, sa stihne vyhnúť strele, a to tak, že sa celým telom presunie z chodby do miestnosti. Je vidieť časť výbuchu, ktorý nastal na chodbe (vplyvom strely), pričom úlomky letia aj do miestnosti. Krátky záber na miestnosť, v ktorej sa nachádzajú dve ženy. Žena v modrej košeli s blond vlasmi zozadu útočí na druhú ženu (pravdepodobne informátorku) a násilím ju pokladá na stôl. Ozbrojený muž (pravdepodobne ústredná postava filmu) uteká v lese. Prestrih. V rámci lesa sa zobrazí skupinka mužov oblečená v maskáčoch, pričom v popredí danej skupinky je holohlavý muž, ktorý opakovane páli zo svojej zbrane. Prestrih na muža (pravdepodobne ústredná postava filmu) so zkrvavenou tvárou, ktorý uteká v lese. Prestrih. Je vidieť, ako sa utekajúci muž v plnej rýchlosti vrhne na muža v maskáčoch a zhodí ho na zem, pričom aj on spadne na zem spolu s ním. Po tejto scéne sa zobrazenie upútavky zmenší do obdĺžnika so zeleným orámovaním. V rámci neho sa objavia aj nápisy informujúce o názve filmu a čase vysielania. Prestrih na záber, v ktorom žena s blond vlasmi nožom zaútočí na muža (pravdepodobne ústrednú postavu filmu). Mužovi sa podarí uhnúť nožu. Následne začne medzi nimi súboj, v ktorom muž nakoniec schmatne ženu pravú ruku a silno ju ťahá. Žena sa vplyvom toho otočí chrbtom k mužovi, ktorý sa ju snaží spacificikovať. Prestrih. Muž v bielom oblečení a s ranou na čele mieri pištoľou, pričom v jeho tesnej blízkosti sa nachádza vystrašená žena (pravdepodobne informátorka), ktorú ozbrojený muž zrejme drží pod krkom – je vidieť časť mužovho bieleho oblečenia pri hlave ženy. Prestrih. Muž (pravdepodobne ústredná postava filmu) so zkrvavenou tvárou stojí a mieri svojou palnou zbraňou do nezobrazeného priestoru.

- upútavka na program *Podfukárky* 12
- upútavka na program *Bez servítky* 12
- upútavka na program *Prvý človek* 12
- oznam o programe *Hobit: Neočakávaná cesta* 12
- zvukovo-obrazový predel
- pokračovanie programu *Súdna sieň* 12

06:59:59 koniec monitorovaného záznamu

Monitorované vysielanie: upútavka „Vojak 4: Pohyblivý cieľ“

Odvysielané dňa: 7. 4. 2021

Čas vysielania: cca 13:29:47

Označenie podľa JSO: 15

- časový kód cca

13:20:00 začiatok monitorovaného záznamu

- prebiehajúci program (*Profesionáli* 12)

13:22:44 prerušenie programu *Profesionáli* 12

- oznam o programe *Stratené duše* 12

- zvukovo-obrazový predel

- reklamný blok (13:22:55 – 13:28:49)

- zvukovo-obrazový predel

- upútavka na program *Všetko čo mám rád* 12

13:29:47 – 13:30:22 – upútavka na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ* 15

(upútavka je obsahovo zhodná s popisom vyššie)

- upútavka na program *Nový život* 12

- upútavka na program *Bez servítky* 12

- upútavka na program *Prvý človek* 12

- oznam o programe *Stratené duše* 12

- zvukovo-obrazový predel

- pokračovanie programu *Profesionáli* 12

13:34:59 koniec monitorovaného záznamu

Monitorované vysielanie: upútavka „Vojak 4: Pohyblivý cieľ“

Odvysielané dňa: 7. 4. 2021

Čas vysielania: cca 20:11:01

Označenie podľa JSO: 15

- časový kód cca

20:00:00 začiatok monitorovaného záznamu

- prebiehajúci program (*Profesionáli* 12)

- v rámci prebiehajúceho programu sa v dolnej časti obrazovky zobrazí v obdĺžniku oznam o programe *Vojak 4: Pohyblivý cieľ* (v čase od 20:00:00 do 20:00:03)

20:03:18 prerušenie programu *Profesionáli* 12

- oznam o programe *Vojak 4: Pohyblivý cieľ* 15 (20:03:19 – 20:03:25)

Verbálna zložka:

Komentátor: „Vojak 4: Pohyblivý cieľ. Dnes o 20:30 na Pluske.“

Obrazová zložka:

Muž v bielom oblečení a s krvavou ranou na čele mieri pištoľou, pričom v jeho tesnej blízkosti stojí vystrašená žena, ktorú ozbrojený muž zrejme drží pod krkom – je vidieť časť mužovho bieleho oblečenia pri hlave ženy. Danú scénu nevidno detailne, keďže súčasne sa na ľavej časti obrazovky nachádza priesvitný zelený obrazec a pod ním veľký biely nápis „UVIDÍTE“. Prestrih. Muž so zkrvavenou tvárou stojí a mieri svojou paľnou zbraňou smerom na muža v bielom oblečení. Zároveň sa v rámci ľavej časti obrazovky zväčší zelený obrazec a nápis „UVIDÍTE“ sa posunie vyššie. Pod ním sa zobrazia nápisy informujúce o názve filmu a čase vysielania.

- zvukovo-obrazový predel

- reklamný blok (20:03:30 – 20:09:09)

- zvukovo-obrazový predel

- upútavka na program *Tipos - Talent týždňa*

- oznam o sponzorovi programu (*Tipos*)

- upútavka na program *Everest* 12

20:11:01 – 20:11:36 – upútavka na program Vojak 4: Pohyblivý cieľ ¹⁵

(upútavka je obsahovo zhodná s popisom vyššie)

- upútavka na program *Slovenia* ¹⁵

- oznam o programe *Hobit: Neočakávaná cesta* ¹²

- zvukovo-obrazový predeľ

- pokračovanie programu *Profesionáli* ¹²

- v rámci programu sa v dolnej časti obrazovky zobrazí v oznam o programe *Vojak 4: Pohyblivý cieľ* (v čase od 20:12:47 do 20:12:52)

20:14:59 koniec monitorovaného záznamu

* * *

Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Upútavka na program v rámci televíznej programovej služby nesmie obsahovať výňatky z diel, ktoré znázorňujú scény násilia a pohlavného styku, devastácie životného prostredia a zábery, ktoré by mohli navodiť dojem skrytej formy propagácie alkoholizmu, fajčenia a používania omamných látok, jedov a prekurzorov.“

* * *

V rámci posudzovania predmetu tohto správneho konania bolo potrebné vyrovnať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter**. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:

„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie **možno obmedziť zákonom**, ak ide o opatrenia v **demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti**.“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR)

V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „ÚS SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezoch stotožnil aj ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len** do tej miery, **pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (**požiadavka legality**),
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (**požiadavka proporcionality**)

- a sledovať legitímny cieľ (**požiadavka legitimacy**), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Povinnosť nevysielat' v upútavkách na programy scény násilia zakotvená v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti**, ktorá môže byť ohrozená obsahom vysielaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanovením § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. **Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.**

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

* * *

Účastník konania odvysielal dňa 7.4.2021 o cca 6:52 hod., 13:29 hod. a 20:11 hod. na programovej službe JOJ PLUS upútavku na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ*. Predmetná upútavka bola zostrihom záberov z propagovaného programu spolu so sprievodným komentárom o predmetnom programe.

Zo záznamu vysielania, ako aj z prepisu/popisu skutkového stavu vyplýva, že do upútavky na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ*, odvysielanej dňa 7.4.2021 o cca 6:52 hod., 13:29 hod. a 20:11 hod. v rámci programovej služby JOJ PLUS bolo okrem iného zaradených niekoľko scén, ktoré mohli zachytávať násilie, a to:

- Prestrih na záber v dome, kde prebieha súboj medzi dvoma mužmi. Muž v sivom obleku päšťou zaútočí na muža v modrej košeli, pričom má záujem mu zasadiť úder do tváre. Muž v modrej košeli sa však stihne uhnúť a následne sa vrhne na muža v obleku a spoločne padnú na zem.
- Prestrih na pokračujúci súboj medzi mužom v modrej košeli a mužom v sivom obleku. Je vidieť, ako muž v modrej košeli kopne muža v obleku do oblasti hrudníka (detailný záber), čo muža odhodí smerom dozadu a preletí skrz sklenené dvere (ktoré sa rozbijú) von na terasu, kde tvrdo dopadne na zem.
- Krátky záber na miestnosť, v ktorej sa nachádzajú dve ženy. Žena v modrej košeli s blond vlasmi zozadu útočí na druhú ženu (pravdepodobne informatorku) a násilím ju pokladá na stôl.
- Prestrih na muža (pravdepodobne ústredná postava filmu) so zakrvavenou tvárou, ktorý uteká v lese. Prestrih. Je vidieť, ako sa utekajúci muž v plnej rýchlosti vrhne na muža v maskáčoch a zhodí ho na zem, pričom aj on spadne na zem spolu s ním.

Pojem *násilie* nie je v zákone č. 308/2000 Z. z., ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikovaný alebo definovaný, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité

pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah. Za účelom určenia obsahov, ktoré spadajú pod tento pojem možno podporne využiť odbornú literatúru, konkrétne definíciu pojmu *násilie* obsiahnutú v príspevku Ivana Podmanického¹, ktorý citoval T. M. Williamsa, M. L. Zabracka a L. A. Joya², podľa ktorých je násilie „*správanie, ktoré spôsobuje škodu, či už fyzickej alebo psychickej povahy vrátane explicitných a verbálnych útokov.*“

Subsidiárne tiež možno použiť aj ustanovenie § 122 ods. 7 Trestného zákona, ktorý stanovuje, že „*trestný čin je spáchaný násilím, ak páchatel' použije na jeho spáchanie fyzické násilie proti telesnej integrite inej osoby alebo ak je spáchaný na osobe, ktorú páchatel' uviedol do stavu bezbrannosti ľstou, alebo ak páchatel' použil násilie proti veci iného.*“

Vychádzajúc z cit. definícií možno, podľa názoru Kancelárie Rady, pod pojmom násilie v zmysle ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. rozumieť **akýkoľvek explicitný, verbálny či iný útok** smerujúci voči

- a) fyzickej alebo psychickej integrite inej osoby alebo
- b) veci,

ktorý má za následok vznik škody alebo je spôsobilý vyvolať nebezpečenstvo vzniku škody alebo inej ujmy. Uvedenú definíciu aplikovala Rada aj v predchádzajúcich rozhodnutiach ukladajúcich sankciu za porušenie § 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti so zobrazením scén násillia v rámci upútavky. Jedná sa napr. o rozhodnutia č. RL/45/2007, RL/36/2007, prípadne RP/19/2018.

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, následkom útoku nevyhnutne nemusí byť ublíženie na zdraví, postačuje aj skutočnosť, či je takýto útok spôsobilý vyvolať nebezpečenstvo vzniku škody alebo inej ujmy. Aj s ohľadom na túto skutočnosť preto pristúpila Kancelária Rady k analýze jednotlivých sporných scén v rámci upútavky na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ*. Posudzovaná upútavka je upútavkou k programu, ktorý je zaradovaný pod žáner akčného filmu a trileru. Tieto žánre sa vyznačujú najmä tým, že ich podstatnou súčasťou je vyvolať u diváka silné emócie a napätie.

V prvej posudzovanej scéne predmetnej upútavky je zobrazený súboj dvoch mužov v interiéri domu. Muž v sivom obleku pästou zaútočí na muža v modrej košeli, pričom úder je vedený pravou rukou na oblasť hlavy muža v modrej košeli. Muž v modrej košeli sa však prikrčí a úderu sa vyhýba. Následne sa vrhne na muža v obleku, objíma ho okolo pása a spoločne zotrvačnosťou tvrdo dopadajú cez vchod do druhej miestnosti na podlahu. Muž v sivom obleku dopadá chrbtom na podlahu ako prvý. Útok možno pripodobniť obrannému zákroku v zápase amerického futbalu, prípadne v rugby. Je zrejmé, že pád muža v sivom obleku na zem bol spôsobený konaním muža v modrej košeli, čiže došlo ku konaniu voči fyzickej integrite inej osoby. Uvedenú scénu upútavky považujeme, vzhľadom na zobrazené konanie muža v modrej košeli, za obsahujúcu násilie. Trvanie scény 2 sekundy.

V druhej scéne je zobrazený pokračujúci súboj medzi mužom v modrej košeli a mužom v sivom obleku. Muž v modrej košeli si najskôr pridrží a následne pravou nohou kopne muža v sivom obleku priamo do oblasti hrudníka (detailný záber), čo muža v obleku najprv odhadzuje smerom vzad a následne prepadáva skrz sklenené dvere za jeho chrbtom (ktoré sa rozbijú) von na terasu, kde tvrdo dopadá na zem. Uvedené konanie útočiaceho muža v modrej košeli, ktoré možno označiť za súbojový kop, malo teda za následok pád muža v sivom obleku a následný tvrdý úder o zem. Je teda zrejmé, že pád muža v sivom obleku bol spôsobený konaním muža v modrej košeli, čiže došlo ku konaniu voči fyzickej integrite inej osoby s následkom ujmy tejto osoby. Sme toho názoru, že uvedená scéna obsahovala a zobrazovala akt násillia. Trvanie scény 2 sekundy.

¹ Ivan Podmanický - Prevencia – vnútorná sloboda a zodpovednosť. In *Stop násilliu v programoch TV*. Bratislava : Prix Danube'97, Slovenská televízia Bratislava, 1997, s. 16.

² Tannis MacBeth Williams, Merle L Zabrack, Lesley A. Joy - The Portrayal of Aggression on North American Television - Journal of Applied Social Psychology, 1982, 12(5), 360-380.

V tretej scéne je zobrazený krátky prestrih na miestnosť, v ktorej sa nachádzajú dve ženy. Žena v modrej košeli s blond vlasmi zozadu útočí na druhú ženu a násilím ju rukami pokladá na stôl. Druhá žena vykrične. Výkrik napadnutej ženy je zreteľný, a to aj napriek prítomnej hudobnej zložke upútavky. Na tvári napadnutej ženy je viditeľný bolestivý výraz. Spôsob konania ženy v modrej košeli možno pripodobniť policajnému zákroku voči páchatelovi s cieľom ho spacificovať. Napriek tomu, že predmetná scéna bola krátka, v trvaní cca 1 sekundy, jej intenzita bola podľa názoru Rady väčšia v dôsledku uvedeného počuteľného výkriku, ako aj samotnej dynamickej sekvencii jednotlivých scén pred a po jej zaradení (streľba zo zbrane s výbuchom, posudzovaná scéna, streľba v lese na ozbrojeného muža). V predmetnom prípade tak došlo k zobrazeniu fyzického útoku ženy v modrej košeli voči telesnej integrite druhej ženy s jej následným dopadom na stôl a výkrikom. Išlo teda o dokonaný útok, aj s následkom bolesti obete tohto útoku. Aj túto scénu preto považujeme za obsahujúcu a zobrazujúcu násilné konanie.

V ďalšej scéne je zobrazený muž (pravdepodobne ústredná postava filmu) so zakrvavenou tvárou a obviazanou ľavou rukou, ako šprintom beží v lese, pričom hneď v prestrihu, po krátkom prekrytí takmer celého obrazu čierno-ružovými obrazcami a bielym nápisom „S VAMI“ na ružovom podklade, sa tento muž v plnej rýchlosti svojho behu vrhá zboku na muža v maskáčoch, chytá ho okolo pása a s výkrikom (zreteľný aj napriek prítomnej výraznej hudobnej zložke upútavky a hovorenému slovu) ho zhadzuje na zem, pričom aj on spadne na zem spolu s ním. V predmetnom prípade je útok vedený obdobným spôsobom ako v prvej posudzovanej scéne. Je zrejmé, že pád muža v maskáčoch bol spôsobený v dôsledku explicitného útoku muža (pravdepodobne ústredná postava filmu), čiže došlo ku konaniu voči fyzickej integrite inej osoby s následkom ujmy druhej osoby v podobe jej dopadu na zem. Uvedenú scénu upútavky považuje preto Kancelária Rady, vzhľadom na zobrazené konanie útočiaceho muža (pravdepodobne ústredná postava filmu), za obsahujúcu násilie. Trvanie scény 2 sekundy.

Vzhľadom na obsah predmetnej upútavky zastáva Kancelária Rady názor, že vyššie popísané 4 sporné scény, je možné označiť za také, ktoré znázorňujú násilie, nakoľko predstavujú zápasy muža proti mužovi, resp. žien verným obrazom a smerujú teda voči fyzickej integrite zobrazených osôb.

Z hľadiska výskytu uvedených obsahov v rámci upútavky a z toho dôvodu jej možného rozporu s ustanovením § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. je potrebné vziať do úvahy ich kvalitatívnu stránku a kvantitu zobrazenia násilných scén v rámci predmetného komunikátu. Rada taktiež pripomína, že aj extrémne krátke náznaky, príp. neúplné akty, neukazujúce explicitným alebo detailným spôsobom konkrétny následok, ktoré sú práve pre formát upútavky tak často príznačné, môžu v konečnom dôsledku obsahovať a zobrazovať násilie, ktoré je z hľadiska § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. neprípustné. V takýchto prípadoch preto postačuje aj vyvolanie nebezpečenstva vzniku škody alebo inej ujmy.

Z **kvantitatívneho** hľadiska je nevyhnutné posudzovať časový rozsah scén zobrazujúcich násilie a ich pomer k celkovému trvaniu upútavky. Upútavka trvala celkovo 35 sekúnd a bola odvysielaná trikrát (dvakrát mimo časového úseku medzi 20:00 a 6:00 hod.), a to v ten istý deň ako samotný film. Monitorovaná upútavka bola označená grafickým symbolom nevhodnosti pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov. Vyššie analyzované zábery tvorili cca 7 sekúnd obrazovej zložky upútavky. Nejde teda o veľkú časť upútavky, avšak stále sa jedná o štyri scény, pričom došlo aj k odvysielaniu ďalších scén používania zbrane, či zobrazeniu výbuchov, čo mohlo podporiť celkový násilný kontext upútavky. Z hľadiska kvantitatívneho výskytu predstavovali podľa nášho názoru predmetné scény nezanedbateľnú časť predmetnej upútavky.

Pri hodnotení nevhodných obsahov, v danom prípade scén znázorňujúcich násilie, zaradených do konkrétného komunikátu z hľadiska dodržiavania povinností podľa § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. je potrebné skúmať aj ich **kvalitatívnu** stránku a **kontext**, v ktorom boli zobrazené, mieru nebezpečnosti násilného konania, prípadné možné následky tohto konania, cieľ útoku, prostriedky použité pri násilnom konaní a pod.

V zmysle vyššie vymedzenej definície možno podľa nášho názoru označiť predmetné scény za také, ktoré zobrazovali scény, v ktorých došlo v troch prípadoch k tzv. spacificovaniu protivníka a v jednom prípade k súboju, v ktorom sa zápasilo, a teda zobrazovali násilie. Dynamický strih a hudobná zložka sprevádzajúca obraz, podporovali dramatickú atmosféru a podčiarkovali drsnosť zobrazených situácií. Kancelária Rady však zároveň uvádza, že sporné scény nenasledovali bezprostredne za sebou, ale boli oddelené inými scénami upútavky, s používaním zbrane, strelbou, či zobrazením explózií a výbuchov. V prípade zobrazeného zápasu v druhej scéne došlo aj k zobrazeniu scény s dôsledkami násilného konania (rozbitie skla dverí). Kop do hrudníka, ako aj zhodenia protivníkov na zem sú v upútavke zobrazené detailne a jasne. Začiatok útoku ženy v modrej košeli v tretej scéne v prvom okamihu nevidno, avšak následne je zobrazený a vyplýva aj z pohybu obete útoku vpred na stôl. Je možno taktiež uviesť, že dôsledky násilného konania sú jednoznačne rozoznateľné. Pri posudzovaní záberov v upútavke je nutné brať do úvahy aj charakter programu. V tomto prípade ide o akčný film, ktorého hlavnou postavou je bývalý vojak pracujúci ako osobný strážca. Zábery použité v upútavke sa teda, ako napovedá aj samotný názov programu, sústredili najmä na navodenie atmosféry súvisiacej s prácou hlavného hrdinu ako osobného strážcu a osobu, ktorá mala byť ním chránená - informátorka. Vzhľadom na uvedené sa domnievame, že zaradením predmetných scén v rámci upútavky mohlo, aj vzhľadom na ich kvalitatívnu stránku, dôjsť k porušeniu § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

Vzhľadom na vyššie uvedené dospela Kancelária Rady k záveru, že vyššie popísané 4 scény obsiahnuté v upútavke na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ* možno považovať za scény znázorňujúce násilie v zmysle ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. a teda že účastník konania ich zobrazením v rámci odvysielanej upútavky porušil ustanovenie § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

Dávame Rade do pozornosti, že:

- upútavka na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ* v totožnom znení bola predmetom posúdenia v správnom konaní aj na zasadnutí Rady dňa 26. 8. 2020. Upútavka, ktorá bola predmetom tohto správneho konania bola odvysielaná dňa 13.1.2020 v čase o cca **13:55 hod.** Rada rozhodnutím č. RP/38/2020 rozhodla o porušení povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. V rozhodnutí č. RP/38/2020 Rada prijala záver, že štyri sporné scény, ktoré sú rovnaké so spornými scénami v predmetnom správnom konaní, obsahujú zobrazenie násilia.
- upútavka na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ* v totožnom znení bola predmetom posúdenia v správnom konaní aj na zasadnutí Rady dňa 27.1.2021. Upútavka, ktorá bola predmetom tohto správneho konania bola odvysielaná dňa 26.6.2020 v čase o **21:30 h.** Rada rozhodnutím č. RP/3/2021 rozhodla o porušení povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. V rozhodnutí č. RP/3/2021 okrem posúdenia štyroch totožných scén, Rada posudzovala navyše ešte jednu scénu, pri ktorej však prijala záver, že nejde o scénu obsahujúcu násilie. O zvyšných štyroch (totožných) scénach, Rada rozhodnutím č. RP/3/2020 opätovne rozhodla ako o scénach, ktoré obsahujú zobrazenie násilia.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo neúmyselným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ustanovenia § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Sankciu podľa odseku 1 písm. d) rada uloží, ak vysielateľ, prevádzkovateľ retransmisie, poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na

požiadanie alebo právnická osoba alebo fyzická osoba podľa § 2 ods. 3 a 4 aj napriek písomnému upozorneniu rady opakovane porušila povinnosť. Rada uloží pokutu bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 19. Rada môže uložiť pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 16 ods. 2 písm. a) a c), ods. 3 písm. k), § 20 ods. 1 a 3, § 30, ako aj v prípade vysielania bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. b)] alebo prevádzkovania retransmisie bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. e)].“

Podľa ustanovenia § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Pokutu rada určí podľa závažnosti veci, spôsobu, trvania a následkov porušenia povinnosti, miery zavinenia a s prihliadnutím na rozsah a dosah vysielania, poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a retransmisie, získané bezdôvodné obohatenie a sankciu, ktorú už prípadne uložil samoregulačný orgán pre oblasť upravenú týmto zákonom v rámci vlastného samoregulačného systému.*“

Z § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva, že Rada za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 uloží pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia. Ide o kogentné ustanovenie zákona, ktoré nepripúšťa voľnosť uváženia pri rozhodovaní o druhu sankcie za porušenie tejto povinnosti.

Účastník konania sa dopustil porušenia ustanovenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. (§ 19 ods. 2 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v znení platnom a účinnom do 14.12.2009) už v minulosti. Rozhodnutiami vo veci porušenia § 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. boli účastníkovi konania uložené nasledovné sankcie:

PRÁVOPLATNÉ V ČASE SPÁCHANIA SPRÁVNEHO DELIKTU

- Rozhodnutím č. **RL/53/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia - **upozornenie na porušenie zákona** za odvysielanie upútavky na program *Môj sused zabíjak 2*, ktorá obsahovala scény znázorňujúce používanie strelných zbraní. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.07.2007,
- Rozhodnutím č. **RL/45/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia - **upozornenie na porušenie zákona** za odvysielanie upútavky na program *Terč zabíjak*, ktorá obsahovala scény násilia. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22.06.2007.
- Rozhodnutím č. **RL/36/2007** bola účastníkovi konania uložená sankcia - **upozornenie na porušenie zákona** za odvysielanie upútavky na program *Divoška Rosaura*, ktorá obsahovala scény násilia. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.06.2007.
- Rozhodnutím č. **RP/32/2008** bola účastníkovi konania uložená sankcia - **pokuta vo výške 100 000,- Sk** za odvysielanie upútavky na program *S.W.A.T.: Jednotka rýchleho nasadenia, Môj sused zabíjak 2*, ktorá obsahovala scény znázorňujúce používanie strelných zbraní. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 10. 2009.
- Rozhodnutím č. **RP/87/2011** bola účastníkovi konania uložená sankcia - **pokuta vo výške 3 320,- Eur** za odvysielanie upútavky na program *CRANK: Zastaň a zomrieš!* a na program *Črepiny**, ktoré obsahovali scény znázorňujúce pohlavný styk. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.10.2011.
- Rozhodnutím č. **RP/9/2013** bola účastníkovi konania uložená sankcia - **pokuta vo výške 3 319,- Eur** za odvysielanie upútavky *Farmár hľadá ženu*, ktorá obsahovala výňatky z diela znázorňujúce scény násilia. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 4. 4. 2014.
- Rozhodnutím č. **RP/19/2019** bola účastníkovi konania uložená sankcia – **pokuta vo výške 6 638 €** v súvislosti s tým, že dňa 28.1.2018 o cca 14:36:44 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ upútavku na program *Život je boj*, ktorá obsahovala výňatky z programu, na ktorý upútava, znázorňujúce scény násilia. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 7. 2018.
- Rozhodnutím č. **RP/35/2019** bola účastníkovi konania uložená sankcia – **pokuta vo výške 8 000 €** v súvislosti s tým, že dňa 6. 4. 2019 o cca 18:45 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ upútavku na program *Deadpool*, ktorá obsahovala výňatky z programu, na ktorý upútava, znázorňujúce scény násilia. Týmto rozhodnutím však bol sankcionovaný aj za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

- Rozhodnutím č. **RP/3/2020** bola účastníkovi konania uložená sankcia – **pokuta vo výške 16 000 €** v súvislosti s tým, že na televíznej programovej službe JOJ odvysielal dňa 8. 6. 2019 o cca 20:52 hod., 21:30 hod. a 21:51 hod. a taktiež dňa 9. 6. 2019 o cca 11:20 hod., 11:40 hod., 12:15 hod. a o 13:10 hod. upútavku na program *Zabijaci*, ktorá obsahovala výňatky z programu, znázorňujúce scény násilia. Týmto rozhodnutím však bol sankcionovaný aj za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

NEPRÁVOPLATNÉ V ČASE SPÁCHANIA SPRÁVNEHO DELIKTU

- Rozhodnutím č. **RP/24/2020** bola účastníkovi konania uložená sankcia – **pokuta vo výške 3 319 €** v súvislosti s tým, že na televíznej programovej službe JOJ PLUS odvysielal dňa 2. 10. 2019 o cca 14:29 hod. upútavku na program *Kuriér 2*, ktorá obsahovala výňatky z programu, znázorňujúce scény násilia.
- Rozhodnutím č. **RP/38/2020** bola účastníkovi konania uložená sankcia – **pokuta vo výške 3 319 €** v súvislosti s tým, že na televíznej programovej službe JOJ odvysielal dňa 13. 1. 2020 o cca 13:55:58 hod. upútavku na program *Vojak 4: Pohyblivý cieľ*, ktorá obsahovala výňatky z programu, znázorňujúce scény násilia.

Záver

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhujeme Rade prijať uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20.10.2021

Správne konanie: 1038/SKO/2021 zo dňa 19.5.2021, 1085/SKO/2021 z 2.6.2021
Predmet: § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania: MAC TV s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 27.9.2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že správne konania č. 1038/SKO/2021 a 1085/SKO/2021 vedené voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania, začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zastavení časti konania a doručí ho účastníkovi konania.

T: 20.11.2021

Z: PLO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia časti sťažnosti.

T: 1.11.2021

Z: PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 19.5.2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. vo veci možného porušenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že odvysielal dňa 22.2.2021 v čase o cca 07:03 hod. v rámci programovej služby WAU program *Aféry - Voyeur*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnomu uplatneniu Jednotného systému označovania.

Oznámenie o začatí predmetného správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 7.6.2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1038/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. k oznámeniu zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu a záznam vysielania programu *Aféry – Voyeur* odvysielaného dňa 22.2.2021 v čase o cca 07:03 hod. v rámci televíznej programovej služby WAU, vyhotovený na nahrávacom zariadení Rady.

Dňa 13.9.2021 bola účastníkovi konania doručená opätovná výzva na vyjadrenie k podkladom pre rozhodnutie, v ktorej mu bola na vyjadrenie určená lehota 5 dní odo dňa jej doručenia.

Vyjadrenie účastníka konania nebolo Rade do dňa vypracovania tohto pracovného materiálu doručené.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. začala plynúť dňa 19.5.2021 a uplynie dňa 19.11.2021. Objektívna 1-ročná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 22.2.2021 a uplynie dňa 22.2.2022.

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 2.6.2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. vo veci možného porušenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že odvysielal dňa 3.3.2021 v čase o cca 6:30 hod. a dňa 4.3.2021 v čase o cca od 4:06 hod. v rámci programovej služby WAU program *Aféry – Pornoherci* (E. 14, séria 2.), ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania.

Oznámenie o začatí predmetného správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 18.6.2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1085/SKO/2020. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. k oznámeniu zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu a záznam vysielania programu *Aféry – Pornoherci* (E. 14, séria 12.) odvysielaného dňa 3.3.2021 v čase o cca 06:30 hod. a dňa 4.3.2021 v čase od cca 4:06 hod. v rámci televíznej programovej služby WAU, vyhotovený na nahrávacom zariadení Rady.

Dňa 13.9.2021 bola účastníkovi konania doručená opätovná výzva prostredníctvom e-podateľne na vyjadrenie k podkladom pre rozhodnutie, v ktorej mu bola na vyjadrenie určená lehota 5 dní odo dňa jej doručenia.

Vyjadrenie účastníka konania nebolo Rade do dňa vypracovania tohto pracovného materiálu doručené.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. začala plynúť dňa 2.6.2021 a uplynie dňa 2.12.2021. Objektívna 1-ročná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 3.3.2021 a uplynie dňa 3.3.2022.

* * *

Podľa § 3 ods. 3 tretia veta správneho poriadku: „*Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.*“ Zásada hospodárnosti (procesnej ekonómie) vyjadruje požiadavku, aby správny orgán v konaní použil také prostriedky, ktoré sú jednoduché, účinné, nezvyšujú náklady a pritom vedú k správne rozhodnutiu (SOBIHARD, J.: Správny poriadok: Komentár; Bratislava: IURA EDITION, 2004, ISBN 80-8078-013-7). Kancelária Rady, vzhľadom na totožnosť v osobe účastníka vyššie identifikovaných správnych konaní navrhuje Rade, aby v súlade so zásadou hospodárnosti konania a zároveň v prospech účastníka konania rozhodla vo vyššie uvedených správnych konaniach jedným rozhodnutím. V tejto súvislosti uvádzame, že uvedeným postupom účastník konania nebude ukrátený na svojich procesných právach, nakoľko mal vo všetkých správnych konaniach možnosť vyjadriť sa k ich predmetu, ako aj k ich podkladom.

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a)(ďalej len "jednotný systém označovania").*“

Podľa § 1 ods. 1 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „*Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú*

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,

f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami,

Podľa § 1 ods. 2 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Podľa § 1 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,

b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslania diela alebo programu a

c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“

* * *

V rámci posudzovania predmetu týchto správnych konaní bolo potrebné vysporiadať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter**. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:

„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie **možno obmedziť zákonom**, ak ide o opatrenia v **demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti**.“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR)

V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „US SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezocho stotožnil aj US SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len** do tej miery, **pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých

prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (**požiadavka legality**),
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (**požiadavka proporcionality**)
- a sledovať legitímny cieľ (**požiadavka legitimacy**), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Požiadavka zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený osobitným predpisom, zakotvená v ustanoveniach zákona č. 308/2000 Z. z., vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti**, ktorá môže byť ohrozená obsahom vysielaného či sprístupňovaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanoveniami § 20 zákona č. 308/2000 Z. z..

Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.

Proporcionality obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.. Keďže zákonodarcu využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

V tomto konkrétnom prípade by mala byť sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa (zaviesť a uplatňovať JSO) zakotvenej v ustanovení § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. sledujúc legitímny cieľ - ochranu mravnosti. Kancelária Rady preto pristúpila k posúdeniu, či účastník konania uplatnil JSO v súlade so zákonom.

Vysielateľ je **povinný** podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. na ochranu maloletých **zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania** ustanovený vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „jednotný systém označovania“ alebo „JSO“).

* * *

SK č. 1038/SKO/2021

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Aféry (Voyeur)

Deň vysielania: 22. 2. 2021

Čas vysielania: 07:03:44

Označenie podľa JSO: 12

- časový kód cca (popis je robený zo záznamov Kancelárie RVR):

07:00:00 Začiatok záznamu

Časť programu *Aféry* (predmetná časť nie je obsahom sťažnosti).

07:03:44 Program *Aféry* 12

Maja prichádza za sesternicou Kristínou. Hlasno sa rozprávajú. Na vedľajšej miestnosti sa otvoria sa dvere. Nejaký muž ich upozorňuje, že ich rozhovor ruší Lukáša pri práci.

07:04:08 Kristína: „Pššt... jaké pššt...sedlák. Chápeš, tak ja tu mám sesternicu, som doma a akože budem tu šuškať, ne?“

07:04:00 Dievčatá sa dozvedajú, že Lukáš fotí. Idú sa na neho pozrieť.

07:04:27 Kristína otvorí dvere. Všetci ostanú stáť pred dverami (nie je vidieť, čo sa odohrávalo v miestnosti za nimi): Kristína vykrikuje: „Ty (vypípané).“

07:04:29 Znelka programu

Mužský hlas mimo obraz: *Jeho klientmi sú manželia, muž, žena, iný muž, iná žena alebo niečo celkom iné. Výsledok je vždy rovnaký, problém“.*

Obrazová zložka: na obrazovke sa striedajú graficky zobrazené slová – klienti, manželia, muž, žena, iný muž, iná žena, niečo iné, problém.

V obraze sa objavuje JUDr. Balo v kancelárii. Postupne sa zobrazujú rôzne činnosti, ktoré vykonáva – píše na notebooku, telefonuje, študuje nejaké materiály. Obraz je doplnený zvukovou zložkou (melódia v pozadí). V pravej časti obrazovky objavuje veľký nápis zlatým písmom *aféry*.

07:05:04 Balo sedí v kancelárii. Vychutnáva si kubánsku cigaru. Zbadá ženu, ktorá sa za ním v sprievode asistentky Lucie nezastaviteľne rúti. Oznamuje mu, že sa chce dať rozviesť s manželom, Lukášom Kohibom, lebo ho z celého srdca nenávidí. Balo zisťuje, že Kristína k manželovi pociťuje neprekonateľný odpor. Keď sa vzali, bol to muž plný fantázie, vymýšľal „všelijaké nové veci“ a bolo to vášnivé. Kristína sa cíti trápne. Balo vraví, že nech je to akokoľvek chúlостivé, nič ho neprekvapí – je totiž rozvodový právnik.

07:07:57 Kristína pokračuje v rozprávaní. Opisuje, ako ležala v posteli a nemohla zaspať. Manžel stále nechodil, tak na neho zakričala.

07:08:15 Dej sa presúva z kancelárie do popisovanej udalosti. Kristína vstáva z postele, oblieka si župan. Prestrih na muža. V rukách má ďalekohľad a cez okno pozoruje ženu (žena je oblečená) v dome oproti. Prichádza Kristína. Lukáš rýchlo odloží ďalekohľad a natáha si nohavice (mal oblečenú spodnú bielizeň). Kristína zisťuje, prečo si nešiel ľahnúť.

07:08:58 Kristína: „Ty si zase načumoval k susedom?“

Lukáš: „Ti šibe?“ Rýchlo spratáva zo stola fotografie. Je na nich pár, ktorý sa bozkáva, objíma (bez zobrazenia intímnych partií). Obhajuje sa, že je fotograf a sú to umelecké fotografie. Lucie ironicky poznamená, že málokto si prezerá fotky so spustenými gaťami.

07:09:11 Lukáš: „Prepáč, ale z čoho ma obviňuješ, každý predsa musí mať nejaké hobby, nie?“

Kristína: „Ale oblečené hobby!“

Lukáš: „Vieš čo, trhni si!“

Lukáš odchádza. Kristína ostane smutne stáť v kuchyni.

07:09:32 Prestrih. Iný deň. Kristína prichádza do Balovej kancelárie. Balo sa balí na squash. Ironicky popisuje, že chodí hrať s tučným kamarátom, lebo rád vyhráva. Raz si dokonca pri hre zaviazal oči.

07:10:30 Balo vraví, že podobné prípady už konzultoval – veď, ktorý chlap si občas neurobí *radost'*. Kristína oponuje. Tvrdí, že to *nakúkanie* sa zhoršilo a s manželom prestali mať sex. Vraví, že je zdravá žena, Lukáš ju vždy priťahoval a sex sa stal vzácnosťou. Potrebovala *fyzično* a on bol stále zahrabaný v erotických fotkách. Potrebovala to, aj keď bola unavená.

07:11:15 Dej sa presúva z kancelárie do popisovanej udalosti. Manželia ležia na posteli. Sú prikrytí perinou (cca do úrovne hrude). Kristína leží na bruchu. Vidieť, že Lukášova ruka sa pod perinou hýbe v oblasti Kristíninho zadku. Kristína vraví, že je strašne unavená, mala ťažký deň v práci.

07:11:27 Lukáš: „A to ešte nevieš, akú budeš mať noc...no tak..“

Kristína: „Ja som fakt strašne unavená.“

Lukáš sa svojim telom tisne ku Kristíne čoraz viac.

Kristína (už s jemným úsmevom): „...čo robí tá tvoja ruka?“

Lukáš: „To je ruka na správnom mieste. Páči sa ti to?“

Detailný záber sa Kristíninu tvár. Počuť Lukášove zavzdychanie. Kristína sa zamračí, dvihne hlavu a vraví: „To čo robíš?“

Lukáš sa snaží niečo skryť. Kristína mu vytrhne z ruky fotografie (na vrchnej fotografii je pár, ich telá sú v intímnych oblastiach rozrastované). Kristína je nahnevaná. Považuje to za nechutné.

07:12:20 Kristína: „Čo to robíš!?“

Lukáš: „Ale, tak som myslel, že nič nebude, tak som si triedil fotky.“

Kristína: „Počas nášho sexu?“

Lukáš sa opäť obhajuje.

Kristína: „Ježišikriste, ty si taký úchylák.“

Lukáš: „No a ty si frigidná krava!“

Kristína nahnevane odchádza preč. Lukáš ostáva ležať v posteli.

07:12:46 Prestrih. Balova kancelária. Balo si sám pre seba vraví, že ho čaká nepríjemné stretnutie s pánom Kohibom. Vraví tiež: „...také pekné meno (pozn.: Cohiba je značka cigary, ktorú Balo obľubuje). Nomen omen. Kohiba a nepustí sa cigary. Vlastnej... len ako mu to poviem... A čo mu vlastne poviem? Opýtam sa ho, čo sa mu honí hlavou, keď si...“ Balovu úvahu prerušuje asistentka. Priviedla Lukáša. Balo si sám pre seba vraví, že Lukáš vyzerá sympaticky a možno to nie je tak, ako to hovorila jeho žena. Keď asistentka odchádza, muži sa na ňu pozerajú. Balo potom žmurkne na Lukáša.

07:13:44 Balo oznamuje Lukášovi, že jeho žena požiadala o rozvod. Lukáš to tušil, vôbec tomu však nerozumie. Balo sa ho pýta na jeho nezvyčajné hobby.

07:14:01 Lukáš priznáva, že ako fotograf nefotí krajinky, pretože sa mu nezdajú sexy.

Lukáš: „...ale za to tak nahé ženské telo, rozumiete. No, alebo aj mužské. To je predsa vrcholom evolúcie, nie?“ Balo mu dáva za pravdu.

07:14:22 Lukáš vraví, že jeho manželka sa úplne zmenila. Najprv medzi nimi nebol žiaden problém. Prichádza asistentka s občerstvením. Lukáš sa jej pýta, či by nemala záujem nafotiť nejaké pekné fotografie, pretože je naozaj krásna. Lucia si myslí, že by sa to nepáčilo jej priateľovi. Lukáš v tom nevidí problém. Veď môže na fotenie prísť s ním. Balo Lukáša prerušuje. Žiada ho, aby si modelky dohadoval niekde inde.

07:15:05 Lukáš pokračuje v popisovaní problematickej manželky. Keď si ho brala, presne vedela, aký je. Vedela, že nie je rodinný typ. Všetko klapalo a odrazu jej všetko vadí. Ako keď si kupoval ten nový foťák.

07:15:27 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Súdna sieň* ¹², zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok (trvanie cca 00:02:59), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na online kasting (csmatalent.sk) ¹², upútavky na programy *Kosti* ¹², *C.S.I.: Las Vegas* ¹², *Dr. House* ¹², *Avengers: Endgame* ¹², zvukovo-obrazový komunikát na program *Súdna sieň* ¹².

07:21:45 Pokračovanie programu Aféry ¹²

Dej sa presúva do popisovanej udalosti. Kristína prichádza za Lukášom, ktorý rozbaľuje veľký balík. Nadšene jej popisuje parametre nového fotoaparátu. Bude fotiť prírodu, zvieratká a Kristínu. Má aj špeciálny objektív na fotenie v diaľke – napríklad keď bude fotografovať ako hniezdia orly. Má aj rôzne typy osvetlení. Kristína nechápe, načo ich bude v prírode potrebovať. Tiež ju zaujíma, koľko za všetko zaplatil. Lukáš odpovedá vyhýbavo. Kristínu zaujíma, čo je v krabici pod stolom. Lukáš tvrdí, že len nejaké súčiastky a krabicu jej nechce ukázať. Začnú sa o ňu naťahovať. Kristína ju získa a vyťahuje z nej rôznu dámsku spodnú bielizeň. Lukáš tvrdí, že sa to dalo výhodne doobjednať k fotoaparátu a mal pocit, že by sa mohla zísť.

07:23:22 Kristína je v šoku. Lukáš tvrdí, že krabicu nemala otvárať. Malo to byť prekvapenie:

Kristína: „Vieš čo, ja ti (vypípané) akože na takéto prekvapenia.“

07:23:37 Balo v kancelárii. Pre seba si vraví: Čo poviem na súde? Že manžel priniesol erotické prádlo? Veď budem vyzerat ako pako.“ Myslí si, že možno je Kohibová príliš upätá. Pýta sa svojej asistentky, či by sa urazila, ak by jej priateľ kúpil erotické spodné prádlo. Lucia tvrdí, že nie. Dokonca

má jedno také na sebe. Balo by ho chcel vidieť. V tom však prichádza Kristína. Lucia trochu posmešne vraví, že sa môže spýtať jej.

07:25:14 Kristína stojí pred Balom. Balo si ju premeriava a sám seba sa pýta, ako by asi Kohibová vyzerala v latexových nohavičkách.

07:25:36 Balo oznamuje Kristíne, že sa rozprával s jej mužom a stále nevidí dôvod, ktorý by použil ako argument na súde. Balo si myslí, že Lukáš nemá žiadne úchylky. Všetci predsa majú nejaké *hoby*. Kristína však vraví, že Lukáš postupne strácal hranice súdnosti.

07:26:06 Dej sa presúva do popisovanej udalosti.

Lukáš smerom k obrazovke: „*Ja mám (vypípané).*“

Maja: „*To sa neráta, to sa píše s dvojitém vé.*“

Lukáš: „*Ale číta sa to s u.*“

Maja: „*Ty si (vypípané).*“

Lukáš: „*Tak čo, ráta sa, či neráta.*“

Kristína: „*Neráta.*“

Lukáš: „*Tebe sa (vypípané) neráta?*“

Maja: *Ježiš, ty sa fakt (vypípané), ešte aj takúto hru dokážeš pokaziť.*“

Lukáš: „*Alebo okoreniť.*“

07:26:27 Prichádza Kristínina teta. Zhnusene vraví: „*Prišla som za týmto tu. Ty si jedno absolútne (vypípané).*“ Vraví, aby sa u nej už nikdy neukazovali. Na stôl niečo vysype z kabelky. Objasňuje, že Lukáš nahovoril jej Ninu na fotenie. Lukáš sa obhajuje, že Nina má už šesťnásť. Záber na stôl, kde sú fotografie. (Sú rozrastované. Nie je na nich nič zreteľne vidieť).

07:26:58 Teta: „*Fuj. Ako si toto mohol moje Nine urobiť? Ty (vypípané).*“

Teta odchádza preč. Maja a Kristína sú v šoku.

Maja (smerom k Lukášovi): „*Tebe hrabe?*“

Lukáš vraví, že sú to obyčajné akty a ani ich nechcel predať. Kristína do zlosti hodí do Lukáša nejaký predmet zo stola.

07:27:30 Balo je v kancelárii s Majou. Je veľmi nervózna. Nechápe, prečo Balo na súde nemôže povedať, že Lukáš a Kristína si nerozumejú. Balo objasňuje, že to nie je také jednoduché, pretože Lukáš sa rozvieť nechce. Maja si myslí, že niektoré veci sa na súde ani u právnikah nevidia. Napokon sa však prizná, že sa jej to osobne týka. A preto nechce hovoriť. Opisuje, ako mala čisto sexuálny vzťah s Patrikom, ktorý býval hneď vedľa Kristíny. Jej priateľ o tom nevie. Ani netušili, že Lukáš - vetu nedokončí a dej sa presúva do popisovanej udalosti.

07:30:18 Maja (je oblečená) obkročmo sedí na Patrikovi a vyzlieka mu tričko. Pár sa bozkáva, hladí. Gauč je v blízkosti okna a Maja zrazu zbadá Kristínu. Obaja vyskočia. Patrik sa začína obliekať, Maja si zaväzuje blúzku (na chvíľu je vidieť aj jej podprsenu).

07:30:38 Počujú hlas Kristíny ako sa rozčuľuje: „*To čo má znamenať? To ty tu filmuješ? Šak to je moja sesternica! To prečo film...?*“ V zábere sa zjaví Lukáš a zapína si zips na nohaviciach. Kristína pokračuje: „*...Toto čo si ty tu (vypípané) vtáka na nich?*“

Lukáš sa obhajuje, že to ani nie je Majin frajer. A on len skúšal novú kameru. Všetci sú rozrušení. Patrik vytrhne Lukášovi kameru z rúk a po chvíli ho chyť pod krk. Ženy sa ich snažia oddeliť.

07:31:16 Kristína vraví: „*Sprostý úchylák, pod!*“ Berie Lukáša preč.

07:31:28 Balo v kancelárii. Vraví si sám pre seba, ako sa mu nepáči, že Maja a Patrik neprišli. Lucia mu prináša vytlačený mail, ktorého obsah je *fakt sila*. Začne si sám pre seba čítať:

„*Vážený pán doktor Balo, Lukáš je úchylák. Keď tomu neveríte, tak vám popíšem situáciu, keď ma ten (vypípané) vytočil tak, že som mu chcel (vypípané) hubu.*“ V maily sa tiež píše, že dotýčný bol doma so slečnou, ktorú mu dohodil ten úchylák – to však vtedy ešte netušil.

07:32:33 Dej sa presúva do popisovanej udalosti. V zábere je kamera, sníma muža a ženu v okne oproti. Pár sa začne bozkávať. Muž zrazu prestane, a pozrie sa cez okno. Prestrih. Lukáš sa rýchlo otáča a zapína si nohavice.

07:33:04 Do Lukášovho bytu prichádza Patrik. Je rozrušený, chce vedieť, čo Lukáš robil. Vraví, že aj keď ich zoznámil (pozn.: s dievčaťom, s ktorým sa bozkával), neznamená to, že ich môže natáčať pri sexe. Vezme mu kameru. Okrem zaznamenaného obrazu, je v pozadí počuť Lukášove vzdychanie. Patrik vraví, že za toto by ho mal zabiť.

07:33:45 Balo je v kancelárii s Kristínou. Chce od nej kazetu, o ktorej mu písal Patrik. Nechce mu ju dať. Vraví, že ak by ju použili na súde, prepadla by sa od hanby. Už nechce o tom ani hovoriť. Balo ju

upozorňuje, že jej muž spravil veci, ktoré sa nerobia. Chce vedieť, ako často ich robil. Kristína vraví, že stále. A oni už spolu nemali žiaden sex. Lukáš iba básnil o tom, ako by sa pozeral. Dokonca aj v deň výročia ich svadby.

07:35:14 Dej sa presúva do popisovanej udalosti. Lukáš dal Kristíne kvety, bonboniéru a nalieva víno. Kristína mu daruje retiazku na krk. Lukáš jej ďakuje, že s ním vydržala.

Kristína: „*Mám ťa rada. A ty vždy vieš, ako ma dostať.*“

Lukáš: „*A tak ja viem, ty máš rada všetky tieto romantické hovadiny. Ale aj ty vieš, ako ma dostať. Tá tvoja bodkovaná košielka.*“

Kristína začne Lukáša hladiť (v oblasti krku). Lukáš na jej hladenie nereaguje a ona chce vedieť, čo sa deje. Lukáš odbehne do vedľajšej miestnosti a privedie atraktívnu ženu. Vraví, že je to jeho najkrajší dar k výročiu.

07:37:05 Lukáš: „*Toto je modelka Erika a budeme mať spolu sex v trojke.*“

Kristína si myslí, že sa jej muž zbláznil. On nadšene vraví, že to bude točiť. Kristína posielala Eriku preč – chce, aby vypadla. Erika urazene odchádza s poznámkou: „*...nemysli si, že to bude zadarmo.*“

07:37:20 Lukáš to nechápe. Vraví, že Kristína nemá predstavu, koľko to stálo. Kristína je sklamaná. Chcela byť iba so svojim mužom a mať s ním sex. Lukáš si k nej sadne. Hladká ju po kolene a chlácholivo jej vraví: „*Ved' aj ja s tebou. Hovorila si, že urobíš hocičo a teraz ťa rozhodí jedna ženská?*“ Kristína si myslí, že Lukáš by sa mal ísť liečiť.

07:38:04 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Dr. House* ¹², zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok (trvanie cca 00:03:09), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na programy *Dokázaná nevina* ¹², *Vražedné Miami* ¹², *Prvé oddelenie* ¹², *Megan a Rex* ¹², *Nový život* ¹², zvukovo-obrazový komunikát na program *Dr. House* ¹².

07:44:35 Pokračovanie programu Aféry ¹²

Balo v kancelárii. Sám pre seba si vraví, že Lukášovi navrhne, aby súhlasil s rozvodom. Tiež považuje za *srandu*, keď Peter Nagy fotí a je to považované za umenie. Na nete sú také isté fotky označené ako porno. Lukáš však už nepatrí ani do tejto kategórie, pretože značne pritvrdil.

07:45:08 Prichádza Lukáš. Zastaví sa pri asistentke Lucii. Chce vedieť, či si to s tým fotením nerozmyslela. Lucia má stále rovnaký názor.

07:45:41 Balo Lukášovi navrhuje, aby súhlasil s rozvodom. Lukáš vraví, že možnosť nejakej dohody by bola. Ak mu dohodne fotenie s jeho asistentkou, on mu podpíše, čo bude chcieť.

07:46:40 Balo sa smeje. Po chvíli vraví: „*Vypadnite.*“

Lukáš si myslí, že takto je to vždy. Všetci chcú iba brať a nechcú nič dávať. Pri odchode vykrikuje, že presne také sú aj Kristína s Majou. Tiež chceli dovolenku v Thajsku, zobrali o ňu a vtedy boli ochotné aj fotiť.

07:47:20 Dej sa presúva do popisovanej udalosti. Lukáš vraví Kristíne a Maji, že dovolenka nebude, pretože potrebuje nové svetlá a kameru. Dievčatá sú smutné, veľmi tam túžia ísť.

07:48:08 Maja: *Lukáš, chcel by si ma fotiť nahý?*“

Kristína: „*Prestaň, čo ti šibe?*“

Kristína pokračuje a vraví, že ak pôjdu do Thajska, spraví všetko, čo Lukáš povie. Lukáš natešene súhlasí. Kristína ho upozorňuje, že fotiť môže až keď sa vrátia. Obáva sa, že keby dostal čo chce, do Thajska by už nešli.

07:48:51 Balo v kancelárii. Oznamuje Maji, že vie o dohode ohľadne dovolenky. Maja vraví, že verila, že keď pôjdu do Thajska, tie chůtky ho prejdú. Ale neprešli. Tiež vraví, že existuje videozáznam, o ktorom nesmie hovoriť. Sľúbila to Kristíne. Bojí sa však, že Lukáš by jej mohol fyzicky ublížiť viac, ako minule.

07:50:25 Balo je v šoku. Maja objasňuje, že ju nezbil, ale prinútil k niečomu, čo naozaj nechcela. Nechce o tom hovoriť a položí na stôl kameru s videozáznamom.

07:51:02 Dej sa presúva. Maja prichádza domov k Lukášovi a Kristíne. Nikto sa jej neozyva. Vojde do izby. V zábere je Lukáš a fotí. Popri tom vraví: „*Nerev!*“ Záber sa presunie na Kristínu. Kamera sníma jej telo od pásu nahor (oblečené má negližé na ramienkach). Ruky má za chrbtom a okolo krku motúz.

07:51:24 Lucia kričí na Lukáša, že je psychopat. Pribieha ku Kristíne. A začne jej rozväzovať ruky. Kristína si po ich rozviazaní ihneď uvoľňuje motúz na krku, kašle. Za Kristínou sedí dievča a plače (na sebe má župan). Vraví, že jej zaplatil, aby sa fotili. Nevedela, že ju zviaže. Lukáš protestuje. Vraví (neprijemným tónom): „*Čo si nevedela?*“

07:51:34 Dievča (plačúc): „*Nútil ma. A pri tom si ho (vypípané). Nevedela som...*“

Lucia: „*Ty si úplný psychopat, toto si fakt prehnal.*“

Lucia hľadá uplakanú Kristínu.

07:51:59 Balo v kancelárii. Vraví, že samotný rozvod prebehol hladko. Lukáš súhlasil. Nechcel riskovať obvinenie z obmedzovania osobnej slobody. Kristíny mu bolo ľúto. Ale taký je život. Už sa nemusí báť. Lukáš môže teraz filmovať akurát sám seba.

07:52:33 Koniec programu.

07:52:34 Zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Vražedné Miami* ¹², *Telenákup*.

07:54:59 Koniec záznamu

* * *

Správne konanie č. 1038/SKO/2021 bolo začaté z dôvodu, že v posudzovanom programe mohlo dôjsť k odvysielaniu scén, ktoré mohli naplniť hodnotiace kritériá podľa Jednotného systému označovania programov:

- § 1 ods. 1 písm. b) vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie,
- § 1 ods. 2 písm. c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- § 1 ods. 2 písm. f) expresívne vyjadrovanie,
- § 1 ods. 2 písm. g) vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

S prihladením na **§ 1 ods. 5 JSO** je Rada povinná posudzovať obsah programu v súvislosti s prítomnosťou hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v posudzovanom programe aj z hľadiska ich **kontextuálneho výskytu, spôsobu a formy spracovania** alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, **umelecké a morálne posolstvo programu** a tiež z hľadiska **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. Na základe uvedeného posúdenia tak Rada dospeje k záveru o vekovej vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre určitú skupinu maloletých.

Čo do kontextuálneho výskytu, program *Aféry* je seriálom ucelených príbehov, ktoré spája spoločný menovateľ – príbehy rodín a manželských párov, ktoré sa ocitli v kríze a rozvod je jediným riešením ich problému. Ústrednou postavou programu je excentrický a ironický rozvodový právnik JUDr. Balo. Námetmi pre príbehy Afér sú skutočné osudy reálnych ľudí, ktorí si prešli rozvodovým konaním. Aféry sú hraným seriálom, každá epizóda tvorí jeden uzavretý príbeh. Spojovacím prvkom medzi jednotlivými obrazmi je kancelária ústrednej postavy. (zdroj: www.joj.sk/afery/o-seriali). Obsahom predmetnej epizódy bol príbeh manželov Lukáša a Kristíny Kohibovcov. Kristína prichádza za rozvodovým právnikom Balom, pretože k manželovi pociťuje neprekonateľný odpor. Kristína spoznala svojho budúceho manžela ako muža plného fantázie a mali veľmi vášnivý vzťah. Postupne sa však začal správať veľmi zvláštne a to najmä v súvislosti s neštandardným sexuálnym správaním. Kristína zistila, že si fotografuje a natáča ľudí pri milostných aktoch. Postupne začal strácať záujem o „normálny“ sex a Kristína objavovala stále nové dôkazy o jeho neprimeranom správaní, ktoré sa neustále stupňovalo. Dokonca sa ju snažil presvedčiť, aby mali sex v trojke spolu s ďalšou ženou, pričom to mal v úmysle natáčať. Zašlo to až tak ďaleko, že ju pod hrozbami prinútil, aby sa nechala fotografovať v spoločnosti inej ženy. Fotenie malo dokonca násilný charakter (Kristíne jej manžel zviazal ruky a okolo krku obmotal špagát). Samotný Lukáš na svojom správaní nič neprimerané nevidel a vôbec nechápal, prečo sa s ním chce jeho žena rozviesť a spočiatku s rozvodom nesúhlasil. Pod ťarchou rôznych dôkazov však na rozchod pristúpil a samotný rozvod prebehol hladko.

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska kritérií podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) „*expresívne vyjadrovanie*“, tiež na základe ustanovení § 1 ods. 1 písm. b) „*vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*“ a § 1 ods. 2 písm. g) „*vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*“. Okrem uvedených kritérií bol predmetný program posúdený aj na základe kritéria podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. c) „*sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie*“.

Vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie a obscénne gestá sú jedným z hodnotiacich kritérií pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného a neprípustného pre maloletých do 18 rokov. Zároveň sú však hodnotiacimi kritériami pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, ak ide o vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie a obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov. Expresívne vyjadrovanie je hodnotiacim kritériom nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov veku a je aj kritériom nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov veku podľa § 1 ods. 3 písm. k) JSO *expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov*. Rozdiel teda bude v intenzite a spôsobe použitia. Je teda zrejmé, že každý (hoci aj opakujúci sa) výraz, je nutné posudzovať s prihliadnutím na jeho konkrétne použitie v danom programe ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu.

Pojem obscénne vyjadrovanie však nie je pojem s legálnou alebo s inou ustálenou, všeobecne akceptovanou definíciou. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah. Z povahy týchto pojmov je však zrejmé, že tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh situácií, nakoľko jednotlivé vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia. Niektoré vyjadrenia môžu mať v určitom kontexte neutrálny charakter, pričom tie isté vyjadrenia môžu mať v kontexte inom obscénny charakter. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. **6SŽ/14/2011 obscénnosť** ako taká vo všeobecnosti predstavuje, cit.: „**vlastnosť niečoho necudného, oplzlého, urážajúceho, stud, nemravného a pod.**“. Je teda zrejmé, že každý (hoci aj opakujúci sa) výraz, či gesto je nutné posudzovať s prihliadnutím na jeho konkrétne použitie v danom programe ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu. Z uvedeného tiež vyplýva, že stanoviť jasnú, všeobecne aplikovateľnú hranicu medzi vulgárnym vyjadrovaním odôvodňujúcu označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 alebo 18 rokov nie je možné.

Je teda zrejmé, že každý (hoci aj opakujúci sa) výraz, či gesto je nutné posudzovať s prihliadnutím na jeho konkrétne použitie v danom programe ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu. Z uvedeného tiež vyplýva, že stanoviť jasnú, všeobecne aplikovateľnú hranicu medzi vulgárnym vyjadrovaním odôvodňujúcu označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 alebo 18 rokov nie je možné. Je tiež potrebné v rámci posudzovania sporných scén v danom prípade rozlišovať medzi vulgárnym výrazom a expresívnym výrazom. Vulgárny výraz je taký, ktorý je nevhodný z hľadiska celospoločenskej morálky, hrubý, neslušný či neprístojný, kým expresívny výraz vyjadruje citové podfarbenie prežívania nejakej situácie prostredníctvom tohto výrazu.

Z hľadiska horeuvedených kritérií sme posudzovali nasledovné scény:

Maja prichádza za sesternicou Kristínou. Hlasno sa rozprávajú. Na vedľajšej miestnosti sa otvoria sa dvere. Nejaký muž ich upozorňuje, že ich rozhovor ruší Lukáša pri práci.

07:04:08 Kristína: „Pššt... jaké pššt...sedlák. Chápeš, tak ja tu mám sesternicu, som doma a akože budem tu šuškať, ne?“

Krátky slovník slovenského jazyka definuje výraz „**sedlák**“ vo význame označenia nevychovaného človeka (používané aj ako nadávka) ako pejoratívny výraz. Kancelária Rady zastáva názor, že predmetný výraz nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by ho bolo nutné klasifikovať prísnejším piktogramom nevhodnosti. Na základe uvedeného preto zastávame názor, že predmetný výraz sa nedostáva do rozporu s označením programu.

...

07:08:15 Dej sa presúva z kancelárie do popisovanej udalosti. Kristína vstáva z postele, oblieka si župan. Prestrih na muža. V rukách má ďalekohľad a cez okno pozoruje ženu (žena je oblečená) v dome oproti. Prichádza Kristína. Lukáš rýchlo odloží ďalekohľad a natáhuje si nohavice (mal oblečenú spodnú bielizeň). Kristína zisťuje, prečo si nešiel ľahnúť.

07:08:58 Kristína: „Ty si zase načumoval k susedom?“

Lukáš: „Ti šibe?“ Rýchlo spratáva zo stola fotografie. Je na nich pár, ktorý sa bozkáva, objíma (bez zobrazenia intímnych partií). Obhajuje sa, že je fotograf a sú to umelecké fotografie. Lucie ironicky poznamená, že málokto si prezerá fotky so spustenými gaťami.

07:09:11 Lukáš: „Prepáč, ale z čoho ma obviňuješ, každý predsa musí mať nejaké hobby, nie?“

Kristína: „Ale oblečené hobby!“

Lukáš: „Vieš čo, trhni si!“

Lukáš odchádza. Kristína ostane smutne stáť v kuchyni

...

07:11:27 Lukáš: „A to ešte nevieš, akú budeš mať noc...no ták..“

Synonymický slovník slovenčiny výraz „**šibe ti**“ vo význame „*strácať rozum*“ definuje ako expresívny výraz. Výraz „**trhni si**“ nie je kodifikačnými príručkami slovenského jazyka definovaný, avšak je ho možné definovať ako expresívny výraz vyjadrujúci hnev. Nazdávame sa, že ani jeden z týchto analyzovaných výrazov nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by ich bolo nutné kvalifikovať prísnejším piktogramom nevhodnosti. Na základe uvedeného preto zastávame názor, že predmetné výrazy sa nedostávajú do rozporu s označením programu. Čo sa týka posúdenia scény z hľadiska zobrazenia nevhodného obsahu, aj v tomto prípade sme toho názoru, že keďže nedošlo k zobrazeniu žiadnej nahoty nie je potrebné túto scénu kvalifikovať prísnejším piktogramom nevhodnosti.

Kristína: „Ja som fakt strašne unavená.“

Lukáš sa svojim telom tisne ku Kristíne čoraz viac.

Kristína (už s jemným úsmevom): „...čo robí tá tvoja ruka?“

Lukáš: „To je ruka na správnom mieste. Páči sa ti to?“

Detailný záber sa Kristíninu tvár. Počuť Lukášove zavzdychanie. Kristína sa zamračí, dvihne hlavu a vraví: „To čo robíš?“ Lukáš sa snaží niečo skryť. Kristína mu vytrhne z ruky fotografie (na vrchnej fotografii je pár, ich telá sú v intímnych oblastiach rozrastované). Kristína je nahnevaná. Považuje to za nechutné.

07:12:20 Kristína: „Čo to robíš!?“

Lukáš: „Ale, tak som myslel, že nič nebude, tak som si triedil fotky.“

Kristína: „Počas nášho sexu?“

Lukáš sa opäť obhajuje.

Kristína: „Ježišikriste, ty si taký úchylák.“

Lukáš: „No a ty si frigidná krava!“

Kristína nahnevane odchádza preč. Lukáš ostáva ležať v posteli.

Výraz „**úchylák**“ kodifikačné príručky slovenského jazyka síce nedefinujú, ale v predmetnom prípade bol použitý vo význame vyjadrujúcom pohoršenie Kristíny nad konaním svojho manžela, ktorý si pri nej v posteli, v intímnej chvíli, pozeral a snažil sa pred ňou skryť fotografie so značne sexuálnym obsahom. Predmetný výraz podľa nášho nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by ho bolo nutné kvalifikovať ako výraz, ktorý je v rozpore s označením programu.

Krátky slovník slovenského jazyka výraz „**krava**“ vo význame vyjadrujúcom nadávku voči žene definuje ako hrubý, teda expresívny výraz. Slovník súčasného slovenského jazyka výraz „*frigidita*“

definuje ako pohlavnú chladnosť žien. Kancelária Rady na základe uvedeného sa prikláňa k záveru, že výraz „*frigidná krava*“ je síce expresívnym výrazom, ktorý je navyše mierený proti žene, avšak aj napriek tomu sa nazdávame, že predmetný výraz nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by ho bolo nutné kvalifikovať ako výraz, ktorý sa dostáva do rozporu s označením programu. V horeuvedenej scéne je možné zaznamenať konverzáciu manželov, ktorá ma sexuálny/intímny podtón. Aj napriek tomu, že predmetný dialóg je zachytený v intímnejšej chvíli, kedy manželia ležia spolu v posteli, a Lukáš sa snaží navadiť svoju manželku na sex, nazdávame sa, že takýto dialóg nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by ho bolo nutné označiť prísnejším piktogramom nevhodnosti. V predmetnej scéne nebola zobrazená nahota, a okrem dvoch výrazov, ktoré Kancelária Rady nepokladá za také, ktoré by sa dostávali do rozporu s označením programu, neodznali žiadne nevhodné výrazy a navyše predmetná posteľová scéna zaberala krátku časovú plochu z programu.

07:12:46 Prestrih. Balova kancelária. Balo si sám pre seba vraví, že ho čaká nepríjemné stretnutie s pánom Kohibom. Vraví tiež: „...*také pekné meno* (pozn.: Cohiba je značka cigary, ktorú Balo obľubuje). *Nomen omen. Kohiba a nepustí sa cigary. Vlastnej... len ako mu to poviem... A čo mu vlastne poviem? Opýtam sa ho, čo sa mu honí hlavou, keď si...*“ Balovu úvahu prerušuje asistentka. Priviedla Lukáša. Balo si sám pre seba vraví, že Lukáš vyzerá sympaticky a možno to nie je tak, ako to hovorila jeho žena. Keď asistentka odchádza, muži sa na ňu pozerajú. Balo potom žmurkne na Lukáša.

07:13:44 Balo oznamuje Lukášovi, že jeho žena požiadala o rozvod. Lukáš to tušil, vôbec tomu však nerozumie. Balo sa ho pýta na jeho *nezvyčajné hobby*.

07:14:01 Lukáš priznáva, že ako fotograf nefotí krajinky, pretože sa mu nezdarí sexy.

Lukáš: „...*ale za to tak nahé ženské telo, rozumiete. No, alebo aj mužské. To je predsa vrcholom evolúcie, nie?*“ Balo mu dáva za pravdu

V predmetnej scéne Kancelária Rady nezaznamenala výskyt takých výrazov alebo vyjadrení, ktoré by bolo nutné kvalifikovať prísnejším piktogramom nevhodnosti a zároveň také, ktoré by sa dostávali do rozporu s označením programu.

07:30:18 Maja (je oblečená) obkročmo sedí na Patrikovi a vyzlieka mu tričko. Pár sa bozkáva, hladí. Gauč je v blízkosti okna a Maja zrazu zbadá Kristínu. Obaja vyskočia. Patrik sa začína obliekať, Maja si zaväzuje blúzku (na chvíľu je vidieť aj jej podprsenu).

07:30:38 Počujú hlas Kristíny ako sa rozčuľuje: „*To čo má znamenať? To ty tu filmuješ? Šak to je moja sesternica! To prečo film...?*“ V zábere sa zjaví Lukáš a zapína si zips na nohaviciach. Kristína pokračuje: „...*Toto čo si ty tu (vypípané) vtáka na nich?*“

Lukáš sa obhajuje, že to ani nie je Majin frajer. A on len skúšal novú kameru. Všetci sú rozrušení. Patrik vytrhne Lukášovi kameru z rúk a po chvíli ho chytil pod krk. Ženy sa ich snažia oddeliť.

07:31:16 Kristína vraví: „*Sprostý úchylák, pod!*“ Berie Lukáša preč.

V horeuvedenej scéne je možné zaznamenať vyostrenú situáciu medzi samotnými manželmi, ale aj medzi susedmi týchto manželov, ktorých si pri ich intímnom styku natáčal Lukáš. Počas tejto výmeny názorov sme zaznamenali výskyt nevhodného výrazu „*vták*“. Výraz „*vták*“ kodifikačné príručky slovenského jazyka nedefinujú, ale ide o oplzlý výraz, nakoľko bol použitý vo význame pohlavného údu. Kancelária Rady je toho názoru, že samotný výraz nedosahuje až takú intenzitu, na základe ktorej by ho bolo nutné kvalifikovať ako výraz nevhodný pre celú skupinu maloletých, a teda subsumovať ho pod kritérium obsiahnuté v ustanovení § ods. 1 písm. b.) vyhlášky 589/2007 Z.z. Kancelária Rady tento obscénny výraz bude hodnotiť podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) vyhlášky 589/2007 Z.z. a zároveň pôjde o taký výraz, ktorý sa dostáva do rozporu s označením programu.

07:31:28 Balo v kancelárii. Vraví si sám pre seba, ako sa mu nepáči, že Maja a Patrik neprišli. Lucia mu prináša vytlačený mail, ktorého obsah je *fakt sila*. Začne si sám pre seba čítať:

„*Vážení pán doktor Balo, Lukáš je úchylák. Keď tomu neveríte, tak vám popíšem situáciu, keď ma ten (vypípané) vytočil tak, že som mu chcel (vypípané) hubu.*“ V maily sa tiež píše, že dotyčný bol doma so slečnou, ktorú mu dohodil ten úchylák – to však vtedy ešte netušil.

07:32:33 Dej sa presúva do popisovanej udalosti. V zábere je kamera, sníma muža a ženu v okne oproti. Pár sa začne bozkávať. Muž zrazu prestane, a pozrie sa cez okno. Prestrih. Lukáš sa rýchlo otáča a zapína si nohavice.

V horeuvedených scénach sme opäť zaznamenali výskyt výrazu „**úchylak**“. Aj napriek tomu, že doposiaľ bol uvedený výraz zaznamenaný už v počte 4krát, aj tak sa nazdávame, že predmetný výraz nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by ho bolo nutné kvalifikovať ako výraz, ktorý by sa dostával do rozporu s označením programu. V uvedenej scéne všetky ostatné nevhodné výrazy boli prekryté zvukovou stopou.

07:35:14 Dej sa presúva do popisovanej udalosti. Lukáš dal Kristíne kvety, bonboniéru a nalieva víno. Kristína mu daruje retiazku na krk. Lukáš jej ďakuje, že s ním vydržala.

Kristína: „*Mám ťa rada. A ty vždy vieš, ako ma dostať.*“

Lukáš: „*A tak ja viem, ty máš rada všetky tieto romantické hovadiny. Ale aj ty vieš, ako ma dostať. Tá tvoja bodkovaná košielka.*“

Kristína začne Lukáša hladiť (v oblasti krku). Lukáš na jej hladenie nereaguje a ona chce vedieť, čo sa deje. Lukáš odbehne do vedľajšej miestnosti a privedie atraktívnu ženu. Vraví, že je to jeho najkrajší dar k výročiu.

07:37:05 Lukáš: „*Toto je modelka Erika a budeme mať spolu sex v trojke.*“

Kristína si myslí, že sa jej muž zbláznil. On nadšene vraví, že to bude točiť. Kristína posla Eriku preč – chce, aby vypadla. Erika urazene odchádza s poznámkou: „*...nemysli si, že to bude zadarmo.*“

07:37:20 Lukáš to nechápe. Vraví, že Kristína nemá predstavu, koľko to stálo. Kristína je sklamaná. Chcela byť iba so svojim mužom a mať s ním sex. Lukáš si k nej sadne. Hladká ju po kolene a chlácholivo jej vraví: „*Ved' aj ja s tebou. Hovorila si, že urobíš hocičo a teraz ťa rozhodí jedna ženská?*“ Kristína si myslí, že Lukáš by sa mal ísť liečiť.

...

V predmetnej scéne sme zaznamenali výskyt výrazu „**trojka**“. Tento výraz kodifikačné príručky slovenského jazyka nedefinujú, ale predmetný výraz bol použitý vo význame sexuálnej praktiky medzi tromi ľuďmi.

Kancelária Rady zastáva názor, že v horeuvedenej časti posudzovaného programu sa síce pojednáva o chúlостivej-intímne situácii, avšak posudzovaná časť neobsahuje žiadne podrobné opisy k vyžadovanej praktike. Samotná scéna sa nesie v napätej atmosfére, avšak sme toho názoru, že neobsahuje ďalšie iné detailné opisy rôznych sexuálnych praktík, ktorých súčasťou by boli iné vulgárne či obscénne vyjadrenia. Na základe uvedeného sa preto nazdávame, že hodnotiť predmetné scény na základe kritéria § 1 ods. 1 písm. g) vyhlášky 589/2007 Z.z. by bolo neadekvátne.

Kristína si po ich rozviazaní ihneď uvoľňuje motúz na krku, kašle. Za Kristínou sedí dievča a plače (na sebe má župan). Vraví, že jej zaplatil, aby sa fotili. Nevedela, že ju zviaže. Lukáš protestuje. Vraví (neprijetným tónom): „*Čo si nevedela?*“

07:51:34 Dievča (plačúc): „*Nútil ma. A pri tom si ho (vypípané). Nevedela som...*“

Lucia: „*Ty si úplný psychopat, toto si fakt prehnal.*“

Lucia hladí uplakanú Kristínu.

Uvádzaná scéna sa opäť nesie vo veľkom napätí. Nazdávame sa však, že čo do zobrazenia a zároveň aj do použitia výrazových prostriedkov sa predmetná scéna nedostáva do rozporu s označením programu.

Spôsob a forma spracovania

V súvislosti so **spôsobom a formou spracovania** vyššie uvedených scén, príp. konkrétnych vyjadrení zhrnieme, že z problematických scén, ktoré prekračovali rámec označenia programu, to bola scéna s obsahom kritérií podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) JSO *obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov vyjadrovanie*. Scény boli spracované v súlade s charakterom hodnoteného programu – t.j. program autenticky približujúci prípady manželských párov

a rodín, ktoré sa ocitli v kríze, a ktorí jediné riešenie vidia už len v rozvode. V programoch tohto typu sa slovník hlavných protagonistov či svedkov často vyznačuje svojou preexponovanosťou podmienenou emotívnosťou prežívania konkrétnych sporových okolností. Spôsob spracovania tohto obsahu teda možno charakterizovať ako mierny, nakoľko sa jednalo len o jedno obscénne vyjadrenie. Okrem jedného zaznamenaného prípadu, v ktorom bol použitý oplzlý výraz „vták“, nepokladáme v posudzovanom programe zvyšnú komunikáciu medzi hlavnými protagonistami za vulgárnu, oplzlú či s výskytom expresívnych výrazov, ktoré by boli nad rámec označenia programu. Hoci je namietaný program fikciou, zvolenými prostriedkami a spracovaním (neherci, hovorový či expresívny jazyk) evokuje a napodobňuje realitu.

Intenzita a frekvencia výskytu hodnotiacich kritérií:

V prípade uvedených sporných výrazov bola ich intenzita v rámci kritérií, pod ktoré spadajú nízka, a preto považujeme označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 12 rokov za adekvátne. V jednom prípade sme zaznamenali výskyt oplzlého vyjadrenia „vták“, ktorý sme subsumovali pod hodnotiace kritérium podľa ustanovenie § 1 ods. 2 písm. g) vyhlášky 589/2007 Z.z. Okrem tohto jedineho vyjadrenia sme v posudzovanom programe nezaznamenali výskyt iných vulgárnych, obscénnych vyjadrení nad rámec označenia programu a tiež ani žiadne sexuálne scény, ktoré by bolo nutné subsumovať pod ustanovenie § 1 ods. 2 písm. c) vyhlášky 589/2007 Z.z.

S ohľadom na citované nevhodné scény a vzhľadom k celkovej dĺžke programu (cca 50 min. vrátane reklamných blokov) je **frekvencia výskytu obscénnych vyjadrení (1x)** nad rámec označenia programu veľmi nízka, aby odôvodňovala im zodpovedajúce označenie programu s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov.

Druh diela, umelecké a morálne posolstvo: Posudzovaný program nemá výrazný, resp. priamy osvetový charakter alebo jasne vyhranené **morálne posolstvo**. Rovnako sme toho názoru, že **nemožno hovoriť o výraznejšej umeleckej hodnote posudzovaného programu**. Postavy niektorých predstaviteľov hrajú neherci, čo podstatne znižuje umeleckú úroveň predmetného programu.

V tejto súvislosti opäť kladieme dôraz na § 1 ods. 5 JSO a uvádzame, že je potrebné hodnotiť program ako celok, nie len vytrhnutím určitej spornej scény, ktorá síce naplnila kritériá nad rámec označenia programu, ale táto skutočnosť by nemala zakladat' dôvod na sankcionovanie vysielateľa. Na základe vyššie uvedeného sme názoru, že účastník konania správne označil program *Aféry - Voyeur*, ktorý bol odvysielaný na programovej službe WAU dňa 22.2.2021 v čase o cca 07:03 hod. ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov.

Z tohto dôvodu navrhujeme správne konanie zastaviť podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. pretože odpadol dôvod konania, začatého na podnet správneho orgánu.

* * *

SK č. 1085/SKO/2021

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Aféry / Pornoherci S2 E14
Deň vysielania: 3. 3. 2021
Čas vysielania: cca 06:30 hod.
Označenie podľa JSO: 12

Monitoring programu je robený zo záznamov Kancelárie RVR, časy sú uvádzané cca:

06:25:00 Záver programu *Nákupné maniačky* 12.

06:29:59 Začiatok programu *Aféry/Pornoherci* ¹²

Produkčný tlesknutím ukončí natáčanie scény. Paula Macherová je rozladená, ale jej muž Peter (v rozmazanom obraze nahý od chrbta) a produkčný sú spokojní. Peter sa teší z rýchlo zarobených peňazí, no Paula mu pripomenie, že ich možno vystaňujú.

06:30:39 Keď sa Peter opýta na dôvod vystaňovania, Paula odpovie: „*Lebo si posral, čo sa dalo. Makáme už len na to, aby sme neskončili na ulici.*“

06:30:44 Úvodné titulky programu

06:31:19 Rozvodový právnik Balo v kancelárii pozerá do počítača a v mysli hovorí, že od mladosti túži stretnúť pornoherečku. Teraz sa mu jedna ohlásila, tak si pozerá film, v ktorom hrá. Asistentka Janka mu oznámi, že Paula už prišla a čaká na neho. Balo ju prijme.

06:32:25 Paula sa chce rozviesť. Bala to najprv prekvapí. Paula si prekríži nohy, čo Balo ocení slovom: „*Pekné.*“ Paula povie, že (jej nohy) sú najdlhšie v biznise.

06:33:25 Paula povie Balovi o svojej práci – vášň a sex sú hrané. Manželia nemajú problém v práci, ale v súkromí.

06:33:46 (Strih do domu Macherovcov) Paula varí, jej manžel si chystá práškový nápoj a pritom vysype.

Paula povie: „*Ježiši, dávaj pozor.*“

Peter: „*Čo je?*“

Paula: „*Nevidíš, aký tu robíš bordel?*“

Peter zhrňa prášok rukou: „*Jaký bordel? Nič tu není.*“

Paula: „*To si akože upratal?*“

Peter sfúkne prášok: „*A? Je tu nejaký bordel? Není.*“

Paula začne Petrovi vyčítať, že je ako malé decko.

06:34:32 Na Paulinu otázku, či vie aj niečo iné ako žartovať, Peter odpovie: „*Viem ti to stále dobre urobiť a viem sa stále postarať o to, aby moje telo dobre vyzeralo.*“

Paula pokračuje vo výčitkách - plánovali rodinu a majú len problémy a robotu. Peter sa stará len o seba a svoju postavu (ako potrebu pre jeho prácu). Súčasný život mu vyhovuje.

06:35:12 Paula sa sťažuje, že Peter nerobí nič pre ich vzťah. Peter odpovie, či nevidí, že „maká“: „...*Väčšinou si pri tom. Sediš na mne, ležiš podo mnou. Naposledy si aj stojku spravila.*“ Paula oponuje, že manželstvo nie je len práca.

06:35:35 (Strih do kancelárie právnika Bala) Paula hovorí Balovi, že si s manželom nerozumejú a hádajú sa. Balo sa opýta na intímny život. Paula povie, že sex majú denne, niekedy aj viackrát, ale to je ich práca. Nemá to so vzťahom a láskou nič spoločné. Snaží sa Balovi vysvetliť, že je ťažké mať sex s niekým, s kým je pohádaný.

06:38:06 (Strih do domu Macherovcov) Paula vyčíta Petrovi, že majú dlhy. Urobil z ich domu improvizované štúdio, ale Peter to berie ako biznis, na ktorom zarobia. Paula je znechutená, nenaplnili jej predstavy o vzťahu. Peter sa bráni, že jej v minulosti imponoval.

06:39:09 Peter tiež nie je nadšený ich vzťahom. Povie Paule: „*Vieš, kde som mohol byť?*“

Paula zareaguje: „*Bezo mňa? V riti, alebo v base.*“

Po chvíli ich produkčný vyzve k natáčaniu ďalších scénok.

06:39:42 (Strih do kancelárie právnika Bala) Balo v duchu konštatuje, že si podľa novin myslel, že Macherovci majú krásny vzťah. Zisťuje, že všetko môže byť inak. Napriek Pauliným námietkam voči manželovi sa Balovi nezdá, že majú dôvody na rozvod.

06:41:20 (Strih do domu Macherovcov) Paula sa baví s Petrom o nejakom predvolaní.

06:41:45 Peter vysvetľuje Paule dôvody predvolania: „*Bóže. Njaká baba bola točiť. Bolo to celé na hovno, vymyslela si trojtisícový honorár. Teraz s tým otravuje právnikov a fízlov.*“

Paula reaguje: „*Ale to nie je sranda. Ved' my sme úplne v riti s peniazmi. A čo budeme robiť, keď ťa predvolajú?*“ Peter povie Paule, aby to neriešila – stalo sa mu to už neraz.

06:42:20 K Macherovcom príde polícia. Obvinia Petra z obchodovania s bielym mäsom a šírenia pohlavnej choroby a Paulu zo spolupáchateľstva.

06:43:12 Paula, prekvapená z obvinenia, povie Petrovi: „*Vidíš, ty debil, čo si dosiahol?*“

06:43:17 (Strih do kancelárie právnika Bala) Paulu nahnevá, že Balo zľahčuje jej popis vzťahu s manželom. Balo tvrdí, že na základe toho, z čoho manžela obviňuje (nerozumenia, väzenie...), ich nerozvedú. Paula svojho muža napriek jeho pobytu v base neopustila.

06:45:05 (Strih do domu Macherovcov) Paula prezlečená za Snehulienku príde za produkčným. Na stole je okrem iného umelý penis a iné erotické pomôcky. Paula to vytkne produkčnému, ten prisľúbi ich odpratanie. Paula už nevládze robiť na celý dom.

06:46:07 Peter sa vráti domov. Očakával vrelé privítanie, ale Paula mu ukáže nahromadené šeky a účty. Vytkne mu, že kým on bol zavretý, ona musela pracovať.

06:46:54 Paula vysvetľuje Petrovi: „...*Ahá, nemáš úlohu, čo? Lebo si bol zavretý za vlastnú debilitu.*“ Peter odpovie: „*Áno? Zrazu ja som debil? Zrazu som všetko ja posral?...*“

06:47:16 Po ďalších Pauliných výčitkách jej Peter povie: „*Vieš čo si? Si obyčajná vypočítavá sviňa...*“ Vytkne Paule, že mu počas pobytu v base prebrala firmu, ktorú on vybudoval.

Paula zareaguje: „*Seriem ti na to. Seriem ti na celú firmu, seriem ti na všetko.*“ Chce s tým skončiť. Peter sa snaží Paulu presvedčiť, že sú zohratý manželský pár.

06:48:16 (Strih do kancelárie právnika Bala) Balo si v duchu porovnáva právny a porno biznis. Potom hľadá spôsob, akým by dosiahli súhlas Machera s rozvodom.

06:49:24 (Strih do domu Macherovcov) Paula sa rozhodne skončiť s natáčaním: „*Stop. Stačí. Mám ťa plné zuby, aj všetkých týchto dementov.*“

Peter si oblieka župan a povie: „*Si sa s koňom zrazila? To musia všetci počúvať toto?*“

Paula: „*No? Ako to mám zahrať, že ťa milujem, keď to tak nie je, ty magor?*“

Peter s Paulou sa hádajú, po urážke dá Petrovi facku a povie: „*Ty čo si o sebe myslíš? Čo? Ty chrapúň so základnou školou! Čo?*“

Peter: „*A ty čo dokážeš? Čo vieš? Iba roztriahnuť nohy.*“ Do hádky sa zapletie aj produkčný. Peter ho udrie, na čo Paula zareaguje: „*Čo robíš? Ty si fakt debil. Patriš do basy.*“

Peter odpovie: „*Krava!*“

06:50:29 (Strih do kancelárie právnika Bala) Peter príde k Balovi. Balo v duchu uvažuje o jeho charaktere. Rozhovor začnú o kráse asistentky Janky, potom prejdú na hlavnú tému – rozvod. Peter návrh zamietá, lebo by im padla rodinná firma, berie ho ako Pauline úlety. Paulu má rád. Peter nakoniec prizná, že „si to vyskúšal“ s asistentkou Erikou.

06:53:10 (Strih do domu Macherovcov) Paula nájde v dome Eriku (na sebe má len uterák). Peter vysvetlí Paule, že zavolať Eriku na kamerové skúšky. Paula to však zhodnotí ako „obyčajný sex“ a Eriku vyhodí. Peter jej povie, že je hysterka.

06:54:40 (Strih do kancelárie právnika Bala) Paula s Balom rozoberá Petrovu neveru. Sex pred kamerou s iným partnerom považuje za prácu, ktorú oddeľuje od súkromia. A Peter ju podviedol aj v čase, keď potratila - aj keď Peter o jej tehotenstve nevedel.

06:56:47 (Strih do domu Macherovcov) Paula sa necíti dobre, ale Peter odchádza na stretnutie s Erikou. Nedá sa presvedčiť, aby ostal doma.

06:58:02 (Strih do kancelárie právnika Bala) Balo mešká na stretnutie s Petrom. Opýta sa ho na Paulin potrat. Peter povie, že nevedel ani o jej tehotenstve. Majú veľa práce a doma sa nerozprávajú. Nechce sa rozviesť, manželská pár je v pornobiznise atraktívny. Okrem toho má s Paulou dohodu.

07:00:26 (Strih do domu Macherovcov) Produkčný tlesknutím ukončí natáčanie scény. Paula Macherová je rozladená, ale jej muž Peter (v rozmazanom obraze nahý od chrbta) a produkčný sú spokojní. Peter sa teší z rýchlo zarobených peňazí, no Paula mu pripomenie, že ich možno vystáňujú.

07:01:00 Keď sa Peter opýta na dôvod vystáňovania, Paula odpovie: „*Lebo si posral, čo sa dalo. Makáme už len na to, aby sme neskončili na ulici.*“

Peter zareaguje: „*Ty mi budeš niečo vyčítať?*“

Paula: „*A kto bol v base?*“

Peter: „*A kto vybavuje kšefty? Serieš úplne na celú firmu. Nebyť mňa a Eriky, nemáme úplne nič.*“

Paula: „*Áno? A teraz máme čo? Nezaplatené šeky a z rodiny jeden bordel.*“

Peter: „*Jaký bordel?*“

Paula: „*Vieš čo? Ty serieš na rodinu. A čo robíš? Len si obháňáš štetky. Toto nie je vzťah.*“

Peter: „*Tak si nájdi aj ty niekoho.*“ Paula prizná, že si už našla.

07:02:06 Balo sa rozpráva na parkovisku s asistentkou Jankou o Macherovcoch – tá si myslí, že sa ľúbia, len sú zo seba unavení. Balo pripomenie žiadosť o rozvod, ale Janka by jej stiahnutie nepovažovala za prehru.

07:03:10 zvukovo-obrazový komunikát, Uvidíte - oznam o programe *Vražedné Miami* ¹², zvukovo-obrazový komunikát, reklama (v trvaní cca 5:48 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na

programy *Kosti* ¹², *Súdna sieň* ¹², *Avengers Endgame* ¹², *Trhlina* ¹⁵, *Bez servítky* ¹², Uvidíte - oznam o programe *Vražedné Miami* ¹², zvukovo-obrazový komunikát.

07:12:02 pokračovanie programu *Aféry/Pornoherci* ¹². Bala manželom Macherovcom odprednáša o ich vzťahu s tým, že sú zo seba unavení. Paula s Petrom začnú spomínať.

07:14:40 Na Balovu otázku, kde by boli jeden bez druhého, Peter odpovie: „V prdeli.“

07:14:50 Keď manželom Macherovcom Balo pripomenie potrat, Peter sa ohradí, že o ňom nevedel. Paula povie: „Vieš čo, nebolo mi to príjemné. Lenže ty sa ako debil správaš častejšie, vieš.“ Balo vypisuje ďalšie plusy a mínusy ich vzťahu, aj platbu za právnika.

Manželia sa nakoniec dohodnú, že návrh na rozvod zrušia.

07:16:32 (Strih do domu Macherovcov) Paula s Petrom uvažujú, prečo sa im to stalo. Začnú sa bozkávať. Produkčný ich príde pozvať na natáčanie, ale manželia robotu zrušia. Chcú byť spolu. Popri záverečných titulkoch Bala mimo obraz konštatuje, že stiahnutie žiadosti neľutuje. Kríza manželom Macherovcom pomohla obnoviť vzťah. Ak by nastal nejaký problém, kontakt na Bala majú.

07:17:51 Koniec programu *Aféry / Pornoherci* ¹².

07:17:52 Začiatok ďalšej epizódy programu *Aféry*.

07:20:00 koniec záznamu.

* * * * *

Monitorované vysielanie: Aféry / Pornoherci S2 E14

Deň vysielania: 4. 3. 2021

Čas vysielania: cca 04:05 hod.

Označenie podľa JSO: ¹²

04:05:00 Upútavky na programy *Ženy v pokušení* ¹⁵, *Súboj s rodinou* ¹⁵, oznam o programe *Kosti* ¹⁵, zvukovo-obrazový komunikát.

04:05:48 Začiatok programu *Aféry / Pornoherci* ¹² - obsahovo zhodné s programom *Aféry/Pornoherci* (bez prerušenia reklamou a vlastnou propagáciou) odvysielaným 3. 3. 2021 cca o 6:30 hod..

04:44:48 Začiatok programu *Policajti v akcii* ¹².

04:45:00 koniec záznamu.

* * *

Správne konanie č. 1085/SKO/2021 bolo začaté z dôvodu, že v posudzovanom programe mohlo dôjsť k odvysielaniu scén, ktoré mohli naplniť hodnotiace kritériá podľa Jednotného systému označovania programov:

- § 1 ods. 1 písm. b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
- § 1 ods. 1 písm. e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,
- § 1 ods. 1 písm. f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy
- § 1 ods. 2 písm. f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie
- § 1 ods. 2 písm. g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Vzhľadom na uvedené vzniklo dôvodné podozrenie, že monitorovaný program mohol svojím obsahom splniť kritériá odôvodňujúce klasifikáciu programu ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých

do 15, respektíve 18 rokov. Z dôvodu odvysielania predmetného programu s piktogramom Jednotného systému označovania prislúchajúcim pre označenie programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby klasifikovaných ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, vzniklo dôvodné podozrenie z **možného porušenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.** ako následku možného nesprávneho uplatnenia Jednotného systému označovania.

S prihliadnutím na **§ 1 ods. 5 JSO** je Rada povinná posudzovať obsah programu v súvislosti s prítomnosťou hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v posudzovanom programe aj z hľadiska ich **kontextuálneho výskytu, spôsobu a formy spracovania** alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, **umelecké a morálne poslanstvo programu** a tiež z hľadiska **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. Na základe uvedeného posúdenia tak Rada dospeje k záveru o vekovej vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre určitú skupinu maloletých.

Predmetný diel bol označený symbolom nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov. Z JSO vyplýva, že pri posudzovaní vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre maloletých je potrebné najskôr posúdiť jednotlivé scény a vyjadrenia a zaradiť ich pod konkrétne hodnotiace kritérium nevhodnosti. Kancelária Rady teda analyzuje jednotlivé sporné scény a vyjadrenia a podriaďuje ich pod hodnotiace kritériá nevhodnosti, ktoré najlepšie zodpovedajú týmto scénam a vyjadreniam. Predmetný program obsahoval sporné scény, pri ktorých je potrebné určiť, pod ktoré kritérium v rámci JSO spadajú.

„Hlavnými protagonistami predmetnej časti boli manželia Paula a Peter Macherovci, ktorí sa živia hraním v pornofilmoch. A tak, keď Paula navštívi advokátsku kanceláriu s tým, že sa chce rozvádzať, pre Bala je prípad od začiatku príjemne pikantný. Balovi je jasné, že Macherovci ako pornoherci iste netrpia nedostatkom sexu, a tak je zrejmé, že dôvody rozvodu budú oveľa hlbšie. Rozvodový právnik JUDr. Peter Balo obhajuje svojich klientov v kuriózných prípadoch nevery“.¹

Rovnako ako vyššie posudzovaný diel programu Aféry v rámci správneho konania č. 1038/SKO/2021, aj tento sme posúdili na základe kritérií podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky 589/2007 Z.z. „slovná agresivita alebo expresívne vyjadrovanie“, tiež na základe ustanovení § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky 589/2007 Z.z. „vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie, obscénne gestá“ a § 1 ods. 2 písm. g) vyhlášky 589/2007 Z.z. „vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie, obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“. Okrem uvedených kritérií bol predmetný program posúdený aj na základe kritéria podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. f) vyhlášky 589/2007 Z.z. „sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy“ a podľa kritéria § 1 ods. 1 písm. e) „zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém.“

Z hľadiska horeuvedených kritérií sme posudzovali nasledovné scény (scény vychádzajú z prepisu programu odvysielaného dňa 3.3.2021, pričom program odvysielaný dňa 4.3.2021 je obsahovo totožný, preto scény nie sú uvedené duplicitne) cit.:

06:30:39 Keď sa Peter opýta na dôvod vyst'ahovania, Paula odpovie: „Lebo si posral, čo sa dalo. Makáme už len na to, aby sme neskončili na ulici.“

Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka (2004) je výraz *posrať* vo význame „niečo pokaziť“ definovaný ako hrubý, teda expresívny výraz. Vzhľadom nato, že nešlo o expresívne vyjadrenie biologickej potreby, intenzitu uvedeného výrazu hodnotíme ako nízku, a preto ho považujeme za výraz primeraný vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

¹ zdroj: <https://tv-program.aktuality.sk/serial/afery/s2-e14-pornoherci/>

Paula začne Petrovi vyčítať, že je ako malé decko.

06:34:32 Na Paulinu otázku, či vie aj niečo iné ako žartovať, Peter odpovie: „*Viem ti to stále dobre urobiť a viem sa stále postarať o to, aby moje telo dobre vyzeralo.*“

06:35:12 Paula sa sťažuje, že Peter nerobí nič pre ich vzťah. Peter odpovie, či nevidí, že „maká“: „...*Väčšinou si pri tom. Sedíš na mne, ležiš podo mnou. Naposledy si aj stojku spravila.*“ Paul oponuje, že manželstvo nie je len práca.

Môžeme tvrdiť, že v oboch z uvedených dialógov sme zaznamenali vyjadrenia s výraznejším sexuálnym podtónom. Aj napriek tomu, že tieto vyjadrenia neboli sprevádzané inými vulgárnymi či expresívnymi výrazmi a taktiež ich manželia nerozobrali do väčších detailov, sme toho názoru, že nie je nutné tieto vyjadrenia hodnotiť podľa kritérií, ktoré sú obsiahnuté v ustanoveniach nad rámec označenia predmetného programu.

...

06:35:35 Paula hovorí Balovi, že si s manželom nerozumejú a hádajú sa. Balo sa opýta na intímny život. Paula povie, že sex majú denne, niekedy aj viackrát, ale to je ich práca. Nemá to so vzťahom a láskou nič spoločné. Snaží sa Balovi vysvetliť, že je ťažké mať sex s niekým, s kým je pohádaný.

Nazdávame sa, že v predmetnom dialógu medzi advokátom Balom a Paulou neodznali žiadne také vyjadrenia, ktoré by bolo nutné posúdiť ako v rozpore s označením programu. Paula síce odkrýva advokátovi isté skutočnosti z intímnej sféry, avšak v tomto prípade bez uvádzania akýchkoľvek bližších detailov.

06:39:09 Peter tiež nie je nadšený ich vzťahom. Povie Paule: „*Vieš, kde som mohol byť?*“

Paula zareaguje: „*Bezo mňa? V riti, alebo v base.*“

Výraz „**v riti**“ použitý vo význame „*vo svojom živote by si sa nikde neposunul*“ nie je kodifikačnými príručkami slovenského jazyka definovaný, avšak máme zato, že ide o expresívny výraz, ktorý v tomto prípade okrem horeuvedeného významu slúžil aj na citové podfarbenie negatívnej emócie. Intenzitu predmetného výrazu hodnotíme ako nízku, a preto máme za to, že je ho možné považovať za výraz primeraný vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

06:41:20 (Strih do domu Macherovcov) Paula sa baví s Petrom o nejakom predvolaní.

06:41:45 Peter vysvetľuje Paule dôvody predvolania: „*Bóže. Nejaká baba bola točiť. Bolo to celé na hovno, vymyslela si trojtisícový honorár. Teraz s tým otravuje právnikov a fízlov.*“

Paula reaguje: „*Ale to nie je sranda. Ved' my sme úplne v riti s peniazmi. A čo budeme robiť, keď ťa predvolajú?*“ Peter povie Paule, aby to neriešila – stalo sa mu to už neraz.

...

06:43:12 Paula, prekvapená z obvinenia, povie Petrovi: „*Vidíš, ty debil, čo si dosiahol?*“

Výraz „**bolo to celé na hovno**“ bol použitý vo význame „*nestálo to za nič*“. Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka (2015) je výraz „*hovno*“ v predmetnom kontexte hrubým, teda expresívnym výrazom, cit.: *nevyhovujúcim, neprimeraným spôsobom z hľadiska kvality, úrovne, potrieb, zle, nedobre, mizerne.*

Krátky slovník slov. jazyka výraz „*debil*“ vo význame človek postihnutý debilitou, hlupák, sprosták, definuje ako expresívny výraz. Vzhľadom na jeho nízku intenzitu ho teda Kancelária Rady nepokladá za sporný vo vzťahu k označeniu posudzovaného programu.

Opäť sme zaznamenali výskyt výrazu „*v riti*“. V tomto prípade bol použitý vo význame „*sme bez akejkoľvek finančnej rezervy*“. Ako sme už vyššie uviedli, tento výraz nie je kodifikačnými príručkami slovenského jazyka definovaný, avšak máme zato, že ide o expresívny výraz, ktorý v tomto prípade okrem horeuvedeného významu slúžil aj na citové podfarbenie negatívnej emócie. Intenzitu predmetného výrazu hodnotíme ako nízku, a preto máme za to, že je ho možné považovať za výraz primeraný vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

(Strih do domu Macherovcov) Paula sa prezlečená za Snehulienku príde za produkčným. Na stole je okrem iného umelý penis a iné erotické pomôcky. Paula to vytkne produkčnému, ten prisľúbi ich odpratanie. Paula už nevládze robiť na celý dom.

Aj napriek tomu, že v predmetnom zábere je možné zaznamenať výskyt erotických pomôcok na stole, Kancelária Rad má zato, že predmetný záber pokrýval len veľmi malú časovú plochu z programu. Samotný hlavný protagonisti v tejto scéne, manželia Macherovci, hovoria v neurčitkách v súvislosti s položenými vecami na stole. Nazdávame sa, že z tak krátkeho záberu je len ťažko určiť o aké pomôcky ide, a či vôbec ide o ne. Na základe uvedeného preto zastávame názor, že predmetnú scénu nie je potrebné kvalifikovať podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. e) vyhlášky 589/2007 Z.z., a teda nie je potrebné ju pokladať za takú scénu, ktorá by sa dostávala do rozporu s označením programu.

06:46:07 Peter sa vráti domov. Očakával vrelé privítanie, ale Paula mu ukáže nahromadené šeky a účty. Vytkne mu, že kým on bol zavretý, ona musela pracovať.

06:46:54 Paula vysvetľuje Petrovi: „...*Ahá, nemáš úlohu, čo? Lebo si bol zavretý za vlastnú debilitu.*“ Peter odpovie: „*Áno? Zrazu ja som debil? Zrazu som všetko ja posral?...*“

V horeuvedenom dialógu je opäť možné zaznamenať výskyt výrazov, ktoré sme už vyššie v tomto materiály analyzovali. Opäť, aj v tomto prípade išlo o výrazy, ktoré boli použité v rovnakom význame ako v predchádzajúcich scénach predmetného programu. Predmetné výrazy hodnotíme ako výrazy v súlade s označením programu.

06:47:16 Po ďalších Pauliných výčitkách jej Peter povie: „*Vieš čo si? Si obyčajná vypočítavá sviňa...*“ Vytkne Paule, že mu počas pobytu v base prebrala firmu, ktorú on vybudoval.

Paula zareaguje: „*Seriem ti na to. Seriem ti na celú firmu, seriem ti na všetko.*“ Chce s tým skončiť. Peter sa snaží Paulu presvedčiť, že sú zohratý manželský pár.

Krátky slovník slovenského jazyka výraz „*sviňa*“ vo význame nadávky definuje ako hrubý, teda expresívny výraz. Aj napriek tomu, že tento výraz bol vyslovený vo veľkom zápale zlosti, nazdávame sa, že nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by ho bolo potrebné kvalifikovať prísnejším piktogramom nevhodnosti.

Výraz „*srat' na to*“, je podľa Synonymického slovník slov. jazyka definovaný ako expresívny výraz, pretože v uvedenom prípade nejde o vyjadrenie biologickej potreby a v posudzovaných prípadoch teda ide o citové podfarbenie napätejších situácií. Vzhľadom na uvedené, modifikácie výrazu „*srat'*“ vo vzťahu k označeniu posudzovaného programu, výraz Kancelária Rady nehodnotí ako sporný.

06:48:16 (Strih do kancelárie právника Bala) Balo si v duchu porovnáva právny a porno biznis. Potom hľadá spôsob, akým by dosiahli súhlas Machera s rozvodom.

06:49:24 (Strih do domu Macherovcov) Paula sa rozhodne skončiť s natáčaním: „*Stop. Stačí. Mám ťa plné zuby, aj všetkých týchto dementov.*“

Peter si oblieka župan a povie: „*Si sa s koňom zrazila? To musia všetci počúvať toto?*“

Paula: „*No? Ako to mám zahrať, že ťa milujem, keď to tak nie je, ty magor?*“

Peter s Paulou sa hádajú, po urážke dá Petrovi facku a povie: „*Ty čo si o sebe myslíš? Čo? Ty chrapúň so základnou školou! Čo?*“

Peter: „*A ty čo dokážeš? Čo vieš? Iba roztriahnuť nohy.*“ Do hádky sa zapletie aj produkčný. Peter ho udrie, na čo Paula zareaguje: „*Čo robíš? Ty si fakt debil. Patríš do basy.*“

Peter odpovie: „*Krava!*“

Slovník súčasného slovenského jazyka definuje výraz „*dement*“ vo význame obmedzený človek, hlupák (obyč. v nadávkach) ako pejoratívny výraz. Aj napriek tomu, že ide o výraz, ktorý hanlivo označuje, v tomto prípade neurčitý počet osôb, sme toho názoru, že nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by sa dostával do rozporu s označením programu.

Slovník súčasného slovenského jazyka definuje výraz „*chrapúň*“ vo význame označenia osoby, ktorá sa vyznačuje nedostatkom slušnosti, zdvorilosti ako pejoratívny výraz. Rovnaká kodifikačná príručka definuje výraz „*magor*“ vo význame označenia osoby, ktorá nekoná rozumne ako expresívny výraz. Oba výrazy nepokladá Kancelária Rady za také, ktoré by sa dostávali do rozporu s označením programu, a to vzhľadom na ich nízku intenzitu.

Krátky slovník slov. jazyka výraz „*debil*“ vo význame človek postihnutý debilitou, hlupák, sprosták, definuje ako expresívny výraz. Vzhľadom na jeho nízku intenzitu ho teda Kancelária Rady nepokladá za sporný vo vzťahu k označeniu posudzovaného programu.

Krátky slovník slovenského jazyka definuje výraz „*krava*“ vo význame nadávky ako hrubý, teda expresívny výraz. Aj napriek tomu, že tento výraz bol použitý v zápale zlosti, navyše aj ako hanlivé označenie ženy, nazdávame sa že nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by sa dostával do rozporu s označením programu.

Predmetná scéna sa niesla vo veľmi napätej atmosfére, čo v konečnom dôsledku vyústilo aj do fyzickej potýčky medzi hlavnými protagonistami. Aj napriek tomu, že v tejto scéne odznelo pár expresívnych výrazov, nazdávame sa, že hodnotiť ju prísnejším piktogramom nevhodnosti by nebolo adekvátne.

07:00:26 (Strih do domu Macherovcov) Produkčný tlesknutím ukončí natáčanie scény. Paula Macherová je rozladená, ale jej muž Peter (v rozmazanom obraze nahý od chrbta) a produkčný sú spokojní. Peter sa teší z rýchlo zarobených peňazí, no Paula mu pripomenie, že ich možno vyst'ahujú.

07:01:00 Keď sa Peter opýta na dôvod vyst'ahovania, Paula odpovie: „*Lebo si posral, čo sa dalo. Makáme už len na to, aby sme neskončili na ulici.*“

Peter zareaguje: „*Ty mi budeš niečo vyčítať?*“

Paula: „*A kto bol v base?*“

Peter: „*A kto vybavuje kšefty? Serieš úplne na celú firmu. Nebyť mňa a Eriky, nemáme úplne nič.*“

Paula: „*Áno? A teraz máme čo? Nezaplatené šeky a z rodiny jeden bodrel.*“

Peter: „*Jaký bodrel?*“

Paula: „*Vieš čo? Ty serieš na rodinu. A čo robíš? Len si obháňaš štetky. Toto nie je vzťah.*“

Peter: „*Tak si nájdi aj ty niekoho.*“ Paula prizná, že si už našla.

07:02:06 Balo sa rozpráva na parkovisku s asistentkou Jankou o Macherovcoch – tá si myslí, že sa ľúbia, len sú zo seba unavení. Balo pripomenie žiadosť o rozvod, ale Janka by jej stiahnutie nepovažovala za prehru.

V predmetnej scéne je opäť možné zaznamenať výskyt výrazu „*serieš*“ (v počte 2x), a to v rovnakom význame v akom sme ho už vyššie v materiály analyzovali. Predmetný výraz tak ani v tomto prípade nepokladáme za sporný výraz.

Synonymický slovník slovenčiny definuje výraz „*štetka*“ vo význame predajná žena ako hrubý teda expresívny výraz. Tento výraz bol použitý zo strany Pauly v zápale hnevu pri výmene názorov so svojim manželom. Aj keď ide o hanlivé označenie ženy, v tomto prípade neurčité označenie niekoľkých žien, sme toho názoru, že posudzovaný výraz nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by sa dostával do rozporu s označením programu.

07:14:40 Na Balovu otázku, kde by boli jeden bez druhého, Peter odpovie: „*V prdeli.*“

07:14:50 Keď manželom Macherovcom Balo pripomenie potrat, Peter sa ohradí, že o ňom nevedel.

Paula povie: „*Vieš čo, nebolo mi to príjemné. Lenže ty sa ako debil správaš častejšie, vieš.*“ Balo vypisuje ďalšie plusy a mínusy ich vzťahu, aj platbu za právnik.

Manželia sa nakoniec dohodnú, že návrh na rozvod zrušia.

V uvedenej scéne je taktiež možné zaznamenať pár expresívnejších výrazov. Výraz „*v prdeli*“ nie je kodifikačnými príručkami slovenského jazyka definovaný, avšak bol použitý vo význame „*nikde*“. Na

základe uvedeného nepokladáme predmetný výraz za tak intenzívny, aby ho bolo nutné označiť prísnejším piktogramom nevhodnosti. Výraz debil sme analyzovali už vyššie v materiály.

Spôsob a forma spracovania

V súvislosti so **spôsobom a formou spracovania** vyššie uvedených scén, príp. konkrétnych vyjadrení zhrnieme, že v posudzovanom programe sme nezaznamenali scény, ktoré by prekračovali rámec označenia programu. Scény boli spracované v súlade s charakterom hodnoteného programu – t.j. program autenticky približujúci prípady manželských párov a rodín, ktoré sa ocitli v kríze, a ktorí jediné riešenie vidia už len v rozvode. V programoch tohto typu sa slovník hlavných protagonistov či svedkov často vyznačuje svojou preexponovanosťou podmienenou emotívnosťou prežívania konkrétnych sporových okolností. Spôsob spracovania tohto obsahu teda možno charakterizovať ako mierny, nakoľko sa jednalo len o výskyt pár expresívnych výrazov, avšak s nízkou intenzitou. Aj napriek tomu, že v posudzovanom programe bola ústrednou témou práca manželov – práca v porno priemysle, Kancelária Rady nezaznamenala také scény alebo vyjadrenia, ktoré by sa vyznačovali obscenitou, oplzlosťou alebo vulgárnosťou. Okrem jedného zaznamenaného prípadu, ktorý mal výrazný sexuálny podtón, cit.: Peter odpovie: „*Viem ti to stále dobre urobiť a viem sa stále postarať o to, aby moje telo dobre vyzeralo.*“ nepokladáme v posudzovanom programe zvyšnú komunikáciu medzi hlavnými protagonistami za vulgárnu či oplzlú.

Intenzita a frekvencia výskytu hodnotiacich kritérií:

V prípade uvedených sporných expresívnych výrazov bola ich intenzita nízka, a preto považujeme označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 12 rokov za adekvátne. V jednom prípade sme zaznamenali výskyt vyjadrenia s výrazným sexuálnym podtónom, ktorý však zaberal veľmi krátku časovú plochu, hlavnými protagonistami nebol rozobraný do detailov, preto takéto vyjadrenie nepokladáme za adekvátne označiť prísnejším piktogramom nevhodnosti. Okrem tohto jediného vyjadrenia sme v posudzovanom programe nezaznamenali výskyt iných vulgárnych, obscénnych vyjadrení či iných sexuálnych scén, ktoré by bolo nutné subsumovať pod ustanovenie § 1 ods. 1 písm. f) vyhlášky 589/2007 Z.z.

Frekvencia výskytu sporných expresívnych vyjadrení, ktoré by sa dostávali do rozporu s označením programu je nulová. Kancelária Rady analyzovala niekoľko expresívnych vyjadrení, avšak pri každom dospela k záveru, že sa svojou intenzitou nedostal do rozporu s označením programu. Na základe uvedeného by nebolo teda odôvodnené označiť predmetný program s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov.

Druh diela, umelecké a morálne posolstvo: Posudzovaný program nemá výrazný, resp. priamy osvetový charakter alebo jasne vyhranené **morálne posolstvo**. Rovnako sme toho názoru, že **nemožno hovoriť o výraznejšej umeleckej hodnote posudzovaného programu**. Postavy niektorých predstaviteľov hrajú neherci, čo podstatne znižuje umeleckú úroveň predmetného programu.

V tejto súvislosti opäť kladieme dôraz na § 1 ods. 5 JSO a uvádzame, že je potrebné hodnotiť program ako celok. Na základe vyššie uvedeného sme názoru, že účastník konania správne označil program *Aféry – Pornoherci (E. 14, séria 2.)*, ktorý bol odvysielaný na programovej službe WAU dňa 3.3.2021 v čase o cca 6:30 hod. a dňa 4.3.2021 v čase o cca 4:06 hod. ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov.

Z tohto dôvodu navrhujeme aj predmetné správne konanie zastaviť podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. pretože odpadol dôvod konania, začatého na podnet správneho orgánu.

* * * * *

Záver

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty navrhujeme Rade, aby prijala uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Správne konanie: 1339/SKL/2021 z dňa 2. 9. 2021
Predmet: Žiadosť o zmenu licencií č. R/112 a RD/27
Účastník konania: D.EXPRES, k.s.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 8. 10. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 a § 5 zák. č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), postupom podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) v správnom konaní č. 1339/SKL/2021 zo dňa 2. 9. 2021 posúdila doručené oznámenie z dôvodu vykonaných zmien licencií č. R/112 a RD/27 účastníkom konania

**D.EXPRES, k.s.,
Vrútocká 48
821 04 Bratislava**

a po zistení potrebných podkladov pre rozhodnutie podľa § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. vydáva toto

rozhodnutie:**I. Rada podľa ustanovenia § 51 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.****mení**

rozhodnutie o udelení licencie č. R/112 v čl. III. takto:

„1. Podiely programových typov v bežnom týždni určené podľa platnej programovej skladby zo dňa 2. 9. 2021, podanie č. 1339/SKL/2021-1:

- a) Spravodajstvo: 7 %
- b) Publicistika:
 - 1. politická publicistika: 1,8 %
 - 2. ostatná publicistika: 0 %
- c) Dramaturgicky ucelené programy so stálou periodicitou:
 - 1. detské programy: 0 %
 - 2. náboženské programy: 0 %
 - 3. literárno-dramatické programy: 0 %
 - 4. zábavné programy: 0,8 %
 - 5. hudobné programy: 7,1 %
- d) Ostatný program: 83,3 %“

II. Rada podľa ustanovenia § 28 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní**mení**

rozhodnutie o udelení licencie č. RD/27 v čl. I., bod 5 takto:

„5. Podiely programových typov v bežnom týždni určené podľa platnej programovej skladby zo dňa 2. 9. 2021, podanie č. 1339/SKL/2021-1:

- a) Spravodajstvo: 7 %
- b) Publicistika:
 - 1. politická publicistika: 1,8 %
 - 2. ostatná publicistika: 0 %
- c) Dramaturgicky ucelené programy so stálou periodicitou:
 - 1. detské programy: 0 %
 - 2. náboženské programy: 0 %
 - 3. literárno-dramatické programy: 0 %
 - 4. zábavné programy: 0,8 %
 - 5. hudobné programy: 7,1 %
- d) Ostatný program: 83,3 %“

Úloha:

V súlade s § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zmene licencie, zašle ho účastníkovi konania a vyzve ho na úhradu správneho poplatku.

T: 20. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Podľa ustanovenia § 51 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Vysielateľ je povinný oznámiť rade všetky zmeny týkajúce sa údajov uvedených v žiadosti o licenciu a v dokladoch priložených k tejto žiadosti podľa § 46 ods. 1 až 3 a predložiť doklady o nich do 15 dní od vzniku týchto zmien.“

Podľa ustanovenia § 51 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Na základe oznámenia podľa odseku 1 rada rozhodne podľa okolností prípadu o zmene udelenej licencie alebo zmenu zamietne a určí termín na nápravu. Ak vysielateľ neuskutoční nápravu, rada licenciu odníme; ustanovenie odseku tým nie je dotknuté.“

Podľa ustanovenia § 28 ods. 5 zákona č. 220/2007 Z. z.: „Konanie o zmene licencie sa začína odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa oznámenia, ak sa oznámenie týka údajov, ktorý je náležitou súčasťou rozhodnutia o udelení licencie na digitálne vysielanie; oznámenia doručené rade na základe § 13 sú oznámeniami podľa odseku 4, len ak preukazujú, že vysielateľ nevysiela v súlade s udelenou licenciou na digitálne vysielanie. Účastníkom konania o zmene licencie je vysielateľ.“

Podľa ustanovenia § 28 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z.: „Rada rozhodne o zmene licencie na digitálne vysielanie do 60 dní od začatia tohto konania.“

Podľa ustanovenia § 28 ods. 10 zákona č. 220/2007 Z. z.: „Ak sa zmena týka údajov, ktorého zmena sa musí vykonať vo viacerých licenciách na digitálne vysielanie alebo v licencií na digitálne vysielanie a v licencií podľa osobitného predpisu, rada o zmene rozhodne v jednom konaní.“

* * *

Dňa 2. 9. 2021 doručil účastník konania Rade oznámenie o zmene licencií č. R/112 a RD/27 na vysielanie programovej služby EXPRES, podaním zaevidovaným pod č. 1339/SKL/2021-1 z dôvodu zmeny programovej štruktúry. Z toho dôvodu sa dňa 2. 9. 2021 začalo predmetné správne konanie vo veci žiadosti o zmenu licencií č. R/112 a RD/27.

Účastník konania uviedol, že od 1. 9. 2021 mení programovú štruktúru. Zrušený bol program *Horúce hity* a zaradený nový hudobný program *Show Martina Nikodýma*. Zároveň uviedol, že od 6. 9. 2021 bude program *Braňo Závodský naživo* vysielaný každý pracovný deň. Od 10. 9. 2021 nebude tiež vysielaný program *Milujeme víkend*.

Podiely programových typov ostávajú nezmenené, mení sa iba programová skladba vysielania ako jedna z povinných náležitostí žiadosti o licenciu.

* * *

Záver

Na základe uvedených skutočností Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia na zmenu licencií č. R/112 a RD/27 v časti zmena podielov programových typov vo vysielaní programovej služby.

**Stanovisko programového odboru k žiadosti o zmenu licencie na vysielanie rozhlasovej
programovej služby
EXPRES**

Podanie č. 3420/2021/P zo dňa 2. 9. 2021.

Vysielateľ vo vysielaní nahradil hudobný program *Horúce hity* (pon. – štvrt. 19:00 -20:00 hod.) ostatným programom *Matúš a Táňa*. Do vysielania zaradil nový hudobný program *Show Martina Nikodýma* (sobota 14:00 – 18:00 hod.), ktorý nahradil ostatný program *EXPRES VÍKEND s Táňou*. Podiely programových typov a podiely programov vo verejnom záujme ostávajú nezmenené.

Podiely programových typov v bežnom týždni určené podľa programovej skladby:

nové z 2. 9. 2021

staré z 1. 6. 2021

1.1 Spravodajstvo - 7%	1.1 Spravodajstvo - 7%
1.2 Publicistika:	1.2 Publicistika:
1.2.1 Politická publicistika – 1,8%	1.2.1 Politická publicistika – 1,8%
1.2.2 Ostatná publicistika - 0%	1.2.2 Ostatná publicistika - 0%
1.3 Dramaturgicky ucelené programy so stálou periodicitou:	1.3 Dramaturgicky ucelené programy so stálou periodicitou:
1.3.1 Detské programy - 0%	1.3.1 Detské programy - 0%
1.3.2 Náboženské programy - 0%	1.3.2 Náboženské programy - 0%
1.3.3 Literárno-dramatické programy - 0%	1.3.3 Literárno-dramatické programy - 0%
1.3.4 Zábavné programy – 0,8%	1.3.4 Zábavné programy – 0,8%
1.3.5 Hudobné programy – 7,1%	1.3.5 Hudobné programy – 7,1%
Ostatný program – 83,3%	Ostatný program – 83,3%

Navrhovaný podiel celkového vysielacieho času vyhradeného programom vo verejnom záujme:

nové z 2. 9. 2021

staré z 1. 6. 2021

8,8%	8,8%
------	------

Záver

Programový odbor nemá k žiadosti pripomienky.

V Bratislave, 1. 10. 2021

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Správne konanie: 1414/SKL/2021
Predmet: oznámenie o zmene licencií č. R/101 a RD/23
Účastník konania: Best FM Media spol. s r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 8. 10. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 a § 5 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), postupom podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), v správnom konaní č. 1414/SKL/2021 zo dňa 1. 10. 2021 posúdila oznámenie o zmene licencií č. R/101 a RD/23 účastníka konania

Best FM Media spol s r.o.

Strojnícka 31

821 05 Bratislava

a po posúdení podkladov potrebných pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vydáva toto

rozhodnutie:**I. Rada podľa ustanovenia § 51 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.****mení**

licenciu č. R/101 nasledovne:

Čl. II. sa mení a znie:

„Právne skutočnosti spoločnosti:

1. Údaje o osobách, ktoré majú účasť na základnom imaní vysielateľa alebo podiel na hlasovacích právach: podľa odpisu registrovaného subjektu z registra právnických osôb a podnikateľov štatistického úradu zo dňa 8. 10. 2021, spisová značka: RPO-756368/2021, Id v zdrojovom registri: 23101, registračný úrad: Okresný súd Bratislava I, Registračné číslo Sro/700/B,
2. Údaje o štatutárnych orgánoch a kontrolných orgánoch vysielateľa s licenciou: podľa odpisu registrovaného subjektu z registra právnických osôb a podnikateľov štatistického úradu zo dňa 8. 10. 2021, spisová značka: RPO-756368/2021, Id v zdrojovom registri: 23101, registračný úrad: Okresný súd Bratislava I, Registračné číslo Sro/700/B.“

II. Rada podľa ustanovenia § 28 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní**mení**

licenciu č. RD/23 nasledovne:

Čl. II. sa mení a znie:

„Právne skutočnosti spoločnosti:

1. Údaje o osobách, ktoré majú účasť na základnom imaní vysielateľa alebo podiel na hlasovacích právach: podľa odpisu registrovaného subjektu z registra právnických osôb a podnikateľov štatistického úradu zo dňa 8. 10. 2021, spisová značka: RPO-756368/2021, Id v zdrojovom registri: 23101, registračný úrad: Okresný súd Bratislava I, Registračné číslo Sro/700/B,
2. Údaje o štatutárnych orgánoch a kontrolných orgánoch vysielateľa s licenciou: podľa odpisu registrovaného subjektu z registra právnických osôb a podnikateľov štatistického úradu zo dňa 8. 10. 2021, spisová značka: RPO-756368/2021, Id v zdrojovom registri: 23101, registračný úrad: Okresný súd Bratislava I, Registračné číslo Sro/700/B.“

Úloha:

V súlade s ustanovením § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady vyhotoví v správnom konaní rozhodnutie a zašle ho účastníkovi konania.

T: 20. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Podľa ustanovenia § 51 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Vysielateľ je povinný oznámiť rade všetky zmeny týkajúce sa údajov uvedených v žiadosti o licenciu a v dokladoch priložených k tejto žiadosti podľa § 46 ods. 1 až 3 a predložiť doklady o nich do 15 dní od vzniku týchto zmien.“

Podľa ustanovenia § 51 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Na základe oznámenia podľa odseku 1 rada rozhodne podľa okolností prípadu o zmene udelenej licencie alebo zmenu zamietne a určí termín na nápravu. Ak vysielateľ neuskutoční nápravu, rada licenciu odníme; ustanovenie odseku 2 tým nie je dotknuté.“

Podľa ustanovenia § 28 ods. 5 zákona č. 220/2007 Z. z.: „Konanie o zmene licencie sa začína odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa oznámenia, ak sa oznámenie týka údajov, ktorý je náležitou súčasťou rozhodnutia o udelení licencie na digitálne vysielanie; oznámenia doručené rade na základe § 13 sú oznámeniami podľa odseku 4, len ak preukazujú, že vysielateľ nevysiela v súlade s udelenou licenciou na digitálne vysielanie. Účastníkom konania o zmene licencie je vysielateľ.“

Podľa ustanovenia § 28 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z.: „Rada rozhodne o zmene licencie na digitálne vysielanie do 60 dní od začatia tohto konania.“

Podľa ustanovenia § 28 ods. 10 zákona č. 220/2007 Z. z.: „Ak sa zmena týka údajov, ktorého zmena sa musí vykonať vo viacerých licenciách na digitálne vysielanie alebo v licencií na digitálne vysielanie a v licencií podľa osobitného predpisu, rada o zmene rozhodne v jednom konaní.“

* * *

Dňa 1. 10. 2021 vysielateľ s licenciami č. R/101 a RD/23, spoločnosť Best FM Media spol. s r.o., oznámila Rade zmenu údajov uvedených v žiadosti o udelenie licencie. Z tohto dôvodu sa dňa 1. 10. 2021 začalo správne konanie č. 1414/SKL/2021 vo veci zmeny licencií č. R/101 a RD/23.

Účastník konania oznámil, že na základe rozhodnutia Rady č. R/101/RD/23/RUS/1/2020 zo dňa 1. 7. 2020, ktorým mu udelila predchádzajúci súhlas s prevodom 100% obchodného podielu zo spoločníkov – prevodcov Ing. Libor Chrást, V. Hložníka 8, 841 05 Bratislava a Monika Tordsson, Bilíkova 14, 841 01 Bratislava na nadobúdateľa Geach s. r. o., Strojnícka 31, 821 05 Bratislava – Ružinov, vykonal dňa 30. 9. 2021 prevod obchodného podielu. Výpis z Obchodného registra SR si Kancelária Rady zabezpečila sama.

Oznámenie účastníka konania spĺňa všetky zákonné náležitosti. Na základe uvedeného navrhujeme Rade, aby rozhodla o zmene licencií č. R/101 a RD/23 v časti „Právne skutočnosti spoločnosti“.

* * *

Záver

Predložené materiály a doklady spĺňajú náležitosti podľa § 51 zákona č. 308/2000 Z. z. a § 28 ods. 7 zákona č. 308/2000 Z. z. Na základe uvedených skutočností Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia na zmenu licencií č. R/101 a RD/23.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Správne konanie: 1416/SKL/2021
Predmet: žiadosť o zmenu licencie č. R/149
Účastník konania: SUB FM s. r. o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 8. 10. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 a § 5 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), postupom podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), v správnom konaní č. 1416/SKL/2021 zo dňa 29. 9. 2021 posúdila žiadosť o zmenu licencie č. R/149 účastníka konania

SUB FM s. r. o.

Karpatské námestie 10A

831 06 Bratislava - mestská časť Rača

a po posúdení podkladov potrebných pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vydáva toto

rozhodnutie:

Rada podľa ustanovenia § 51 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.

mení

licenciu č. R/149 nasledovne:

Čl. I. bod 6. sa mení a znie:

„104,5 MHz Prievidza

105,9 MHz Nitra (od 20. 10. 2021)“

Úloha:

V súlade s ustanovením § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady vyhotoví v správnom konaní rozhodnutie a zašle ho účastníkovi konania aj s výzvou na úhradu správneho poplatku.

T: 20. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Podľa ustanovenia § 51 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Vysielateľ môže požiadať radu o zmenu licencie.“

Podľa ustanovenia § 51 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: „Na základe žiadosti vysielateľa podľa odseku 4 rada rozhodne o zmene licencie alebo žiadosť zamietne.“

* * *

Dňa 29. 9. 2021 vysielateľ s licenciou č. R/149, spoločnosť SUB FM s. r. o., požiadala Radu o zmenu údajov uvedených v žiadosti o udelenie licencie. Z tohto dôvodu sa dňa 29. 9. 2021 začalo správne konanie č. 1416/SKL/2021 vo veci zmeny licencie č. R/149.

Účastník konania požiadal o zmenu licencie v súvislosti s rozhodnutím Rady č. R/149/RZL/74/2021, ktorým mu bola pridelená frekvencia 105,9 MHz Nitra. Táto frekvencia mu bola pridelená k 27. 9. 2022, pretože v čase jej prideľovania na nej vysielal ešte vysielateľ JOLIN, s.r.o., ktorému k danému dátumu končila licencia na vysielania. Účastník konania žiada o možnosť začať vysielateľ na tejto frekvencii už v súčasnosti, pretože ju už nikto právoplatne nevyužíva, a teda je voľná.

Spoločnosti JOLIN, s.r.o. bola licencia, a teda aj táto frekvencia, odňatá na jeho vlastnú žiadosť na zasadnutí Rady dňa 1. 7. 2021, pričom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 7. 2021. Na

uvedenej frekvencii teda v súčasnosti nikto nevysiela, pričom podľa pôvodného rozhodnutia Rady o pridelení frekvencii účastníkovi konania by sa na nej nemalo vysielat' až do 27. 9. 2022. Sme však toho názoru, že v takomto prípade nejde o efektívne využívanie frekvenčného spektra, a preto je možné vyhovieť žiadosti účastníka konania o skoršie začatie vysielania. Túto skutočnosť navrhujeme premietnuť do licencie účastníka konania spôsobom uvedeným vyššie v návrhu uznesenia.

* * *

Záver

Predložené materiály a doklady spĺňajú náležitosti podľa § 51 zákona č. 308/2000 Z. z. Na základe uvedených skutočností Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia na zmenu licencie č. R/149.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021

Správne konanie: 1309/SKL/2021 zo dňa 2. 9. 2021
Predmet: Žiadosť o zmenu licencie č. TD/138
Účastník konania: NOTA FILM s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 5. 10. 2021
Príloha: stanovisko PgO

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 a § 5 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), postupom podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) v správnom konaní č. 1309/SKL/2021 zo dňa 2. 9. 2021 posúdila doručenú žiadosť o zmenu licencie č. TD/138 účastníka konania

NOTA FILM s.r.o.

Veternicová 27

841 05 Bratislava

a po posúdení podkladov potrebných pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vydáva toto

rozhodnutie:

Rada podľa ustanovenia § 28 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní

mení

licenciu č. TD/138 na celoplošné digitálne vysielanie televíznej programovej služby nasledovne:

Článok I. bod 4, bod 5. a bod 6. sa mení a znie:

„4. Časový rozsah vysielania programovej služby: 19:30 hod. – 01:00 hod.

5. Podiely programových typov za bežný mesiac určené podľa programovej skladby uvedenej v podaní č. 1309/SKL/2021-3 zo dňa 3. 9. 2021:

- a) Programová služba **(100 %)**
 - 1. Doplnkové vysielanie: **0 %**
 - 2. Programy: **100 %**
- b) Programové typy **(100%)**
 - Spravodajstvo – 0 %
 - Publicistika:
 - 1) polit. publicistika – 11 %
 - 2) ostatná publicistika – 29 %
 - Dokumentárne programy – 5 %
 - Dramatické programy – 9 %
 - Zábavné programy – 10 %
 - Hudobné programy – 0 %
 - Vzdelávacie programy – 36 %
 - Náboženské programy – 0 %
 - Detské programy – 0 %
 - Šport – 0 %

6. Podiel vysielacieho času (za bežný mesiac) vo vysielaní programovej služby vyhradený programom vo verejnom záujme: **40 %**

Úloha:

V súlade s § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zmene licencie, zašle ho účastníkovi konania a vyzve ho na úhradu správneho poplatku.

T: 20. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Podľa ustanovenia § 28 ods. 5 zákona č. 220/2007 Z. z. konanie o zmene licencie sa začína odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa oznámenia, ak sa oznámenie týka údaj, ktorý je náležitou rozhodnutia o udelení licencie na digitálne vysielanie; oznámenia doručené rade na základe § 13 sú oznámeniami podľa odseku 4, len ak preukazujú, že vysielateľ nevysiela v súlade s udelenou licenciou na digitálne vysielanie. Účastníkom konania o zmene licencie je vysielateľ.

Podľa ustanovenia § 28 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z. Rada rozhodne o zmene licencie na digitálne vysielanie do 60 dní od začatia tohto konania.

* * *

Dňa 2. 9. 2021 požiadal Radu vysielateľ NOTA FILM s.r.o. o zmenu programovej štruktúry a z toho vyplývajúcu zmenu podielu programových typov uvedených v rozhodnutí o udelení licencie č. TD/138. Z toho dôvodu sa dňa 2. 9. 2021 začalo správne konanie č. 1345/SKL/2021 vo veci zmeny licencie na televízne vysielanie programovej služby Televízia „Chilli“.

Účastník konania vo svojej žiadosti uvádza, že vysielanie bude tvoriť okrem vlastných, vysielateľom vyrobených diskusných, vzdelávacích, publicistických a politických relácií aj obsah preberaný z českej internetovej televízie MALL TV na základe platnej zmluvy. Po schválení zmeny programovej štruktúry má byť obsah programovej služby účastníka konania definovaný, okrem iného, aj nasledovne, cit.: „*TV Chilli má eminentný záujem venovať sa aj občianskym témam, ako sú práva menšín, život zdravotne postihnutých spoluobčanov a ich problémy so zaradením v spoločnosti. Ďalšie témy budú o školstve či zdravotníctve. Chceme poskytovať aj právnu pomoc sociálne najslabším skupinám. Taktiež budeme pomáhať mladým podnikateľom v oblasti tendrov a výberových konaní.*“

...

„*Nášim cieľom je, aby sme do troch rokov vybudovali plnohodnotnú občiansku televíziu, ktorá bude ľudí spájať a nie rozdeľovať.*“

Oproti poslednému stavu majú vysielanie programovej služby tvoriť výlučne Programy v podiele 100 %; má teda dôjsť k úplnému vypusteniu Doplnkového vysielania (predtým tvorilo 25 % vysielacieho času). V rámci programov dôjde k zníženiu percentuálneho podielu spravodajstva z 12,5 % na 0 %, politickej publicistiky z 32 % na 11 % a zábavných programov z 23,5 % na 10 %. Zároveň dôjde k zvýšeniu percentuálneho podielu ostatnej publicistiky z 25 % na 29 %, dokumentárnych programov z 0 % na 5 %, dramatických programov z 0 % na 9 % a vzdelávacích programov zo 7 % na 37 %. V dôsledku uvedených zmien dôjde i k zníženiu podielu programov vo verejnom záujme zo 51 % na 40 %.

* * *

Záver

Predložené materiály a doklady spĺňajú náležitosti podľa § 28 zákona č. 220/2007 Z. z. Na základe uvedených skutočností Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia na zmenu licencie č. TD/138.

RADA PRE VYSIELANIE A RETRANSMISIU

Programový odbor

Palisády 36, 811 06 Bratislava
Telefon: 02/20906500, Fax:02/20906535
Office@rvr.sk www.rvr.sk

Vyjadrenie Programového odboru k Žiadosti o zmenu programovej štruktúry spoločnosti NOTA FILM s.r.o. (TD/138)

Žiadateľ, spoločnosť NOTA FILM s.r.o., listom zo dňa 29. 09. 2021 požiadal Radu pre vysielanie a retransmisiu o zmenu programovej štruktúry spoločnosti NOTA FILM s.r.o. (TD/138).

Údaje o programovej skladbe vysielania z dňa 29. 7. 2014

Označenie programovej služby (názov stanice): **Televízia „Chilli“**

Druh licencie: **celoplošná**

Časový rozsah vysielania: **19:00-21:00**

Navrhovaná programová skladba vysielania: **predložená vo forme textu a tabuľky**

Údaje o častiach programovej služby, ktoré by mali byť preberané od iných vysielateľov: **0 %**

Podiely programových typov vo vysielaní programovej služby *Televízia „Chilli“* podľa platnej licencie TD/138 (podania účastníka konania č. 1496/2014 zo dňa 2. 4. 2014, doplnené podaním č. 2437/2014 zo dňa 29. 5. 2014 a podaním č. 2551/2014 zo dňa 5. 6. 2014)

- a) Doplnkové vysielanie – max. 25%
Programy min. 75% (z toho preberaný program – 0%)
- b) Programy (100%)
 - 1. Spravodajstvo – 12,5%
 - 2. Publicistika:
 - 2.1 politická publicistika – 32%
 - 2.2 ostatná publicistika – 25%
 - 3. Dokumentárne programy -0%
 - 4. Dramatické programy -0%
 - 5. Zábavné programy -23,5%
 - 6. Hudobné programy -0%
 - 7. Vzdelávacie programy – 7%
 - 8. Náboženské programy -0%
 - 9. Detské programy -0%
 - 10. Šport -0%

Navrhovaný podiel vysielacieho času (bežný mesiac) vyhradeného vysielaniu programov vo verejnom záujme: **51%**

Navrhovaný podiel vysielačieho času vo vysielaaní programovej služby vyhradený európskym dielam: **0%**

Navrhovaný podiel vysielačieho času vo vysielaaní programovej služby vyhradený európskym dielam vytvoreným nezávislými producentmi alebo navrhovaný podiel nákladov na ich nákup alebo výrobu na celkových nákladoch vynaložených na nákup a výrobu relácií vysielaania: **0%**

Špecifikácia doplnkovej obsahovej služby: -

Jazyk vysielaania: **slovenský**

Druh technického nosiča, na ktorom vysielaateľ poskytne Rade súvislý záznam svojho vysielaania: **DVD**

Údaje o doložke (doložka iného verejného prenosu): -

Údaje o programovej skladbe vysielaania z dňa 29. 09. 2021

Označenie programovej služby (názov stanice): **Televízia „Chilli“**

Druh licencie: **celoplošná**

Časový rozsah vysielaania: **19:30-01:00** (podľa predloženej programovej skladby)

Navrhovaná programová skladba vysielaania: **predložená vo forme textu a tabuľky**

Údaje o častiach programovej služby, ktoré by mali byť preberané od iných vysielaateľov: - %

Podiely programových typov vo vysielaaní programovej služby podľa špecifikácie určenej Radou:

- a) Doplnkové vysielaanie – 0%
 - Programy min. 100% (z toho preberaný program – 0%)
- b) Programy (100%)
 - 11. Spravodajstvo – 0%
 - 12. Publicistika:
 - 12.1 politická publicistika – 11%
 - 12.2 ostatná publicistika – 29%
 - 13. Dokumentárne programy -5%
 - 14. Dramatické programy -9%
 - 15. Zábavné programy -10%
 - 16. Hudobné programy -0%
 - 17. Vzdelávacie programy – 36%
 - 18. Náboženské programy -0%
 - 19. Detské programy -0%
 - 20. Šport -0%

Navrhovaný podiel vysielačieho času (bežný mesiac) vyhradeného vysielaaniu programov vo verejnom záujme: **40%**

Navrhovaný podiel vysielacieho času vo vysielaní programovej služby vyhradený európskym dielam: -%

Navrhovaný podiel vysielacieho času vo vysielaní programovej služby vyhradený európskym dielam vytvoreným nezávislými producentmi alebo navrhovaný podiel nákladov na ich nákup alebo výrobu na celkových nákladoch vynaložených na nákup a výrobu relácií vysielania: 0%

Žiadateľ uviedol vo svojich podaniach všetky údaje týkajúce sa obsahu vysielania, potrebné na jej posúdenie. Programový odbor nemá k žiadosti pripomienky.

V Bratislave, 29. 09. 2021

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20.10.2021**

Správne konanie: 1391/SKL/2021 zo dňa 24.9.2021
Predmet: Oznámenie o zmene licencie č. TD/14
Účastník konania: C.E.N s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 7.10.2021
Príloha: stanovisko PgO

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 a § 5 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) a zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní (ďalej len „zákon č. 220/2007 Z. z.“), postupom podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), v správnom konaní č. 1391/SKL/2021 zo dňa 24.9.2021, posúdila oznámenie o zmene údajov uvedených v žiadosti o udelenie licencie účastníka konania:

C.E.N s r.o.

Gagarinova 12

821 05 Bratislava

a po posúdení podkladov potrebných pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vydáva toto

rozhodnutie:

Rada podľa ustanovenia § 28 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní

mení

licenciu č. TD/14 na vysielanie televíznej programovej služby TA3 nasledovne:

Článok I., bod 4. sa mení a znie:

„4. Časový rozsah vysielania programovej služby: **24 hodín denne**“

Článok I., bod 5. sa mení a znie:

„Podiely programových typov vo vysielaní programovej služby podľa špecifikácie určenej radou - podľa podania účastníka konania č. 1391/SKL/2021-1 zo dňa 24.9.2021“:

a) Programová služba (100%):

Doplňkové vysielanie - max. **20 %**

Programy –min. **80 %** (z toho preberaný program 0%)

b) Programy (100%):

Spravodajstvo – **62,40 %**

Publicistika: 32,84 %

1) polit. publicistika – **2,98 %**

2) ostatná publicistika – **29,86 %**

Dokumentárne programy – **4,76 %**

Dramatické programy – 0 %

Zábavné programy – 0 %

Hudobné programy – 0 %

Vzdelávacie programy – 0 %

Náboženské programy – 0 %

Detské programy – 0 %

Šport – 0 %“

Úloha:

Kancelária Rady vyhotoví písomné znenie rozhodnutia v správnom konaní č. 1391/SKL/2021 a zašle ho účastníkovi konania, spol. C.E.N s r.o., spolu s výzvou na úhradu správneho poplatku.

T: 20.11.2021

Z: PLO

*** * ***

Podľa ustanovenia § 28 ods. 5 zákona č. 220/2007 Z. z. konanie o zmene licencie sa začína odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa oznámenia, ak sa oznámenie týka údajov, ktorý je náležitou súčasťou rozhodnutia o udelení licencie na digitálne vysielanie; oznámenia doručené rade na základe § 13 sú

oznámeniami podľa odseku 4, len ak preukazujú, že vysielateľ nevysiela v súlade s udelenou licenciou na digitálne vysielanie. Účastníkom konania o zmene licencie je vysielateľ.

Podľa ustanovenia § 28 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z. Rada rozhodne o zmene licencie na digitálne vysielanie do 60 dní od začatia tohto konania.

* * *

Dňa 24.9.2021, vysielateľ C.E.N s r.o. (ďalej aj „účastník konania“), oznámil Rade zmenu licencie č. TD/14 na celoplošné digitálne vysielanie televíznej programovej služby TA3 v časti podiely programových typov a tiež v časti časového rozsahu vysielania programovej služby.

Na základe tejto skutočnosti sa dňa 24.9.2021 začalo správne konanie č. 1391/SKL/2021 vo veci zmeny licencie č. TD/14.

Účastník konania predložil novú programovú štruktúru vysielania platnú od 13.9.2021 a z nej odvodené podiely programových typov vo vysielaní programovej služby TA3. Z doručeného oznámenia je zrejmé, že účastník konania zaradil do programovej štruktúry nové relácie. Účastník konania v predmetnom oznámení taktiež uvádza, že rozširuje časový rozsah vysielania programovej služby TA3 na 24 hodinové vysielanie.

Z popisu novovzniknutých relácií v doručenej prílohe vyplynulo nasledovné:

Raňajky – iná publicistika (7x20 minút počas pracovných dní medzi 6:00-10:00)

Vysielanie: premiéra 7x počas pracovných dní medzi 6:00-10:00

Rozhovory, príspevky, ankety či servisné témy z rôznych oblastí naživo s moderátorom.

Zdravie – iná publicistika (30 minút, týždenník)

Vysielanie:

premiéra štvrtok 16:30

reprízy piatok 3:30 a 14:30, pondelok 4:30 a 11:30

Moderátor s hosťami v štúdiu rozoberá aktuálne témy v zdravotníctve.

Život s diagnózou – iná publicistika (30 minút, 3x do mesiaca)

Vysielanie:

premiéra nedeľa 16:30

reprízy pondelok 17:30, sobota 2:30 a 14:30, streda 3:30

Rozhovor v štúdiu s odborníkom – lekárom na konkrétnu diagnózu, možnosti liečby, nové liečebné postupy, informácie pre pacientov.

Nová Európa – iná publicistika (15 minút)

Vysielanie:

premiéra nedeľa 13:00

reprízy pondelok 14:00, utorok 16:45

Relácia o dianí a novinkách z Európskeho parlamentu.

Z hľadiska percentuálneho vyjadrenia programových typov Kancelária Rady uvádza nasledovné zmeny: Oproti poslednému stavu došlo k zníženiu percentuálneho podielu spravodajstva z 71,63% na 62,40 %, k zvýšeniu percentuálneho podielu publicistiky z 25,70 % na 32,84 % (z toho sa výrazne zvýšil rozsah ostatnej publicistiky z 19,97 % na 29,86 % a znížil rozsah politickej publicistiky z 5,73 % na 2,98 %). V doručenom podaní účastník konania uvádza zvýšenie percentuálneho podielu dokumentárnych programov z 2,67 % na 4,76 %.

Účastník konania z programovej skladby vyradil aj tieto nasledovné relácie:

Pozrime sa na to - ostatná publicistika (60 min., premiéra + 2 reprízy)

Za oponou – politická publicistika (30 minút, týždenník)

* * *

Záver:

Na základe uvedených skutočností a s poukazom na ustanovenie § 28 zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní, Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia na zmenu licencie č. TD/14 v časti zmena podielov programových typov vo vysielaní programovej služby TA3.

Stanovisko k Zmene programovej štruktúry televízie TA3
(evidované pod číslom 3661/2021/P (1391/SLK/2021) zo dňa 24.9.2021))

Názov stanice: TA3 Frekvencie: vysielanie v káblových rozvodoch na území SR Držiteľ licencie: C.E.N. spol s r.o. Druh a číslo licencie: TD/14 Deň nadobudnutia právoplatnosti: 10.2.2010
--

Dňa 24.9.2021 obdržala Rada pre vysielanie a retransmisiu Zmenu programovej štruktúry vysielateľa TA3.

Vysielateľ zaslal Rade zmeny týkajúce percentuálneho zastúpenia jednotlivých programových typov, zaradenie novovzniknutých relácií do programových typov a programovú štruktúru vysielania platnú od 13. 9. 2021. Súčasne rozširuje časový rozsah svojho vysielania, prechádza na 24 hodinové vysielanie.

3.2. Údaje o programovej skladbe vysielania

3.2.1. Podiely programových typov v bežnom mesiaci/týždni⁸ určené podľa navrhovanej programovej skladby: (v zátvorke uvádzame doposiaľ platné zastúpenie programových typov)

a) Programová služba (100%):

Doplňkové vysielanie - max. 20 %

Programy - min. 80 % (z toho preberaný program – 0 %)

b) Programy (100%):

Spravodajstvo – 62,40% (71,63%)

Publicistika: 32,84% (25,70%)

1) polit. publicistika – 2,98% (5,73%)

2) ostatná publicistika – 29,86% (19,97%)

Dokumentárne programy – 4,76% (2,67%)

Dramatické programy – 0 %

Zábavné programy – 0 %

Hudobné programy: - 0 %

Vzdelávacie programy – 0 %

Náboženské programy – 0 %

Detské programy – 0 %

Šport – 0 %

Zaradenie a popis novovzniknutých relácií do programových typov:

Raňajky – iná publicistika (7x20 minút počas pracovných dní medzi 6:00-10:00)

Vysielanie: premiéra 7x počas pracovných dní medzi 6:00-10:00

Rozhovory, príspevky, ankety či servisné témy z rôznych oblastí naživo s moderátorom.

Zdravie – iná publicistika (30 minút, týždenník)

Vysielanie:

premiéra štvrtok 16:30

reprízy piatok 3:30 a 14:30, pondelok 4:30 a 11:30

Moderátor s host'ami v štúdiu rozoberá aktuálne témy v zdravotníctve.

Život s diagnózou – iná publicistika (30 minút, 3x do mesiaca)

Vysielanie:

premiéra nedeľa 16:30

reprízy pondelok 17:30, sobota 2:30 a 14:30, streda 3:30

Rozhovor v štúdiu s odborníkom – lekárom na konkrétnu diagnózu, možnosti liečby, nové liečebné postupy, informácie pre pacientov.

Nová Európa – iná publicistika (15 minút)

Vysielanie:

premiéra nedeľa 13:00

reprízy pondelok 14:00, utorok 16:45

Relácia o dianí a novinkách z Európskeho parlamentu.

ZRUŠENÉ RELÁCIE:

Pozrime sa na to - ostatná publicistika (60 min., premiéra + 2 reprízy)

Za oponou – politická publicistika (30 minút, týždenník)

Záver:

Ohlásenými zmenami dochádza k zmenám zastúpenia programových typov, vzniku nových formátov, k zrušeniu niektorých relácií a k rozšíreniu časového vysielania na 24 hodín/denne. Programový odbor nemá k oznámeniu pripomienky.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Správne konanie: 27/SKL/2021

Predmet: žiadosť o udelenie predchádzajúceho súhlasu s prevodom obchodného podielu
držiteľa licencie č. T/181 a TD/13

Účastníci konania: Smerácke memento, s.r.o. v likvidácii
KEY ART AGENCY s.r.o.
Lawyer Company, občianske združenie
Združenie spotrebiteľov, občianske združenie
IDEAL MODELS, občianske združenie

Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 11. 10. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa ustanovení § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. v správnom konaní č. 27/SKL/2021 zo dňa 6. 5. 2019 (pôvodne správne konanie č. 1084/SKL/2019) vo veci žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu s prevodom podielu na základnom imaní a hlasovacích právach držiteľa licencií č. T/181 a TD/13 vedenom s účastníkmi konania

Smerácke memento, s.r.o. v likvidácii (IN TV, s.r.o. do 23. 9. 2020)

Zámočnícka 80/32

900 42 Dunajská Lužná

KEY ART AGENCY s.r.o.

Kempelenova 2

841 05 Bratislava

Lawyer Company, občianske združenie

Palárikova 3177/31

811 04 Bratislava

Združenie spotrebiteľov, občianske združenie

Saratovská 6B

841 02 Bratislava

IDEAL MODELS, občianske združenie

Il'jušinova 8

851 01 Bratislava

a po posúdení podkladov potrebných pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov vydáva toto

r o z h o d n u t i e:

Rada podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. e) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní

zastavuje

správne konanie č. 27/SKL/2021 zo dňa 6. 5. 2019, nakoľko Rada nie je príslušným správnym orgánom na konanie a vec nemožno postúpiť príslušnému orgánu.

Úloha:

Kancelária Rady vyhotoví v správnom konaní písomné znenie rozhodnutí a zašle ich účastníkom konania.

T: 3. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Spoločnosť IN TV, s.r.o. (od 24. 9. 2020 pod názvom Smerácke memento, s.r.o. v likvidácii) dňa 6. 5. 2019 požiadala Radu o udelenie súhlasu s prevodom obchodného podielu spoločnosti IN TV, s.r.o. zo spoločníka

- I. KEY ART AGENCY s.r.o., so sídlom Kempelenova 2, 841 05 Bratislava, IČO: 44 218 354 na nadobúdateľa IDEAL MODELS, občianske združenie, so sídlom Il'jušinova 8, 85101 Bratislava, IČO: 37 914 669, ktorý by týmto prevodom získal 32,1 % zo 100 % obchodného podielu spoločnosti,
- II. Lawyer Company, občianske združenie, so sídlom Palárikova 3177/31, 81104 Bratislava, IČO: 42 177 944 na nadobúdateľa IDEAL MODELS, občianske združenie, so sídlom Il'jušinova 8, 85101 Bratislava, IČO: 37 914 669, ktorý by týmto prevodom získal 30 % zo 100 % obchodného podielu spoločnosti,

- III. Združenie spotrebiteľov, občianske združenie, so sídlom Saratovská 6B, 84102 Bratislava, IČO: 45 026 700 na nadobúdateľa IDEAL MODELS, občianske združenie, so sídlom Il'jušinova 8, 85101 Bratislava, IČO: 37 914 669, ktorý by týmto prevodom získal 20 % zo 100 % obchodného podielu spoločnosti.

Rada na svojom zasadnutí dňa 14. 1. 2019, rozhodnutím č. T/181/TD/13/ROL/1/2019, v správnom konaní č. 208/SKL/2019, rozhodla o odňatí licencie č. T/181 a licencie č. TD/13, spoločnosti IN TV, s.r.o. z dôvodu, že táto uskutočnila prevod podielu na základnom imaní vysielateľa s licenciou a podielu na hlasovacích právach vysielateľa s licenciou v rozsahu prevyšujúcom 55 % celkovej hodnoty základného imania a hlasovacích práv vysielateľa s licenciou počas trvania platnosti licencie, bez predchádzajúceho súhlasu Rady s takým prevodom. Proti tomuto rozhodnutiu podala spoločnosť IN TV, s.r.o. správnu žalobu na Krajskom súde v Bratislave. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 2S/56/2019.

Predmetom súdneho prieskumu na Krajskom súde v Bratislave bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Rady č. T/181/TD/13/ROL/1/2019 zo dňa 14. 1. 2019, ktorým odňala spoločnosti IN TV, s.r.o. licencie na vysielanie č. T/181 a č. TD/13. Nakoľko rozhodnutie o udelení súhlasu s prevodom obchodného podielu v spoločnosti IN TV, s.r.o., ktorý je predmetom správneho konania č. 27/SKL/2021 zo dňa 6. 5. 2019 záviselo od rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, rozhodla Rada rozhodnutím č. RPK/28/2019 zo dňa 22. 5. 2019 o prerušení správneho konania č. 27/SKL/2021 z dôvodu, že sa začalo konanie o predbežnej otázke.

Dňa 19. 8. 2021 bolo Rade doručené konečný rozsudok č. 2S/56/2019-69 zo dňa 30. 6. 2021, ktorým Krajský súd v Bratislave podanú správnu žalobu zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 5. 10. 2021.

* * *

Podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. e) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní:

„Správny orgán konanie zastaví, ak

e) zistí, že nie je príslušným na konanie a vec nemožno postúpiť príslušnému orgánu

* * *

Rada na svojom zasadnutí ešte dňa 14. 1. 2019 rozhodla o odňatí licencií č. T/181 a TD/13 vysielateľovi IN TV, s.r.o. z dôvodu, že uskutočnil prevod podielu na základnom imaní vysielateľa s licenciou a podielu na hlasovacích právach vysielateľa s licenciou v rozsahu prevyšujúcom 55 % celkovej hodnoty základného imania a hlasovacích práv vysielateľa s licenciou počas trvania platnosti licencie bez predchádzajúceho súhlasu Rady s takým prevodom. Rozhodnutie č. T/181/TD/13/ROL/1/2019 nadobudlo právoplatnosť dňa 9. 3. 2019. Voči predmetnému rozhodnutiu Rady podal účastník konania v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajskom súde v Bratislave, ktorú tento rozsudkom č. 2S/56/2019-69 zo dňa 30. 6. 2021 zamietol.

Vzhľadom na to, že žiadateľ odo dňa 9. 3. 2019 nie je držiteľom predmetných licencií, Rada ako správny orgán vo vzťahu k tomuto účastníkovi konania už nemá pôsobnosť podľa ustanovenia § 5 zákona č. 308/2000 Z. z., teda nie je správnym orgánom príslušným na konanie a vec nemožno postúpiť inému orgánu. Keďže licencie č. T/181 a TD/13 ako také už nie sú platné, nie je možné udeliť súhlas s prevodom obchodného podielu držiteľa licencií. Účastník konania nie je držiteľom platnej licencie a Rade neprináleží sa zaoberať prevodom obchodného podielu v obchodnej spoločnosti vo vzťahu ku ktorej nemá žiadnu pôsobnosť. Uvedeným nastal dôsledok, ktorý je upravený práve v § 30 ods. 1 písm. e) zákona č. 71/1967 Zb., preto navrhujeme správne konanie zastaviť.

* * *

Záver

S poukazom na uvedené skutočnosti Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu
dňa 20. 10. 2021**

Správne konanie: 1393/SKL/2021 zo dňa 28. 9. 2021
Predmet: Žiadosť o zrušenie registrácie retransmisie č. TKR/303
Účastník konania: EM-KOM, s.r.o.
Správny orgán: Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 30. 9. 2021

Návrh uznesenia:

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) s pôsobnosťou podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, v správnom konaní č. 1393/SKL/2021 zo dňa 28. 9. 2021, posúdila žiadosť o zrušenie registrácie retransmisie č. TKR/303 účastníka konania:

EM-KOM, s.r.o.

Družštevna 318/5

985 11 Halič

a po zistení potrebných podkladov pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní vydáva toto

r o z h o d n u t i e:

Rada podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z.

z r u š u j e**registráciu retransmisie č. TKR/303**

udelenú prevádzkovateľovi retransmisie, EM-KOM, s.r.o. z dôvodu, že o to prevádzkovateľ retransmisie listom doručeným Rade dňa 28. 9. 2021 písomne požiadal.

Úloha:

V súlade s § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zrušení registrácie retransmisie č. TKR/303 a zašle ho účastníkovi konania.

T: 20. 11. 2021

Z: PLO

* * *

Dňa 28. 9. 2021 doručil účastník konania Rade žiadosť o zrušenie registrácie retransmisie č. TKR/303 podľa § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. Prevádzkovateľ Radu žiada o zrušenie registrácie retransmisie č. TKR/303. Dôvody ukončenia činnosti neuviedol.

Podľa § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. Rada registráciu retransmisie zruší, ak o to prevádzkovateľ retransmisie písomne požiadal.

* * *

Z á v e r

Predložené materiály a doklady spĺňajú náležitosti podľa § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. pre kladné rozhodnutie vo veci.